

Vladimir Roșulescu

BARBARII

Editura SCORILO

Craiova 2003

Tehnoredactarea : Aurel VLAICU
 Redactor carte : Cosmin ROȘULESCU
 Coperta : Cosmin ROȘULESCU

610522G

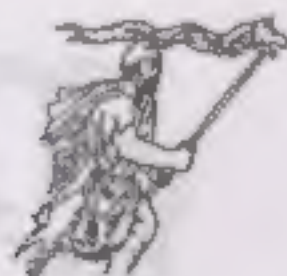
Este interzisă reproducerea integrală sau parțială
 fără acordul autorului sau al editurii.

© Editura SCORILO

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
 Panait Istrati BRĂILA

Editura SCORILO

Craiova 1100. Str. Valter Măcăineanu Nr.1

Tel. 0251-19.23.27 ; 0744-52.89.41 ; 0744-55.59.67

I.S.B.N. 973-99694-0-2

610522

Argument

După o meditație îndelungă, am găsit curajul de a mă implica în încheierea și așternerea pe hârtie a unei perioade istorice insolite, priodă convulsivă, neclară, neguroasă, plină de atrocități și cu răsturnări de tăria cataclismelor naturale. Este vorba de un prodigiu autentic, de itinerariul fantastic al unei istorii începute foarte modest, de istoria lumii barbare, lume ce a bătut mai bine de două milenii la porțile sudului civilizat euro-mediteraneean.

Nu este ușor deloc de a cuprinde, în câteva sute de pagini, fenomenul istoric atât de pasionant al "barbariei" euroasiatice, fenomen complex cu extindere pe spații extrem de largi și cu adâncime în timp. Încă de la începutul muncii, întinsă pe mai mulți ani, am constatat că terenul alunecos al evoluției barbare nu a avut darul de a atrage, într-o formă cuprinzătoare, prea mulți autori istorici. Nenumărate condeie de cercetători s-au ostenit intens să evoce "miracolul grec" și "miracolul latin", precum și înfiriparea civilizației rudimentare medievale, cu rădăcini în lumea barbară. Sunt domenii ce s-au bucurat totdeauna de o mai mare atractivitate, de un material documentar vast și de o incomparabilă atracție a publicului cititor.

Aproape totdeauna, epoca avalanșei semințiilor sălbatice asupra lumii civilizate, a găsit loc în lucrările istorice numai în mod fragmentar. Majoritatea autorilor s-au simțit legați de o anumită perioadă istorică, în care "barbarii" au avut un rol însemnat, sau de o anumită istorie "națională" în care masa necivilizaților a dobândit rol de fundament. Este cazul majorității statelor naționale europene și al celor de pe conturul răsăritean și de miazăzi al Mării Mediterane.

Mulți istorici occidentali sau slavi, rușinați de începuturile lipsite de demnitate ale statelor și națiunilor din care se trăgeau, s-au simțit chiar tentați de a cosmetiza "apocalipsa" barbară din Europa, numai

pentru a salva ceva din onoarea unui trecut îndepărtat, lipsit de glorie pe calea civilizației, creativității și culturii. Din brutele sângeroase și urât mirositoare, cu rang de conducători ai semințiilor barbare, s-a încercat, uneori, să fie conturați eroi cu porniri naturale laudabile și cu aureole de deschizători de noi drumuri.

În unele lucrări s-a încercat chiar uniformizarea istoică a întregului continent pe perioada invaziilor și a migrațiilor barbare. S-au făcut uitate anumite târâmuri europene și anumite populații care și-au păstrat, cu eroism și abilitate, limpezimea sângelui și a tradițiilor etnice, așa cum pot fi amintiți proto-românii. Fără a exclude fenomenul real și milenar al unui metisaj etnic, nu trebuie uitată menținerea unor enclave cu populații de puritate ridicată, care au făcut ca mareele barbare să nu le întineze, ci numai să le restrângă teritorial și numeric.

Pe de altă parte, nu trebuie uitat nici un moment că lumea barbară a pornit lent la asaltul frontierelor lumii civilizate, cu puțin înainte de începerea primului mileniu al erei noi (e.N), dar a înglobat până la urmă aproape întreaga "lume locuită" a antichității, eliberând potențe războinice impresionante.

În focul luptei cu lumea bogată și parfumată a sudului european, sau a conturului mediteraneeen, masa barbară eterogenă, dar insistentă, a dat naștere unei civilizații materiale grosiere și unui mod de viață deosebit, în raport cu cel anterior. Noua civilizație și noul mod de viață au constituit un devastator pas înapoi pentru umanitate.

Depart de a fi un miracol, transformarea lumii europene după calapoade barbare s-a realizat prin depășirea a numeroase obstacole de înzestrare intelectuală. Lumea cea nouă s-a sprijinit pe fundamentele solide și luminoase ale antichității grecești și romane, reușind să pășească mai repede spre trepte de dezvoltare superioare și să elimine reziduurile comunei primitive cu care era însoțită. Fără acel fundament oferit de civilizațiile mediteraneene, semințiile barbare ar fi lungit perioada ieșirii lor din primitivism cu multe secole, sau chiar cu un mileniu. Prețul plătit de umanitate, în ansamblul ei, pentru "reciclarea" barbarilor s-a dovedit deosebit de ridicat în toate domeniile vieții materiale și spirituale. O salvare providențială a spiritului superior antic a constituit-o menținerea în viață a Imperiului Roman de Răsărit, transformat curând în Imperiul Bizantin, formațiune statală de excepție care a prelungit spiritualitatea

clasică și a reprezentat o călăuză pe drumul de trecere de la evul antic, la Renaștere, sau evul mediu târziu.

De cele mai multe ori s-a acreditat ideea că pasul spre progres, adică spre feudalismul considerat un salt pe scara evoluției umane, s-a datorat noutăților aduse de noii stăpânitori barbari, în statele cenușii întemeiate de ei. Adevărul trebuie căutat pe un orizont mult mai larg. În primul rând, începuturile fracționărilor feudale, cu fenomenul apariției colonilor ca înlocuitori ai sclavilor, s-au semnalat încă din perioada de decadentă a Imperiului Roman, din sec. 4-5 e.N, când latifundiile au luat amploare și o parte a aristocrației s-a retras în mediul rural. În al doilea rând, feudalismul a evoluat independent, cu influențe practice orientale, în Imperiul Bizantin, port-stindardul civilizației și al evoluției timp de încă un mileniu de la căderea părții apusene a imperiului sub gloatele barbare. În al treilea rând, feudalismul s-a manifestat, în forme specifice, în tot Orientul Apropiat și Mijlociu, fără a fi influențat de evoluțiile vest-europene atât de îndepărtate. Abia în al patrulea rând se poate lua în considerație implicarea barbară în schimbarea formelor de organizare antice ale societății vest-europene.

Este adevărat că statele Europei apusene, întemeiate de populațiile barbare de origine germanică, au transmis feudalismului cele mai puternice contururi și cele mai stabile și mai reprezentative instituții. De la acelea, feudalismul din răsăritul continentului, cel predominant slav, a împrumutat multe elemente de organizare autarhică, de vasalitate, de etichetă, de represiune și de cultură materială, dar a păstrat și multe trăsături specifice.

Lucrarea pe care am avut curajul să o prezint publicului cult românesc este prima încercare autohtonă de sinteză a evenimentelor milenare care au marcat asaltul primitivismului asupra civilizației europene antice. În ultimul secol cercetările ce au vizat "fenomenul invaziilor și al migrațiilor barbare" s-au amplificat și au pătruns în unghiuri din ce în ce mai întunecoase ale vieții, faptelor, moravurilor și ale obiceiurilor acelor fluxuri umane distructive din primul mileniu al erei noi și din prima jumătate a celui de al doilea.

Trebuie repetat că toate lucrările au avut un caracter, mai mult sau mai puțin, limitat, referindu-se la o anumită populație barbară, la un anumit stat întemeiat pe ruinele fostului Imperiu Roman, la o anumită

perioadă, sau la anumite dinastii și personaje barbare.

În literatura de specialitate română niciun specialist nu a încercat să adune și să clasifice rezultatele cercetărilor și descoperirilor din domeniul invaziilor și al migrațiilor barbare, pentru a le prelucra și a obține concluzii cu un grad înalt de generalitate istorică. Pe cale de consecință nu s-au scris nici lucrări de sinteză cu scop de popularizare, uitându-se de publicul larg, de nevoia lui de a i se oferi conexiuni între diverse perioade istorice și între diversele entități. Uneori strâmta specializare a lucrărilor și didacticismul lor, au contribuit la îndepărtarea, multor intelectuali și a unei părți din tineret, de faemecul istoriei.

O încercare de a prezenta aventura populațiilor primitive pe pământul Europei și chiar al Asiei atrage după sine, în mod necesar, capitole cu informații de amănunt, menite să aprofundeze specificul vieții tribale a diverselor seminții, să dezvolte aspecte etnice, militare, de comportament și de cultură ale fiecărei grupe de populații năvălitoare, mergând până la amănunte legate de alimentație, religie, arme, nivel de gândire, sau de subordonare, obiceiuri, locuire, cunoștințe despre natură, igienă și artă casnică rudimentară.

În lucrarea de față nu am intenționat aprofundarea celor de mai sus, din motive de limitare a volumului de informații, din dorința de a da cursivitate și legătură evoluțiilor barbare, precum și din aspirația de a atrage un public cititor cât mai larg, nedoritor de amănunte obositoare. Sper ca lucrarea aceasta să reprezinte tulpina de la care se vor resfira o mulțime de alte ramuri ale "istoriei barbare" în literatura română de specialitate, sau în cea de popularizare.

Fără a intra în detalii, se cuvine să menționez aici că adăogarea unor alte numeroase capitole ar mări interesul pentru acest subiect istoric și ar aduce servicii științei istorice în general.

Am căutat ca în lucrare să dau fluentă evenimentelor pur istorice, pentru a o face larg accesibilă unui public cititor divers, dar în aceeași măsură am dorit să elaborez și un îndreptar pentru specialiști, sau pentru tineretul aflat la studii. Am ocolit amănuntele cu o cât mai mare perseverență, dar au existat cazuri în care acestea s-au dovedit necesare și pline de încărcătură informațională. Introducerea, în fluentă textului, a unui număr apreciabil de personalități barbare, sau ale lumii civilizate, a avut ca scop înlesnirea realizării unor corelații în memoria și

cultura cititorului. Cu riscurile de rigoare privind atractivitatea narațiunii, am evitat unele fapte colaterale atractive, impresionante, sau picante, preferând acuratețea firului director al evenimentelor. Informațiile de amănunt s-au drămuțat atât cât să dea temei de reflecție adâncă asupra destinului omenirii, respectiv a fracțiunii ei euroasiatice.

Am optat pentru drumul greu, dar cu atât mai fecund, al înțelegerii și cercetării firului istoric și nu pe acela al senzaționalului, deși nu am părăsit nicio clipă hotărârea de a elabora o lucrare de popularizare. Refuzând sistematic abaterea spre senzațional, spre anecdotică, sau picanterie, am făcut loc expunerii termenilor raționali, singurii care sunt capabili să dea măsura pasiunii pentru cunoașterea adevărului, a multor ani de studii și de întrebări, a multor clipe de incertitudine și de derută prin cețurile, sau întunecimile lumii barbare. Totodată, am încercat să abordez un sistem de referințe unitar, pus atât la dispoziția lectorului obișnuit, cât și cercetătorului, permițând ambelor categorii posibilitatea comparării și a sintezei personale.

Așa cum este normal, cartea conturează și explică punctul de vedere personal despre evoluția populației europene, în perioada răvășirilor barbare și a pierderilor culturale, sau de civilizație, fundamentale. Cu toate că lasă neconsemnate trăsăturile de cultură materială ale epocii, sau ale fracțiunilor barbare, în lupta lor cu lumea civilizată, cartea subliniază totuși caracterul pur umanist al istoriei, ca o formă dintre cele mai complete ale culturii umaniste. Am dorit ca lucrarea să deschidă calea către înțelegerea culturilor barbare trecute, către înțelegerea și cuprinderea dezvoltării lor. Am dorit, totodată, ca ea să ofere temeuri de reflexie și de gândire lucidă în raport cu rădăcinile anumitor state, temeuri care să fie puse la îndemâna oricărui cititor.

Pentru fundamentele cunoașterii istorice, se scutură colbul de pe evenimentele, sau faptele tănuite de anumiți istorici și se scutură poleiala de pe noblețea de începuturi a anumitor state europene contemporane. Este vorba de state pline de mândria trecutului lor și hotărâte, după vechi tradiții, să jefuiască statele sau populațiile mai slabe, să-și impună voința prin puterea armelor și să se considere "veșnice", uitând de "veșnicia" din neant a unor foste mândre imperii ale antichității, ale evului mediu, sau ale epocii contemporane.

Ridicarea vâlului de pe epoca invaziilor și migrațiilor barbare, în

Europa, reprezintă nevoia de a reevalua întreaga scară de valori în perspectiva istoriei și de a înlătura centrismul occidental practicat de unele lucrări istorice moderne și contemporane. Istoria popoarelor barbare, atât de puțin pătrunsă, care include formele și idealurile de cultură a lumii lor, răspunde tocmai nevoii de continuitate și de comparare pe care spiritul omenesc o resimte, privind trecerea de la evul antic la cel mediu, trecere atât de diversă și de turbure. Prin aprofundarea evoluțiilor barbare se revizuiesc valorile falsului centrism occidental în istoria continentului, centrism promovat între sec. 18 și 20 și dăunător științei adevărate.

Scriind cartea numai din perspectivă euroasiatică și din perspectivă umanistă, am încercat să răspund unor trebuințe, unor corelații de simultaneitate a evenimentelor istorice și unor întrebări actuale privind turbulențele din primele două milenii ale erei noi. Aporturile lucrării sunt rezultatul unei obositoare munci de sinteză. Le-am orânduit după o schemă proprie și le-am cuprins într-un înveliș original de idei și de concluzii. S-a încheiat lin o lucrare de demitizare a începuturilor evului mediu apusean și în special a fundamentelor statelor apusene de naștere barbară, state care în epoca modernă au restimulat sclavajul pe unele continente și l-au exportat în "Lumea Nouă", state care s-au comportat barbar pe întinderile oceanului planetar și în imensitatea unor imperii coloniale, state care au provocat înapoierea, pe scara civilizației, a unei părți majore din populația globului, state care au urmat zece-cincisprezece secole, după caz, chemările genei lor barbare, genă rece și lipsită de o imaginație comparabilă cu a populațiilor civilizate mediteraneene, lipsită de clemență, sau de toleranță pentru semenii.

Pe parcursul întregii lor evoluții, populațiile metisate ale statelor barbare au simțit nevoia imperioasă și permanentă de a se realimenta din spiritualitatea sudului greco-roman mediteranean. Au folosit oamenii de cultură ai sudului italic sau bizantin, au folosit artiști, arhitecți, meșteșugari, oameni de arme, diplomați și tot ce înseamnă experiență sau tradiție. De-a lungul secolelor, o călătorie în țările sudice, și mai ales în Italia, a constituit un eveniment memorabil al vieții, pentru oamenii de cultură, sau pentru nobilii și conducătorii statelor de sorginte barbară. Chiar în epoca contemporană, urmașii invadatorilor din primul mileniu al erei noi și rudele lor nord-americane, simt nevoia reîncălzirii sângelui și

a stimulării spirituale sub soarele lumii greco-romane. Nu este vorba de soarele binefăcător al ținuturilor mediteraneene ci și de soarele inegalabil al culturii și sensibilității fostei lumi civilizate, fără de care, probabil, evul mediu barbar s-ar fi prelungit foarte mult, până la îmbătrânirea societăților și a statelor întemeiate de strămoșii sosiți în veșminte din piei de animale, cu trupuri urât mirositoare, cu plete încâlcite și bărbii slinoase și, unii, chiar cu carnea sub șeile pe care călăreau.

În lumea noastră, pe măsură ce golurile istoriei s-au complectat, vechile mituri poetice despre lumea barbară au dispărut și s-au sublimat, devenind numai pretexte literare sau pilde morale. În locul lor, unii istorici apuseni nostalgici au dat naștere unor mituri moderne cu caracter pseudo-științific. S-a urmărit să se răspundă unor probleme fundamentale privind originile statelor lor, privind accesul spre cultură al populațiilor barbare care le-au întemeiat, privind comportamentul social al personalităților lumii barbare laice, sau privind rolul Bisericii în distrugerea vechii civilizații și edificarea uneia noi, obscurantiste și stagnante.

"Civilizatorii" apuseni moderni ar dori să-și plaseze străbunii la baza civilizației europene, dar viețuirea și gloria Bizanțului le înăbușe argumentele, chiar dacă nu le frânge elanul mistificator. Perenitatea creativității italiene și Renașterea, născută tot în peninsula romană, le îndoliază toate speranțele spre noi mituri moderne despre lumea barbară din care s-au ridicat.

Pe apuseni i-a îngrozit totdeauna lapidara sentință: "*ex oriente lux*" și întrebările ce au vizat locul de naștere al celebrităților antice deschizătoare de drumuri, precum: Solon, Socrate, Aristotel, Herodot, Thales, Platon, Plutarh, Pitagora, Plinius cel Bătrân, Diodor, Dio Cassius, Titus Livius, Ammianus, Tacitus, Phidias, Praxiteles, și un șir nedeterminat de alți titani ai spiritualității sau creației."

Este foarte normal să se îngrozească de golul cultural ce îl găsesc la rădăcinile națiunilor atât de mândre astăzi. Este foarte normal să evite a confirma că tot ce au câștigat tinerele state barbare, pe scara alunecoasă a civilizației, se datorează raptului și împrumutului din sudul și sud-estul continentului, din arealul de cultură greco-romană și apoi bizantină.

Inegalitatea dezvoltării societății și culturii omenești, în diferite zone ale planetei, s-a menținut până în zilele noastre, constituind o racilă

care a consumat incomensurabile energii ale umanităţii, în sens negativ. Unele populaţii subdezvoltate, sau aflate într-un anumit imobilism material şi spiritual, au avut şansa de a se lovi, în deplasările lor, de unele hotare ale lumii civilizate, din Europa sau Asia. Acestea au devenit grupările barbare ce au călcat pe primele trepte adevărate ale civilizaţiei, având nevoie de aproximativ un mileniu pentru a atinge unele nivele ale vieţii civilizate antice (nivelul igienei personale, al cunoaşterii scrisului sau cititului, al înclinaţiei spre abstractizarea filozofică, sau spre toate celelalte ştiinţe). Populaţiile barbare, ce nu au avut şansa de a profita de atingerea cu societăţi superioare, au parcurs pe cont propriu ceturile sângerânde ale primitivismului, purtându-l până în contemporaneitate. Unele dintre acestea pot fi considerate ca inadaptabile căilor civilizaţiei şi culturii, ele rămânând condamnate dispariţiei, după legile darwiniste, în confruntarea inevitabilă cu lumea tehnicizată în expansiune.

Analizând populaţiile înapoiate ale supercontinentului euroasiatic, trăitoare încă în secolul 21, se pune întrebarea dacă barbarii stabiliţi în apus ar fi ajuns la stadiul actual de civilizaţie şi cultură cu forţe proprii, fără a se sprijini pe fundamentul greco-roman. Oare nivelul lor intelectual nu s-ar fi limitat la cel atins de fraţii rămaşi prin stepele, pe podişurile şi prin tundrele Asiei?

Se mai pune întrebarea dacă le-a ajuns experienţa antică pentru a se lansa într-o evoluţie ascendentă, sau aceea a trebuit susţinută încă un mileniu cu oameni de cultură, artiştii şi meşteri din fostele ţărâmuri ale Imperiului Roman? Care a fost nivelul creativităţii barbare atâta timp cât întreaga Europă vestică şi nordică îşi face un titlu de glorie cu construcţiile concepute şi realizate de arhitecţi italieni, cu arta italiană sau romano-bizantină încorporată şi cu muzee pline de valori ale lumii mediteraneene antice şi medievale? Se mai poate pune întrebarea dacă evoluţia s-a datorat elementului etnic barbar sau celui civilizat rămas în vechile provincii?

Deşi de origine barbară, apusul european a avut nu numai o şansă istorică unică, dar şi capacitatea de a depăşi, la un moment dat, pe profesori. Lipsită de imaginaţia şi spiritualitatea lumii antice şi sudice, societatea vestică şi nordică s-a îndreptat cu succes spre civilizaţia tehnico-ştiinţifică, cu diversele ei trepte de afirmare. Sudul şi sud-estul continentului a pierdut ultima parte a competiţiei prin înclinarea prea

accentuată spre contemplare, filozofie, dispută şi cultură. Dar cum în istorie nimic nu s-a dovedit definitiv şi răsturnările au făcut parte dintr-o legitate, se poate afirma cu tărie că fosta arie a civilizaţiei sudice se va revigora şi va relua ofensiva progresului, ca element de frunte şi se poate spera că : *"antiquitas rediviva"*.

Prea multe considerente sau gânduri mă pot determina să alunec în substanţa lucrării, aşa că prefer să consemnez, în final, o amintire din viaţa de elev îndrăgostit de istorie. Atunci, un eminent profesor de istorie, dintr-o "şcoală generală" s-a străduit să transmită clasei mele şi, probabil, tuturor generaţiilor de copii, o formulă istorico-lingvistică. Era o formulă magică pentru cei ce vroiau să reţină denumirea tuturor seminţiilor barbare care au bântuit peste teritoriul României.

Formula suna aşa : *"Gohugeaslabulpecuta"* (goţi, huni, gepizi, avari, slavi, bulgari, pecenegi, cumani, tătari). Formula reţinută de mine avea o surată ce reproducea tabloul invaziilor barbare peste întreaga Europă. Din păcate nu am reţinut-o atunci, dar cred că voi putea să o reconstitui.

Amicus Plato, sed magis amica veritas !

(Prieten îmi este Platon, dar mai prieten adevărul !)

Autorul,

30 iunie 2002

Cartea I-a

Evul întunecat

și

lumea statelor barbare

Miracolul devenirii umane își are rădăcinile înfipite adânc în primitivism, în barbaria aspră, grosieră, animalică și sângeroasă. Unele condiții naturale, sclipirea unor calități, a unor aptitudini, precum și căile neștiute ale destinului, au împins anumite populații spre sedentarizare, determinând apariția lujerilor civilizației. Din primitivism sau barbarie, s-au înălțat primele popoare, s-au format primele state care au conturat începuturile antichității istorice. De la acelea se poate plăsmui o demarcație, desigur în mare parte empirică, între civilizație și viețuirea dominată numai de instincte, viclenie primară, sau de nevoi fizice.

Lupta dintre lumină și întuneric, dintre omul civilizator și omul animal a fost neînchipuit de lungă, epuizantă și devastatoare. Deși, pe ansamblu, a învins lumina și civilizația, asaltul barbariei a avut efecte nefaste, de încetinire a evoluției umane, a consumat inutil energii și a produs reculul civilizației în lungi epoci istorice.

Cu tot disprețul pe care l-a meritat, lumea barbară, viermănoasă, stupidă și rău mirositoare, fizic și moral, a ocupat, totuși, un loc reprezentativ pe marea scenă a istoriei. Pentru Europa, plaga barbară a întunecat cincisprezece secole, de la primele invazii celtice și germanice până la dărele pustiitoare ale hoardelor mongole.

Europa, împreună cu tot arealul de civilizație mediteranean, a constituit globul strălucitor, cel mai atractiv, pentru toate semințiile înapoiate din blocul continentului euro-asiatic și din nordul Africii. Celelalte două spații antice de civilizație, cel indian și cel chinez, nu au fost scutite nici ele de distrugerii catastrofale produse, de rafalele sălbaticilor aflați pe întinderile central și nord asiatice. Se poate aprecia că în acele ținuturi îndepărtate, efectele mișcărilor populațiilor barbare au indus adevărate cataclisme umane și materiale, menținând nucleele civilizate într-un permanent decalaj negativ față de civilizația mediteraneană. Imensele spații asiatice și halucinanta împetrișare etnică din supercontinent, au determinat o delimitare extrem de fluctuantă dintre orizonturile omului creator și ale omului distrugător. Masele populațiilor sedentare și nomade din Asia fiind mult mai mari decât cele

din arealul mediteranean-european, este de presupus că și amplitudinea luptelor dintre lumina și întunericul uman a atins cote mult mai înalte și mult mai greu de evaluat.

Revenind la Europa, trebuie amintit că istoria celor cincisprezece secole de presiune barbară la hotarele civilizației, este dominată de un fapt atât de important încât multe alte evoluții rămân în umbră. Este vorba de sechestrarea lumii creatoare de către barbari, în etapa finală, la trecerea dintre evul antic la cel medieval.

Ruperea finală a barierelor lumii civilizate a înlesnit barbarilor posibilitatea să dea frâu liber pornirilor distructive, să-și impună viziunea rudimentară asupra vieții sociale, să sugrume vremelnice dezvoltarea umană, aruncând-o într-un întuneric aproape milenar.

În istorie nu există puncte de început absolute. De aceea începutul invaziilor, sau, mai bine zis, începutul presiunilor barbare asupra populațiilor și statelor ridicate pe primele trepte ale civilizației consemnate istoric, poate fi discutabil.

În era antică (e.A.), continentul european s-a afirmat și a fost invidiat pentru ceea ce numesc istoricii civilizația greco-romană. Civilizația greacă a avut întâietate în bazinul mediteranean și mai ales în zonele costiere sau insulare ale bătrânului nostru continent. Genialitatea grecească, purtătoare a unor pregnante influențe sau îndemânări orientale, a stat la baza civilizației romane, cu care mai târziu s-a contopit prin absorbție.

Pe calea etruscă, începuturile mărunțului stat-cetate Roma, au fost impregnate de cultura grecească. Odată cu luarea în stăpânire, pe parcursul a trei secole, a întregii peninsule italiice, romanii au continuat să absoarbă civilizația grecească din contactul cu coloniile seculare elene. Sudul peninsulei italiice și marea Sicilie, teritorii influențate tradițional de locuirea grecească, au adus Romei orizonturi culturale nebănuite, dar greu de asimilat pentru început.

Odată cu secolul al 2-lea e.A., romanii au pășit dincolo de Adriatică, pe pământul balcanic puternic elenizat și, mai departe, în inima ținuturilor milenare grecești.

Pentru început, romanii, popor pragmatic și cu tradiții austere, nu au apreciat valorile culturale sau monumentale grecești. Dar, nu după mult timp, superioritatea spirituală și de preșuire a valorilor, proprie

elenilor, și-a spus cuvântul. Civilizația egeeană s-a infiltrat peren în trupul societății romane, începând cu structurile superioare ale statului în expansiune.

S-a născut cu timpul un nou mod de viață, cel greco-roman. Peste osatura practică, milităroasă, îngâmfată și dornică de afirmare romană s-a suprapus învelișul mătăsos, opulent, de nuanță elnistică și impregnat de creativitate culturală, al modului de viață grecesc. Învățătura elenă a ajuns să ocupe locul primordial, iar cultura Greciei a început să fie copiată odată cu arhitectura și cu plastica monumentală. Filozofia ei a dat naștere gânditorilor și juriștilor latini de renume, literatura i-a fost copiată sau imitată, iar limba greacă a ajuns până la nivelul de limbă oficială a elitei romane, în provinciile romane răsăritene, într-o parte a literaturii, în corespondență și cu deosebire în învățământ.

Societatea romană, pe timpul când încă nu era alterată de penetrația sau absorbția unor populații mult prea diverse, s-a constituit într-un trup viguros, de luptător latin, ce adăpostea un suflet creativ și filozofic grecesc.

Roma a preluat întreg panteonul de divinități grecești, cu învelișul lor uman, vechea mitologie egeeană circulând în toate structurile sociale. A absorbit filozofia marilor deschizători de drumuri din gândirea greacă, a adoptat toleranța religioasă demnă și superioară, a preluat deschiderea elenă spre receptare și copiere a unor învățături sau meșteșuguri străine și a folosit toate orizonturile cucerite de greci, în etapele istorice anterioare.

Simbioza și coexistența seculară greco-romană a stat la baza celei mai strălucite civilizații antice, cea din care și-a tras seva, timp de două milenii, întreaga Europă și apoi, pe diverse căi, întreaga umanitate modernă.

Civilizația și cultura grecească de excepție ar fi avut o strălucire meteorică în istorie, dacă nu s-ar fi grefat pe gigantul organism statal roman. Genialitatea grecească ar fi rămas un fenomen local remarcabil, dar trecător și restrâns, dacă nu ar fi fost purtat în vârfurile lăncilor romane pe întinderea a trei continente, dacă legiunile nu ar fi impus modul lor de viață și de organizare, dacă puterea și exemplul Romei nu ar fi devenit atât de dominator pentru populațiile supuse, sau pentru cele de dincolo de fruntarii.

La maturitatea sa, arealul de civilizație greco-roman, a coincis cu cel mediteranean și a devenit ținta presiunilor barbare externe. Nucleul acestei civilizații s-a găsit, după cum era și normal, pe latura teritorială europeană, latură care a fost vizată permanent și cu predilecție de dorințele primare ale populațiilor sălbatice de pe întinderile septentrionale și răsăritene ale supercontinentului euroasiatic.

Din acest punct de vedere, când se vorbește de începutul invaziilor barbare în Europa se au în vedere teritoriile de locuire grecească din Peninsula Balcanică și cele romane, din Peninsula Italică. Într-o epocă ulterioară, când Roma a aservit și Grecia, hoardele seminiilor înapoiate au presat asupra limesului unic al Imperiului Roman, de la coastele Pontului Euxin, la Rin și la țărmurile cenușii al Mării Nordului.

După căderea Imperiului Roman de Apus, valurile migratoare s-au suprapus unele peste altele, sălbăticie peste sălbăticie. În răsărit ele s-au abătut cu înverșunare asupra Dunării, hotarul de nord al Imperiului Bizantin.

În evul mediu de mijloc, statele rudimentare și lipsite de stabilitate, ale unor seminiilor barbare, din Europa Centrală și de Vest, au primit loviturile celor mai întârziate verigi barbare, printre care cele ale ungurilor și ale mongolilor, ale căror urme mai răzbat și azi în baladele populare.

Înainte de a stabili un început al luptei civilizației cu barbaria, trebuie amintită viziunea și însăși poziția anticilor greci și romani asupra barbariei.

Grecii desemnau sub numele de *barbari* toate populațiile neelenice, populații a căror limbă nu o înțelegeau, sau, mai bine zis, populațiile care nu vorbeau greaca. Pe măsură ce li s-a dezvoltat civilizația, puterea și orizontul geografic, ei au disprețuit pe toți inamicii Eladei, considerându-i *barbari*, oameni cu o cultură inferioară și destinați a deveni oricând sclavii lor. Conform convingerii grecești, grecul se năștea om liber și așa trebuia să rămână până la moarte. Celelalte seminiile, chiar dacă proveneau dintr-o civilizație mai veche și mai puternică, erau singurele care se pretau sclavajului. Termenul de *barbar* a sfârșit prin a avea sensul de aspru, sălbatic sau grosier. În mod justificat el a avut și are un sens peiorativ sau denigrator.

Romanii l-au adoptat în aceleași sensuri, aplicându-l tuturor popoarelor rămase străine, prin limbă și obiceiuri, civilizației greco-romane. Concepția s-a preluat și în statul bilingv, care era Imperiul Bizantin. Acolo, barbar era oricine nu adera la cultura greacă sau latină.

Calificativul de *barbari* a fost rezervat la început, de romani, ca și la greci, indivizilor ce vorbeau o limbă străină, dar a sfârșit prin a nu mai fi aplicată decât popoarelor de origini și rase diverse rămase în afara cercului de acțiune și de cultură greco-roman. Printre *barbari* unii aparțineau popoarelor ce trăiau în teritorii nesupuse dominației Romei, iar alții erau cei care pe diverse căi se stabiliseră între frontierele imperiului, în particular pe linia frontierelor celor mai amenințate.

Barbarii din prima categorie, *alienigeni*, s-au aflat, în raport de romani, în aceeași situație în care s-au aflat, la începuturi, populațiile italiene din imediata vecinătate a Romei. Atunci când nu erau încheiate cu ei tratate de alianță sau de prietenie, *faedus*, străinii erau considerați drept *hostes*. Fără declarație prealabilă de război, romanii puteau să-i atace, să-i reducă la sclavaj și să le jefuiască bunurile. Respectivii barbari puteau răspunde cu aceleași măsuri împotriva locuitorilor imperiului. În calitatea lor de străini, acea categorie de barbari a suportat totdeauna excluderea de la statutul de *connubium* și de *commercium*, iar în imperiul târziu, s-a mers până la interzicerea exportării către barbari a anumitor mărfuri.

Cu totul alta a fost condiția barbarilor ce au locuit pe teritoriul roman. Sub nume diverse de *dedititii*, *faederati*, *laeti*, sau *gentiles*, au beneficiat într-o măsură, mai mult sau mai puțin largă la avantajele rezervate celor numiți *peregrini*, supuși ai imperiului. Chiar după hotărârea împăratului Caracalla, care a conferit calitatea de cetățean roman tuturor locuitorilor imperiului, respectiv *Orbis romanus*, se pare că acești barbari interni au continuat a fi tratați ca străini și că și-au păstrat, în cea mai mare parte, propriile cutume etnice, cu excepția aplicării normelor numite *jus gentium*.

O lege a împăraților Valentinianus I și Valens, din anul 365 e.N., le-a refuzat barbarilor *connubium*-ul cu cetățenii. Respectiva prohibiție nu s-a mai regăsit după două sute de ani în codul lui Iustinian I-ul cel Mare.

Odată cu trecerea timpului, opulența și penetrația creștinismului

au slăbit spiritul civic roman, fapt ce a atras decadența treptată a Imperiului Roman, pe măsura creșterii multietnicității. Declinul Imperiului Roman a început cu multă vreme înainte de data acceptată ca oficială, anul 476 e.N. Pe parcursul ultimelor două secole și mai ales a deceniilor din sec.5 e.N., imperiul a vegetat într-o stare de semi-agonie, determinată de criză profundă în domeniile: politic, economic, social și moral-spiritual.

Complexul de crize a împins marea masă a populației spre inerție și apatie, făcând-o să accepte pasiv perspectiva prăbușirii inevitabile în fața barbarilor. Biserica creștină, la rândul ei îi învăța pe aderenții romani să desconsidere și chiar să disprețuiască îndatoririle civice, încurajând defetismul și antipatia pentru valorile ordinii antice. Pe această cale și prin multe altele legate de intoleranță și obscurantism, Biserica s-a plasat printre elementele de frunte ce au contribuit la distrugerea civilizației antice și la regresul omenirii. Biserica, lipsită de argumentele unor doctrinări de valoare, a făcut să dispară spiritul științific și filozofic din societate, invadând domeniile științei și filozofiei cu o religiozitate strâmtă și cu misticism de sorginte orientală. Spre deosebire de credințele politeiste tradiționale, doctrina creștină a îndemnat la o evadare din realitatea cotidiană, procurând oamenilor mai mult neliniște decât o stare de echilibru moral. Cenușii și tenebrele creștinismului de la începuturi a menținut atmosfera apăsătoare a întregului ev mediu.

Plebea imperiului și mai ales cea din Roma, era obișnuită să trăiască din pomana statului, a particularilor bogati, a generalilor victorioși și a împăraților dornici de aclamații, fără a fi obligată să muncească. În sec.4 e.N., numărul zilelor nelucrătoare dintr-un an se ridicase la 175. Restul zilelor se acordau procesiunilor, sărbătorilor și mai ales spectacolelor sângeroase ale circului. Indolența, trândăvia și lășitatea, dominas plebea educată prost de către conducerea statului opulent pentru care se luptau forțe străine și plătite cu sume împovărătoare.

Pe parcursul ultimelor două secole de existență a Imperiului Roman, un mare număr de barbari au fost admiși pe teritoriul său pentru servicii militare la frontiere, sau pentru servicii auxiliare necesare armatelor. În perioada târzie, a *dominatului* creștin, barbarii au devenit componenta preponderentă a legiunilor. Drept premiu pentru anumite servicii aduse imperiului, unii dintre ei au obținut *dreptul cetățen* și

onorurile adecvate. Acele excepții au tins spre generalizare din a doua jumătate a sec al 4-lea e.N. Barbarii au putut fi văzuți peste tot în societatea romană și în administrația imperiului. Au deținut înalte magistraturi, au intrat în curtea imperială, au ajuns la rangul de consuli, în consiliul împăraților și au devenit patricieni. Este probabil ca barbarii care au ajuns în straturile superioare ale lumii romane să fi primit, în mod expres, titlul de cetățean, sau să fi fost considerați cetățeni în mod tacit, prin însăși ridicarea lor la nivelul anumitor demnități.

Spre sfârșitul sec al 4-lea e.N. aproape întreaga armată romană era formată din mercenari străini. La un moment dat infanteria romană pare a fi formată numai din germani, iar cavaleria numai din alani și huni. Insuși Orestes, tatăl barbar al ultimului împărat roman, Romulus Augustulus, înainte de a ajunge să se ofere în serviciul Romei, a fost un timp supusul și sfetnicul lui Attila. Apărătorii imperiului, în sec al 4-lea e.N., erau goți, alamani, franci, vandali, serii, alani, sarmați, huni, etc. Ultimei generali romani, dintre cei mai străluciți, erau barbari și ei: Alaric era got, Arbogast era franc, Ricimer era suev, Stilicon era vandal, Ardabur și Aspar erau alani, etc. Unii generali barbari și-au latinizat numele, precum Silvanus, Sebastian, Magnentius, etc., iar alții, ca cei enunțați anterior, sau ca Bauto, Gaias, Merobaud, etc. și-au păstrat numele barbare, fără nicio urmă de reținere. Pentru lupta contra barbarilor, Roma folosea numai barbari, așa cum se va mai menționa. În masa inertă a romanilor, singura instituție stabilă și vie, singura forță, se afla în mâinile barbarilor atunci când depozitarul principal al civilizației se găsea în pragul celui mai mare pericol extern.

Definirea ca barbari, a celor ce nu asimilasera la cultura greacă sau romană, s-a menținut și în statul bilingv bizantin, stat care a mai rezistat avalanșei barbare încă un mileniu greu.

Prin urmare, barbarii pot fi considerați, pur și simplu, străinii neasimilați societăților civilizate antice, sau ulterior ai celor medievale timpurii. Evul mediu timpuriu s-a definit ca ev barbar nu numai datorită inferiorității generale a populațiilor ce au dominat scena istorică, ci și faptului că nu a putut fi considerat un ev continuator al antichității greco-romane.

În sec 5-6 e.N., chiar și statele germanice întrebuințau termenul de *barbarus* în sens de trăin nasimilat unei anumite ordini. Pentru

Theodoric cel Mare al ostrogoţilor cei ceni erau nici romani nici egipteni, erau barbari, iar *legea salică* francă în numea barbari pe cei care erau nici romani nici franci. În sec 6 e N, francii şi burgunzii se auto-denumeau "barbari", prin preluarea inconştientă a termenului roman. În sec 7 e N s-a făcut o distincţie între germanicii creştinaţi şi cei ce rămăseseră la credinţa strămoşească. În sens religios, ultimii intrau în categoria "barbari", termen cu accepţie peiorativă.

Tot înainte de a stabili un punct de plecare al luptei civilizaţiei cu barbaria, trebuie precizat că majoritatea istoricilor moderni, numesc *barbari*, diversele semănări care, în evul mediu, au distrus Imperiul Roman de Apus. S-au trecut, aproape permanent, cu vederea luptele de început ale civilizaţiei europene cu primele valuri barbare, cu valurile „locale”, respectiv cu populaţiile parţial sedentare care nu au putut depăşi o anumită condiţie umană şi materială, jinduind la bogăţia şi strălucirea vecinilor sudici.

S-a rezervat, de asemenea, termenul de „mare invazie” celei care a avut loc la începutul sec al 5-lea e N, cu toate că procesul a avut amplitudini mult mai ample în timp, începând cu o jumătate de mileniu din era antică şi continuând până în sec al 15-lea e N, în partea răsăriteană a continentului. Se poate spune că evul mediu a început cu invazia vizigoţilor şi s-a terminat cu ultimele incursiuni semnificative ale mongolilor numiţi alternativ şi tătar. Se mai poate spune că evul mediu s-a găsit cuprins între ruina Imperiului Roman de Apus, în 476 e N şi cea a Imperiului Bizantin, în 1453, sub loviturile turcilor barbari sedentarizaţi în Asia Mică, în sec 11 e N, turci care, la rândul lor, au suportat flagerarea ultimei revigorări mongole sub Timur Lenk, la începutul sec. al 15-lea.

Privind din punctul de vedere etnografic, se remarcă cum populaţiile sălbatice invadatoare din această lungă perioadă, milenară, cu aparţinut unor rase distincte.

În primul rând este vorba de rasa ariană, cu o ramură germanică teutonică (*franci, alamani, burgunzi, longobarzi sau lombarzi, saxoni*), cu o ramură germanică gotică (*vizigoţi, ostrogoţi, heruli, sciri, bastarni, rugi*), cu o ramură germanică scandinavă (*normanii sau oamenii nordului*) şi cu ramura mai puţin belicoasă a *slavilor*.

O a doua rasă de invadatori barbari a fost cea semitică. Aceasta

este reprezentată de arabii care au succedat romano-bizantinilor în Egipt, în toată Africa septentrională, sau în Spania şi care au fost opriţi în Europa Orientală de bizantini cu ocazia ultimului lor asediu asupra Constantinopolului, între 717-718, sub împăratul Leon al III-lea, iar în Europa Occidentală de francii lui Carol Martel după bătăliile de la Tours şi Poitiers din anul 732 e.N.

Cea de a treia rasă care a infestat Europa cu invaziile ei a fost cea uralo-altaică. Din această rasă, incompatibilă cu vechii locuitori europeni şi cu celelalte valuri barbare, au făcut parte populaţii cu au dovedit o cruzime greu de imaginat (*hunii dispăruţi din istorie, mongolii, turcii şi turcomanii, ungurii, finicii sau ungro-finicii, bulgarii, avarii şi khazarii*).

Europa civilizată din antichitate, respectiv lumea greacă din Peninsula Balcanică şi lumea romană din Peninsula Italică, s-a ridicat dintr-o masă de triburi primitive peste care s-au suprapus indo-europenii. Migraţia indo-europeană a avut darul să revigoreze procesele de civilizare din diverse teritorii europene şi asiatice, până în centrul Indiei.

După ultimele cercetări, roirea populaţiilor, numite generic şi ştiinţific, indo-europene, s-a produs în zona arcului carpatic şi în ţinuturile desfăşurate concentric până în nordul Mării Negre, până la Marea Baltică şi până la cursul râului Elba.

Grecii antici erau un popor indo-european, migrat în cursul mileniului al 2-lea e A, de la nordul Dunării, prin Peninsula Balcanică, spre sud, în mai multe valuri. Au populat extremităţile sudice ale Peninsulei Balcanice, insulele Mării Egee şi coastele Asiei Mici, asimilând populaţiile preelene (pre-indo-europene) întâlnite: *pelasgi, lelegi, carieni* etc. Formarea poporului grec a parcurs un drum îndelungat pe parcursul căruia s-au întrepătruns câteva valuri de populaţii protoelene, respectiv ionienii, aheii, eolienii şi dorienii. Se poate aprecia că o unitate etnică şi de limbă s-a realizat abia după aventura istorică a lui Alexandru cel Mare şi după geneza amplului fenomen elenistic. Până atunci divizarea lumii greceşti s-a păstrat pe aproape toate planurile cu toate că a existat o conştiinţă a originii comune şi o comunitate în evoluţia spirituală.

Până la cuprinderea Greciei între frontierele Imperiului Roman nu se poate vorbi de un asalt al populaţiilor barbare asupra ei. La răsăritul

spațiului egeean se găseau popoare sedentare și state cu un trecut și o civilizație mai veche. Din aceea direcție lumea greacă a avut de suportat atacurile unor formațiuni statale cu organizare stabilă și numai accidental unele invazii barbare, invazii ce vizau Asia Mică, nu lumea greacă în particular.

La nord, spațiul grecesc a beneficiat de protecția milenară a marelui popor trac, popor care deși divizat tribal s-a menținut în propria zonă de locuire și a dus o viață sedentarizată. De altfel, *tracii* pot fi considerați ca rude apropiate ale grecilor și ca vecini ce au beneficiat de înflorirea societății și culturii acestora.

Tracii au apărut pe scena istoriei europene odată cu grecii, ca ramură puternică a trunchiului indo-european. Încă din mileniul al 2-lea e.A. au acoperit un spațiu geografic vast, cuprins între Carpații Nordici, râurile Tisa, Vardar și Morava, Marea Egee și Marea Neagră. Din marea masă a populațiilor trace s-a delimitat, în mileniul I e.A., în spațiul carpatic și în vaste arii concentrice, o ramură tactică nordică distinctă, formată din triburile geto-dacilor.

Fără a intra în atingere războinică cu lumea greacă în formare, o parte din tracii, triburile *misilor* au migrat către 1500 e.A. spre sud-est, în Asia Mică. În sec. al 13-lea e.A. au trecut Helespontul triburile *frigienilor* (sau *brigilor*), iar în sec. 7-8 e.A. cele ale *bitunilor*. Astfel, în Asia Mică au luat naștere teritoriile istorice *Misia*, *Frigia* și *Bitinia* (*Bithynia*), teritorii care trecător au cunoscut și organizări statale.

La sfârșitul mileniului al 2-lea e.A. și la începutul mileniului I e.A., triburile trace au dominat numeric Peninsula Balcanică și nord-vestul Asiei Mici, constituind, totodată, populația majoritară în multe insule ale Mării Egee: Samotrace, Naxos, Tasos, Lemnos, Cos, Lesbos. Partea septentrională a Mării Egee se numea la începutul antichității clasice, *Mare Thracicum*, regiunea strâmtorilor se numea *Bosforul tracic*, iar actuala Peninsula Gallipoli era cunoscută sub numele de *Chersonesul tracic*. Poemele homerice au menționat două triburi trace, *sintii* și *ciconii*, ca aliați ai troienilor.

Marele conglomerat al triburilor trace se învecina cu rudele geto-dace la nord, cu cimerienii și scitii la nord-est, cu *illirii* și *macedonenii* la apus, iar la sud cu grecii. După cele transmise de Herodot, neamul tracilor era cel mai mare din lumea cunoscută lui,

după cel al indienilor.

Deși aflați pe o treaptă de dezvoltare socială, culturală și statală inferioară grecilor, tracii nu au făcut parte din adevăratele populații barbare, adică din cele migratoare, pornite pe jaf și cu obiceiuri sălbatice. Ei au constituit un scut paternic pentru spațiul egeean, ferindu-l de invazii posibile dinspre nord-est. Scutul de apărare format din tracii era întărit, sau, mai bine zis, dublat de populația geto-dacică bine înrădăcinată și sedentarizată peste arcul carpatic și pe toate laturile înconjurătoare.

Tracii, indiferent de fărâmișarea tribală, au constituit o populație sedentară, având ca principale preocupări agricultura, creșterea animalelor domestice, viticultura, minierul și numeroase meșteșuguri. Caii și armele trace erau vestite în antichitate, iar *cavalerul trac*, reprezentat în basorelief, a reprezentat, multe secole, un simbol plasat pe monumentele de piatră, monumente în cea mai mare parte funerare (stele funerare).

Războinici aprigi, tracii au fost folosiți ca mercenari în armatele elenistice și apoi în legiunile romane. Deși au trăit fărâmișăți în numeroase triburi, care uneori se războiau între ele, tracii au ajuns și la constituirea de uniuni tribale puternice, precum cele ale *tribalilor* și *crobișilor*, ambele având ca hotar nordic Dunărea. Uniunea tribală tracă cu rolul cel mai marcant în istoria Traciei a fost cea a *odrișilor*, plasată în răsăritul Peninsulei Balcanice. Statul odrișilor, constituit de Teres (aprox. 470-460 e.A.) nu a avut o coeziune internă puternică, înlesnind cucerirea Traciei de către regele Filip al II-lea al Macedoniei (aproximativ 357-341 e.A.). În inima Izvoarele au mai amintit și de existența, în inima Traciei, a triburilor puternice ale denteleșilor și tranipsilor.

După transformarea Macedoniei și Greciei în provincii romane (146 e.A.), dinastia tracii au intrat în sistemul clientelar al Romei. Teritoriul lor a fost inclus, după lupte grele, în provinciile nou create, Moesia și Tracia.

Teritoriile tracilor, din sudul Dunării, au rămas sub stăpânire romană și bizantină până aproape de sfârșitul evului mediu, cu toate că au suferit multe suprapunerii etnice din migrațiunile barbare. Până la sosirea valurilor de sălbatici asiatici Tracia a suferit un intens proces de romanizare.

Comentând originea comună a tracilor și a grecilor precum și

relațiile neantagoniste dintre cele două popoare, s-a remarcat că zona de civilizație greacă nu a suferit izbiri barbare din partea populațiilor vecine. Începutul l-a marcat invazia celtică din anul 280 e. A., invazie ce s-a abătut ulterior, între 278-277 e. A. și asupra Asiei Mici și a orașelor grecești de acolo.

Arealul de civilizație antică europeană cuprindea două mari zone, cea balcanică, respectiv greacă și cea italică, respectiv romană. După înglobarea Greciei în Imperiul Roman destinul celor două zone s-a contopit, putându-se vorbi, unitar, numai despre invaziile barbare îndreptate împotriva Imperiului. Din a doua jumătate a secolului al 2-lea e. A., Imperiul Roman a devenit întruchiparea civilizației europene și a întregului areal mediteranean.

Din relatările anterioare a reieșit că începutul invaziilor barbare în lumea greacă poate fi considerat anul 280 e. A., anul declanșării devastărilor celtice în Balcani și în Grecia continentală, până la Delfi.

În continuare va trebui să se caute un început al invaziilor barbare și pentru zona romană. În acest fel lucrarea de față își va contura propriul moment de la care va consemna intrarea în scenă a barbarilor.

Așa cum lumea greacă s-a născut în preajma lumii tracice, cu care avea rădăcini comune, lumea romană s-a înfiripat într-o masă eterogenă de populații italice. Mozaicul de populații din prima parte a mileniului I e. A., în Italia, s-a prezentat mult mai divers și neunitar, din punct de vedere etnic, decât al Greciei vecine. În Peninsula Italică au existat atât locuitori pre-indo-europeni cât și indo-europeni, înrudiți cu populațiile tracice și, desigur, cu cele grecești sau geto-dacice.

Din primul grup au făcut parte ligurii și etruscii, din partea nordică a peninsulei, sicanii din Sicilia și sarzii din Sardinia.

Grupul indo-european italic a putut fi împărțit în subgrupa latino-faliscă, din centrul și apusul peninsulei, subgrupa osco-umbro-sabelică, întinsă în zona centrală și estică a peninsulei pe largi spații de la nord la sud, subgrupa celtică, la nord de râul Pad și subgrupa veneto-illiră pe coasta nordică și nord-estică a Mării Adriatice. Cel mai numeros grup, cel osco-umbro-sabelic, i-a inclus pe *samniți, sabini, volschi, marsi* etc. Grupul latino-falisc, cel dintâi sosit în peninsulă, mai puțin numeros, s-a răspândit numai în regiunea Latium și pe o suprafață restrânsă de

la nord de Tibru.

Una dintre cele mai numeroase populații pre-indo-europene, care se întindea la începutul mileniului I e. A. între Pirinei, Alpi, valea râului Arno și valea Padului, a fost cea a *ligurilor*. Sub presiunea etruscilor dinspre răsărit și a celților dintre apus, teritoriul ligurilor s-a redus la ținutul de coastă din actualul golf al Genovei, ținut care a primit numele de **Liguria și care se bucură de o atractivitate naturală deosebită.**

În partea de nord-est a Italiei, între Alpi, Marea Adriatică și cursul inferior al Padului, *euganii* pre-indo-europeni au fost eliminați de triburile *veneților*, de origine necunoscută, dar cu o limbă apropiată de cea latină, deci indo-europeană. Veneții erau puternic influențați de civilizația illiră din Peninsula Balcanică.

Mai la sud, între litoralul Adriaticii și Apenini erau stabiliți *picenii*, populație înrudită cu *umbrii*, vecinii din nord-vest. Ținutul s-a numit mult timp Picenum.

Umbrii, una din populațiile mari ale Italiei, au ocupat inițial Italia centrală dintre Marea Tireniană și cea Adriatică. Cu timpul aria lor de locuire au restrâns-o *etruscii* dinspre apus, invadatorii *celți* dinspre nord și *sabinii* dinspre sud.

Etruscii și-au făcut apariția la începutul mileniului I e. A., stabilindu-se la vest de Apenini, între râul Arno și Tibru. S-au prezentat ca o populație cu un nivel ridicat de civilizație, a cărei origine și limbă au constituit încă din antichitate o enigmă, rămasă încă nedescifrată. Etruscii au fost primii creatori ai unei civilizații indigene în Peninsula Italică. Există două teorii privind originea etruscilor. Prima căută să fundamenteze avansul etruscilor față de ceilalți italici susținând migrația lor din zona Asiei Mici. Această teorie își are începuturile în timpul marii invazii a „*popoarelor mării*” în bazinul răsăritean al Mării Mediterane, respectiv în jurul anului 1200 e. A.

Din conglomeratul de populații care au purces la o devastare și la un jaf comun prin insulele grecești, prin Asia Mică și Orientul Apropiat, au făcut parte și triburile *urșenilor*, numite de egipteni „*tursa*”.

„*Popoarele mării*” s-au lovit de rezistența hotărâtă a statului faraonic și aventura lor a luat sfârșit în luptele din delta Nilului. Unele grupe de războinici, rupte din „*popoarele mării*”, au fost masate de

egipteni în tabere speciale, complectând trupele egiptene de mercenari. Alte grupuri şi-au luat prăzile şi s-au întors în ținuturile de baștină din Europa sud-estică sau din insulele Mediteranei. O altă parte din „popoarele mării” s-au dus peste talazuri, sau pe uscat, spre alte orizonturi. Triburile *sardana*, se presupune că își aveau originea în zona orașului Sardes din Asia Mică, iar după înfrângerea suferită de la egipteni s-au așezat în insula Sardinia. Triburile *tirsenilor*, triburi care, se pare, au trăit în partea apuseană a Asiei Mici, se bănuiește că au devenit strămoșii etruscilor, iar numele lor s-a dat Mării Tirenene.

O a doua teorie privind originea etruscilor înclină să vadă în civilizația lor rezultatul unei evoluții locale, activizată de relațiile cu lumea orientală și mai ales cu cea greacă. Continuitatea culturilor materiale din Italia centrală, în mileniul 2-1 e. A., ca și absența unor mărturii certe care să ateste imigrația unor mari grupări de populații din Orient, a întărit această a doua teorie. Nu trebuie uitat însă că cele aproape 10 000 de inscripții etrusce au rămas nedescifrate, limba etruscă neputând fi apropiată de niciunul din idiomurile antice cunoscute. Asemănător de enigmatică este și originea și limba bascilor din nordul Spaniei.

Revenind la prezentarea etnografică a Peninsulei Italice trebuie continuat cu sâmburele viitoarei mari civilizații latine, cu ținutul Latium, separat de Etruria prin râul Tibru și de Campania prin Monte Albano. În acea regiune strâmtă și mlăștinoasă — și-au găsit la începuturile istorice *latini*, o grupă principală a italicilor indo-europeni, precum și *volscii*, rude ale *umbrilor*, *hernicii* și *auruncii* (sau *ausonii*).

În Italia centrală, muntoasă, și-au avut patria o serie de triburi mai puțin numeroase, ca *sabinii*, *aequi*, *marsi*, *paenignii*, iar la sud de râul Sagrus, puternicul și războinicul popor al *samniților*.

Vecină la nord cu Latium și la nord-est cu Samnium, roditoarea Campanie, regiune în care s-au fondat primele colonii grecești, a fost populată de *osci* și *ausoni*, iar mai târziu de *etrusci* și de *samniți*. Între Apenini și Marea Adriatică, în actualele regiuni Apulia și Calabria, s-au menționat triburile războinice ale *iapigilor*, cu subdiviziunile principale ale *daunilor*, *apulilor* și ale *mesapinilor*, cu subdiviziunile tribale ale *calabrilor* și *salentinilor*, considerate, toate, ca fiind de origine ilirică, din Peninsula Balcanică.

În extremitatea meridională a peninsulei, în actuala Lucanie și în anticul Bruttium, au fost răspândite triburile *lucanilor* și *bruturilor* (ramuri desprinse de timpuriu din samniți), care i-au împins pe *siculi* în Sicilia.

Brutii au purtat lupte împotriva colonilor grecești din sudul Italiei, în secolul 4-lea e. A., s-au alăturat lui Pirus (Pyrrhus din Epir), în războiul contra Romei (280-275 e. A.) și au fost supuși de romani în 272 e. A. După două generații nu au uitat antipatia față de romani așa că s-au alăturat lui Hannibal, în cel de-al doilea război punic, între anii 216-203 e. A. După plecarea lui Hannibal din Italia, au fost aspru pedepsiți de vechii stăpâni. În secolul următor au dispărut ca etnie de pe harta peninsulei.

Sicilia, cea mai mare insulă a Mediteranei, a fost locuită de *sicani*, în vest, *siculi*, în est și *elymi* în sud.

Toată această masă eterogenă de populații sau triburi barbare a constituit mediul din care s-au înălțat romanii. Pe parcursul a patru sute de ani, viitorii stăpânitori ai întregului spațiu mediteranean au luptat cu toate populațiile italice, le-au suportat agresivitatea și înapoierea, dar le-au supus, le-au educat „volens, nolens” și le-au asimilat.

Toate acele populații italice nu pot fi catalogate drept popoare sălbatice sau barbare în adevăratul sens al cuvântului, deoarece, în mare, ele erau popoare stabilizate, nu în mișcare migratorie și dormeau numai de jaf.

Se poate spune că lumea civilizată greco-romană a avut contacte cu două categorii de popoare „barbare”, cu cele sedentarizate ce își conturau propria civilizație pe teritorii bine delimitate și cu cele sălbatice, mult mai înapoiate care s-au aflat în proces de migrație și nomadism, popoare primitive și fără inițieri culturale, popoare semianimalice, distrugătoare și fără discernământul valorilor.

Popoarele cu un grad mai mic de dezvoltare culturală și socială, dar sedentarizate și cu începuturi de organizare statală nu pot fi comparate cu cele pornite în căutare de pradă, cu comportament de haită, conduse numai de instincte primare și de porniri distructive inutile. Nu pot fi comparate populațiile trace, geto-dace, ilire sau italice, cu cele invadatoare din toate etapele istorice. Cuprinsul acestei lucrări nu are în vedere decât populațiile cu adevărat barbare, sălbatice, nomade

și distructive, populații care s-au opus involuntar dezvoltării civilizației europene, reușind să ducă chiar la stagnare și regres.

Trecând peste luptele romanilor cu populațiile italice înconjurătoare, se poate considera ca punct de plecare al invaziilor barbare, invazia celtică în Peninsula Italică din jurul anului 400 e. A., celti care în anul 280 e. A. au ajuns și în inima Greciei, la Delfi.

Ambele secțiuni ale lumii civilizate europene, atât cea romană cât și cea greacă au cunoscut pe celti drept primii invadatori, drept prima populație îndepărtată aflată în migrație, doritoare de jaf și opusă ordinii civilizate din Europa sudică. Dislocarea lor poate fi luată ca punct de plecare în studiul invaziilor barbare.

Celtii – preludiul furtunii barbare

Marea familie indo-europeană din Europa s-a despărțit, încă de la începuturi în două mari ramuri de popoare, tracii în răsărit și celtii în apus. Cele două semini pot fi considerate drept un strat uman de bază al bătrânului continent. Deși pornite din aceeași tulpină, cu chemare spre o evoluție valoroasă, cele două grupuri de popoare s-au comportat diferit.

Populația celtă s-a cristalizat în mileniul al 2-lea e. A. în actuala Boemie, în sudul Germaniei și în răsăritul Galiei. Hecateu din Milet și Herodot au amintit primii de existența celtilor în ținuturi îndepărtate, reci și nordice. Deși au fost creatorii celei mai bogate și originale arte a popoarelor Europei barbare, o artă nesubordonată cultului sau ocaziilor de excepție, ci legată de viața obișnuită, celtii s-au dovedit inferiori tracilor din punct de vedere comportamental. Celtii au turburat Europa civilizată și pe cea barbară sedentarizată cu migrația lor lungă, în timp și în spațiu.

La începutul celei de a doua epoci a fierului, pe care au reprezentat-o strălucit, celtii și-au mutat centrul puterii spre vest, pe

cursul superior al Dunării, pe Rinul mijlociu, pe Mosela și pe Saar. Până la cucerirea romană Gallia a devenit nucleul de locuire al celtilor.

Migrațiile lor timpurii, din mileniul al 2-lea și 1 e. A., spre Gallia, Britannia și Peninsula Iberică, s-au dovedit greu de descifrat. Marea migrație celtică a început în sec. al 5-lea e. A. Unii istorici, mai ales francezi, presupun că ea s-ar fi declanșat datorită unor suprapopulari, datorită unei dezvoltări economice, sau datorită presiunii lumii germanice din nord. Toate aceste motivații sunt o cale ușoară de a eluda adevărul. În realitate, în sec. al 5-lea e. A., populația întregului glob era extrem de rară și nu se putea pune probleme ale creșterii demografice în raport cu spațiul vital. Ca să se vorbească de o dezvoltare economică semnificativă care să provoace deplasări masive de populații este, desemeni, fără suport real. O dezvoltare economică apreciabilă ar fi dus la ridicarea gradului de civilizație și mai ales ar fi dezvoltat tendința de sedentarizare. Motivația că germanii de dincolo de Rin i-ar fi pus în mișcare pe celti este și ea lipsită de fundament. În realitate celtii (galii) au stăpânit Gallia, Britannia și Peninsula Iberică încă o jumătate de mileniu fără a fi deranjați de triburile germanice decât prin minore pătrunderi pe malul stâng al Rinului. Caesar i-a găsit pe celti, în sec. 1 e. A., dominând Gallia într-o stare de organizare tribală întunecată, cu viața cotidiană dominată de casta preotească a druzilor și pe o treaptă de evoluție destul de apropiată de sălbăcie. Numai cinci secole de romanizare intensivă i-a putut aduce la un nivel acceptabil de conduită și cultură, care să-i departajeze de alte valuri barbare de peste Rin.

În Peninsula Iberică, cartaginezii și apoi romanii, după anul 215 e. A., s-au confruntat cu triburi sau uniuni tribale războinice, foarte depărtate de coordonatele unui început de civilizație. Sălbăciea din nordul actualii Spanii și-a găsit oprimare decât sub împăratul Augustus, pe perioada campaniilor dintre anii 26-19 e. A.

Celtii din Britannia au cunoscut călcâiul și civilizația romană ceva mai târziu, după cucerirea începută sub domnia împăratului Claudius, în anul 43 e. N.

Colectivitatea celtică din apusul continentului a fost condusă spre declanșarea marilor mișcări din sec. al 5-lea e. A. de gradul scăzut de dezvoltare socială și culturală, de tendințele intime spre nomadism și jaf, nu de unele evoluții favorabile interne, așa cum încearcă să inducă

unii istorici occidentali.

Lumea celtică nu s-a aflat în sec. al 5-lea e.A. într-o situație specială revoluționară, îndreptată spre restructurare, sau spre civilizare, ci a fost frământată veacuri de-a rândul de o neliniște primară. Cauzele migrației celtice, invocate injust de unele școli de istorie, nu puteau dura sute de ani (adică suprapopularea, dezvoltarea economică spectaculoasă, sau presiunea germană de la nord sau răsărit). Dezvoltarea economică nu s-a adevărat până la cucerirea romană, iar triburile germane nu s-au regăsit pe pământul Galiei încă multe secole după cucerirea romană.

Invasia celtică, pornită din Galia, s-a abătut într-o anumită fază spre ținuturile ligurilor de la Marea Mediterană, restrângându-le acelor spații vitale la o fâșie îngustă de coastă. Din sec. al 8-lea e.A. celții au pătruns în Peninsula Iberică, în ale cărei regiuni central-estice au dat naștere, prin fuziune, unei populații celtiberice, populație desemnată sub acest nume de izvoarele antice începând cu sec. al 3-lea e.A. Celtiberii, produși ai amestecului dintre celții indo-europeni și *iberii* străvechi, s-au dovedit niște războinici de temut care au opus o rezistență îndârjită forțelor civilizate ale cartaginezilor și ale romanilor, în secolele 3-2 e.A.

Tot între secolele 8-5 e.A., valuri celtice au traversat Canalul Mânecii, făcând din insula britanică (denumire ulterioară) și din cea irlandeză, extremitatea vestică a spațiului lor de locuire.

La sfârșitul secolului al 5-lea e.A. a început expansiunea celților în regiunea Dunării mijlocii și apoi spre teritoriile locuite de geto-daci. După ce au traversat Alpii și au pătruns în Peninsula Italică (circa 400 e.A.), celții, numiți de romani *galli*, au ocupat Valea Padului, întreaga regiune primind numele de Gallia Cisalpină.

Cu un secol înainte (sec. al 6-lea e.A.) etruscii, din zona central-vestică a Italiei, traversaseră Munții Apenini și fondaseră în câmpia Padului orașe înfloritoare, precum Felsina (azi Bologna), Ravenna, Melpium (azi Milano), Parma, Modena etc., grupate într-o ligă în frunte cu Mantua. Se știe că nu a existat nicicând o unitate politică a enigmaticilor etrusci, așa că sarcina invadatorilor celți, în regiunea Padului, s-a dovedit foarte ușoară. Orașele etrusce de la nord de Apenini s-au scufundat imediat în masa populației celte, fără a cunoaște vreo înflorire în epoca următoare.

Celții au constituit ultimul val de populații indo-europene care

a pătruns în Italia, un val ce nu găsisse la timp treptele reale ale evoluției spre o civilizație demnă de interes. La nord de Pad s-au stabilit triburile lor numite *insubri* și *cenomani*, la sud cele numite *lingoni* și *boni* (cei care au cucerit Felsina, numind-o Bologna) iar pe coasta Adriaticii cei numiți *senoni*. Timp de aproape două secole, celții au întreprins incursiuni de pradă spre Italia centrală, ajungând până în Apulia și în Sicilia.

Din Gallia Cisalpină celții au înaintat încet spre Latium, steluța de civilizație italică aprinsă de etrusci. La 18 iulie 387, invadând Latium-ul, celții (*galli*) i-au înfrânt pe romani în bătălia de la Allia (15 kilometri nord de Roma), au cucerit, jefuit și incendiat Roma. Nu au reușit să pună mâna pe citadela fortificată de pe Capitoliu, citadelă pe care au asediat-o timp de șapte luni. Ținutul l-au părăsit numai după obținerea unei răscumpărări de 1 000 livre de aur. Legenda spune că în timpul cântării acesteia, căpetenia *senonilor*, Brennus, a aruncat în talgerul balanței sabia sa. La protestele romane a răspuns cu aroganță „*vae victis!*” („vai de cei învinși”).

Tot în legătură cu acele timpuri teribile pentru Roma s-a transmis și legenda „gâștelor de pe Capitoliu”. Ea spune că într-o noapte când *galli* încercau să escaladeze zidurile Capitoliului în cea mai deplină liniște și când străjile romane dormitau, numai gâștele templului Junonei au dat alarma prin țipetele lor. Mult disprețuitele păsări, cu mers legănat și cap mic în raport cu corpul, au rămas în amintirea posterității drept salvatoarele Romei și probabil a unuia dintre cei mai fecunzi sămburi ai civilizației umane.

După acel episod istoric autoritatea Romei în Latium a fost grav afectată. Acea rușinoasă înfrângere a urmărit timp de secole conștiința romană în drumul său spre glorie mondială și a determinat o răzbunare neîndurătoare. Răzbunarea nu s-a rezumat la subjugarea populațiilor celte, ci a trecut și pragul deznaționalizării lor, prin forța militară, sau prin puterea exemplului atractiv al modului de viață roman.

Invasia devastatoare a celților a determinat reconstrucția Romei cu mai multă atenție pentru capacitatea ei defensivă. Zidurile de incintă din piatră, lungi de 11 kilometri, numite azi „zidurile serviene”, au înconjurat pentru prima dată cele șapte coline ale orașului etern: Capitoliu, Palatinum, Aventinus, Caelius, Esquilinus, Viminalis și Quirinalis. Noile ziduri au extins suprafața de locuit cu circa 430 hectare, Roma devenind

unul dintre cele mai mari oraşe ale Italiei, dar, încă, nu cel mai mare

Potrivit datelor cenzorilor, statul roman se întindea la acea dată (393 e. A.) pe o suprafaţă de 2 000 km² şi număra 152 000 de cetăteni mobilizabili. Era un mic început pentru o mare glorie.

Pornind, în anul 280 e. A., din bazinul Dunării mijlocii, al Dravei şi Savei (Serbia de azi), cete de celţi au năvălit în Peninsula Balcanică, l-au înfrânt pe Ptolomeu Keraunos, regele Macedoniei elenistice (279 e. A.) şi au pustiit Grecia continentală până la sanctuarul de la Delfi (aşa cum s-a mai amintit).

Invazia a avut în frunte pe Brennus, căpetenia *prausilor* (281-279 e. A.). S-a abătut mai întâi asupra triburilor din vestul Peninsulei Balcanice şi apoi a pustiit Macedonia. A ocolit cu dibăcie rezistenţa elenă care-i bară drumul în renumita strâmtoare Thermopyle şi a ajuns la Delfi. Când se pregăteau să jefuiască sanctuarul, un curemur de pământ a provocat deruta celţilor. Grecii au sesizat faptul şi au atacat cu hotărâre. Rănit în luptă, Brennus l-a desemnat succesor pe Acichorios, apoi s-a sinucis.

O parte a celţilor din valul balcanic, precum tribul *scordiscilor*, s-a stabilit în nord-vestul Peninsulei Balcanice, în regiunea viitorului oraş Singidunum (azi Belgrad), iar altă grupare a întemeiat, în Munţii Balcani, printre traci, efemerul regat de la Tylis.

La chemarea regelui Bitiniei (Bythiniei), Nicomedes, triburile celtice ale *tolistoagilor*, *tectosagilor* şi *trocmerilor* au traversat Bosforul (278-277 e. A.) şi au devastat o mare parte a vestului şi centrului Asiei Mici. După înfrângerea lor de către Antiochos I-ul, suveranul Regatului Seleucid (275 e. A.) rămăşiţele celţilor s-au stabilit în centrul Anatoliei, regiune ce a primit numele de Galatia. Spre deosebire de romani grecii îi numeau pe celţi drept *galaţi* (galatai).

Izolaţi, din acel sec. al 3-lea e. A., în mijlocul unui ţinut oriental, într-un mediu de civilizaţie elenistică şi apoi romano-bizantină, galaţii au reuşit să păstreze până la sfârşitul antichităţii limba şi obiceiurile.

Celor care resping *a priori* posibila origine orientală a etruscilor şi a bascilor, trebuie să li se amintească exemplul galaţilor aşezaţi de soartă la mii de kilometri de locurile de baştină. Pentru începuturile adevăratei umanităţi nici o mişcare de populaţie nu trebuie părea bizară sau imposibilă. Au fost timpuri când masele umane aveau acelaşi

comportament influenţat de instinct şi de nevoile vieţii ca şi haitele anumitor animale.

Raiduri celtice în Italia centrală, având ca bază de plecare Valea Padului, s-au repetat în anii 338, 350, 351 şi 360 e. A., fără consecinţe grave. În anul 354 e. A., Roma s-a văzut obligată să încheie primul său tratat cu Confederaţia triburilor samnite, îndreptat în primul rând împotriva pericolului galic. Acest tratat a intervenit totuşi pe fondul unui antagonism romano-samnit, antagonism care a deschis, ulterior, lupta pentru hegemonia în Italia centrală şi drumul Cetăţii Eterne spre dominaţia întregii peninsule.

Între 343-272 e. A. s-au declanşat patru războaie romano-samnite. Din lumea triburilor italice, triburile samnite s-au dovedit cele mai puternice adversare ale Romei, dar ele nu puteau fi comparate cu celţii invadatori şi devastatori.

Pe fondul unui nesecat apetit războinic, Roma, în marşul său italic, a găsit timp să schimbe adversarii, dar niciodată nu a slăbit din priviri pe celţi din nord. Între 285-282 e. A., a urmat un război ofensiv împotriva triburilor celtice ale *senonilor* şi *boulor* din nord-estul Italiei. După respingerea unei invazii a *senonilor* în Etruria, romanii au pustiit şi anexat ţinutul lor de baştină, *Ager Gallus*. Acolo Roma a înfiinţat colonia Sena Gallica. O coaliţie a boulor cu etruscii, din aceeaşi perioadă, a fost înfrântă în bătălia de la lacul Vadimo (283 e. A.) de romanul Publius Cornelius Dolabella.

La începutul sec. al 3-lea e. A., Roma a declanşat practic contraofensiva împotriva celţilor italici, ocupând până în 222 e. A., Umbria şi întreaga Câmpie a Padului, *Gallia Cisalpină*.

Campaniile finale din Gallia Cisalpină, dintre 238-222 e. A., au fost declanşate de pătrunderea unor noi valuri celtice peste Alpi. Considerat major, pericolul celtic a meritat toate eforturile din partea Romei şi o tranşare definitivă a raportului de forţe şi de subordonare.

Apoi legiunile au depăşit limitele naturale ale Italiei şi au luat în stăpânire sudul Galliei. Prima armată romană şi-a făcut apariţia în sudul Galliei în anul 154 e. A., teritoriu transformat în jurul anului 120 e. A. în provincia romană *Gallia Narbonensis*, provincie ce lega litoralul liguric cu Peninsula Iberică.

În cel de-al doilea război punic, când Hannibal a trecut Alpii şi

a terorizat Roma un deceniu și jumătate, dansând cu glorie militară pe pământul peninsulei italiice (218-203 e. A.), celți din Galia Cisalpină, proaspăt învinși de romani, i s-au alăturat și i-au îngroșat trupele de mercenari. În partea a doua a războiului, când Hasdrubal, fratele marelui Hannibal, a trecut și el Alpi (207 e. A.) pentru a veni în ajutorul armatelor cartagineze diminuate de ani și de lupte, celți din nordul Italiei și-au dovedit iarăși atașamentul față de inamicii Romei.

În viață și în istorie nimic nu a fost și nimic nu este fără sfârșit. Nici expansiunea celtică nu s-a abătut de la acest adevăr. În sec. I e. A. lumea celtică a devenit „etnia bolnavă a Europei”, amenințată dinspre sud de romani, dinspre nord de înfricoșătoarele triburi germanice, iar la răsărit de consolidarea puterii dacilor.

Loviturile de sfârșit au început cu acțiunile dacului Burebista care a sfârșit puterea celtică de pe Dunărea mijlocie, din Câmpia Panoniei. Caesar a cucerit Gallia între anii 58-51 e. A. Augustus a transformat Galatia din Asia Mică în provincie romană, în anul 25 e. A., iar apoi, între 12-9 e. A., a anexat ținuturile ocupate de celți dintre Alpi răsăriteni și Dunărea mijlocie, precum și regatul rudimentar celtic, numit *Noricum* și plasat pe teritoriul actual al Austriei. Era vorba de orizonturi cu locuire masivă a triburilor *tauriscilor* și ale *noricilor*.

În anul 43 e. A., a început cucerirea Britanniei cețoase de către cele patru legiuni conduse de Aulus Plautius, sub domnia lui Claudius I-ul. Evenimentul și-a avut preludiile în expedițiile îndrăznețe ale lui Caesar, expediții, din anii 55 și 54 e. A., rămase fără urmă și în proiectele nerealizate ale lui Augustus, din anii 34 e. A. și 26 e. A., precum și în ale lui Caligula, în anul 40 e. N.

În 58 e. A., în calitate de guvernator al Galliei Narbonensis, Caesar a profitat de apelul lansat de galii amenințați de suebi germanici ai lui Ariovist, pentru a iniția cucerirea întregului teritoriu ocupat de ei. După ce i-a înfrânt pe helveți din sud-estul Galliei, la Bibracte, a ieșit victorios din confruntarea cu Ariovist, care s-a văzut nevoit să se refugieze peste Rin în așa-zisa Germanie. Acel Ariovist (? – 54 e. A.) era conducătorul triburilor suebilor, neam germanic de la răsărit de Rin. Cu un deceniu și jumătate anterior confruntării cu romanii, în 71 e. A., el trecuse Rinul, în Gallia, cu 15 000 de luptători, pentru a interveni în luptele dintre triburile celtice ale *sequanilor* și *hedilor*. Victorios,

germanul seub s-a stabilit în ținuturile *sequanilor* (actuala Alsacie), extinzându-și treptat teritoriul ocupat. Înfrângerea celților, la Magetobriga, din anul 61 e. A., a înlesnit sporirea la 120 000 a numărului germanilor din Gallia.

Deși în anul 59 e. A. a fost recunoscut de Senatul roman „ca rege și prieten al poporului roman” (*rex et amicus populi Romani*) numai după un an a făcut cunoștință cu legiunile și cu aspirațiile lor. Caesar l-a înfrânt în vecinătatea Rinului, la Vesontio (azi Becanson). Astfel, prima tentativă germanică de stabilire în Galia s-a încheiat cu un eșec, prezența germanică la apus de marele fluviu fiind amânată cu trei secole.

După episodul Ariovist, în anul 57 e. A., Caesar a cucerit nordul și nord-vestul Galiei. În anul următor a reprimat o răscoală a *veneților* și *mormilor* și a anexat Aquitania. Stăpân pe situația militară din Gallia, Caesar și-a permis să organizeze expediții în Britannia, în 55 și 54 e. A. și să traverseze Rinul în anii 55 și 53 e. A., deschizând seria lungă a incursiunilor romane în ținuturile germanice. Deși nu au adus câștiguri teritoriale, expedițiile din afara Galliei au stârnit un puternic ecou la Roma, sporind popularitatea marelui general.

Marea răscoală a galilor din anul 52 e. A., condusă de arvernul Vercingetorix, a pus în pericol întreaga cucerire, dar, grație genului său militar, Caesar a înfrânt forțele superioare ale răsculaților la Alesia (în apropiere de actualul Dijon). În anul 51 e. A., odată cu reprumarea ultimelor rezistențe, Caesar a spulberat din istorie nucleul celtic.

Vercingetorix (aprox. 82-46 e. A.), conducător al *arvernilor* a condus marea răscoală antiromană a celților supuși de curând (52 e. A.). Devenit conducător suprem al celților, a instaurat o disciplină de fier și a creat o armată redutabilă. Evitând luptele în câmp deschis, aplicând tactica pământului pârjolit și a luptelor de gherilă, a reușit să pună sub semnul întrebării recent instaurata stăpânire romană din Gallia. La Gergovia, capitala celților arverni, Vercingetorix l-a obligat pe Caesar să se retragă. Mândru de victorie și-a concentrat toate forțele la Alesia, în vederea unei bătălii decisive. Blocat acolo, prin abilitatea genialului său adversar, Vercingetorix a fost obligat, la sfârșitul unei rezistențe eroice să capituleze și să se predea lui Caesar (52 e. A.). A fost executat șase ani mai târziu, în temnița Tullinum din Roma, la scurt timp după ce

a fost târât în triumful lui Caesar. Vercingetorix a rămas în istorie drept unul dintre cei mai înverşunaţi şi redutabili adversari ai Romei republicane.

Hotarul nordic al provinciei romane din insula britanică, cu reşedinţa la Camulodunum (azi Colchester), a avansat timp de patru decenii de luptă (43-84 e. N.), stabilindu-se la limita sudică a Scoţiei. Hotarul septentrional a fost consolidat, mai târziu, prin ridicarea, dintr-o latură în alta a insulei, a unei fortificaţii continue de pământ, numită *Vallum Hadrian* (Valul lui Hadrian). Spre mijlocul sec. al 2-lea e. N. s-a ridicat o nouă fortificaţie, mai la nord, *Vallum Antonini*. Aceasta s-a datorat împăratului Antoninus Pius (aprox. 142 e. N.). Până la sfârşitul antichităţii în afara dominaţiei străine au rămas numai celţii din vestul insulei britanice (Ţara Galilor), din Scoţia actuală şi din Irlanda.

Briganţii, populaţia celtică cea mai importantă numeric de la sud de *Vallum Hadrian*, stabiliţi în mijlocul insulei britanice, cu reşedinţa tribală la Isurium Brigantum (azi Aldbough), au întreţinut în primii ani relaţii bune cu noii stăpânitori. Ei se aflau sub conducerea reginei Cartimandua. Teritoriul briganţilor a fost inclus în provincia romană Britannia în anul 71-79 e. N. şi definitiv pacificat în timpul împăratului Hadrianus (117-138 e. N.). Două legiuni, stabilite la Eboracum (York) şi Desa, au asigurat liniştea frontierelor nordice şi a teritoriilor supuse.

Se poate aprecia că primii paşi ai Romei pe calea expansiunii italice, în primele secole de existenţă, au fost umbriţi de ruşinoasa înfrângere suferită din partea celţilor care le-au provocat şi umilinţa (387 e. A.).

Dacă până în 336 e. A. Roma abia şi-a impus hegemonia în lăpitanul Latium, şapte decenii mai târziu a devenit stăpâna Italiei (246 e. A.) până la fruntările Galiei Cisalpine. În continuare, la numai un secol după distrugerea celţilor cisalpini, a Cartaginei şi după anihilarea unor regate elenistice, Roma a devenit stăpâna necontestată a lumii mediteraneene (133 e. A.). Războaiele continue, pragmatismul, tenacitatea şi buna organizare militară au transformat fostul oraş italic în prima putere mediteraneană. Din acel moment celţii nu au mai avut nici o şansă de a se restructura statal. Gallia Cisalpină şi regatul Noricum au dispărut, iar regatul balcanic Tylis şi Galaţia anatoliană au constituit nişte enclave efemere în mijlocul unor etni străine, numeroase şi supuse

treptat tot Romei.

Contactul direct al romanilor cu Elada şi cu lumea orientală, în sec. al 2-lea e. A., a accentuat penetraţia elenismului în viaţa şi cultura italicilor. Devenită o necesitate politică, cunoaşterea limbii greceşti a facilitat accesul la tezaurul gândirii elene, atât prin intermediul cărţilor cât şi graţie prezenţei unor personalităţi greceşti în capitala Republicii.

Simbioza dintre forţa romană şi civilizaţia greacă a unificat lumea civilizată europeană atât spiritual cât şi teritorial. În epocile ulterioare ale antichităţii europene înfruntarea cu lumea barbară s-a materializat prin confruntarea dintre sălbăticie şi Imperiul Roman.

Invazia celtică, spre toate ţinuturile sudice ale continentului, a constituit un preludiu şi în acelaşi timp un avertisment pentru societăţile evoluate şi structurate, mai ales pentru agresivii romani care preluaseră, cu încetul, povara apărării perimetrului civilizat. Celţii, au profitat, sau au fost ajutaţi la începutul invaziei lor de elementul surpriză, dar lipsa conştiinţei etnice, dispersarea gentilică, necunoaşterea organizării statale, în adevărata accepţiune, treapta culturală mult prea joasă şi convulsile interne, i-au făcut incapabili pentru o rezistenţă etnică eficace şi pentru un efort comun. Neavând ideea de patrie, fiecare înfrângere i-a dus spre supunere şi spre disoluţie în masa altor etni. Cu toate că din punct de vedere numeric ar fi putut juca un rol major pe scena europeană, din a doua parte a mileniului I e. A., ei nu au putut lăsa urme în civilizaţiile care i-au înglobat genetic. Au bulversat pentru un moment lumea mediteraneană, superioară lor, dar nu i-au putut schimba cursul dezvoltării şi nu au putut să o reorganizeze după profilul lor.

Profilul lor a fost conturat de autorii antici cu puţină bunăvoinţă. Reunind trăsăturile acestei stipe vitrege indo-europene se reconstituie un portret general puţin flatant. Trăsătura cea mai proeminentă, care le-a imprimat celţilor o pecete particulară, a fost îndrăzneala inconştientă, pasiunea pentru lupta sângeroasă, dispreţul pentru moarte care friza nebunia. Celţii se jucau cu moartea, provocând-o şi dăruindu-i-se cu disperare bizară. În faţa morţii se comportau cu curaj şi dispreţ şi geto-dacii, dar la aceea moartea nu era căutată, ci era primită ca o fatalitate izvorâtă din concepţiile religioase. Trunchiul comun indo-european al celor două semini, poate fi bănuit şi din acea atitudine sfidătoare faţă de cărmarea vieţii, cu singura deosebire că moartea

primită cu zâmbetul pe buze de către daci survenea numai după acțiuni raționale, fără accentele de frivolitate întâlnite la celți. Probabil că lejeritatea și atracția uneori nebană către moarte, sau acțiuni necugetate, a plătit și în sângele unor cavaleri medievali născuți pe pământuri odinioară galice, sau în general celtice.

Orgolioși prin natură (vezi cavalerii medievali de educație franceză și chiar britanică), celți iubeau bravada. Adeseori în timpul luptei ei aruncau armele defensive (scuturile) și se dezbrăcau de veșmintele protectoare din piele. După luptă unii dintre ei, își lărgiau rănilor cu propriile mâini, pentru a le sporii importanța în fața celorlalți. Marca lor ambiție era aceea de a-și uimi prietenii și de a-și cutremura inamicii.

Foarte impresionabili și foarte imprevizibili, ei cădeau cu ușurință în extremele insolentei și descurajării. Orbiți de furie, se aruncau fără discernământ, sau prevedere, în acțiunile cele mai nesocotite ca apoi insuccesul acțiunii să-i deprime, lăsându-i fără vigoare. Strabon spunea că: „*insuportabili ca învingători, cădeau în stare de depresie când erau învinși*”. Alte ori în caz de nenoroc, întorceau armele unii împotriva altora, pentru a nu supraviețui fără libertate. De asemenea, își ucideau femeile și copiii pentru a-i feri de mâinile inamicilor.

O altă trăsătură caracteristică a celților, era extrema lor mobilitate de spirit. Caesar a remarcat-o, prezentând-o în „*De bello Gallico*” drept o infirmitate a celților, respectiv a galilor.

Nu numai că erau turbulenți în consiliu, indisciplinați în formațiile de luptă și cărcotași între ei, dar iubeau și schimbarea, având înăscut spiritul revoltelor, al aventurilor ușurate, al acțiunilor celor mai hazardate (trăsături transmise și urmașilor francezi). Mai totdeauna în acțiunile lor erau dezinteresați de latara politică. Se lăsau conduși mai ales de ambiție decât de cupiditate și au rămas mai totdeauna necoalizați împotriva inamicilor.

Taerle comportamentului lor primitiv și irațional au condus la înfrângerile lor succesive, reducându-i la situația de populații subjugate. La acestea s-a adăugat și marea lor disponibilitate de a se lăsa influențați de popoarele cu care veneau în contact. Învingători sau învinși, s-au lăsat absorbiți de inamici, participând la nașterea unor populații mixte ce au dispărut încă din antichitate, precum *celtosciți*, *celtoliğuri*,

celtiberii, *gallo-romanii* etc.

Cu toate că o parte a istoriografiei apusene și mai ales a celei franceze, a căutat să idealizeze societatea celtică, din motive pur naționale moderne, acea populație s-a afirmat ca prima mare pacoste a civilizației europene sudice.

Germanii – declanșarea furtunii barbare

Cu șapte decenii înainte ca Caesar să balverseze nucleul celtic din Gallia, marea informă și necunoscută a populațiilor germanice din nordul Europei a provocat alarma în lumea latină. Atunci, către anul 120 e. A., *cimbrii* și *teutoni* care populau Peninsula Jutlanda (actuala Danemarca) și gurile baltice ale Elbei, și-au părăsit ținuturile de baștină, migrând spre sud și ajungând sub poalele nordice ale Alpilor. Erau primele populații sălbatice germanice care își făceau apariția în zona sud europeană și intrau în conflict cu Roma.

Cu toate acestea, prima populație germanică, semnalată istoric, a fost cea a bastarnilor. Coborând dinspre Marea Baltică, bastarnii și-au făcut apariția în zona Dunării mijlocii în jurul anului 200 e. A., dar nu au intrat în conflict cu populațiile balcanice sau italice. Incercând să se stabilească în ținuturile locuite de geto-daci, au fost respinși de Oroles, un rege dac din estul Transilvaniei și sudul Moldovei. Bastarnii nu au ajuns la nici o confruntare cu Roma.

Prima bătălie dintre romani și hoardele amestecate de cimbrii și teutoni, s-a dat la Noreia (113 e. A.), din vitorul Noricum, aducând o gravă înfrângere romanilor conduși de Cneius Papirius Carbo. Atunci, triburile reunite ale cimbrilor și teutonilor au dat prima probă de putere

şi de neprevăzut a forţelor nordului întunecat şi rece.

După victorie cele două hoarde s-au îndreptat spre Gallia unde într-o altă bătălie (109 e.A.) l-au înfrânt pe Marcus Iunius Sitanus. Neşansa i-a urmărit pe romani şi în 107 e.A., doi ani mai târziu, când tribul germanic al *tigurinilor* l-a învins, la Agen, pe consulul Lucius Cassius Longinus.

Seria insucceselor nu s-a oprit nici în perioada imediat următoare. În 105 e.A., cimbrii şi teutonii au obţinut alte două mari victorii asupra trupelor romane trimise împotriva lor, în sudul Galliei. Legatul Marcus Aurelius Scaurus a cunoscut înfrângerea pe Thon, iar consulul Cneius Mallius Maximus la Arausio (Cel mai dureros eşec militar roman de după pierderea bătăliei de la Cannae în faţa lui Hannibal). Aceste ultime eşecuri militare au declanşat o mare panică la Roma (*furor teutonicus*), panică ce nu se mai născuse de la pătrunderea lui Hannibal în peninsula Liberă de orice ameninţare, în 105 e.A., cimbrii au pătruns în Spania, iar teutonii au trecut la pustiirea Galliei.

Episodul cimbro-teutonic dovedeşte clar disoluţia populaţiei galice înainte de cucerirea romană, lipsa de unitate şi incapacitatea de reacţie.

Reveniţi din Spania în sudul Galliei (102 e.A.) cimbrii au decis împreună cu teutonii, invadarea Italiei. *Cimbrii* şi *tiguri* au pătruns în Noricum la nord de Alpi, urmând să atace dinspre nord-est. *Teutonii* şi *ambronii* s-au orientat să treacă în Italia direct din sudul Galliei. În bătălia de la Aquae Sextiae (actualul Aix-en-Provence), Caius Marius cu tabăra pe Rhon, i-a înfrânt zdrobitor pe teutonii, făcându-i să dispară din istorie.

Între timp cimbrii au traversat Alpii pătrunzând în Italia. Consulul Quintus Lutatius Catulus, având forţe insuficiente, le-a lăsat Gallia Cisalpină şi s-a retras pe malul sudic al Padului. La 30 iulie 101 e.A., armatele romane reunite sub comanda lui Caius Marius i-au nimicit pe barbari la Vercellae (azi Vercelli). Cu acea victorie, prima invazie germanică a fost respinsă. Resturi ale cimbrilor, menţionate în epoca lui Augustus în Iutlanda, nu au mai jucat nici un rol în istorie.

După înfrângerea barbarilor germanici, Caius Marius, un *Homo novus*, ajuns la consulat, deşi nu făcea parte din aristocraţie (107 e.A.), ambiţios, general talentat şi organizator remarcabil, a fost considerat

„cel al treilea fondator al Romei”.

Foarte multe secole, atât grecii cât şi romanii nu au cunoscut prea bine nici ţinuturile şi nici populaţiile tenebroase de la nord de Dunăre şi de impresionantul lanţ muntos al Alpilor. Singura populaţie nordică despre care se cunoşteau multe şi cu care s-au realizat contacte paşnice sau războinice era cea geto-dacă, populaţie sedentară, bine delimitată teritorial şi cu evoluţie proprie pe calea civilizaţiei.

Roirea indo-europeană din mileniul 2-1 e.A., a împărţit practic Europa în arile de viaţă tracică şi celtică, spre sud şi vest şi cea germanică spre nord şi nord-est. Primele două semini au cunoscut o evoluţie istorică mai rapidă şi mai marcantă. Unele ramuri ale lor au parcurs drumul luminos al unei civilizaţii inconfundabile.

Seminiile nordice, numite din antichitate germanice, s-au menţinut timp îndelungat într-o stare de stagnare rudimentară apăsătoare. Erau populaţii fără scrierea genului, greoaie în gândire şi apăsate de condiţiile naturale de multe ori vitrege, umede şi reci.

Mulţimea istoricilor apuseni, urmaşi îndepărtaţi ai barbarilor germanici, au încercat să inducă o serie de teorii care să camufleze tarele evidente ale populaţiilor nordice din antichitatea îndepărtată. S-a încercat lansarea unor tablouri idilice ale vieţii şi organizării acelor populaţii rămase. Chiar astăzi este foarte greu de explicat decalajul abisal dintre nivelul de viaţă, de organizare socială, de evoluţie a gândirii şi a talentelor aplicative, dintre nordicii germanici şi sudicii greco-romani.

S-a încercat, în unele lucrări, să se facă o departajare cât mai adâncă între germani şi alte popoare barbare, fapt adevărat, dacă se face referire la hoardele sălbatice sosite mai târziu din întinderile Asiei Centrale. S-a demonstrat, cu mărturii durabile, că germanii au fost, printre rasele barbare, o facţiune relativ avansată atât pe scara evoluţiei umane cât şi pe scara istorică. Pasul germanicilor spre civilizaţie l-a devansat cu mult pe cel al populaţiilor asiatice ce au atacat, mai târziu, atât lumea civilizată sud europeană cât şi pe a lor, pe cea nord europeană.

Istoricii apuseni moderni şi contemporani au încercat să inducă aprecierea că germanii din sec. I e.A. s-ar fi aflat aproape de stadiul de dezvoltare al grecilor homerici, sau al italicilor din timpul fondării Romei. Faptul este o speculaţie nefondată, deoarece, în sălbăciea lor, germanii

nu au ajuns niciodată la nivelul de a construi oraşe, sanctuare, corăbii, sau alte mărunte obiecte de apărare sau de viaţă cotidiană. Nu au avut nici capacitatea de a încheia alianţe sau organiza state rudimentare până după căderea Imperiului Roman de Apus. Toate cele enumerate succint mai sus au ajuns în lumea germanică numai după multe secole de influenţă a zonei europene civilizate. Unele din ele nu au pătruns în viaţa barbarilor germanici decât târziu în evul mediu, numai cu aportul unor învăţaţi sau meşteşugari desprinşi dintre ruinele fostei civilizaţii greco-romane. Chiar atunci când au devenit stăpâni unor foste zone civilizate, germanii nu au putut recepta, decât cu greu şi parţial, elementele de civilizaţie şi cultură. Purtători ai unor tare adânci de barbarie ei au dat primele lovituri la temelia civilizaţiei antice europene şi au deschis larg porţile unui ev întunecat, saturat de incultură, de misticism, de obscurantism, cu valori răsturnate, cu războaie mărunte, dar sfâşietoare pentru micile semănări europene, cu epidemii produse de lipsa de igienă, cu fragmentări teritoriale excesive, cu uitarea scrisului şi a cititului, cu orizonturi geografice strâmte, cu dorinţe personale mărunte, grosiere, lipsite de elanul progresului.

Barbarii

germanici au contribuit primii la regresul aproape milenar al societăţii europene şi au deschis drumul unor valori umane mult mai sălbatice, cu care s-au aliat uneori de nevoie, sau cu care s-au războit numai pentru dominaţie asupra sărăciei, sau pentru simpla supravieţuire animalică.

Cu tot rolul negativ jucat în raport cu civilizaţia antică europeană, germanii au câştigat o poziţie importantă în istoria bătrânului nostru continent. Din contopirea lor cu elementele lumii romane s-au născut naţiunile Europei Occidentale.

Ei nu au fost niciodată uniţi într-o naţiune şi n-au avut o istorie colectivă, cu excepţia momentului târziu când francii lui Carol cel Mare i-au supus aproape pe toţi. Nu se poate vorbi cu adevărat de o istorie a germanilor, ci numai de istoriile disparate ale diverselor populaţii germanice: chauci, franci, goţi, marcomani, saxoni, quazi, silingi, iuţi, angli, burgunzi, lombarzi etc., pentru a face o enumerare întâmplătoare.

Pentru perioada anterioară erei noi şi desigur anterioară sec. al 3-lea e.N., istoria germanilor nu se reduce decât la raporturile lor cu Roma şi la deplasările lor geografice, destul de slab cunoscute. De obicei, marea atracţie a istoricilor faţă de acele triburi barbare nu au

constituit-o poveştile încăierărilor locale, vicisitudinile militare intraetnice şi dintre şefii de triburi sau de uniuni tribale, ci organizarea lor socială, instituţiile lor rudimentare şi cu iz preistoric, credinţele religioase, cutumele legislative, obiceiurile şi practicile sociale care au influenţat Europa evului mediu şi naţiunile moderne apusene.

Existenţa germanilor a început pe coastele Marii Baltice. Acolo i-a întâlnit călătorul grec din Massalia (Marsilia), Pytheas, în sec. al 4-lea e.A., pe teutoni şi pe goţi. Din acele târâmuri au pornit spre sud, cimbrii şi teutonii, două secole mai târziu.

Ca populaţie indo-europeană, prin limba şi instituţii, apare foarte probabil ca germanii să fi venit în zona central-nordică a continentului din zonele câmpurilor estice şi nord-carpătice, dar nu se ştie nimic despre acea migraţie. Ocuparea totală a întinderilor dintre Alpi şi mările septentrionale ale Europei s-a produs progresiv şi s-a încheiat abia în epoca creştină.

Masa germanică care nu folosea un nume generic şi comun şi nici nu avea conştiinţa unei apartenenţe unice, se învecina la apus cu celţii, iar la răsărit cu dacii şi scitii. Relaţiile cu acele populaţii mai vechi nu sunt consemnate de autorii antici şi deci sunt necunoscute.

Denumirea de germani, dată pentru prima dată de celţii galici unui trib din stânga Rinului, s-a extins ca termen generic pentru toate populaţiile care vorbeau aceeaşi limbă în Europa centrală sau de nord. Romanii au făcut distincţie între celţi şi germăni foarte târziu, în sec. I e.A. Primul izvor antic în care a apărut numele germanilor aparţine lui Poseidonius din Apamea (aprox. 80 e.A.).

Cele dintâi informaţii concrete despre lumea barbară germanică, le-a oferit Caesar în lucrarea sa „De bello Gallico”. A urmat Tacitus, care în monografia publicată în anul 98 e.N., „De origine et situ Germaniarum”, a descris viaţa şi obiceiurile cunoscute ale triburilor germanice de pe Rin şi Dunăre.

Din regiunea originară de la nord şi nord-est de bucla carpatică, germanii au început o deplasare lentă, pe trei direcţii, în ultimele secole ale mileniului I e.A. Cele trei direcţii au fost cea nordică spre Peninsula Scandinavă, cea sud-estică, spre nordul Mării Negre şi cea sud-vestică spre zona central-vestică a continentului, zonă limitată de Dunăre şi de Rin. Dunărea şi Rinul au rămas timp de cinci secole hotarele sudice şi

respectiv vestice ale lumii germanice apusene.

În perioada anterioară erei noi (e.N.) izvoarele scrise oferă, despre germani, imaginea unui impresionant mozaic de triburi aflate pe treapta orânduirii gentilice, fără aşezăminte şi cu credinţe primitive diverse în totemuri locale. Între sec. 3-1 e. A. lumea germanică pare a fi fost împărţită în trei mari arii: cea nordică, sau scandinavă, cea răsăriteană care se întindea până în stepele nord pontice şi cea apuseană, limitată de Dunăre, Rin şi Marea Baltică, aria cea mai cunoscută civilizaţiei greco-romane.

În ciuda înrudirii etnice, scandinavii au trăit totdeauna separat de germanii continentali. Etnogonurile legendare ale fiecăreia dintre cele două grupe nu au lăsat loc pentru cealaltă seminţie înrudită. Fiecare se considera ca o entitate aparte, asemănătoare cu distincţia dintre germani şi celţi.

Între germanii continentali, care acopereau toate întinderile plane şi mlăştinoase de la sud de Marea Baltică, a existat şi s-a făcut deosebire. Grupa vestică a fost calificată cutumiar drept teutonică, iar cea răsăriteană drept gotică. Ultima pare să se fi aflat în relaţii regulate cu scandinavii, pe care au dorit chiar să-i asimileze.

Atunci când au început să prezinte rudimente de istorie şi când a devenit posibil un studiu mai exact, s-a putut determina că goţii şi vandali au apărut complet departajaţi de scandinavi şi mai apropiaţi de germanii occidentali din grupa teutonică.

Cele trei ramuri germanice s-au aflat pe aceeaşi treaptă de dezvoltare, dar în ciuda particularităţilor în obiceiuri, religie, sau instituţii sociale tribale, au fost, în mod frecvent, confundaţi şi numiţi, prin generalizare, drept germani, goţi, sau alamani.

Alamanii au fost un popor germanic care s-a format dintr-un amestec de triburi mai vechi, în sec. al 3-lea e. N. Plasaţi între Main, Rin şi Dunăre, alamani s-au impus timp de două secole şi jumătate, începând cu prima lor menţiune în izvoarele romane (213 e. N.), drept adversari redutabili ai Imperiului Roman. Termenul de Alamania, apărut în sec. al 4-lea e. N., a intrat în limbile franceză şi spaniolă cu semnificaţia de „stat german”. Alamanii s-au pierdut după anul 536 e. N. în Regatul Francilor.

Germanii le-au apărut romanilor ca oameni dintr-o altă rasă,

deşi aveau în comun tulpina indo-europeană. Această convingere rasială se datora aspectului fizic, diferit de cel al sudicilor, corpului masiv, pigmentului mai alb, obraţilor ruşii, ochilor albaştri şi părului blond sau roşcat.

Femeile romane au început să poarte peruci blonde, iar mai târziu îngerii au fost figuraţi cu bucle blonde.

Cele cinci secole de confruntări romano-germane şi soarta lumii civilizate în urma acelor altercări, face necesară o trecere în revistă a trăsăturilor şi vieţii lumii barbare germane.

Femeia hrănea copiii care creşteau în comun, fără a fi izolaţi după castă, sex, după poziţia de stăpân, sau de servitori. Creşteau împreună, goi, murdari, dar viguroşi, dezvoltându-şi cu grijă forţa fizică şi ocrotindu-şi castitatea. Tinerii destul de puternici şi care probaseră curaj, primeau arme în faţa adunării populare şi de obicei nu le mai părăseau decât în mormânt.

Bărbatul se ocupa de vânătoare, lăsând femeilor şi infirmilor muncile casei şi ale câmpului, sau ale turmelor. Se complăceau să mănânce şi să doarmă liniştiţi, în perioadele de răgaz dintre vânători şi războaie.

Turmele de vaci, oi, cai şi porci, constituiau marea bogăţie care îi însoţea pe drumurile lor de migraţie. De altfel nu se găseau permanent în situaţie de nomazi. Unele triburi se opreau pentru perioade mai mult sau mai puţin îndelungate şi treceau la cultivarea pământului în condiţii de obşte, cu împărţirea bine reglementată a păşunilor şi ogoarelor.

Alimentaţia germanilor era simplă: vânat, peşte, lapte, unt, brânză, carne de animale domestice, de cai sălbatici, miere, diverse seminţe etc., toate pregătite cu simplitate. Sarea se afla la mare preţ, sălminele fiind disputate cu violenţă. Ştia să prepare bere, hidromel, iar mai târziu au cumpărat vinuri din lumea romană.

La banchete se prezentau înarmaţi şi se îmbătau fără măsură, chefurile ţinându-se lanţ, ca cea mai plăcută îndeletnicire din perioadele de repaus. Cu acele ocazii cântau despre faptele străbunilor, dansau şi se lăsau prinşi de jocuri de noroc unde puteau pierde tot ce posedau, inclusiv libertatea.

Germanii măsurau timpul prin numărul de nopţi sau de ierni, distingând doar trei anotimpuri, primăvara, toamna şi iarna. Aveau

obiceiul de a-şi prezenta nuditatea la bai, sau în jurul vetrei. Numai cei bogaţi îşi puteau permite vestimente de purtat direct pe piele, confecţionate din lână sau în. Ceilalţi se acopereau cu o mantie şi cu o scurtă (wams), legate la brâu. Iarna se protejau cu piei de animale, purtau un pantalon, sau fâşii rulate împrejurul picioarelor şi încălţări de piele. La centură purtau pumnale şi cizele.

Femeile trăiau aproape ca şi bărbaţii, preferând ţesăturile de în cu dungă roşii. Ele torceau, ţeseau şi confecţionau pături din pene.

Coafura constituia un semn distinctiv al tribului, iar bijuteriile făceau furori, inele, spirale de braţ, coliere, cercei, diademe etc. Majoritatea erau lucrate din bronz şi foarte rar din aur. Argintul era foarte rar. Monedele popoarelor civilizate mediteraneene, sau vecine, erau utilizate, dar nu s-au bătut niciodată monede germanice. Faptul îi departajează net de popoarele geto-dace şi sud dunărene, popoare care aveau podoabe mult mai bogate şi mai atent prelucrate, care şi-au bătut monede, au construit aşezări fortificate din piatră şi sanctuare religioase de factură unică.

Germanii nu au ajuns la nivelul de a cunoaşte scrierea decât târziu în evul mediu. Instrumentele le confecţionau din os, din coarne, din piatră şi ulterior din metal. Confecţionau care din lemn şi bărci din lemn sculptat direct în trunchiuri, sau din piei prinse pe schelet de lemn. Locuinţele le amenajau din lemn, acoperite cu împletituri compactate cu pământ şi le vopseau în alb. Dedesubt excavau pivniţe pentru depozitarea proviziilor şi pentru refugiul de iarnă.

Grajdurile erau lipite de casă, iar unele triburi reuneau sub acelaşi acoperiş atât oamenii, cât şi animalele. Nu existau edificii mari sau oraşe. Aşezările erau izolate, pierdute în pălcuri de pădure, sau în adâncuri de codri seculari, iar casele se plasau dispersat, uneori cu fortificaţii simple.

Ca arme foloseau ghioage, bâte cu capete de piatră sau de metal, săbii (mai puţin uzitate), lănci, sulite, cuţite, arcuri, mari scuturi acoperite cu piele. La triburile de nord scuturile aveau dimensiuni mai mici. Nu purtau cască sau harnaşamente, atât în luptele pedestre cât şi în cele călare. Faptul dovedeşte o înapoiere marcantă şi pe plan militar, atât în echipament cât şi în tactică. Foloseau cu precădere tactica de gloată în atac, în apărare sau în ambuscadă. Lupta se baza pe valoarea

şi rezistenţa individuală, tradiţie ce s-a transmis şi cavalerilor medievali occidentali până către sfârşitul evului lor.

Ca şi alţi sălbatici, germanii aveau un curaj de netăgăduit, mari elanuri, rezistenţă scăzută, alternative de bravadă şi de slăbiciune în luptă. Căldura o suportau greu. Femeile luptau alături de bărbaţi în momentele critice. De obicei bătrânul obosit se sinucidea, sau era ucis, cu toate că fapta era, în general blamată. Violenţi, germanii deveneau cu uşurinţă cruzi, mai ales în expediţiile de jaf. La ei sacrificiile umane erau frecvente. În condiţii de pace, erau ospitalieri chiar cu străinii, fidei cuvântului dat, ataşaţi familiei, monogami şi nesupuşi.

Corpul clerical, dacă poate fi numit aşa, sau sacerdoţiul, era puţin dezvoltat, existând mai mult la grupul gotic decât la cel teutonic. Criminalii şi prizonierii de război erau sacrificaţi divinităţilor. Căutau să determine voinţa divinităţilor prin tragere la sorţi, prin observarea zborului şi tipătelui păsărilor, sau prin semnele date de caii sacri.

Cu riscul de a repeta, trebuie precizat că atunci când au început să bată la porţile lumii civilizate, germanii nu atinseseră nivelul civilizaţiei miceniene (aprox. 1600-1100 e. A.), sau homerice (aprox. 1200-800 e. A.) şi nici pe cel al italicilor din perioada întemeierii şi expansiunii Romei în peninsula. Decalajul cultural, material, comportamental, aplicativ şi creativ, era imens între masa germanică şi sudul civilizat.

După cum s-a văzut, în pragul sec. I e. A. germanii au fost opriţi în prima lor tentativă de expansiune în detrimentul celţilor. Cimbrii, a căror origine mai este încă contestată, împreună cu teutonii, au ajuns până la Mediterana, iar suebii până la Alpi şi până în masivul Jura. Romanii i-au respins pe toţi germanii dincolo de Dunăre şi Rin, forţându-i chiar să le cedeze malul drept al celui din urmă, după circa un secol.

Cel de-al doilea episod istoric romano-german s-a derulat începând cu anul 58 e. A., când Caesar, după ce respinsese pe suebii lui Ariovist, a atins pentru prima dată malurile Rinului, fluviu pe care îl privea, pe drept cuvânt, ca frontieră între neamurile germanice şi cele celte, semniţi confundate anterior, timp îndelungat, de greci şi romani. Caesar, a lăsat pe poziţiile lor de pe malul stâng (galic) al fluviului, triburile germane stabilite acolo cu puţin timp înaintea sosirii sale, *triboci*, *nemeţi* şi *vangioni*, triburi care i s-au supus. Mai târziu în timpul războiului cu *belgi*, el s-a apropiat de delta Rinului, unde alte populaţii

germanice se abătuseră asupra teritoriului *menapilor*. Pe acelea le-a aruncat dincolo de fluviu. În anul 55 e. A. a întins un pod peste Rin, între acuarele oraşe germane, Coblenz şi Colonia (Köln), a pătruns pe pământurile *sicambrilor* şi a mărşăluit în ajutorul *ubilor*, care hărţuiţi de suebi, au devenit prima populaţie germanică transrenană a ce a recunoscut supremaţia romană.

Vipsanius Agrippa (63-12 e. A.), prietenul şi ginerele lui Augustus, a transplantat în anul 36 e. A. pe *ubi* de pe malul stâng (galic) al Rinului în ţinutul oraşului Köln (*Oppidum Ubiorum*). Acolo barbari docili au primit sarcina de a apăra frontiera Galiei împotriva invazilor neîncetate ale conaţionalilor cu diverse denumiri.

Peste centrul germanic *Oppidum Ubiorum* s-a dezvoltat oraşul roman. S-a ridicat un castru pentru cele două legiuni şi s-a amenajat o bază a flotei de pe Rin (*classis Germanica*). După aproape un secol, în anul 50 e. N., oraşul a fost ridicat la rangul de colonie şi botezat în cinstea Agrippinei, soţia împăratului Claudius, născută acolo, *Colonia Agrippinensis*, sau *Colonia Claudia Ara Agrippinensium*, sau *Colonia Claudia Agrippina*, numit apoi simplu *Colonia*.

Către sfârşitul domniei lui Augustus, sau la începutul celei a lui Tiberius, această parte a teritoriului, numit *Gallia Belgica*, care urmărea malul stâng al Rinului şi care era ocupată de germani, a fost convertită în teritoriu militar, teritoriu unde s-au constituit provinciile *Germanica superior* şi *Germanica inferior*.

În aceeaşi epocă, romanii au forţat pe germani să le cedeze ţărmul drept al Dunării, respectiv teritoriul dintre fluviu şi Alpi. Împăratul Augustus a dorit să întindă dominaţia romană asupra ţinutului triunghiular format de malul drept al Rinului şi cel stâng al Dunării. Acela poate fi considerat momentul când a început lupta memorabilă a romanilor contra lumii germanice. Ea a durat mai mult de patru secole până ce Imperiul Roman a sucombat. Fondarea unor state germanice pe ruinele sale a marcat debutul unui nou ev. istoric în Europa.

În fruntea populaţiilor germanice se aflau prinţi. Aceia nu erau nici nobili şi nici regi, ci simpli conducători aleşi, ca urmare a calităţilor personale, în special a celor militare şi fizice. Conducătorii germani se înconjurau de însoţitori, de o bandă de luptători tineri care se legau de norocul acestora, cu gândul la profit.

Conducătorii germani îşi exercitau autoritatea atât în timp de pace cât şi în timp de război, fiind recunoscuţi atât de subdiviziunile populaţiei cât şi de întregul popor. Alegerea lor avea loc în cadrul adunării poporului, pentru un timp nedeterminat. Căpătau daruri sub forma unor impozite, îşi atrăgeau o mare parte din prada de război, primeau tributuri de la cei învinşi, dar nu obţineau terenuri. Puterea lor era proporţională cu suita lor. Legătura care-i ţinea alături pe însoţitori avea un caracter voluntar. Însoţitorul sau tovarăşul, îşi alegea conducătorul, sau superiorul, în mod liber. Tineri din familiile marcante (aşa-zise nobile), sau alţi oameni liberi, intrau în compania conducătorului prin simpla lor opţiune şi desigur prin interes. Aproximarea de un conducător nu avea ca ţel o anumită acţiune determinată. Era o legătură durabilă, dar care putea fi ruptă şi lua naştere printr-un jurământ de supunere şi de fidelitate.

Tovarăşii Conducătorul trăia şi activa însoţit peste tot de tovarăşii apropiaţi. Aceia trăiau cu el, în casa lui, îndeplineau servicii onorabile, împărţind atât profiturile expediţiilor cât şi riscurile. Ocupaţia favorită era războiul şi în mod frecvent se întâmpla să fie părăsit un conducător care trăia în pace, pentru a se trece de partea altuia care ducea războaie. De muncă paşnică nici nu se punea problema.

Această instituţie a întovărăşirii cu conducătorii a concurat, în mod evident, la întreţinerea tendinţelor belicoase ale germanilor, dar nu a constituit cauza majoră a invaziilor spre lumea civilizată. Numărul tovarăşilor, sau al însoţitorilor, aflaţi în jurul unui conducător nu era foarte mare, atingând numai câteva sute. Unind însă mai mulţi conducători se putea organiza o adevărată armată.

În acele asocieri militare personale s-a găsit originea vasalităţii şi a beneficiilor regimului feudal. Primând ataşamentul de la om la om, asocierile au menţinut anarhia lumii germanice, trecând pe planul al doilea interesul general.

Datoria faţă de conducător era superioară faţă de datoria etnică, fapt ce explică tulburările, revoltele permanente şi toată viaţa degringolată din eval. mediu occidental. De cele mai multe ori devotamentul faţă de seniorul ales era absolut, iar prin absurditatea sa el devenea păgubitor societăţii.

Germanul era atât orgolios cât şi servil. Puterea conducătorilor, rău definită, a dat naştere mobilităţii combinaţiilor politice din lumea

germanică.

Pe o anumită treaptă de evoluție, la germani au apărut și regii. Aceia aveau prerogativele vechilor conducători aleși, precum comanda militară, sau puterea judiciară. Se înconjurau de însoțitori belicoși, dar aveau și alte prerogative în plus. Regalitatea s-a dezvoltat numai la anumite facțiuni germanice, precum scandinavii, goții și numai la unele populații din zona teutonică. Ea s-a dezvoltat la *suebi*, la *marcomani*, care au avut ca rege pe Marbod, sau la *cherusci* lui Arminius. Se mai pot cita regi la *quazi*, la *hermunduri* și la *semnoni*.

Din sec. al 3-lea e.N., regalitatea s-a întins tot în lumea germanică, fiecare mic popor având regele său. Acesta a devenit simbolul unității etnice, iar instituția în sine a însemnat un pas înainte pe scara evoluției, cu toate că acel pas s-a realizat prin imitație. Importanța regalității la germani a crescut progresiv, odată cu scurgerea timpului și odată cu contactul din ce în ce mai strâns cu lumea evoluată. De exemplu mercenarii *heruli*, stabiliți în Italia către sfârșitul Imperiului Roman de Apus, au dorit să se organizeze acolo într-un popor, alegând drept rege pe Odoacru, cel ce a dat ultima lovitură tronului imperial roman de apus, ajuns o simplă umbră. Ruina autonomiei herulilor a fost marcată, ca și a gepizilor, de abolirea regalității.

Regele se deosebea, de prinții sau conducători aleși, prin prestigiul unei vechi familii, reputată ca fiind de origine divină. Autoritatea lui cu toate că provenea din alegere a câștigat un plus de regularitate. Deși se asemăna cu a conducătorilor străbuni, puterea regelui se întindea peste o masă mai mare de subdiviziuni etnice, sau reunea unele fracțiuni până atunci autonome.

Alegerea regelui a implicat un fel de ereditate apreciată de popor, ereditate care s-a consolidat la anumite populații (*vandali*). S-a ajuns, mai târziu, ca moștenirea regală să fie partajată între fiii regelui, ca orice altă moștenire (*thuringieni*, *alamani*, *burgunzi*, *franci*). S-a remarcat chiar o tendință a germanilor de a împărți autoritatea între doi conducători, sau regi, aleși de popor (*marcomani*, *quazi*, *alamani*, *ostrogoți*).

Puterea regelui nu avea nimic comun cu practica religioasă, dar era protectoarea păcii. Regele se profila drept tutorele poporului său, în special al celor care aveau nevoie de protecție, al celor slabi și

ca urmare se comporta ca un justițiar.

Tovarășii săi, fideli săi, mențineau legătura cu el ca pe o prerogativă, poziția lor fiind și mai înaltă ca anterior. Liberții și sclavii regali se găseau ridicați deasupra oamenilor liberi. Nobilimea era organic ostilă autorității regale și lupta împotriva ei, cu toate că plătea scump înfrângerile. Delegații regelui se aflau mereu în conflict cu conducătorii locali, cu prinții, sau cu ducii.

Tezaurul constituia marea forță a regelui, permițându-i să-și întrețină suita devotată, protectoare și să răsplătească pe cei ascultători. Tezaurul era alimentat de dările anuale, de amenzi, de prăzi de război, de câștiguri aduse din domeniul personal al regelui.

Regele era înainte de toate un comandant de război. De multe ori moartea sa decidea pierderea unei bătălii, sau ruina unei populații tribale. Regii se supuneau foarte bine unuia mai puternic, precum împăratului roman, sau mai târziu lui Atila, sau lui Teodoric (Theodoric). Oricare ar fi fost puterea unui rege, ea depindea totdeauna de voința populară. Adunarea populară reprezenta organul esențial al vieții politice din lumea germanilor. În afară de adunarea populară, prezidată de rege sau prinț, existau adunări ale subdiviziunilor populației, până la nivel de sate, adunări deschise numai oamenilor liberi, care puteau să se prezinte înarmați, dar fără lăncii.

S-a constatat la germani, ca mai la toate popoarele barbare, o triplă scară a puterii, cea a monarhului, cea a consiliului și cea a adunării populare. Era forma triplă a unei guvernări elementare.

Adunarea generală a oamenilor liberi se identifica cu armata și avea cele mai înalte și grave prerogative privind pacea, războiul, tratatele, sau interzicerea unor anumite legături comerciale. La popoarele germanice mari, adunarea generală a devenit anuală și se ținea primăvara. Acel „Câmp al lui Marte” constituia o formă de mobilizare generală a armatei la începutul sezonului favorabil expedițiilor militare.

Armata germană, ca și a altor barbari, nu era altceva decât poporul înarmat. Era membru al adunării omul liber care putea fi și combatant.

Războiul, după cum s-a arătat, era momentul favorit al vieții germanului. Tinerele *chatti* nu-și tăiau părul și barba până nu ucideau un inamic. Existau luptători pentru care războiul însemna însăși viața și

care nu aveau cămin. Dintre aceştia, în sec. al 3-lea şi al 4-lea e.N. mulţi au devenit mercenari. Istoricul Ammianus Marcellinus i-a semnalat în rândurile alamanilor înfrânţi la *Argentoratum* (Strasbourg).

Alături de războiul era considerat drept ocupaţia principală, banditismul şi jaful se aflau la bună apăsare. Pentru un război adevărat se convoca întregul popor, dar se prezentau numai anumite contingente, prin rotaţie.

Luptătorii se grupau pe familii, sau pe clanuri, adeseori în subdiviziuni de câte o mie. Se lupta pedestru sau călare, fără ca una din forme să fie considerată apanajul unei clase sau a unei categorii de luptători. Pentru bătălie se forma un unghi în cadrul cărui se aflau unghiuri mai mici ale subdiviziunilor armatei. Atacul germanilor se producea fără o ordine, dar se masau pentru a opune rezistenţă. Conducătorii nu dirijau deloc acţiunile, preocupaţi fiind numai de a-şi etala şi a-şi afirma propriile valori personale. Disciplina era severă, iar pedepsele (loviturile de pedeapsă, legarea în lanţuri, sau moartea) erau aplicate de preoţi.

Germanii se animau în luptă prin cântece, iar când erau înfrânţi se retrăgeau în spatele căruşelor, în păduri, sau în mănţi. Nu dispuneau de fortificaţii permanente, sau dificile pentru inginerii romani. La şcoala romanilor au deprins ceva din arta războiului. Cei ce erau riverani unor mări echipau veritabile flote de bărci şi se antrenau în curse foarte lungi, precum *gothi* în Marea Neagră, *vandali* în Marea Mediterană şi adeseori *frizonii* şi *saxonii* în Marea Nordului.

Prizonierii de război erau sacrificaţi zeilor sau reduşi la sclavaj. Popoarele supuse plăteau tribut şi îi acompaniau pe învingători în alte războaie.

Dreptul germanic, sau, mai bine zis, reglementările cutumiare din acest domeniu, se baza pe libertatea personală, libertate care era foarte largă. Legea, sau cutuma, se găsea sub supravegherea adunării generale. Adunarea era singura care avea dreptul să o elaboreze, să o constate, să o modifice şi să o supună observaţiei indivizilor. Orice om liber putea lua parte la opera legislativă şi judiciară, ştiind că are datoria de a se supune voinţei comunităţii, reglementărilor generale şi deciziilor particulare.

Procedura judiciară se sprijinea pe mărturii, pe jurământul

părţilor şi ale partizanilor ce le sprijineau. Ea comporta un duel judiciar, sau consultarea zeilor, care a devenit apoi judecata lui Dumnezeu.

Asupra acestor chestiuni nu există informaţii serioase decât începând cu perioada invaziilor, când autorii lumii civilizate au obţinut informaţii şi le-au consemnat. Se ştie cu precizie că germanii nu aveau noţiunile abstracte ale legii, sau ale statului. Ei nu percepeau bine decât realităţile concrete, colectivitatea reunită în adunarea satului, sau a poporului, sau relaţiile personale cu prinţul, sau cu regele. Organizaţi pentru o viaţă locală, ei erau incapabili de a suporta formele cele mai simple ale statului impersonal. În schimb aveau un spirit democratic accentuat şi un sentiment viu al libertăţii, libertate temperată de respectul nobilei. Erau legaţi strâns faţă de comunitate şi mai ales faţă de conducătorul ales.

Organizarea germanică nu comporta progres în caz de sedentarizare. Creşterea numerică a turmelor, a numărului proprietarilor îndreptăţiţi să-şi împartă terenul, creşterea populaţiei în general, necesita lărgirea spaţiului de locuire şi împingerea frontierelor, necesita emigrarea, sau începerea unor războaie. Procesul se producea deasemenea şi în cazul când o populaţie era învinsă de vecini, sau când o foamete o obligau să caute mijloace de trai. Nu este deci de mirare că acele populaţii germanice se aflau în stare permanentă de război.

Întreţinându-şi calităţile militare, germanii, care nu constituiau un pericol pentru Imperiul Roman în primul secol, au devenit utili când imperiul a dus lipsă de soldaţi.

Cauzele migraţiilor masive din sec. 4-5 e.N., migraţii care au intrat în istorie sub numele de *Marea invazie barbară*, se referă la unele creşteri anormale de populaţie în unele puncte de contact cu Imperiul Roman, la regimul agrar care nu permitea creşterea pe acelaşi loc a populaţiei cu preocupări zootehnice, la obişnuinţa de întovăşire pentru incursiuni militare de jaf sub conducerea unui conducător ales, la atracţia bogăţiilor din ţinuturile romane şi, desigur, împingerea produsă de alte seminţii barbare puternice dinspre răsărit, precum *hunii* sau *slavii*.

Luptele dintre romani şi germani, au început în 113 e.A., odată cu invazia cimbrilor şi teutonilor, a continuat prin Caesar împotriva suebilor conduşi de Ariovist şi a durat cinci secole. Augustus şi Tiberius

au avut intenția să cucerească Germania dar s-a renunțat curând, fortificându-se linia Rinului, Dunării și ale triunghiului Câmpurilor decumate (*Agri decumates*). Prin aur și prin forța armelor, germanii au fost menținuți mult timp în lupte interne, lupte în care și-au uzat forțele.

Începând cu sec.al 3 e.N, declinul Imperiului Roman a devenit manifest. Romanii nu mai erau redutabili astfel că invaziile mărunte s-au înmulțit, iar cea mare s-a pregătit printr-o lentă infiltrare germanică în teritoriile și în viața imperiului. În ultimile două secole ale existenței Imperiului Roman nu exista nici un sat care nu fi primit un soldat sau un aventurier barbar germanic. Terenurile retransate de romani pentru primirea unor populații germanice au devenit piețe care au apropiat cele două lumi, germanică și romană.

La început, germanii au pătruns în imperiu în grupuri mici, ca prizonieri, ca angajați voluntari în calitate de coloni, de lucrători ai câmpurilor, de servitori și foarte mulți ca soldați în legiunile Romei, începând chiar din timpul lui Caesar.

În sec.al 4-lea e.N, germanii formau deja corpuri speciale, în calitate de *federati*, care serveau în virtutea unui contract determinat, sau de *lefi*, grupați în colonii agricole și militare, precum *taifali* sau *tifogii*.

Germanul de rând își dorea terenuri cu vie, cu măslini și cu un climat mai dulce, cerând să fie primit în imperiu. Războiul nu era pentru el decât o cale de a-și atinge dorințele.

Începând cu sec.al 2-lea e.N, s-au stabilit numeroase și mari colonii germanice de-a lungul frontierelor nordice ale Imperiului Roman, sau în provinciile vecine. Colonile de germani aveau datoria de a apăra frontierele romane din zona lor de locuire. Deci soldații germanici colonizați aveau sarcina de a apăra civilizația de atacurile propriilor rude, sau de alte invazii barbare. Cu ei s-a continuat vechea politică de absorbție a populațiilor învinse.

Gradual, germanii au fost utilizați ca auxiliari, apoi ca legionari și în final au ajuns, în sec.al 4-lea e.N, la demnități înalte ale imperiului (conducători militari, guvernatori, consilieri, patricieni și chiar consuli). Cu timpul, Roma nu a mai avut forța necesară de asimilare a noilor veniți, aceasta mai ales datorită raportului numeric dintre cetățenii ei și

intrușii barbari. Valurile germane nu au mai putut fi absorbite după o anumită dată.

Când s-a produs șocul hunic dinspre Asia, germanicii au fost aruncați în masă peste frontiere, în interiorul Imperiului Roman, păstrându-și identitatea neatinsă. Stabiliți în imperiu, dar incapabili de a înțelege statul și civilizația romană, germanii le-au dislocat fără a vrea cu tot dinadinsul.

Atunci a început o nouă perioadă în istoria continentului, perioadă în care s-au constituit o parte din națiunile apusene viitoare și care s-a caracterizat prin aproape un mileniu de regres al civilizației.

De cum au devenit conștineți că la nord există o lume sălbatică cu trăsături comune, romanii au numit-o *Germania omnis*, *Germania magna*, *Germania barbara* sau *Germania transrhenana*. Rinul a separat Gallia și apoi provinciile romane *Germania superior* și *Germania inferior* de restul amestecului germanic de la răsăritul incomensurabil pentru ei.

Dunărea poate fi considerată drept frontiera sudică a lumii germanice, deoarece în epoca în care germanii au început a fi cunoscuți de către romani, ținuturile *Vindelicia* și *Noricum* formau, la sudul fluviului, provincii anexate, iar Alpii încetaseră de a fi, după cum pretindea Plinius cel Bătrân, limita dintre Italia și Germania. Ptolemeus și Pomponius Mela desemnau Vistula ca frontieră naturală de răsărit a etnei germanice, dar trebuie recunoscut că partea orientală a Germaniei barbare le era absolut necunoscută anticilor mediteraneeni. Pentru ei Oceanul forma limita de nord a sălbaticilor blonzi, păroși și murdari, dar, totodată, își imaginau că Danemarca, Norvegia și Suedia de azi, erau insule și făceau parte din *Germania magna*.

Ansamblul mărilor de nord purta numele de *mare Germanicum*, dar cu toate acestea se făcea distincție între Marea Baltică, numită de Tacitus *mare Suevicum* și Marea Nordului, care adesea mai era numită și "*oceanul cimbric*".

Încă de la sfârșitul sec.I e.A., Rinul și Dunărea au devenit marile bariere europene ale Imperiului Roman. Din anul 12 e.A, Drusus, fiul Liviei Drusilla și adoptat de Augustus, general de mare valoare, a fortificat linia Rinului. De la *Moguntiacum* (Mainz), centru strategic foarte important, până la insulele Batave a construit, în lungul fluviului,

cincizeci de forturi sau *castella* care pot fi considerate străbunele multora din oraşele thenane moderne. A creat astfel așa-numitul *limes rhenanus*, după care a urmat *limes-ul danubianus*, care se întindea de la *Regina Castra* (Ratisbona) până în câmpiile pannonice, trecând pe la *Vindobona* (Viena) și *Carnuntum*, locul întarit cel mai important de pe Dunărea de mijloc.

Pentru ușurarea comunicațiilor dintre valea Rinului și cea a Dunării și pentru a crea o nouă bază pentru operațiunile militare viitoare spre inima Germaniei, romanii au simțit nevoia de a uni *Moguntiacum* cu *Ratisbona* printr-un *limes transrhenanus* și un *limes transdanubianus*. Acest sistem de fortificare consta dintr-un zid dotat cu turnuri și fortificat cu un șanț și cu palisade, în spatele cărui se ridicau forturi (*castra*) unite prin drumuri strategice.

Territoriul cuprins între acel complex de fortificații, respectiv cotul dintre Rin și valea superioară a Dunării, fără a forma o provincie propriu-zisă, era supus romanilor și purta numele de *agri decumates*. După lungi lupte, romanii, sub Constantin cel Mare, Julianus și Valentinianus I-ul, au fost nevoiți să se retragă, cu înecetul, din fața germanilor, astfel că înainte de sfârșitul sec al 4-lea e N ei au abandonat definitiv malul drept al Rinului și au renunțat la pământurile de la nord de Dunăre.

O enumerare searbădă a mulțimii de triburi germanice care ocupau nordul Europei, în sec 1 e N, nu este necesar pentru că nu ar face decât să îngreuneze memoria cititorului. Pe de altă parte ar fi inutilă localizarea lor la un moment dat, atâta timp cât îi caracteriza mișcarea permanentă.

La începutul sec al 3-lea e N multe din acele triburi germanice occidentale au dispărut. Vigoarea lor a scăzut mai ales datorită presiunii romane și a incapacității unei dezvoltări individuale. Acele triburi s-au dovedit prea slabe în fața romanilor atâta timp cât au rămas izolate. Numai o mișcare obiectivă de asociere și de formare a unor mari federații a condus la crearea unor forțe barbare germanice capabile a lupta cu succes în fața legiunilor romane.

Către sfârșitul sec al 3-lea e N, în partea apuseană a lumii germanice s-au format șase mari federații: *alamani*, *franci*, *thuringieni* (descendenți ai vechilor *hermunduri*), *saxoni* și *frizoni*.

Alte patru grupe s-au format între Elba și Vistula. Motivate, probabil, de presiunea slavă triburile germanice răsăritene și-au căutat altă patrie spre sud și apus. Este vorba de: 1 - *goți* în sud - est; 2 - *ligrini*, *vandali*, *sacbi* și alte triburi secundare, în sud - vest; 3 - populațiile întinse spre nord - est pe coastele Mării Baltice, *heruli*, *rugi*, *sciri* și alții; 4 - *saxoni* staționați în nord - vest, care mai târziu au făcut cauză comună cu *angli* și *iuți*, pornind peste mare spre insula britanică.

Către sfârșitul sec al 3-lea e N, *burgunzi*, care erau cantonați temporar în nord - estul Germaniei în vecinătatea *guttonilor*, au apărut pe râul Main și au încheiat o formațiune statală rudimentară, dar puternică. În 437 e N, învinși și gonți de pe pământurile lor de către huni, ei au trecut Rinul pentru a se stabili în bazinul Rhonului.

Saxoni au devenit, între sec 4-5 e N, populația cea mai puternică a Germaniei, dar către mijlocul secolului al V-lea e N s-au scindat. Unii au rămas pe continent, iar ceilalți s-au asociat cu *angli* și *iuți*, după cum s-a amintit, pentru a-și găsi norocul peste mare. Peninsula Iutlanda depopulată de ei a fost ocupată de *danezi* de origine scandinavă.

În sec al 5-lea e N, după marile invazii, Germania era împărțită în șase formațiuni statale lipsite de coeziune și administrație: 1 - *Alemania* bordată de Main, de Vosgi, de Alpi și de Lech; 2 - *Bavaria*, la est de *Alemania*; 3 - *Territoriul Francilor*, care se întindea între *Alamania* și Marea Nordului; 4 - *Hessa* (vechiul ținut al *chaților*) în bazinul hidrografic Eder, Fulda și Werra; 5 - *Thuringia*, între Harz și pădurea care se întindea de la Werra la Elba; 6 - *Saxa*, în nordul *Thuringiei*.

În fața unui inamic atât de imprevizibil și necunoscut, precum erau germanii, romanii și-au luat măsuri de apărare strategică încă de la începuturi. Către sfârșitul domniei lui Augustus, sau la începutul celei a lui Tiberius, pentru a proteja frontiera Galliei contra incursiunilor germane, au detașat de la *Gallia Belgica* o fâșie de pământ lungă și strâmtă, care se întindea la început numai pe malul stâng al Rinului (*Germania cisrhenana*), iar mai târziu, pe ambele maluri.

Scopul a fost constituirea a două provincii imperiale consulare: *Germania inferior*, sau *secundar*, de la gurile Rinului până la localitatea *Nava* (Nahe) și *Germania superior* sau *prima*, de la *Nava*

până la hotarele *rauracilor*, în Alsacia de Sus de astăzi. Constituiam mai mult teritorii militare decât provincii propriu-zise. Fiecare era ocupată de patru legiuni şi de trupe auxiliare. Cele opt legiuni care aveau acolo rezidenţa permanentă formau o adevărată armată de apărare, de observaţie şi de descurajare a barbarilor. În primele timpuri cele două armate rhenane erau oarecum unite sub comanda unui prinţ din casa imperială, ca pe timpul lui Germanicus. Cu toate acestea fiecare avea în frunte şi un **legat imperial** (*legatus pro praetore exercitus Germaniae*), care exercita autoritatea civilă pe teritoriile în care erau cantonate trupele.

Câteodată se mai numea *Germania terţia* provincia locuită de către *rauraci helveţi*, *langoni* sau *lingoni* şi *sequani*, care era situată la sud de *Germania superior* se întindea între râul Saone şi *Rhetia*, corespunzând cu *Provincia maxima Sequanorum* ce avea capitala la *Vesontion* (Besancon).

În consideraţiile şi consemnările anterioare s-a încercat o prezentare statică a lumii barbare nord-europene, a lumii germanice, lume care a constituit cel mai consecvent filon al sălbăticiiei îndreptat împotriva Romei civilizate.

Înainte de finalul, dezastruos pentru umanitate, al Imperiului Roman, din secolul 5-lea e.N., când civilizaţia a trebuit să lase loc sălbăticiiei şi înapoiern pentru o lungă perioadă, germanii mult prea înapoiaţi cultural, material, organizatoric, sau militar, au fost ţinuţi la respect dincolo de fruntariile Dunării şi Rinului.

Linile de apărare romane au înconjurat pe germani, la apus şi la sud, ca într-o rezervaţie de animale periculoase. A existat o lungă perioadă, de circa trei secole, în care nu se poate vorbi ca ar fi existat invazii barbare, ci numai încercări sau incursiuni de jaf. Puterea atacurilor a fost variabilă şi pornită din bivuacuri foarte diverse. S-ar putea aprecia că în diferite valuri, singular, sau în alianţă, mai toate populaţiile germanice şi-au încercat norocul şi forţele cu ţărâmul roman.

De la primele confruntări cu cimbrii şi teutonii şi până la marile invazii declanşate în secolul 4-lea e.N., romanii au ieşit învingători, folosindu-se diplomatic de forţele sălbaticilor pentru autoanihilare, sau autodistrugere reciprocă. Acea jumătate de mileniu în care lumea civilizată a dominat forţele şi dorinţele sălbaticilor nordici, nu poate fi

considerată deloc liniştită.

Respingerea şi îngenunchierea sălbăticiiei a costat foarte mult umanitatea în ansamblul ei, a deturnat forţe şi preocupări care probabil ar fi dus la o altă treaptă de civilizaţie, sau la accelerarea procesului evolutiv.

Pentru a putea imagina tabloul zguduitor şi transformator al marilor invazii barbare, trebuie încercată o trecere în revistă a „avânturilor” necivilizatilor, timp de patru secole spre lumea bogată şi neînţeleasă a Imperiului Roman. În acele secole, atacurilor aproape permanente germanice li s-au adăugat şi expediţiile altor seminţii de pe trepte inferioare de dezvoltare, sau răscoalele unor barbari deja suşi şi în provinciile imperiului. Roma a dovedit totdeauna minte ascuţită şi pumnul greu.

Nu se poate contesta că un anumit hazard şi-a spus cuvântul în permanentul marş triumfal al legiunilor romane şi că acelaşi hazard le-a transformat în apărătoarele redutabile ale unei anumite ordini umane şi ale unei lumi strălucitoare cu bazele aşezate ferm pe o cutezanţă uneori inconştientă, încununată de lauri victoriei, pe multă brutalitate, pe geniu militar şi diplomatic. Destinul umanităţii şi al civilizaţiei datorează mult nu numai genialităţii ei şi durităţii apărătorilor ei.

Lipsiţi de originalitatea creativă a egeenilor, romanii au dat dovada superiorităţii în tenacitate, în spirit pragmatic şi organizatoric. Ei au pus umărul la clădirea turnului civilizaţiei, dar au rămas singurii îndreptăţiţi şi capabili să îl apere. Unii contemporani încă se mai întreabă dacă au făcut-o inconştient, sau au simţit suflul divin al menirii lor. După aproape două milenii au a le mulţumi romanilor atât urmaşii prin sânge şi cultură cât şi urmaşii barbarilor modelaţi prin puterea exemplului. Statele barbare germanice, răsărite la începutul evului întunecat şi mai ales cele ce au rezistat vicisitudinilor proprii unei lumi fără principii şi labile, nu ar fi prins contururile ştiute dacă nu s-ar fi coagulat pe pământul impregnat de ordine şi experienţă al Imperiului Roman. Probabil s-ar fi zbatut mult în turbulenţa gentilică şi în formele de posesiune descentralizată a unor teritorii aleatorii. Rădăcinile acelor state s-au înfipt adânc în cultura, experienţa şi gândirea lumii civilizate romanizate, deşi seva extrasă nu a dat prea curând roadele datorate.

Până s-a ajuns la ruperea zăgazurilor şi la revărsarea barbariei

în imperiu, norii ei negri și involburati au umbrit aproape constant lumea civilizată, obligând-o la vigilență și efort militar sau diplomatic.

Cu toate că auguștii, cezarii, generalii și legiunile Romei au avut motive nenumărate de satisfacerea orgoliului, prin noi cuceriri sau întăriri de frontiere, barbarii au rămas o boală continuă a vecinătăților, o boală cunoscută, amenințătoare, periculoasă și fără leac vindecător.

Înainte de respingerea primelor invazii germanice, ale cimbrilor și teutonilor, romanii au trăit multe alte episoade dramatice, cu multe înfrângeri rușinoase și cu pierderi umane, în diverse colțuri ale viitorului imperiu. Astfel, în 154 e. A., în vestul Peninsulei Iberice, de unde îi izgoniseră pe cartaginezi din timpul celui de al doilea război punic (218-201 e. A.), romanii au fost nevoiți să țină piept unei răscoale a *lusitanilor* (populație iberică amestecată cu elemente celtice, plasată aproximativ peste teritoriul Portugaliei de azi).

Din 147 e. A. comanda forțelor răsculate lusitane a preluat-o păstorul Viriathus. Cu un dinamism neașteptat pentru non-stăpânitori, el a organizat un adevărat război de gherilă, înfrângând mai multe armate romane și obligând pe proconsulul Quintus Fabius Maximus Servilianus să capituleze. Cu acesta a încheiat, în 140 e. A., un tratat prin care se recunoștea libertatea ținuturilor eliberate de lusitani. După un an, în 139 e. A. a fost asasinat mișelește la instigația romanului Quintus Servilius Caepio și răscoala reprimată.

Nici nu se încheiaseră ostilitățile lusitane că nordul Hispaniei s-a aprins și el. Între 143-133 e. A. s-a purtat acolo Războiul Numantiei (*Bellum Numantianum*), numit așa după Numantia, centrul de rezistență al luptei antiromane a triburilor celtiberice. Între 143-134 e. A. acei sălbatici celtiberi au respins sistematic atacurile legiunilor conduse de Quintus Pompeius, Pomptilius Laenas și Hostilius Mancinus. Numit, în 134 e. A., comandant al forțelor romane din Spania, Publius Cornelius Scipio Aemilianus, învingătorul Cartaginei, a încercuit Numantia, pe care a cucerit-o la capătul unei rezistențe eroice de 10 luni. Căderea Numantiei, în 133 e. A., a marcat sfârșitul rezistenței organizate a triburilor celtiberice în fața tăvălugului roman. Nu același lucru se poate afirma despre îndepărtații lusitani care în anul 80 e. A. l-au chemat în fruntea răscoalei lor pe romanul Sertorius. Până în 71 e. A., când a fost asasinat de locotenentul său Marius Perpenna, strălucitul general a condus un

regim independent de Roma în partea de nord a Peninsulei Iberice, **regim bazat pe forțele populației barbare.**

General talentat, om politic lucid și ponderat, Sertorius a încercat să-și extindă autoritatea asupra întregii Hispanii, înfrângând armatele celor doi guvernatori romani Quintus Caecilius Metellus și Marius Domitius Calvinus, repurtând o serie de victorii (*Lauro, Suero*) chiar asupra consacratului și renumitului Cneus Pompeius sosit în Hispania în anul 76 e. A. Sertorius a putut fi eliminat numai prin asasinat, iar ultimele flăcări ale răscoalei le-a stins Pompeius în anul următor, 71 e. A.

În aproximativ aceeași perioadă, 75-74 e. A., Caius Scribonius Curno, proconsulul Macedoniei, a respins un atac al dacilor în Moesia și a atins Dunărea în zona Banatului, dar nu a îndrăznit să treacă fluviul deoarece dacii nu erau o populație barbară oarecare ci o populație străină dar sedentarizată cu implicații în politica balcanică, implicații mai vechi decât ale Romei și care datau dinaintea epocii elenistice. Formele statale mărunte ale geto-dacilor au dispărut curând sub sceptrul unificator al lui Burebista (70-44 e. A.).

Unind triburile geto-dacilor din spațiul carpato-dunărean, Burebista, una dintre cele mai strălucite și renumite personalități ale acestui popor, a pus bazele primului stat geto-dac centralizat. După consolidarea internă a statului său, Burebista, excelent organizator, conducător de oști talentat și diplomat iscusit, a inițiat o politică de recucerirea unor vechi ținuturi dacice acaparate de unele populații **barbare, sau de romani și de cucerire a unor teritorii noi.**

În anul 60-59 e. A. Burebista a supus triburile celtice ale *boulor* și *tauriscilor* de la Dunărea mijlocie și din actuala Slovacie, iar după 55 e. A. a cucerit întregul litoral al Mării Negre, cu cetățile grecești, de la Olbia (Ucraina), până la Apollonia (Bulgaria), precum și teritoriul dintre Dunăre și Balcani. Între 72-71 e. A., cetățile grecești de pe litoralul apusean al Pontului Euxin fuseseră obligate să recunoască autoritatea romană, în urma unei campanii militare a lui Marcus Terentius Varro Lucullus, guvernatorul Macedoniei. Roma nu a găsit resurse ca să împiedice expansiunea dacilor în acele momente, cu toate că noul regat se profila ca o reală amenințare pentru posesiunile ei din Peninsula Balcanică.

Burebista a fost apreciat de antici nu ca un barbar ci ca : „*cel dintâi şi cel mai puternic dintre toţi regii care au domnit peste Tracia, stăpânind toate ţinuturile de dincoace şi de dincolo de fluviu*” Regele dac a fost pe cale să se implice în primul război civil roman alături de Pompeius, aşa că după victoria de la Pharsalos, Caesar însuşi plănuia o expediţie la Dunăre pentru anihilarea noului duşman.

Sub domnia lui Augustus, urmaşul lui Caesar, o altă invazie a geto-dacilor la sud de Dunăre (29-28 e.A.) a vizat tribul trac al *dentheleţilor*, dar a fost respinsă de Marcus Licinius Crassus, proconsulul Macedoniei şi nepot al fostului triumvir. Romanii au intervenit de acea dată într-o dispută locală, deoarece au avut de partea lor un dinast geto-dac, pe nume Roles. După înfrângerea regilor daci, Dapix (care s-a sinucis) şi Zyraxes, Dobrogea a intrat în directă supraveghere militară romană.

În cealaltă parte a imperiului, în Peninsula Iberică, Agrippa şi parţial Augustus, au supus triburile *cantabrilor* şi *asturilor*, în cursul unor campanii dificile (26-19 e.A.). Cele două populaţii s-au dovedit cele mai sălbatice şi înapoiate din întreaga Hispanie, iar eforturile militare romane au fost disproporţionate în raport cu câştigurile umane şi materiale.

La nord, înfrângerea guvernatorului Galliei Comata, Marcus Lollius, de către triburi germanice năvălite în imperiu, a constituit punctul de plecare al politicii ofensive iniţiate de Augustus la răsărit de Rin.

Între anii 15-13 e.A., fiii adoptivi ai împăratului, Tiberius şi Drusus (Nero Claudius), s-au avântat la răsărit de marele fluviu, în regiunea dintre lanţul Alpilor şi cursul superior al Dunării. Acolo au supus triburile *raetilor* (populaţie preindo-europeană) şi al *vindelicilor* (populaţie celtică). Teritoriul ocupat de cei doi fraţi şi generali a fost organizat ca provincie abia după şase decenii, sub domnia împăratului Claudius. Este vorba de provincia „*Raetia et Vindelicia*” cu reşedinţa la *Augusta Vindelicorum* (Augsburg).

Tiberius, viitorul împărat şi urmaş al lui Augustus, a fost menţinut pe unul dintre fronturile antibarbare central-nordice, iar fratele său mai tânăr pe frontul apusean anti-german. Între anii 12-9 e.A., Tiberius a cucerit ţinuturile dintre Alpi răsăriteni şi Dunărea mijlocie, populate de triburi celtice şi ilire (viitoarea provincie Pannonia) şi le-a alipit provinciei

Illyricum.

Anii 12-9 e.A. au constituit perioada de avânt a politicii lui Augustus în atacarea teritoriilor locuite de triburile germanice. Drusus, celălalt fiu adoptiv al său, numit guvernator al celor trei Galli şi comandant suprem al forţelor de la Rin, a reuşit, în campanii repetate, să atingă, în anul 9 e.A., fluviul Elba, în regiunea Magdenburg, primind după moartea accidentală la o vânătoare (septembrie 9 e.A.) cognomenul de *Germanicus*. După tristul eveniment familial, Tiberius a preluat comanda supremă a operaţiunilor antibarbare din zona germanică.

Înaintarea brutală romană a provocat coagularea primară a forţelor germanice. Astfel, chiar în anul 9 e.A., principele german de origine marcomană, Maroboduus (aprox. 18 e.A. - 37 e.N.) care îşi petrecuse tinereţea şi fusese educat la Roma, în calitate de ostatic, pe lângă împăratul Augustus (care îl apreciasse deosebit), a pus bazele primului regat germanic. El a unit triburile marcomanilor, quazilor, longobarzilor, semnonilor şi hermundurilor, dintre Dunăre, Oder şi Elba inferioară. Regatul lui dispunea de o forţă armată de 70 000 de pedestri şi 4 000 de călăreţi şi constituia un pericol potenţial pentru Roma. Cu toate acestea chiar în clipe grele pentru imperiu, a refuzat alianţa altui mare personaj germanic, Arminius, tot educat la Roma, de a se abate asupra romanilor cu forţe unite.

După un conflict cu Arminius, în 17 e.N., regatul lui Maroboduus s-a destrămat, iar el s-a refugiat în lumea luminoasă romană (19 e.N.) după care tânjise. S-a stabilit la Ravenna şi a murit acolo uitând de coşmarul lumii lui barbare.

Arminius (aprox. 18 e.A.-19 e.N.), alt comandant militar germanic renumit, a avut o viaţă asemănătoare, până la un punct, cu a lui Maroboduus. Fiul al principelui cherusc Segimius, Arminius a fost trimis la Roma, unde a primit educaţie tot la curtea împăratului Augustus. Încadrat tribun în armata romană, a participat sub comanda viitorului împărat Tiberius la campaniile din Germania natală, în anii 4-6 e.N. Prin serviciile aduse a dobândit cetăţenia romană şi a intrat în ordinul ecvestru.

Politica abuzivă a lui Publius Quinctilius Varus, numit legat în anul 7 e.N., pentru a organiza noua provincie romană dintre Rin şi Elba, l-a îndepărtat pe Arminius de Roma. Ataşamentul faţă de fosta lui

stirpe și experiența militară dobândită l-au propulsat în fruntea răscoalei antiromane, din 9 e.N., a *cheruscilor, bructilor, marsilor și chaților*.

În toamna anului 9 e.N., în Pădurea Teutoburg (*Teutoburgensis saltus*), loc neidentificat până în prezent, Arminius l-a atras într-o capcană pe Varus, care a pierit după trei zile de lupte, cu toate cele trei legiuni și nouă unități auxiliare, aflate sub comanda sa. Bătălia a reprezentat cea mai grea înfrângere din timpul domniei lui Augustus, subminând definitiv tentativa lui de a transforma Germania dintre Rin și Elba în provincie romană. Totodată, aceea a fost și cea mai grea înfrângere suferită de romani din partea germanilor, înainte de perioada marilor migrații barbare.

Pierderea celor trei legiuni, bine antrenate și echipate, a creat o stare de alarmă la Roma și în sufletul lui Augustus. Mult timp după aceea împăratul repeta în singurătatea bătrâneților lui: „*Vare, Vare, redde mihi legionis*” (Varus, Varus, redă-mi legiunile). S-au luat măsuri urgente de recrutare și reconstituirea altor legiuni chiar cu înrolarea de sclavi.

Arminius a rezistat cu succes, în anii ce au urmat, ofensivelor romane conduse de Tiberius și apoi de generalul Germanicus (14-16 e.N.).

Odată ajuns la tron, Tiberius, experimentat, dărz și general remarcabil, a hotărât încetarea eforturilor istovitoare îndreptate spre întinsecata Germanie, iar Arminius a sfârșit în plină glorie, în urma unei conjurații a rudelor sale. Tacitus l-a numit: „*Liberator hand dubie Germaniae*” (Fără îndoială eliberatorul Germaniei), iar posteritatea l-a păstrat ca o figură legendară a rezistenței antiromane a lumii germane.

Înainte ca Varus să devină legat pentru teritoriul dintre Rin și Elba, Tiberius îl înfricoșase pe Arminius cu voința lui de oțel. Între anii 4-6 e.N., romanul atinsese cu legiunile sale râurile Weser și Elba. În apele Elbei s-au oglindit chipurile a trei mari generali romani, uniți prin calități și legături de sânge, frații Drusus, Tiberius și apoi Germanicus, fiul lui Drusus, figuri de glorie ale celei mai perfecționate mașini de război antice. Sub călcâiul celor trei generali, germanii *cherusci, chauci* și *lombobarzi* s-au supus, trăind o perioadă cruntă de hărțură și teamă.

Probabil că primul roman cu o gândire rece de militar care a intuit adevăratul potențial al lumii barbare nordice a fost Tiberius. El a

adus mari servicii civilizației și statului său, rupând contactul cu triburile germanice și dispunând încetarea campaniilor de dincolo de Rin. Nu aceeași atitudine a avut-o în raport cu alte seminții sălbatice.

Rămăs, la un moment dat, drept stâlpul militar al imperiului lui Augustus, Tiberius a trebuit să părăsească teatrul de război germanic pentru a zdrobi răscoala altor seminții, a celor ce locuiau în Pannonia și Dalmația. Trei ani din viață, între 6-9 e.N., i-a petrecut într-o suită neîntreruptă de lupte pe întinsul celor două provincii răscolite. Triburile barbare răscolite aveau o asemenea putere și se întindeau pe asemenea suprafețe încât Tiberius a trebuit să concentreze circa 15 legiuni, adică o jumătate din potentialul militar al imperiului. Lupte îndârjite au condus la înfrângerea pannonilor conduși de un Bato și Pinnes și a dalmaților conduși de alt personaj Bato. Cele două facțiuni barbare reușiseră să ajungă la o conducere unică a operațiunilor, devenind o forță redutabilă.

Cei doi fii ai Liviei, Drusus și Tiberius, adoptați de Augustus, precum și Germanicus urmașul primului, au reprezentat o providență pentru epoca de aur a domniei celui ce a realizat trecerea de la epoca republicană la cea imperială. Toți trei au luptat numai cu populații barbare cărora nu numai că le-au insuflat teama de puterea și rigurozitatea războiului Romei, dar le-au și extenuat atât avântul invadator, cât și pe cel de revoltă.

După retragerea trupelor romane de la Elba pe linia întărită a Rinului, Tiberius s-a așteptat la o bătrânețe liniștită, dar nu a avut parte. Între anii 17 și 24 e.N. numidul Tacfarinas, fost soldat în armata romană, a polarizat nemulțumirile triburilor barbare și majoritar nomade din Africa de Nord, într-un război de gherilă împotriva autorităților romane. Africanul a fost înfrânt și ucis, abia în anul 24 e.N., de către generalul Caius Cornelius Dolabella, în bătălia de la Auzia (Aumale), iar nervozitatea celor mai înapoiți supuși barbari ai Romei s-a stins și s-a pierdut în nisipurile insensibile.

Spre mieznoapte, Tiberius a avut parte de o răscoală antiromană în Gallia de nord-est. Este vorba de răscoala *treverilor* în frunte cu Iulius Florus și a *hardilor* conduși de Iulius Sacrovir, răscoală reprimată de comandantul Germaniei Superior, Caius Silius. Între fălcile de oțel ale fostului general auster, ajuns împărat, nici o nesupunere nu avea sorți de izbândă, cu atât mai mult o nesupunere a unor colectivități

incapabile de organizare şi de perseverenţă.

Câteva decenii dela mijlocul sec. I e.N., atacurile barbare de la hotarele nordice ale imperiului nu au fost semnificative, dar, oarecum saparătoare. Domnia detracatului împărat Nero, a cunoscut două evenimente legate de problema barbară. Una s-a manifestat la Dunăre unde *sarmatii*, *bastarnii* şi geto-dacii deranja aproape anual câte o expediţie de jaf la sud de fluviu, bulversând populaţiile tracice incluse de curând în noua provincie Thracia (46 e.N.).

Pentru a slăbi presiunea barbară asupra limes-ului danubian, pentru a mări gradul de populaţie în provincia Moesia şi pentru a lărgi zona de influenţă romană la nord de Dunăre între 57-67 e.N., guvernatorul Moesiei, Titus Plautius Silvanus Aelianus a întreprins o serie de campanii în urma cărora a transferat circa 100 000 de transdanubieni în sudul fluviului.

În extrema vestică a imperiului, triburile britanice abia supuse de două decenii, în 43 e.N., sub împăratul Claudius s-au răsculat (61 e.N.) sub conducerea reginei *icentor*, Boudicca. Răscoala a avut ca motiv jaful organizat şi brutalitatea administraţiei imperiale. Boudicca, personalitate feminină remarcabilă a antichităţii, a preluat frâiele conducerii după moartea soţului său Prasutagus, reuşind să adune o armată a răsculaţilor de circa 120 000 de oameni. Viitorul purtat de Boudicca a distrus numeroase tabere romane şi colonale Comulodunum (reşedinţa de atunci a provinciei romane din Britannia), Londinium (Londra) şi Verulamium, prilej cu care şi-au găsit moartea aproximativ 70 000 de romani. După succesele initiale, printre care şi înfrângerea legatului Petilius Cerialis, armatele răscolitelor şi-au epuizat entuziasmul şi interesul, căzând pradă guvernatorului Suetonius Paulinus. Văzându-şi cauza pierdută Boudicca s-a sinucis.

Din iunie 68 e.N. până la sfârşitul anului 69 e.N., Roma a trecut prin mâinile a patru împăraţi. Perioada s-a numit "anul celor patru împăraţi". În condiţiile turburărilor din interior a izbucnit în regiunea Rinului inferior o mare răscoală antiromana a triburilor celtice şi germanice, condusă de batavul Julius Civilis, fost prefect al unei cohorte romane. Cu intenţia de a crea un stat germano-galic independent, Civilis a atras de partea sa o serie de garnizoane romane, pe şefii galilor treveri, Julius Clasicus şi Julius Tutor, precum şi pe Julius Sabinus, conducătorilor,

lingonilor. Mulţimea barbarilor răsculaţi a fost cu greu înfrântă de Quintus Petilius Cerialis.

Înăbuşirea răscoalei conduse de Boudicca, în anul 61 e.N., nu a însemnat un final al luptelor romano-barbare din insula britanică. Nu numai triburile caprinse în provincia romană din partea sudică şi centrală a insulei trebuiau supravegheate, ci şi cele încă nesupuse din nordul extrem aflate pe actuala suprafaţă scoţiană. La numai un deceniu şi jumătate după Boudicca, Cneius Iulius Agricola a fost nevoit să atace cu fermitate populaţia celtică a *caledonilor*. Marea bătălie de la Muntele Graupius, din 84 e.N., ar fi putut aduce supunerea nordului insulei britanice şi anihilaţia acelor caledoni sălbatici, mult prea apropiaţi de strămoşii primivi. Rechemarea la Roma a lui Agricola a întrerupt campania şi a amânat *sine die* transformarea regiunii în posesiune romană. Caledonii au rămas în afara graniţelor Imperiului Roman, ale cărui posesiuni britanice le-au atacat în repetate rânduri, în secolele 3-4 e.N.

Neliniştea perpetuă din spaţiul germanic l-a determinat pe împăratul Domitianus să traverseze Rinul la Mogontiacum (Mainz) în anul 83 e.N. şi să anihileze tribul chattiilor, dintre râurile Lahn şi Main. Totodată a început şi consolidarea limes-ului germanic pentru apărarea regiunii *agri decimates*. Căţând împăratul a fost zgăduit de mai vechi invazii de la Dunăre. La anul n. 85 e.N. a adus o invazie puternică a dacilor, aliaţi cu *sarmaţii* şi cu *bastarnii* germanici. Provincia Moesia s-a cutremurat sub copitele barbarilor prea bine cunoscuţi, iar guvernatorul provinciei, Caius Oppius Sabinus a căzut în luptă.

Puternica zguduire dacică a reclamat intervenţia personală a împăratului pe frontul din Moesia şi împărţirea provinciei în două pentru o mai bună apărare.

În 87 e.N. Duras Diurpaneus a cedat tronul dacic mai tânărului Decebal şi timp de două decenii confruntarea cu Dacia a constituit principala problemă a politicii externe romane.

Luptele din 89 e.N. împotriva *quazilor* şi *marcomanilor* germanici, ca şi împotriva *sarmaţilor* *tauri* din Pannonia, a precipitat hotărârea romană de a încheia o pace de compromis cu Dacia. Cu dacii se puteau încheia tratate şi se puteau deschide relaţii diplomatice stabile pe când cu barbarii nomazi, sau semi-nomazi din nordul germanic,

sau semiasiatic, nu se putea proceda decât printr-o represiune militară necondiţionată, sau printr-o exterminare

Hotărârea de a-l calma pe Decebal pe căi diplomatice şi chiar de a-l ajuta material s-a dovedit salutară, deoarece Roma a fost obligată să lupte patru ani la Dunărea mijlocie (89-92 e. N.) împotriva triburilor germanice ale quazilor, marcomanilor şi sarmaţilor iazigi. Când situaţia generală a imperiului s-a tonifiat şi când condiţiile strategice au devenit propice, romanii conduşi de Traian au plătit dacilor politica ameninţătoare şi arogantă, prin cele două războaie dintre 101-106 e. N. Cu toate acestea în afara Daciei romane mari unităţi tribale dacice libere nu au lăsat ocupanţilor răgaz de linişte. Invaziile lor singulare, sau în alianţă cu alte populaţii estice sau nord-estice, au făcut din Dacia Felix o provincie foarte nesigură pentru imperiul, prima provincie pe care aceştia au fost nevoiţi să o părăsească fără glorie şi cu sentimentul neputinţei.

Pe parcursul câtorva decenii de maximă putere şi întindere a Imperiului Roman, din prima parte a dinastiei Antoninilor, s-a îndepărtat problema barbară de la frontieră. Unele incursiuni ale acestora erau numai rezultatul inconstanţei, sau a unor grave înfometări. Ca în aproape toate cazurile de după Augustus confruntările au fost provocate mai ales de imperiali. Ei invocau motive de siguranţă a frontierelor şi urmăreau îndepărtarea unor potenţiale pericole. Comportamentul excesiv de dur şi arogant al romanilor, a iscat focul unor revolte barbare disperate.

În urma cuceririi Daciei cel dintâi conflict major cu lumea barbară l-a constituit primul război marcomanic (165-175 e. N.), sub domnia împăratului filozof Marcus Aurelius.

Invazia quazilor şi marcomanilor, conduşi de Ballomar, în nordul Italiei, a declanşat o lungă confruntare cu popoarele de dincolo de limes. După despresurarea oraşului Aquileia, din nordul Mării Adriatice, în 169 e. N., forţele romane au reuşit abia în 172 e. N. să respingă ofensiva germanică şi să treacă la contraofensivă. Deşi era o furtună bolnăvicioasă şi mediativă, împăratul Marcus Aurelius a condus personal operaţiunile militare din Pannonia, Noricum şi Raetia, împotriva coaliţiei barbarilor, coaliţie la care aderaseră şi iazigii.

Ofensiva romană viza crearea a două noi provincii, Marcomania şi Sarmatia la nord de Dacia. Operaţiunile s-au întrerupt datorită încercării de uzurpare a tronului întreprinsă de Avidius Cassius în Orient.

Informat greşit că împăratul ar fi murit, Avidius şi-a dat în vileag gândurile ostile. Nu a apucat să se confrunte cu Marcus Aurelius deoarece a fost ucis de propriile trupe înşelate (175 e. N.).

Războiul marcomanic a dezvăluit necesitatea întăririi prezenţei romane în Dacia şi mai atenta ei supraveghere. Barbarii aduseseră mari pagube provinciei şi mai ales terenurilor aurifere şi oraşelor romane Porolissum şi Apulum. S-a întreprins atunci cea de a treia şi ultima reorganizare a acestei provincii speciale, fiind împărţită în trei subdiviziuni mai uşor de condus şi de apărat: Dacia Apulensis, Dacia Porolissensis şi Dacia Malvensis. După transferarea, în 167 e. N., a legiunii a V-a Macedonica la Potaissa, efectivele militare romane din disputata şi înverşanată Dacie s-au ridicat la aproximativ 40.000 de ostaşi, reprezentând două legiuni, circa 20 alae, 50 de cohorte auxiliare şi alte 20-25 de formaţiuni speciale. Această concentrare de efective cuprindea o zecime din totalul trupelor imperiului.

Cu toate acestea, profitând de înclăştarea imperialilor cu coaliţia barbară condusă de marcomani, *costoboci* dacici, aliaţi cu contingente *bastarne* germanice şi cu *sarmaţi* nord-pontici au atacat Moesia, apoi Macedonia şi Grecia, în 170 e. N. Trebuie amintit că la acea dată, afară de trupele din Dacia, pe linia Dunării, în Moesia, mai existau încă 17.000 de legionari romani.

Această invazie constituie numai un singur exemplu al agresivităţii dacilor liberi şi al forţei lor de izbire. *Costobocii* stabiliţi în nord-estul Daciei au organizat incursiuni de pradă frecvente în provinciile carpato-balcanice ale Imperiului Roman. Înfrânţi în mai multe rânduri pe parcursul următoarelor decenii, *costobocii* şi-au pierdut treptat din putere şi din rolul politic în zonă, odată cu sfârşitul secolului al II-lea e. N.

Încercând să ducă la bun sfârşit operaţiunile militare din centrul continentului, Marcus Aurelius a declanşat cel de al doilea război marcomanic (177-180 e. N.). Visurile lui s-au spulberat la 17 martie 180, în castrul de la Vindobona (Viena), când a murit obosit de glorie militară, probabil de ciură. Încă din tinereţe nu a avut înclinaţiuni spre exerciţiul fizice sau militare, dar soarta i-a rezervat o viaţă de împărat roman plină de campanii militare şi o viaţă cazonă.

Marcomanii şi-au intersectat de mai multe ori evoluţiile cu puterea romană astfel că o urmărire succintă a istoriei lor poate, interesa,

mai ales într-o urmărire cronologică.

Marcomanii au făcut parte din marea populație germanică de vest, fiind înrudiți cu quazii și aparținând confederației suebilor. Sub presiunea cimbrilor și a teutonilor, marcomanii au ajuns, la sfârșitul secolului al II-lea e. A., pe cursul mijlociu și superior al râului Main. În anul 72 e. A. s-au aliat cu quazii în lupta acestora contra *heduilor*. Mai târziu, în 58 e. A., Caesar i-a remarcat în armata celui Arrovist pe care l-a respins peste Rin.

Învinși de romani în anul 9 e. A., pe timpul generalului Drusus, fiul adoptiv al împăratului Augustus, marcomanii, conduși de Maroboduus, urmași de quazi, au migrat din sudul Germaniei de astăzi în Boemia. Acolo au pus bazele unui puternic regat barbar (S e. A. 19 e. N.) care-i mai reunea pe *lombarzi*, *semnoni*, *hermunduri* și alte triburi mai mărunte. Regatul nu avea o organizare și nici urmele unei administrații, dar putea uni mari forțe armate. Cu toate acestea regatul marcoman s-a destrămat în anul 17 e. N. datorită loviturilor *cheruscilor* conduși de Arminius (fapt amintit anterior). În decenile următoare marcomanii au devenit o populație clientelară Imperiului Roman, în inima Germaniei sălbatice. Linștea a întrerupt-o războiul purtat cu Domitianus în anii 89-92 e. N., dar s-a reintrat în clientelat pentru alte numeroase decenii. Războaiele au reprezentat cea mai spectaculoasă manifestare antiromană a marcomanilor dar fără efecte în privința apropierei de lumea civilizată. Cu întreruperi de câteva decenii, acești barbari instabili au atacat în multe rânduri imperiul, cu predilecție provinciile Noricum și Pannonia. Remarcabile s-au dovedit invaziile din 253, 299 și 374/375 e. N.

În același timp unele unități marcomanice au servit ca federate în armata romană de frontieră.

Cu toate că nu face parte din cronologia acestui capitol, din respect pentru continuitatea informației, trebuie spus că marcomanii din Câmpia Pannoniei au recunoscut autoritatea lui Attila, la începutul sec. al 5-lea e. N., la începutul *marii migrații a popoarelor*. Ei au participat alături de hani la bătălia de pe Câmpiile Catalaunice (451 e. N.). După destrămarea așa-zisului imperiu hun au migrat în Bavaria de azi, la începutul sec. al 6-lea e. N. Acolo au fost asimilați de triburile germanice locale și au pierdut poziția de actor principal pe scena istoriei.

Luptele de două secole cu romanii au secătuit populațiile germanice din latura vestică, dar au lăsat timp de creștere și de evoluție laturii răsăritene a acelei întinse seminții barbare europene. În jurul anului 200 e. N., undeva în latura de nord-est a continentului, în vastele întinderi de la gurile Vistulei și spre stepile din nordul Mării Negre, o nouă seminție germanică se pregătea să-și deschidă ușile istoriei.

Goții, căci despre ei este vorba, principală ramură a populațiilor germanice răsăritene, s-au deplasat spre sud, de la Marea Baltică spre Marea Neagră. Mișcarea lor masivă a provocat perturbări în teritoriile locuite de *heruli*, *quazi*, *marcomani*, *sarmati*, *costoboci*, *carpi* și de alte populații. În jurul anului 230 e. N., ocupaseră deja gurile Niprului. Contactul cu populațiile nomade, *sarmati*, *taifali* și *alani* i-a influențat în domeniul militar, în sensul acordării unui rol sporit cavaleriei. Influențe au primit și în domeniul vieții materiale cotidiene și în artă, prin folosirea motivelor de ornamentație cu subiecte animaliere.

Următorul pas în expansiunea goților l-a constituit subordonarea cetăților grecești de pe țărmul nordic al Mării Negre, Olbia și Tyras, precum și supunerea Regatului Bosporan din peninsula Crimeea.

În alianță cu neamul *capilari*, de origine dacică, goții au atacat pentru prima dată provinciile romane de la Dunărea de jos, în 238. Invazia a fost respinsă de Tullus Menophilus, guvernatorul Moesiei Inferioare. Invaziile goților din următorii decenii, dintre anii 242 și 248, au devenit tot mai incisive și mai pustitoare. Goții au devenit pentru aproape două secole cei mai periculoși dușmani ai Imperiului Roman la Dunărea de jos.

Se poate aprecia că la jumătatea sec. al 3-lea e. N. goții au intrat în luptă cu Imperiul Roman. Spațiul lor de dominație s-a aflat în creștere, acoperind întinderile de la Theiss la Don și înglobând o serie de alte popoare germanice care au redobândit, sau recâștigat, mai târziu, o existență independentă. Printre acele popoare se găseau *herulii*, *rugienui*, *sciri*, *turcilingii*, *vandali*, *gepiți* și *peucini* al căror nume a dispărut curând. Se mai aflau sub dominația goților *carpi* și *costobocii* dacici, precum și *boranii* de rasă negermanică.

În anul 251 e. N., goții au devastat Moesia și Thracia, au învins și au ucis pe împăratul roman Decius. Împăratul a dorit să le taie retragerea spre nordul Dunării, dar a dus lupta în condiții de teren

mlăştinos, eroare care s-a datorat unei trădări

De altfel, pe parcursul sec. al 3-lea e.N expedițiile de jaf gotice, la sudul Dunării, s-au succedat timp de treizeci de ani (238-269 e.N.). Cele mai celebre au fost cele din 258-259 e.N. și din 269 e.N., întreprinse atât pe uscat cât și pe mare.

În prima invazie, goții au trecut Marea Neagră, Bosforul, Hellespontul, purtându-și ambarcațiunile până în Mediterana Orientală. Cu aceea ocazie au jefuit coastele Asiei Mici, au incendiat Efesul multisecular și au devastat Atena.

În 269 e.N., se apreciază că au echipat 2.000 de nave cu 320.000 de luptători la bord. Pecați de la gurile Niprului, au jefuit Creta și Rodosul, după care au revenit la Thessalonie. Împăratul soldat Claudius al II-lea, supranumit ulterior *Gothicus*, i-a zdrobit la Naissus (Niș).

Următorul împărat soldat, Aurelianus (270-275 e.N.) a trebuit să facă față dezmembrării politice a imperiului (epoca "anarhiei militare" a durat între 235-284), dar și unor invazii barbare ce broiau să speculeze slăbiciunea lumii civilizate.

Prin victoriile raportate asupra *tutungilor*, sarmatilor, carpilor dacici și asupra goților, Aurelianus a consolidat frontiera Dunării de jos, iar prin respingerea vandalilor, pe cea a Dunării mijlocii (270-271 e.N.). În 271 a înfrânt în bătălia de la Pavia o invazie alamană în nordul Italiei.

Sub presiunea popoarelor migratoare venite dinspre nord-est și a dacilor liberi, Aurelianus a fost nevoit să dispună retragerea armatei și administrației romane din provincia Dacia, în vederea consolidării frontierei dunărene.

O perioadă după măsurile militare și organizatorice ale energicului Aurelianus, imperiul s-a putut bucura de o pace relativă în raporturile cu lumea barbară, majoritar gotică, de la nordul Dunării. Ascendentul civilizației romane s-a făcut simțit asupra gotilor încă de la primele contacte. Elementele de civilizație romane s-au asimilat, în primul rând, prin schimburile de mărfuri. Cu timpul și eşalonat, mase de goți s-au convertit la creștinism adoptând varianta de credință arianistă. Pe această cale s-au asimilat unele particularități ale modului de viață, de comportament cotidian și de gândire roman. Episcopul Wulfilas sau Ulfilas, a tradus Biblia în limba gotică, aceasta devenind primul monument al limbii germanice.

Spre mijlocul sec. al 3-lea e.N., respectiv în 269 e.N., goții s-au divizat în două mari grupe, *vizigoții* sau goții de apus și *ostrogoții*, sau goții de răsărit. Cele două ramuri au cunoscut în secolele următoare destine diferite. Pentru început ostrogoții (*grentungi*) s-au stabilit între Don și Nistru, iar vizigoții (*tervingi*), între Nistru și Danărea de jos.

Regii ostrogoților aparțineau clanului *Amalilor*, iar cei ai vizigoților, clanului *Baltilor*. Despre primii s-a vorbit încă de la mijlocul sec. al 3-lea e.N., de pe timpul celor trei împărați Gordianus (238 e.N.).

Primul rege al goților răsăriteni, amintit de autori romani, purta numele de Ostrogotha. Următorul, numit Kniva, l-a învins pe împăratul Decius, în 251 e.N., la retragerea ostrogoților din Peninsula Balcanică spre Dunăre, după o invazie devastatoare. Decius a devenit primul împărat roman căzut în lupta cu barbarii (un altul a fost împăratul Valens, căzut în ziua de 9 aug. 378, cu ocazia bătăliei de la Adrianopol cu vizigoții).

În 321 e.N. ostrogoții aveau în frunte pe regele Rausimuth, care s-a înfruntat cu Constantin cel Mare. Acela i-a urmarit pe goți în nordul Dunării și a impus o pace altui rege al lor Ariarich, în 336 e.N.

Succesorul celui din urmă, Geberich, i-a învins pe vandali și i-a izgonit din Dacia, în 340 e.N. Următorul rege Ermanarich sau Hermann (350-376 e.N.), s-a afirmat ca cel mai puternic și ultimul dintre suveranii „imperiului gotic”. El a avut subase numeroase populații de etnie slavă, finică (*venezi*, *schavici* *anți*), pe *heruli* și alți germanici. Vizigoții în erau supuși dar numai printr-o legătură slabă.

„Imperiul gotic” al secolului următor, al sec. al 4-lea e.N., aparținea în principiu ostrogoților. Atunci când s-a prăbușit în fața hunilor, sciziunea gotică a devenit completă. Până atunci cele două fracțiuni gotice au trăit alături, dar hunii le-a stimulat separarea definitivă.

O parte din ostrogoți s-au supus hunilor, iar o alta s-a refugiat spre sud cu intenția de a așeza la adăpostul frontierelor Imperiului Roman. La rândul lor, vizigoții au trecut flaviul și au intrat în imperiu pentru a nu mai ieși (376 e.N.). Istoria goților întocmită de *Cassiodorus* s-a pierdut și nu se cunosc decât rezumate ale lui *Jordannes*. Ea se ocupa exclusiv numai de ostrogoți, mai ales după sciziune.

Fiind obligați să urmărim evoluția goților care s-au pus în mișcare în jurul anului 200 e.N., am depășit câteva evenimente romano-barbare, anterioare revărsării gotice spre Dunăre.

[illegible][illegible]

Incepea din nou sa se ridica pentru a se duce la casa sa, dar
a avut un atac pe care nu l-a putut suporta. Se duse la spital
si la nord si rasari de noua ca putu sa se ridice din nou.
Romanii si de ce era in corpul lui dinis timp de parca se
falsificau seara. Era N. de la parcare si se ridica din nou
daca ar fi de la romani. El au inceput sa-lumina cu un

Imperiul Roman a specializat pe trei imperatori: Moesia și
 Thracia s-au specializat în război, Italia și sudul Galiei în agricultură
 și comerț, nordul Galiei și nordul Europei în comerț și agricultură.
 Imperiul Roman de la Constantin a avut trei imperatori: Constantin
 cel Mare, Constantin cel Tânăr și Constantin cel Mic.
 Constantin cel Mare a fost primul împărat creștin al Romei.
 Constantin cel Tânăr a fost primul împărat al Bizanțului.
 Constantin cel Mic a fost primul împărat al Serbiei.

Cu ocazia unui raid din anul 381 e.N

[illegible]

Conducătorii domnului la Gradiștea al III-lea în 242 e.N. privesc în Meseș. Trecându-l cu secul, năvălă deasupra lor mîlașul și cuceriră și el, așezându-l în anul 245-247 e.N. și prapădindu-l, române de la Panonia și de mîncare. Tecler mări puterea în așezarea popilor în pământul lui Arabulă trebură sa poarte, apte grăie pentru a se putea afla și al pa care a trecut la cîmpul de război. Așezarea se pînă în apăsare în anul 247 e.N. și a fortifica cașare or din 247 e.N. și de la Sereș și Remeș și Orbeti. Cu toate acestea în anul 248 e.N. tribulărilor lui din nou în nordul Dobrogei, într-o vreme cînd posedă și de cîmpul lui și bastină. Generalul se totu de mîncare în el și în Meseș, cîmpul de mîncare de mîncare în p. Arabul dreg și mîncare a prapădindu-l și cîmpul (Meseș și Panonia), a reținu-l în el.

Atunci, năpădindu-l, trupele sale pe rând l-au rănit în toate membrele inferioare (245-284). Fură și a sa Decius s-a vădit procupat împotriva de către trupele pe care le conduse a victorie (249) și Nisibis a stat tot sub semnul „avturilor barbare” în case. Într-o dintre (249-250) și Nisibis a produs o nouă epidemie în viața regiilor din Moesia și Thracia invazie condusă de „regele” Kniva.

Încercarea născut și capabilului împărat la Borneo de a-și forța pe geții să se retragă a eșuat. Barbarii au cucerit în fine Thrac și unde au apăs să asedieze și să cucerescă orașul Philippopolis (Plovdiv), capitala provinciei.

în S. ez a regiune istorică care le da oreaza numele şi alta rasă — când a vandali lor hordă ng — aşezată pe cursul superior al Tise — mai a săd — est de fraşii lor şi în vecinătatea vizigoşilor

În cursul războiului marcomanice din vremea împăratului Marcus Aurelius vandali au apărut a hotarele Dunării mijloc, printre duşmanii Romei

Vandali fast ngi s-au stabilit în Imperiu Roman ca federati în sec al 4-lea e.N. O lungă perioadă de timp ei nu au ameninţat mesu, danărcan. Abia la începutul marii migraţii barbare din prima parte a sec al 5-lea e.N., vandali s-au făcut din nou remarcăţi

Asemănător lui Claudius Gothicus, Aurelianus a avut şi el o confruntare cu a unii pârtaş — din nou, în nordul Italiei. I-a respins cu mari dălcetăţi dincolo de Alpi, depăşită a de a Pavia din 271 e.N.

Conştinet de creşterea pericolului barbar pentru Italia şi mai ales pentru Roma, Aurelianus a iniţiat construcţia unor puternice fortificaţii de nouă în lungime de 19 kilometri, capodoperă a tehnicii constructive romane care a străbătut aproape două milenii până în epoca modernă. Aceleaşi concuzii privind forţa de izbire a masei sălbatice nordice. I-au determinat să dispună retragerea armatelor şi a administraţiei din Dacia (271 e.N.)

În următoarele trei decenii (271-300 e.N.), dacii liberi s-au revârsat în vechile provincii. După anul 300 e.N. în spaţiul de a nord de Dunăre s-au stabilit treptat guri. Aceştia nu exercitau o autoritate politică mai mult sau mai puţin unitară, nefiind hotărâţi să se stabilească în acea area mult împădărit şi prea muntos pentru turmele şi herghelime lor. Bătrîna Dacie a rămas mult decenii baza de plecare a invaziilor goşilor spre lumea civilizată de dincolo de Dunăre spre ţinuturi însoţite şi bogate pe care le vizau.

În anul 279 e.N. sub domnia împăratului Probus, frontiera rhenană a Imperiului Roman a suportat primul atac al burgunzilor neam germanic încheiat mai târziu din masa de triburi în continuă restructurare. Sfârşitul secolului şi perioada următoare „anarhiei militare” s-a remarcat prin întărirea valurilor agresive ale triburilor germanice organizate în noi mari grupări. Noile formaţiuni barbare purtau denumiri noi şi se vedeau mai mult mai capabile în a se uni pentru scopurile comune de jaf. Astfel între 286-288 e.N. compăratul apusului,

Maximianus a luptat cu succes la Rin împotriva izbirii or burgunzilor, înaintul a lui Vitor şi herulilor. Cu toate acestea, ca multe furtuni puternice din paşna din pînă de vedere unii până a stărsita sec al 3-lea e.N. s-au făcut apărut a corărie lipsite de cărţi şi tehnice — dar adăugate de trupele ale pînă or franci şi saxoni. Romanii menţeau o flota specială pe coasta de aceleaşi mar — toşse pentru a asigura legătura cu Britanniş pentru a apăra ală provăciea însă — arăcat şi intrăsa Galiei.

Latura estică pe care a împăratului care se venea vişentei împăratului în secolul al 3-lea a trebuit apărut în 292 e.N. de o încercare a sarmaşilor de a străpunge limesul Dunării.

În Africa unde triburile barbare ale deşertului nu dispuneau de mare potenţial numeric şi nici de o forţă militară de compăratul Maximianus a trebuit să stăvilească din anul 296-298 e.N. pentru a pacifica zona şi pentru a nu arăta a — rican. De ală — sece clerice de o raţie română în Africa datorită a statelor inferioare ale — amicilor nomazi, trupele romane au avut un grad scăzut de pregătire de luptă şi o slabă combativitate. Erau vecante însoţite de arapilor şi aveau o componentă de slaba cantitate vină. Ele nu a — cerşit în — erodată c — fertă pe care să se poată baza împăratul roman şi ală — uezătorii.

Limesul de Rin şi Dunării au rămas frânturile de încercare ale tuturor împăratilor romani şi ală — meritu pe care se formau trupele cele mai dure ale Romei.

Constantius Chlorus, unul dintre tetrarhi şi a — gustul a — Cezarului — s-a remarcat printr-o importantă victorie asupra ală — anilor — reuşind c — conse — dare provizioare ală — Rinului. Urmaşul său Constantinus a dat prilegiu salbatcilor, din c — n — ce mai bine organizat militar d — pa exemplul Rome — în anul 313 e.N. Atunci au cedat în faţa turmei egurilor franci şi ală — man — iar Constantinus a primit cognomenul „cel Mare”

În timp de zece de ani, din a doua parte a sec al 3-lea e.N. şi pe tot parcursul sec al 4-lea e.N. frontierele vestice şi nordice ale lămin civilizate romane s-au prezentat ca un perete perforat prin care şăşneau şăvoarele barbare fără n — o — r — ne sau provizioare împăraşii generali şi regii — le a — er — a de la o perforaţie la alta pentru a o ast — pa. Între timp zidul se fisura în ală — parte — aşa c — luptele au căpătat un aspect continuu şi de uzură. Nu poate fi trecută cu vederea perseverenţa şi tenacitatea romani care nu s-a lăsat asten — tă şi a încercat să secătu — ască

energice barbare timp de secole. Nu poate fi trecută cu vederea nici consecvența chemare spre a fi omi și germanici barbare.

Tot așa, trebuie adăugată și barizarea enervantă a romanilor care în același timp cu respingerea elementelor barbare a găsit timp să și rezolve lungii zăboai interie și să și întărească dominația în tot spațiul mediteranean.

Roma s-a dovedit capabilă să formeze o structură militară megamă pentru imperiul în care adunările umane de pe scară a trei continente structură pe care stulele evoluarii umane nu o putut să o atingă mai curând de un mileniu.

Structura romană a rezistat structurilor înaltă a ei perioadă de existență. Structura elementară militară era constituită preponderent din avari barbare. Într-o serie de generali de sașie romană s-au format o multitudine de generații de generații, născuți în corturile barbare dar educați în imperiu.

Se poate aprecia că istoria Imperiului Roman a fost în principal, o luptă împotriva semeniilor barbare. Cuceririle de civilizație dintru Marii Mediterane și mai ales recucerirea apene a solicitat Romei etoriarumare și materială mult inferioară și pe perioade mult mai scurte decât lăpă pentru apărare și victorie împotriva pevilizatorilor.

Roma s-a acceptat de gorie nu prin căștile celui mai întins imperiu ci mai și prin căștile subsecutivă și civilizată a vechii din Grecia. Așa Marii Orientul Apropiat și Mijlociul de pământ și în nordul Africii, cartaginez. Structura militară romană și a facerii de viață de umanitate probabil prin leșter, dar și din motive de mândrie militară din dorința de dominație și din orgamitare. Subsecutiv militar dar și neimpozant roman civilizat și a marit și a influențat lașteră și și franchișor care chiar atunci când au fost paronite au rămas cu capacitatea de a da noi lăstari peste timp.

Cu trecerea vremii contactul barbarilor cu lumea civilizată a transformat în năme și dănește mai periculoasă mai organizată și mai doritori de a și depăși condiția. Cu cât au cunoscut mai bine lumea civilizată cu atât barbarii au simțit o dorință mai mare de a o imita sau de a o poseda. Unii dintre ei s-au creștinat cu mult înainte de a fi autentici cetățeni romani iar alții și au părăsit propriile popoare pentru a lăpă în serviciul Romei și pentru a urca pe treptele sociale sau administrative

ale imperiului.

Contradicția dintre lumea civilizată și cea barbară s-a accentuat prin zăres și prin faptul că Valdas (sau Valdas) episcopul misionar al goilor (aprox. 317-383 e.N.) a adoptat creștinismul arian și în consecință a adăugat credința născută în Valdas împus arăstărilor ca religie a lumii germane de răsărit și de apus.

Valdas era fiul al unor părinți creștini, tatăl got rămanea credincios apollo și a adăuna Valdas, un trib germanic greacă și latin. Valdas a devenit un mare de lectură comună creștină, apoi a devenit un mare de lectură creștină constantinopol, 38-337 e.N.) pe timpul lui Constantin cel Mare. Pe parcursul vieții sale în Amalia a fost înțeles de a se vorbii în limba ca episcop misionar al goilor de la nordul Danubiu. 34 e.N.). După șapte ani puterului pe care pământului și a vădit nevoia să se reînnoiească imperiul (348 e.N.), împreună cu ei și alți politicieni este hotărât ca să se persecute din partea goilor și pagilor în fața lui Atanar. S-a stabilit în Moesia în apropierea orașului Nicomedia ad Istrum.

În 38 e.N. a fost nevoit la Constantinopol de împăratul Teodosius I al cel Mare care a murit în 38 e.N. Valdas a tradus Biblia din limba greacă în cea gotă și a creat alături de el din cele grecești și latine. După depășirea unor sămănătoare etape de lăstare contribuția dintre romani și barbari s-a manifestat mai întâi și pe planul credinței creștine.

Începutul secolului 4 e.N. poate fi vădit prin Constantin cel Mare printr-o serie de principate. Hieronim de ierusalim și Apostolul, a dat o nouă formă Imperiului Roman. Vechiul limbaj barbar din nord, nu numai că germanic era secretă și barbară și spăreau și dădeau naștere unor noi forme mai etnice sau amestecate.

Ambii părți au simțit nevoia unei perioade de tragere răsuflare. Romanii prin Constantin cel Mare s-au extins din nou în nord de Danubiu, fapt ce demonstrează anihilarea unor forțe barbare din zona gete, dacice sau sarmate. La 5 iulie 378 e.N. s-a inaugurat o clădire nouă pod peste Danubiu construit de arhitectul roman Theopantus Patricius între Sacerdava și Oescus. Constantin cel Mare a continuat opera de refacere a graniței danarene începută de Diocetianus, a întărit cetățile Tropaeum Traiani, Novae, Ulpia, Ulpia, Tomis și

Histria. Totodată a anexat un important teritoriu la nord de Dunare în Oltenia, Campia munteană şi sudul Basarabiei. Teritoriul era delimitat de un lung „val” de pământ strămutat de tărâmură deose. „Valul” se întindea de la Derna din sud-vestul Olteniei de azi, traversa Muntenia într-o diagonală orientată spre nord-est, atingea Dunărea din nou în zona confluenţei cu Prutul (Piretist) şi continua prin sudul Basarabiei până la Nistru (Tyras).

Trăitorii erau plătiţi în vremea pricinilor războiului de romani, aşa că s-au născut din nou şi războaie. După o campanie victorioasă condusă de cezarul Constantinus I-lea în 332 e.N. împotriva gotilor şi tatarilor de la nord, cei doi război au fost nou ameninţat Imperiul Roman. Într-o scrisoare către cezar, *„Iulius Valerius”* scria: „Ambele părţi sunt în bărbănie”. Contingente barbare numeroase au fost înrolate în armate de „federati” în armata imperială. Acţiunea a fost întărită pe de o parte o repetare a demensiunilor maritime şi pe de altă parte a atacurilor generale sau împărţite dintr-o asigurare înşelă a frontierelor nordice timp de trei decenii.

Se poate vorbi numai de o înşelare a războiului din partea barbarilor goti. Pericolul venit de la alte semeni barbare nu l-a asigurat romanilor timp de câteva sute de secole într-o adeverită liniste. În urma unei campanii din 334 e.N. către nord de Dunăre (circa 300-400) de sarmaţi au fost transferaţi obligatoriu în sud de Dunăre. Acţiunea a vizat atât din nouarea capacităţilor de atac cât şi o populaţie a provinciilor dunarene. Devenise necesară o împletirea forţelor de mare război pe terenurile rămase în paragină şi creşterea capacităţilor de apărare din imposibilitate. La acest spor de locuitori barbari s-au adăugat în 348 e.N. şi creştinaţi, refugiaţi împreună cu Wulfilas.

În cele trei decenii următoare apusul Imperiului Roman a trăit o perioadă de neînşelare barbare. Anii 341-342 e.N. l-au menţinut pe împăratul Constant (337-350 e.N.) într-o stare de campanii împotriva francilor, a *„pictilor”* şi *„scotilor”* din nord – provinciei Britanni.

O conuţăre a lui Flavius Magnus Magnentius în Gallia a provocat detronarea şi căderea împăratului egal Constant înşelător al lui Constant de Mare în 350 e.N. Magnentius a devenit primul uzurpator de origine barbară care a ocupat tronul roman în partea de apus. Pentru a putea face faţă confruntării cu împăratul Constantius al

II-lea, tratele cele două stăpânitori a părţii orientale, uzurpatorul a retras importante forţe de pe frontiera Rinului, săbînd capacitatea defensivă a frontierelor de nord-est. Alamanni au invadat an următorii pentru a pusti provincia în repetate rânduri.

Anii 357 e.N. compun alături de „Apus” al lui Constantius al II-lea, Julianus a obţinut o victorie răsunătoare asupra a amanilor la Argentoratum (Strasbourg). Prin succesele ulterioare asupra francilor, *„Chamisso”* şi a aliaţilor săi, ca şi în ceea ce priveşte restabilirea tronurilor de pe Rin.

Domnia lui Valentinianus I-lea (358-375 e.N.) a reprezentat o mare perioadă în care partea apuseană a imperiului şi a menţinut ascendenţa asupra părţii orientale. Spirit activ şi energic, acest împărat a avut mari merite în întărirea frontierelor de pe Rin şi Dunărea inferioară. A răspuns prompt atacurilor alamanilor în Gleda (368 e.N.) ale francilor şi saxonilor.

După respingerea unei invazii puse în mare a pictilor şi *„attreilor”* în provincia Batavia, generalul Theodosius (tatal viitorului împărat) a reînălţat dominaţia fermă romană până la valul lui Hadrianus.

Răsăritul imperiului aflat sub conducerea directă a cezarului Valens, tratele lui Valentinianus I-lea, a trebuit să dădă pie la Dunărea de Jos, împotriva vizigoţilor care ameninţau provinciile romane după circa trei decenii şi sprijiniseră pe uzurpatorul Procopius (368-369 e.N.). Ostracismul s-a încheiat cu o pace de compromis la Noviodunum pe Dunăre între Valens şi Athanarich.

Fără a şti şi fără să ştie decenii, a şaptea a secolului 4-lea e.N. (aprox. 370 e.N.) punea romanii prompt sau cu întârziere a fi în faţa respect toată hoarda de barbare masate la frontierele sale. Cu forţe şi barbarii înrolaţi în leguni sau în trupe auxiliare, precum şi cu punea unei suble diplomatie romane au împas respect barbarilor şi au nparat civilizaţia în partea apuseană până la sfârşitul secolului 4-lea e.N.

rud mentare a cu minat cu însăşi dispariţia imperiului. Roman de Apus şi a constituit marea evlavie mediu pe continent. Sub presiunea hun- or în 376 e N. numeroşi vizigoţi, conduşi de Erlicgerm, au solicitat admi- terea lor în sudul Dunării pe teritoriul roman. În scurt timp, peste 400.000 de vizigoţi, urmaţi de ostrogoţii conduşi de Athius şi Saphrax, s-au stabilit în Thracia.

La numai numai un an, în 377 e N. vizigoţi, migranţi au declanşat o mare răscoală anti-romană datorată rapacităţii autorităţilor romane corupte. Împreună cu slavii şi cu cazoni, mai vechi vizigoţi au pusul Peninsula Balcanică. În bătălia de la Marston din 9 august 378 e N, de la Adrianopol (de care am mai amintit) vizigoţii apăsati de ur- ostrogoţi au infrant drastic forţele romane conduse de împăratul Valens. Împăratul şi a pierdut viaţa în acea luptă, care a constituit prima afirmare a cavaleriei ca forţă hotărâtoare în marile bătălii.

Evenimentele legate de presiunea şi forţa intruş- or barbari nu au revalat nimic pe împăratul armatori Gratianus şi Theodosius I-ul. Sub directia lor coordonare s-a accentuat fenomenul de barbarizare a armatei, generalilor germanici revenindu-le în tot tot mai determinant în stat (Hellebach, Richner, Stilicon, Arbogast, Rufinus). Cu încuviinţarea lui Gratianus, ostrogoţii conduşi de Athius şi Saphrax intraţi de la în Thracia împreună cu importante grupuri de arii şi vandali s-au stabilit ca federati în Pannonia în anul 380 e N. După numai doi ani, tot Gratianus a încheiat un tratat, *foedus* cu vizigoţii acordându-le oficial dreptul de a se stabili ca federati între Balcani şi Dunare în dioceza Thracia.

Practic, autorităţile romane nu mai erau în stare de a-i nimic, sau a-i respinge în afara graniţelor pe barbari pătrunşi în 376 e N. în imperiu şi care învinseseră pe împăratul Valens în 378 e N la Adrianopol. Conducerea romană s-a văzut constransă să accepte stabilirea lor pe teritoriul său. Barbarii îşi păstrau propria lor organizare socială şi politică şi căpătau teren în schimbul serviciului în arma a romană.

Începând cu sfârşitul sec. 4-lea e N. şi continuând cu sec. 5-lea e N, componenţa etnică a armatei s-a schimbat profund, înglobând prioritar unităţi de luptă barbare. Prime palese posturi de comanda au a uns- în mâinile unor arii, şi din genera- barbari. Patrunderea în număr tot mai mare a germanilor în armată şi în aparatul de stat a declanşat în

societatea romană o puternică reacţie anti-barbară, mai violentă şi mai radicală în partea de răsărit a imperiului.

Peninsula dintre 370 şi 400 e N. adică aceea dintre apariţia hanelor în nordul Marii Negre şi stabilirea lor în Campia Pannonică, a constituit o etapă importantă pentru ultimele raporturi dintre lumea barbară şi simbolul civilizatiei europene. Imperiul Roman. Pe de o parte imperiul se înleştă cu populaţie barbară, iar pe de altă parte în altă ră- aveau o mişcare de barbari, invad- şi care nu conţineau să atace ter- aiere unde se izbeau chiar de împăratul de aceeaşi etnie.

Spre exemplu, generalul Promotus a trebuit să respingă în 386 e N. un atac la Dunare al ostrogoţilor conduşi de Udebeus. Era tot nou val al acelu- neam care scripase de mara hanelor. O parte a acelor ostrogoţi învinşi au fost conduşi de trupele romane peste Peninsula Balcanică şi stabiliţi în Asia Mică în regiunea istorică Frigia.

Un alt exemplu l-a constituit câmpul de succes a generalului Flavius Stilicon împotriva unei invazii vandale tot la Dunărea de Jos, după numai şase ani în 392 e N. Stilicon (365-408 e N) era chiar fiul unei vândale ce s-a se Roma ca ofiţer în armata lui Valens. El s-a impus ca mare talentat militar devenind în numai 26 de ani în 391 e N. *magister militum per Thracias*, iar în 394 e N. comandant suprem al trupelor din Occident. Căce mai talentat general al vremii Stilicon a exercitat între 395-410 e N. puterea reală în Occident şi ca totore al împăratului Honorius. A combatat cu viaţă şi erg pe vizigoţii patronşi în Italia sub conducerea lui Alaric I-ul, cei care au cucerit Roma în 410 după moartea lui Stilicon şi pe ostrogoţii lui Radaisus.

Odată cu scurgerea timpului nesiguranta internă şi externă a alterat viaţa imperiului stagnându-i progresul pe calea culturală şi materială. Labilitatea nativă proprie barbarilor a produs o stare crescândă de indisciplina în armată, stare însoţită de frecvente acte de nesupunere sau de întoarcere a armelor împotriva imperiului.

Nici barbarii pătrunşi în structurile superioare ale armatelor sau în cele ale curţii imperiale nu se dăruiau totdeauna romanilor cu o conştiinţă curată.

Spre exemplu, împăratul Apusian, Valentinianus al II-lea, de vârstă fragedă, a avut o domnie tutelată de generalul franc Arbogast, după reaşezarea lui pe tron de către Theodosius I-ul împăratul

Răsăritului — lipsit de personalitate şi aflat sub influenţa mamei sale Justinia şi a lui Ambrosius, episcopul de Mediolanum (Milano), tânărul marionetă a fost asasinat (392 e.N.) tocmai din ordinul Arbogast.

Generalul franc a proclamat un nou împărat în persoana reţutului Flavius Eugenius şi a întreprins ultima tentativă de restaurare a cultelor tradiţionale în Imperiul Roman de Apus. Cu toate că fusese ridicat la înalta demnitate de comandant militar suprem al provincelor occidentale *maiestas auctum* şi de stăruinţa împăratului — Arbogast şi a urmărit propria constituire ca atare. După bătălia de la Frigidus, prădăta în abia netăcută din satul Flaudosi, sau Arbogast s-a sinucis.

La nesiguranţa din sfera militară, an de trupele barbare şi, generalu, orontrădăciuni dăgăduite, nu s-a devotamentat al său adăugând complex de contradicţii de natură religioasă. **Deşi împăraţii sec. al 4-lea e.N. au îmbrăţişat creştinismul, iar uitorii s-au îndepărtat net de arianism — o mare parte a populaţiei romane sau barbare a rămas ataşată vechilor culte şi se afla în opoziţie cu administraţia.**

Într-un secol al 3-lea e.N. poate fi considerat secolul transformării al creştinismului în Imperiul Roman. Prin preceptele împăciste şi de nerăpădă în nevoile militare sau de apărare a imperiului creştinismul devine un mijloc de înfruntare şi de înfruntare, dar chiar şi până la cele mai periculoşi, duşmanii nevăzuţi şi subversivi.

Este greu de crezut că în această perioadă europeană greco-romană s-a prăvălit sub loviturile barbarilor din exterior sau sub cea a ereticii creştinismului interior. Se poate spune că religia creştină a pregătit terenul victoriei barbare finale şi a constituit cauza reculului civilizaţiei din prima parte a evului mediu.

Hunii au împins masele barbare germanice să desăvârşască prăbuşirea splendidei edificii Imperiului roman sub avarle creştere.

Cucerirea barbară a Europei civilizate poate fi împărţită în două mari etape — etapa dintre invazia hunilor şi naşterea Sfântului Imperiu Roman de naţiune germană şi etapa care s-a derulat după secolul 8-lea e.N. până la invazia mongolă.

Etapa a doua a continuat faţă în faţă pe barbarii mai vechi cu barbarii mai noi. Firavele revenim ale unor tărpe de civilizaţie în statele barbare nou apărute — au primit alte lovituri de la ultime valuri ale sălbăticiilor preluşi dinspre Asia sau dinspre nordul rece.

Lumea barbară la mijlocul sec. al 4-lea e.N.

De a intrarea în scena istorică a barbarilor germanici — prin cuceririle lui Theodoric al secolului 5-lea e.N. şi până în secolul 4-lea e.N. s-a desfăşurat o confruntare continuă între lumea civilizată şi cea sălbatică de dincolo de frontierele. Timp de cinci secole romanii au dovedit că deţin în putere sau că ştiau să pedepsească orămele şi barbarii. Balanţa succeselor s-a inclinat totdeauna de partea lor, deşi **uneori s-a produs după unele aşteptări.**

Într-un neiertător cu întreaga fire — nu a jertit nici în pace e legiuni şi nici statul lor. Încrederea în romanii era inevitabilă şi inexorabilă pentru civilizaţie — nu este veşnic. Pentru Europa şi pentru urmasii de stat — fi dovedit săritur ca civilizaţia greco-romană să se prăvălească în altă mândrie — că şi posibil superioară. Destinul hotărârea omului european să facă aceste lucruri — pus înapoi pe scara evoluţiei spirituale — sub loviturile unor forţe inferioare spiritual şi foarte greoaie în urcarea pe scara civilizaţiei şi culturii.

Marea îngrădă a popoarelor — fenomen istoric crucial pentru căderea unei lumi şi ridicarea a ceea — nu poate fi cercetată fără a analiza **situaţia barbarilor epoca imediat anterioară.**

Pentru cucerirea unei tabăre a barbarilor — se la mijlocul secolului al 4-lea e.N. — se vor crea într-un mod inevitabil unele evenimente care captivise în capitolul anterior. Faptul nu va avea decât efectul benefic de a crea o legătură strasă între două perioade distincte a evoluţiei nor barbari din jurul Imperiului Roman — va aprofunda cunoştinţele şi conexiunile necesare că lor. O istorie fragmentară a tuturor semintilor barbare ar deveni excesiv de greoaie şi scolastică, deşi necesară pentru cunoaşterea umanităţii.

O jumătate de mileniu de lupte cu romanii — şi cu alte semintile barbare — a uzat profund lumea barbară germanică sau vest-europeană, împingând-o spre profunde transformări şi reorganizări spirituale, etnice

şi culturale

Către mijlocul secolului 4-lea e.N. cârmă Imperial Romană nu se mai menţinea decât prin forţa treburilor şi a lăcomiei barbare care lămeajura şi care îl nevoiasă de mai multe ori se afla într-o stare periculoasă de frământare, prăvălitoare a unei apropiate catastrofe. Erau îndepărtate pînă la romani timpurile cînd era de ajuns a fi atît de ceva triburi şi de a institui o hegemonie îndolăcică pentru a arunca dezordinea printre nemici, pentru a-i dezbrîca şi pentru a obţine, astfel, mulţi ani de pace.

În ţinuturile germanice a răsărit de Rin şi a nord de Dunăre barbarii secolului 4-lea e.N. au căpătat conştiinţa forţei lor. Au început să atace mai puternic şi mai des încă din secolul 3-lea e.N. şi mai ales în prima jumătate a secolului 4-lea e.N. De atunci datîm obiceiul de barbărie deveneau mai redutabile atât prin numărul şi prin coeziune cît şi prin combative crescute asigurau noilor grupuri de triburi victorii şi pradă multă.

Fără îndoială anarhia s-a manifestat în lumea barbară germanică mai profund decît în provinciile romane revite frecvent. Faptul a fost că bătrîna lume civilizată romană sa supravieţuit încă mult mai mult decît ar fi făcut-o prin adevărata putere şi organizare militară. Dar tentate de succesele rutilor de aceriş sange şi împinse către bogăţile finului lor mediteraneene, ea s-a prins atrăta instinctuală pentru jaf, triburile în spate au avansat în mase compacte. Puţin cîte puţin, în lumea germană s-au născut formaţiuni cu caracteristici aproape naţionale.

a.- Evoluţiile din secolul al 4-lea e.N. în Europa centrală şi apuseană

Alăturînd harta teritoriilor germanice din timpul cînd Tacitus (aprox. 55-120 e.N.) scria trîmbasul său tratat asupra germanilor, de cea a acelorăşi teritorii după circa trei secole, se poate măsura drumul parcurs de acea mare masă umană. Populaţiilor *tubani, bructeri, marzi, siambri, tencarii* etc. care erau răspîdite în lungul *linexului* imperial şi cărora istoricii le au pierdut urmele s-au substituit auzile popoare care s-au numit *franci, burgunzi, alamanii, vandali* sau goţi, veniţi în cea mai mare parte din regiunile umede şi reci ale Balticeii, unde vegetau în obscuritate atîcînd cînd Tacitus şi scria opera. Înglobînd resturile vechilor triburi asupra cărora au triumfat popoarele noi au reprezentat, la mijlocul secolului 4-lea e.N., grupuri etnice foarte puternice, grupuri ce au apăsă frontierele imperiale.

Pe râul Main presiunea s-a exercitat cu atîtă continuitate şi atît de puternică încît, la 254 e.N., împăratul Valerianus (253-268 e.N.) a trebuit să evacueze definitiv *agri decumates*, zonă de apărare avansată dintre Rin şi Dunăre.

În locul romanilor s-au instalat acolo alamanii. Anterior ei avansaseră cînt în secolul 2 e.N. din actualul Brandenburg pînă la Elba şi apoi de la Elba pînă la Main. Numai strălucita victorie raportată de împăratul Iulianus Apostatul în Campia de la Argentoratum (Strasbourg), a putut să-i oprească pentru un timp. În acea epocă germanii au suferit multe alte sacrificii.

Poporul amestecat al alamanilor, agresiv şi obişnuit de la sfîrşitul secolului 3-lea e.N. de a întreprinde intinse incursiuni în actuale provincii franceze: Alsacia sau Lorena, pînă în Burgundia şi în Champagne, a devenit, către mijlocul secolului 4-lea e.N. unul dintre cele care au inspirat teroarea în Gallia.

Puţin mai la nord se aflau burgunzii, veniţi pe locurile alamanilor din vecinătatea Brandenburgului şi din Pomerania, pînă în valea Elbei. Apoi s-au deplasat spre Main şi Rin, unde au ajuns în avai de

Mogunliacum (Mainz).

Nici un popor germanic care stătea în apropiere de Râmnic a egalat în importanță poporul nostru. În rezultatele marelui război, poporul ca un fel de federație de triburi învinsese avardii fiindcă avea un anghel conducător. Nu formau o armată deosebită, nu aveau un mare căpetân, în care blocul devenea solid.

Francii se lăsau pe a două grupe care plăteau în zone B și N. Köln și Neuss stăteau pe malul rîului Ren. Se numeau „*francii*” sau „*frankari*”. Cei din care s-au preluat de-a rîndul numele române spre extremitatea nord și care au atins vîrsta de 16 ani în cursul secolului 3-lea e.N. și care apoi au ajuns până la aceste Țări peșe olandeze, se numeau „*saliem*” sau „*maritimi*”.

Ambele echipe erau foarte puternice, dar să traverseze R. Ne. Primi s-au îndepărtat și forțeze trecerea în zona de salina Caramia. *Agrippinensis* (kon) întinse sub numele de *Ar. Caramia*. Acele romani dispunea încă de scuturi din piele de protecție, grație cărora au putut să se opună împotriva atacurilor. Salinarii au scăpat printr-o gaură de neces mai grea, dar mai slab echipați au reușit să scape primii, dar să se retrăgă în zona de salina Caramia. La începutul secolului 4-lea, e. N. Către timploci aceluși secol au pus pe cale în regiunea istorică *Flavianum* sau *Campina*, în nord-estul cursului în est al râului, se află de unde împăratul Iulianus a renunțat să-i expulzeze.

Pe linia Dunării, în a română, s-a apărut, a mijlocului sec al 4-lea e N, era încă în viață. Cursul superior și inferior al fluxului era bordat de vândat. Vast ansamblu de triburi care vor sărăciți de pe coaste e Băne. Spre S, e în actia a și apoi spre Moravia, pe care au atins-o în sec al 2-lea e N. Ulterior s-au divizat, ea și tranșii pe Rîn, în două grupe distincte.

Vandali, sili ngi s-au infiltrat în sec al 3-lea e.N. în Bavaria și Francor a de azi, căutând o așezare aștiri de Roetia. Vanda s-au dirijat spre sud și s-au împărțit: un de Dumăre în regiunea Panoniei septentrionale, priatre vechile triburi suebe *quadi* și *marcomani* stabilite acolo de mai mult de trei secole.

În aval începea spațiul got, or cel mai grozav dintre toate popoarele germanice. Porniți către mijlocul secolului V din reginea Vistulei de jos, ei s-au instalat solid în armatoarele sapte opt

deceniile în stepile Ucrainei de azi. De acolo hoardurile lor jefuitoare s-au răspândit până în Danare și adesea au trecut flaviul reușind să pătrundă în Moesia, Thracia și chiar în Macedonia. Dar în ansamblu frontiera danareana s-a menținut și singurul sacrificiu pe care l-au considerat obligatoriu totuși a fost pararea „Daciei Traiane” zonă avansată de apărare analoagă „Campului decamat” din vestul imperiului, dar mult mai vastă. Această țară, care corespundea Romaniei de azi, a căzut în întregime în mâinile barbarilor dar goții s-au așezat numai în campurile din partea arcului carpatic. Daco-romanii strămoșii romanilor, au fost nevoiți să părăsescă zonele urbane și să se retragă în zonele muntoase și împadante, departe de căile săbatilor și de influențele lor. Populația daco-romană nu a participat niciodată la expedițiile barbare de după ocuparea goților. Singura populație dacică care s-a bucurat cu goții în unele expediții au fost carpii extracarpatici. Carpii atacau prin tradiție provinciile romane danubiene, nemulțumiți cu stăpânirea romană în Dacia, ca și mai vechii costoboci.

Imperiul gotic a sfârșit prin a îngloba un spațiu imens în nordul Mării Negre. Devenit și putere maritimă, locația sa trece de bătăliile și războaielor prin flotele sale de război au devastat coastele Asiei Mici și chiar interioarele au atins coastele Greciei și au cucerit multe insule egeene, sau orașe importante precum Etes, Tessalonica, Atena, Corint).

Crosul populației gale a rămas însă în nordul Mării Negre unde s-a divizat în cele două grupe de care s-a mai vorbit și pe care le vom mai urmări: ostrogoții plasați la nordul Mării de Azov până la Nistru și vizigoții a căror vecinătate cu românii le a excitat poftă nemăsurată.

Viz goji au barat drumul gepizilor, proveniți și ei de la garile Vistulei, dar care prinși între vandaș și goji s-au oprit de la sfârșitul sec al 3-lea e N în zona Transilvaniei.

În mod asemănător, herulii, care îi armaseră pe goii de la Baltica spre Marea Neagră, s-au aservit ostrogotilor și nu rămas brioacă, de la mijlocul sec al 3-lea e N între Marea de Azov și Nipru.

În inima Germaniei, de la nord-vest la sud-est, se întindeau frizonii saxoni și ombarzi. Primii au rămas legați de ținuturile joase din preajma Mării Nordului, regiune căreia i-au împrumutat numele peste două mii ani. Ei au dus multe secole o viață riguros particulară.

În schimb saxonii, vecinii lor din răsărit, sosiri din actualul

Habstem în valea râului Wesser nu a încetat de a-şi găsi al loc sub soare. El continua să se întindă mai ales spre sud. Au trecut peste râul Wesser şi afluenţii săi au avansat pe dreptul vest spre valea Elbei şi trancilor saleni. Cu aceştia s-au asociat de multe ori în expediţii terestre sau maritime.

La barbarii stabili de curând pe Elba interioară alături de saxoni s-au mişcat spre Suedia de unde au încercat să se reverse pe valea Moravei.

La pământul în raport cu populaţia germanice se află ca importantă pământurile scandinave. Europe continentale de nord precum în Germania şi dintr-o parte provincii Schleswig şi Holstein ajung până la Oceanul Nord până la revărsare la sfârşitul secolului 4-lea e.N. şi s-au străduiau să atinga valea râului Elba şi să se retragă după ce au abandonat valea Vistulei aproape în acelaşi timp cu goţii au ajuns în nordul Germaniei nordul Daciei în secolul 3-lea e.N.

În extremitatea nord al Europei se agita o masă confuză de germanici rămaşi în Scandinavia. Se distingeau norvegienii la vest, fructificarea a fost în timp în anarhie. Suedezii se îndreptau spre estul Peninsulei Scandinave şi se aflau pe o cale de mare zară. Viciul lor o aş. Upsala constituia de la capitala politică şi religioasă. Guntir şi au perpetuat amintirea în acea parte a Suediei numele Götaland. Danii în domeniul grădă în secolul 3-lea e.N. au intrat în Scandinavia partea cea mai sudică a peninsulei scandinave şi insulele vecine Bornholm, Seeland, Moen, Falster şi Laaland. În toate aceste popoare nord-germanice încă mai exista formidabile rezerve pentru viitor. Organizarea lor socială şi politică se prezenta tot atât de rudimentară precum fusese cea a germanilor sudici înainte de a intra în contact cu romani.

b.- Evoluţiile din sec.al 4-lea e.N. în Africa şi Asia Anterioară

În acest timp în Africa barbare s-au dezvoltat în mare măsură şi pe lângă numărul lor. Anarhia din societatea lor a crescut şi un element de linşaje şi de savare a civilizaţiei romane strămutate pe acest continent.

La vest de Africa para în Cyrenaica mişcarea triburilor berberice independente au intrat răspândite de trupele romane în masivele muntase şi în desert. De unde s-au pregătit să-şi încarce şi să-şi abată. Pericolul acestor vecini neastâmpăraţi asupra posesiunilor imperiului era totuşi mare din cauza crizei. Atunci ei puteau căuta pe a lor în condiţionalităţi în stăruinţele lor în teritoriul roman. Gata totdeauna de revolta. În toate momentele lor în perioada de glândoare. Romanii trebuiau să facă faţă în numeroase revolta asemănătoare cartaginezilor de la care preda de la ei. În secolul 4-lea e.N. ameninţarea berberă şi a arabilor de est a devenit o ameninţare pe a sa în faţa imperiului. S-au vădit trupele sale îşi pierdeau cerbicia.

Aste populaţii nomade şi cuceritoare făcuseră ale sale frontierele către răsărit. Zona Libiei şi a părţii. Cel mai redutabil par a fi fost haramul din nord-estul Libiei şi vecinilor lor. Şi chiar şi în faţa imperiului a fost stăruinţele bune secundat de indigenii din Nubia care erau cuceritori din faţă care au atacat pe cele patru nave nevoire namu. De ca era fortificată şi chise pentru a opri asalturile dezordonate şi a proteja pământul roman.

Din cauza de Marea Roşie în spatele Palestinei şi al Siriei victorie au înzerabil nemuritoare triburi arabe. Aceia periculi şi violenţi s-au vădit. Într-o zi Arminius Marcellus marşar ocular a prezentat într-o perpetuă depăşare în faţa armatelor romane. Tăcătoare. Arcaşi pe cai mici şi rapizi sau pe camile asvârlite prompt în atacuri prompt în fuga din faţa duşmanului şi gata să profite de cea mai în că

neatenție pentru a strânge o mână de apărare și de a reînvia prada.

Mal la nord se găseau persii, care nu pot fi binecunoscuți decât ca război. Drept barbari, decât în sensul roman al cuvântului, acești nomazi în căutarea lor de străni, față de Imperiul Roman. Din sec. al 3-lea e.N. Iranul, sub stăpânirea dinastiei sasanide, trăia o nouă perioadă de viață națională, marcată de o nouă strălucire, meritată de stăruința atât de veche a civilizației sale. Spațiul persan redevenea un mare stat bine centralizat și agresiv, în primăvara anului 100 e.N. Armata sa a mai putut să și pășească decât parțial, în dependența și cu care Roma a trebuit să lupte fără repaus, până la epuizarea de ambele părți.

c.- Evoluțiile din sec. al 4-lea e.N. în stepele euroasiatice

Dincolo de măștinile Pripet și dincolo de fluviul Don, în imensitatea stepelor din trece de-a continentul, trăiau mult mai peștiță de hoarde nomade fără cocziune, fără frontiere naturale, a căror istorie este aproape necunoscută.

Se distingea către nord, est în regiunea de mareșor Niemen și în ținuturile Pripet superior și ale Pripetului, mai ales să a slavilor. Slavii viețuiau acolo de multe secole, ar diferențe a turburanțele continue care antrenau triburile germanice, fiind foarte apropiate pe direcția Dunării. Viguroși, ciopliti ca niște cireși, slavii nu s-au arătat redutabili, prin mulțimea lor, până la mijlocul sec. al 4-lea e.N.

Mal la nord, pe mările Mării Baltice, în regiunea pe care nu au încetat să o ocupe niciodată, vietii autoaneni, stabiliți acolo din timpuri imemorabile. Dincolo de ei, mai la nord, fiindcă s-au revărsat în vecinătatea golfului Riga de unde s-au născut cu înclinație spre lacul Lagoda și spre golful Botnic, în detrimentul apelor. Anterior urcaseră pe firul fluviului Volga venind din muntăniile Asiei.

Spre răsărit de Marea de Azov și spre sud-estul ce duce la

Munții Caucaz, se agitău atunci, ultima reprezentanță ai marelui popor iranian al sarmatilor. O parte dintre ei s-au lăsat câștigați de curioasă civilizație compozită de pe mările Portului Euxin și unde Asia Centrală, civilizație născută din influențele Asiei Centrale, Persiei și a Greciei, peste fondul sarmatic. Cea mai mare parte a sarmatilor s-a complăcut însă într-o extremă stare sarmatică. Răpide și înspăimântătoare haine, arme, cămășii, între Don, Marea Caspică și Caucaz, opte spre vest degeau, au apăsătorit, au devastat oare către Armenia și chiar până în Cappadocia și Persia.

Spre Asia Centrală au constituit leagănul forțelor amane, amenințând pentru Europa, chiar istoria mai mult decât geografia, nu a cunoscut o separație între cele două „parți de lume”. Ilyte una de Asia, Europa și Asia. Marile revoluții care ale Asiei, au avut totdeauna, în trecut, drept consecință refugierea către răsăritul ei, prin a se mișca din Mongolia sau Turkestan.

La mijlocul sec. al 4-lea e.N., Asia se afla în criză. Imperiul chinez de la marginea Pacificului era expus atacurilor barbare, asemănător Imperiului Roman de pe mările Mediteranei. Ambele au sfârșit prin a succomba în lupta cu barbarii.

În ultimii ani ai sec. al 3-lea e.N., au apărut aceste nenunțate hordă care năvăliseră dincolo de faimosul „etichetă” din Asia, a „aragă” după numele dat de chinezi, a „aragă” din deșert mare, or în alte mongole și au reușit să înfrângă zădărnici de la nord-est de Peking. Când toată China de nord până la fluviul Gialben a căzut în mâna lor. Apoi au trecut mările fluvii și au început cucerirea Chinei centrale. Momentul acela a reprezentat un semn, pentru pornirea unei game după pradă. Pe urma hordelor, hordă de tunguse năvălind din zona Liao-tong, au trecut la rândul lor, mările „etichetă” în partea sa orientală au invadat zona Peitchili și triumfând asupra vecilor invadatori, s-au substituit acelor în China de nord.

În același timp, la sec. al 4-lea e.N., alți barbari, numiți de chinezi „Liao-Liao” au părăsit împrejurimile Mongoliei și ale Manchuriei și s-au lansat în invaziile barbare, barand retragerea hordelor către nord. În același timp, coborând din platourile deșertului tibetan, s-au aruncat asupra Chinei apusene, tăind drumurile de la sud.

Obșaga să cedeze în fața aflurării altor hordă barbare, ce

a.- Pătrunderea hunilor în Europa și a vizigoților în Imperiul Roman

Despre intrarea hunilor în Europa se cunosc foarte puține lucruri (către 375 e.N.). Amintim între Caspică și Marea Neagră au pierit primul șoc, un șoc de o violență care s-a arătat mediat în atara luptei genetice trebuind să lase cale liberă înomului.

Jordanes a transmis posterității numele primei triburi hune care au trecut barierele Asiei (*Palos Meotides*) dar nu interesează acest amănunt. Un anume Balamber sau Balamber era conducătorul acelor triburi.

Numele de a an a reprezentat o operație genetică sub care Ammianus a desemnat toate triburile barbare asiatice de la Pontul Euxin până la Gange. Era un popor foarte puternic care din sec. al 3-lea e.N. deinea supremația în toată Europa orientală. Au fost menționați din epoca saueranului roman Domitian și în cea de a doua parte a sec. I e.N. Dar amintim propriu-zis, acei *Athamarchini* sau remarcabili prin părul lor blond și ochii albaștri (*ceruleus medius inter flavos* - după autorul latin) locuiau la origine după cum s-a mai arătat în partea orientală a Ucrainei la nord și la răsărit de Marea Caspică de unde au fost gonși, în sec. I e.N. de Xiangnuchan. Apelați de a an s-a extins și la alte populații din zonă ca de exemplu între sec. 3-5 e.N. a aranzii *Xuechi*, sau *Kusan* care stăpâneau întinderile de la Caspică la Indus și Gange.

Între alana Europei cu zona de locuire între Munți Urali Caspică și Nipru se găseau și alți barbari vecini cu fluviile Tanais (Don) și Borysthenes (Nipru) populații care au căzut ca cele dintâi victime ale primei invazii hune din 375 e.N. (*huni* și *stien-pa*). Invazia hună, după cum am văzut s-a manifestat ca o consecință a sosirii populației Joua Jouan. Etnia scitilor care trăiau în amestec cu a an și care trăiau în bună înțelegere cu romanii pe malurile Niprului a fost zdrobită de huni în 410 e.N. După retorici și istorici greci Sozomenos sec. al 5-lea

le a e.N. huni conduși de Uldes s-au aruncat atunci asupra scitilor producând un mare carnagiu (anterior fuseseră învinși și gonși ostrogoții). Scitii care ar putea scăpa s-au refugiat în Imperiul Roman de Răsărit stabilindu-se în Moesia Inferioară. Regele de atunci al scitilor se numea Canuax.

Ostrogoții din nordul Mării Negre au încercat să oprească pe invadatori. Au opus hărtoare rezistență eratică dar n-au reușit decât să întârzie catastrofa. În jur de 370 e.N. regele lor Ermanarich sau Ermanarich învins într-o bătălie decisivă s-a sinucis de disperare. Succesorul său Witimer și-a găsit moartea puțin după aceea în timp ce bandele hunilor trimise să se răspândească prin actiuni la Ucraina și respingeau pe ostrogoții dezorientați dincolo de Nistru (Ițyras).

Goții de vest (Vizigoți) au suferit de asemenea o lovitură neașteptată datorită retragerii celor din est. La nordul Dunării aerul a devenit respirabil. Vizigoții nu erau conduși de rege ci de doi respectivi de niște conducători din familiile remarcabile. Cel mai important dintre aceștia a început migrația spre sud contemporan cu Ermanarich al ostrogoților a fost Athamarc (— 381 e.N.). Conducător al confederației viking de dintr-un nord-dunărene și nord-pontice. Athamarc a fost menționat pentru prima dată cu ocazia izbucnirii dintre goți și împăratul Valens (367-369 e.N.) la Hancarea de jos. Atunci vizigoții amenințau provinciile romane și sprogiseră pe uzurpatorul Procopius (365-366 e.N.).

Athamarc a apărut iarăși cu ocazia încheierii unui tratat de pace cu romanii la Novadenum. El a rămas păgân persecutând pe conaționalii trecuți la creștinism (Walthila și va Gotal) și un adversar convins al romanilor.

Intrant de huni în 375 e.N. s-a retras cu vizigoții în sudul Moldovei de azi apoi în Caucaz unde regiunile locuite de unii cercetători în zona orașului Buzău ar de altă în Tara Bârselor. De acele evenimente este legată în mod poetic îngroparea tezaurului de la Pietroasa (Județul Buzău).

În primăvara anului 376 e.N. un prim grup de 200.000, sau chiar mai mult de vizigoți după estimările cele mai moderate au trecut fluviul probabil în zona S. estrei moderne au fără a fi cerut de formală împăratului Valens intrarea pe teritoriul roman cu titlu de „federali”.

înfrânt şi l-a izgonit din locurile de confruntare.

Promisiunea imperială de acordarea unui teritoriu al Avarilor s-a adus la îndeplinire până în 396 e.N. Vizigoţii, care din Moesia Inferioară se infiltraseră deja în Moesia Superioră (Serbia nordică de astăzi), au obţinut de la împăratul răsăritean Arcadius, autorizarea oficială de a se instala ca „federati” în naturile terrene împănate cu regele lor Alaric, onorat de circumstanţele cu acest titlu de *magister militum per Thraciam*.

Pe această cale, în mod vădit, în baza unui acord apropiat pe vizigotii de partea occidentală a imperiului, cu intenţia de a naşte creaţiuni „mixte” (sârbi şi de altă natură), interese „barbare” (pentru bogătiile). Era un mod cunoscut spre a înţelece de către părţile imperiului şi între cele două fraţi ce ocupau tronurile, Arcadius şi Honorius.

Calea de la Arcadius şi a consilierilor săi s-a dovedit bună. După numai doi ani Alaric a invadat zona Istriei şi a surprins oraşul Aquileia (18 noiembrie 401 e.N.), a traversat regiunea Venetiei, a trecut pe valea Padului până la Piacenza şi de acolo a intenţionat să cucerească Mediolanum unde rezidau Honorius şi curtea sa. Dar Alaric nu a avut încrederea în „noul” împărat de a fi surprins de armata lui Stilicon. Vizigotii au evitat în dezastru scăpând drept înainte spre Premont. Numai aici a fost înfrânt în vâlcea râului Larian între Asti şi Ponzonzo la 6 aprilie 402 e.N. dar a trebuit să se considere letargic de a fi putut negocia o trêve retrăgerea spre Illyria după ce a doua bătălie cea de la Verona, din 403 e.N.

Levitarea barbară din Italia s-a dovedit o decizie greşită. Dar în perspectiva istoriei nu constau decât o etapă pierdută. Într-un cântec al lui între cele două imperii romane vizigoţii s-au aflat în situaţia de a se lupta după dorinţă ori asupra Italiei, ori asupra Thraciei, Macedoniei sau Greciei. Era evident că ambele imperii romane se puteau aştepta să-şi vadă reînnoindu-şi tentativele devastatoare.

Militar talentat şi îndrăzneţ, diplomat abil Alaric s-a afirmat drept una dintre figurile cele mai importante ale migraţiei germanice. Rolul său istoric rămânând însă nemurim şi distructiv. Aceasta cu toate că toată viaţa şi-a dorit să fie acceptat ca general şi conducător al armatelor unuia dintre cele două imperii romane.

b.- Atacul ostrogoţilor asupra Italiei şi declanşarea Marii Invaţii din anul 406 e.N.

Zeid (zeu) „omni-barbare” este germanice, cauzată de pătrunderea latinilor în Europa s-a transmis din aproape în aproape ajungând până în cele mai îndepărtate extreme atât ale germaniei occidentale.

În epoca în care vizigoţii sub presiunea sălbaticilor noi veniţi se instalaseră în Moesia un grup de ostrogoţi au intrat în Panonia (Ungaria actuală) unde în 380 e.N. împăratul Theodosius I-lea a admis o „arica” „federati”. Influenţat de exemplul lui Alaric el nu a întârziat să-i caute pe „rme”. Către sfârşitul anului 405 e.N. sub conducerea lui Radagaisus şi întovărăşii de a te bande barbare vandali, alani, burgunzi şi suebi, ei au pătruns în forţă pe pământul Italiei de nord, refăcută cu greu după invazia vizigotă dintre 401-403 e.N.

Spre deosebire de Alaric care era creştin arian şi conducea o armată oarecum regulată Radagaisus era un păgân sălbatic fără nici o noţiune despre moravurile „regale” sau lunba naţiunii ori civilizate. Ostrogoţii au jefuit şi au incendiat totul în calea lor, aruncând punga asupra curţii imperiale care a fost pusă în situaţia să formeze în grabă o armată de voluntari, armată recrutată din toate clasele populaţiei, inclusiv dintre sclavi.

Şi de această dată Stilicon a avut câştig de cauză. El a evitat o confruntare propriu şi directă înainte de adunarea şi organizarea propriei armate. Pentru aceasta a urmărit şi atras toţi deertorii a eliberat sclavi pe care i-a plătit cu câte doi ga benei şi a tocmii contingente de alani, huni şi goti care îi erau credincioase pentru bani sau care aveau duşmăni persoane cu facluni aflate sub comanda lui Radagaisus.

Florenţa oraşul care a oprit înaintarea armatei barbare a rezistat cu eroism asediului. Când puterile apărătorilor scăzuseră şi nu mai credeau în salvare, de pe ziduri s-au văzut înaintând implacabil stindardele lui Stilicon. Bătălia de lângă Florenţa (23 august 406 e.N.)

sua devenit dezastre, iar pentru barbari, apărându-se, au trebuit să plătească în război. Radagaisus, cu o armată lipsită de coeziune, dar şi sperată de înfrângere, s-a retras în Friturnia unde la ascutiri omorâra fusese înfăptuită. Prin surprinderea prinşă pe el.

Stilicón a armat restul de barbari scăpaţi de moarte şi le a permis retragerea în afara Italiei. Pe o mare parte din războiul barbarilor, înclat în armatele imperiale, a rămas parte din prizonieri şi i-a vândut ca sclavi.

De la război, germanizante din Italia, rămasă în starea armatei barbare, începea la nord de Apennin, iar în partea de sud, barbarii se aplecaseră spre apusul către bogăţiile Galliei pe care Stilicón le sacrificase pentru a plăti armata lui Ricimer.

Marciu Salicón (365-408 e.N.) a fost considerat de istorici ca unul din cei mai mari generali ai Imperiului Roman de Apus, după apărătorul său în timpul de grădă, ducându-se de încredere şi supunerea trupelor de către prototipul lui, care se aşteptau să lupte încă cu o mare dibăcie, teritoriile barbare în apărarea statului roman, împotriva altor forţe barbare.

Marciu Salicón a avut învictibilele sale victorie asupra barbarilor în lupta romană, a fost învins de către 22 august 408 e.N. în nordul împăratului, de către Honorius, în lupta de la Arles, generalul Stilicón s-a dovedit a fi mare nenorocire pentru ceea ce mai rămăsese din imperiu, pentru că nu numai că l-a fost învins, dar a rămas pe barbari, apărându-l tot cu barbari.

În război, vizigotii şi ostrogotii au reprezentat o mare în momentul de război pentru romanii. Existau invazii în partea estică a teritoriului, a fost resimţită dureros de romani. Războiul spre apus, alături care se iseră, încă din 375 e.N. la gurile Dunării, au a uns după două decenii în vâlcăraie. Theodorus (Tisa) de unde au născut pe vandali, asdingi. În căutarea unei noi habitaţii, aceştia, sub comanda regelui Godigise, au antrenat în înşurarea lor, din 400 e.N. pe vecinii suebi. Deoarece căutau o trecere pe malul drept al Dunării în zona pannonică, Stilicón a făcut din ei federaţi. După cum era uzanţa în acei ani, în numele împăratului Honorius le a acordat terenuri în partea septentrională a provinciei Noricum şi Raetia (adică în Austria şi Bavaria).

Dar vandali nu au rămas mult timp pe noi terenuri. Au retras în afara Italiei şi s-au retras şi au rămas în pe Marea Mediterană apropiată, pe vandali silingi.

Armata suebi, veniseră la randul lor, cu forţe suplimentare, şi cum erau obosiţi, au rămas de sechete. Aveau unele elemente imprăvălate de la triburi germanice a răsărit de perspectivă, a jidani.

În final, după o luptă în care regele vanda Godigise, şi a rămas învins, a rămas în luptă o parte din burgunzi, răsturnând trupele etnice ale triburilor germanice. Romanii s-au aplecat să apere teritoriile având în vedere aceste mase enorme de barbari în turburări, au traversat Rhinul, în Mainz, pe Rhinul (Mainz) în lupta din 406 e.N. lupta în care s-a dovedit că şi hoardele scapate din Italia din mâna de fier a lui Salicón.

În ziua aceea, de 31 decembrie 406 e.N. tranchi egid, prin tratate cu Stilicón, şi au respectat condiţiile şi au zdrobit o luptă vândă, care s-a încheiat cu victoria daciană în primul rând din partea cavaleriei albine. De la ei de mii de vandali au rămas pe câmpul de luptă, în preajma ca regimul Stilicón, găsirea frontierelor, asat vine libera marea de barbari care presau din spate şi care au acoperit mediul nord-estul Galiei.

Gavarnul imperial era neputincios. Obligat să facă faţă în toate direcţiile, deodată Stilicón adevăratul conducător al Imperiului Roman de Apus, nu a mai găsit trupe care să se opună vandaliilor şi celor care îi însoţeau. Acesta nu putea progresa către sud fără a întâmpina vreo rezistenţă serioasă. Marşul lor era de altfel, dat de lent, în ciuda nu semana cu un război simplită de de jefuit. Se depăşau triburi întregi, ca lenele, copii şi bătrani, populaţia ce trăia din prada sălbătă pe parcurs. Nu puteau să-şi permită să se oprească decât după ce epuizau resursele.

La un an după ce barbarii şi începuseră campania, în Gallaşia, a făcut apariţia un uzurpator al tronului roman, cu numele de Constantinus. Fusese investit cu purpura imperială de armata romană rămasă în Britannia. A debarcat la la gura râului Bonna, în Franţa de azi, la sfârşitul anului 407 e.N. De acolo, în 408 e.N. a încercat să salveze situaţia. A atras provizoriu pe burgunzi, însă alina o parte din ei ca federaţi în zona actuală a oraşelor Worms şi Mainz. Apoi a porocit în urmărirea vandaliilor, aliamilor şi suebilor pe care i-a ajans în sudul Galiei.

şi cu care a dat mai multe lupte victorioase. Cu toate acestea, mijloacele de care dispunea erau insuficiente.

Scăpând din strânsoarea romanilor, barbarii au trecut Pirineii în toamna anului 409 e.N şi au cucerit Spania, în special ar provenienţe de apus şi de sud, asemănător ca în Galiia.

După multe lănc. de aturi şi de violenţe barbarii au creat un vid în peninsula iberică, iar car d s au trezit că au nevoie de cele necesare traiului s au hotărât să trateze cu autorităţile romane. S a încheiat un tratat în anul 411 e.N. În termenii acelora barbarii deveneau „federaţi” şi primeau în schimb terenuri şi grâu.

Vandali asidugi şi suebi au fost stabiliţi în provincia iberică de nord-vest, Galiia provincie care se întindea la nord de râul Douro. Vandali si igr s au cantonat în provincia Beetica, adică în sudul peninsulei în zona Sevillei de azi. Alani au fost repartizaţi între Lusitania (Portugalia de la sud de râul Douro şi în Estramadura) şi în zona fostă cartagineză (Carthago Nova) corespunzând provinciilor spaniole de azi, Murcia, Valencia şi Noua Castilie.

c.- Prima cădere a Romei şi evoluţia vizigoţilor

Galiia era complet scăpată de vandaşi, mani şi suebi, atunci când vizigoţii au ajuns acolo pentru a-şi căuta norocul.

În 408 e.N. odata cu moartea lui Stiliciei Alaric s-a hotărât să atace din nou Italia, cerând totodată guvernului imperiului apusean de a-i acorda comanda şi premii a trupelor şi pe această cale să fie printru în ierarhia naţională. Neprimind satisfacţie a început Roma la sfârşitul anului 410 e.N. suferind locuitorii o grea contribuţie de război.

Aceiaşi an nou lui Honorius demonstra de *magister militum*, sau căteva din provinciile rămase descoperite. Honorius l-a refuzat categoric urmând staturile stupizilor săi, carenti.

Supărat Alaric s-a abătut a doua oară asupra Romei. Marele oraş, apăsut de foamete, a deschis porţile fără rezistenţă, evitând o cucerire pur militară. Iar Senatul roman s-a transformat într-o „cărtie în mâinile barbarilor”. La iniţiativa lui s-a acordat purpura imperială unui anume Proculus Attalus, prefect al oraşului, iar pentru el a obţinut titlul mult visat de *magister militum*.

Cuturând Alaric a cerut puteri depline asupra provinciei Africa, dar Senatul l-a refuzat. De furie în tabăra de la Roma l-a dezonorat pe împăratul marionetă Attalus în faţa armatei barbare, smulgându-i însemnele imperiale.

După acest episod Alaric a încercat o nouă apropiere de Honorius, dar a primit răspuns pe măsura unei curţi imperiale care se crede capabilă de diplomatie, dar cunoştea numai violenţa dezonorantă. Perioada tratativelor cu Honorius i-a adus lui Alaric două surprize neplăcute. La îndemnul curţii imperiale generalul got Sarus aflat în slujba romanilor i-a atacat tabăra prin surprindere. Pe de altă parte în Africa trupele trimise de împăratul creat de el Attalus, au fost nimicite de trupele fidele curţii de la Ravenna, adică lui Honorius. Cuceritorul Italiei şi-a văzut spulberate toate speranţele legate de tratative.

Eunos a pornit a treia oară asupra Romei. Acolo o mână de sclavi trădători de origine barbară i-au deschis poarta Salaria a Cetăţii Eterne (14 august 410 e.N.). Roma a cunoscut un jaf feroce timp de

trez, zăcându-se de bască, cu talia strâmtă, albastru, sabie şi necrutarea.

Cu puţin timp după ce s-a pus la cale planul de invazie, Alaric, rege got, pentru a-şi câştiga dreptul de a se retrage în siguranţă în teritoriile gotice, a cerut ca, în caz de succes, să fie lăsată în viaţă o parte din populaţia romană care dispreţuise populaţia gotică şi pe care, în schimb, să o plătească. Cu toate acestea, Alaric a refuzat să facă acest lucru. Moartea lui Alaric, în Roma, a dus la sfârşitul domniei sale.

Prezenţa lui Alaric în Roma a dus la o serie de evenimente care au dus la prăbuşirea imperiului roman. S-au produs furturi, incendii, războaie şi altele. Într-un moment de confuzie, Senatus a rămas în stare de panică şi a cerut ajutorul lui Alaric. Alaric a venit în Roma şi a cerut să fie lăsat în viaţă. Alaric a răspuns: „Viețile voastre!”.

Cei care au rămas în viaţă au fost ucişi. Alaric a dus la sfârşit un război de masă, care a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman.

Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman.

Cu furtuna a dispărut şi Alaric. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman.

Istoria sa a fost relatată în multe cărţi. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman.

fi potolit acele dorinţe şi s-ar fi folosit de sclipirea, devotamentul şi vitejia lui Alaric.

Împrejurările au scut numele lui Alaric de prima ocupare a Romei prin forta armelor după opt secole de existenţă nealbulată şi de dominare a unei părţi de lume.

Constantinus, uzurpatorul din Galia (407-411 e.N.), prin printr-o apropiere, Britania, a posesat pentru întregul domeniul roman în nordul britanic. După o scurtă perioadă, în 411 e.N. pe uzurpatorul Constantinus, uzurpatorul l-a părăsit norocul. A pierdut Spania în stăpânirea de Gerontius, a fost împresurat în capătul Arles (Arles) de generalul Constantinus, în oraş compărat aces de lăsat us, a sosit valurile din dia) fier, prizonier şi executat.

Sub conducerea lui Alaric, Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman.

Între timp, Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman.

În 414 e.N. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman. Alaric a dus la sfârşitul imperiului roman.

Galia Placidia, fiica împăratului Theodosius I-lea şi sora împăratului Honorius şi Arcadius, din ce e doua imperiu roman, a ajuns

La 1 februarie 435 e.N. generalul Aetius *magister militum*, adevăratul conducător al guvernării din Imperiul Roman de Apus, a hotărât să trateze cu vandali a uși, în Africa. S-a stipulat în numele tărâului împărat Valentinian al II-lea nepot și succesor al lui Honorius, că vandali și regii lor Genseric erau reînregistrați în calitate de „federati” și erau înștiințați că acest lucru încheiea Statens contract cu din Numidia și Africa Praconsularis. Dar adevăratul partener al armatei a Numidia și Tanis septentrională (439 e.N. Genseric a nușă și a ocupat straveche Cartagina prin surprindere (19 octombrie 439 e.N.).

Cu tupe, ce nă p d e m e, G e n s e r i c a — u p a și i e t e r c u i
romane h i t r e e, r e s t. I n a p o l i t e s t a d A t r i c i a. P r e s e n t a r e p r o v i n c i i
B y z a c e n a și T r i p o l i t a n i a d e răsărit.

În anul 456 e.N. armatele lui Genserich și-au făcut apariția prin surprindere în fața portului Romei. Deși au reușit să ia în stăpânire în timp de 14 zile, în 2-16 iunie 456 e.N., Roma a fost jefuită de opere de artă, de o mare cantitate de aur precum și de bogățiile private ale nobililor și ale anterior de romani și ascunse de Alaric. Prețurile au crescut și a afli și tezaurul Templului din Ierusalim adus la Roma cu patru secole în urmă de împăratul Titus.

Vandali au dus în Africa în de prizonieri pe care i-au vândut ca sclavi. Tot spre noi regit au dus cu forta multime de meșterișgar

de la 1990 și până în prezent, în România au fost înregistrate peste 100 de incendii de locuințe, care au costat viața a 10 persoane și au rănit peste 100 de persoane. În plus, au fost distruse peste 100 de locuințe și au fost afectate peste 100 de persoane. În România, incendiile de locuințe sunt cauzate în principal de neglijența la utilizarea aparatelor electrice, de lașitate la utilizarea focului și de utilizarea de materiale inflamabile în interiorul locuințelor. În plus, în România, incendiile de locuințe sunt cauzate și de utilizarea de aparate electrice defecte și de utilizarea de aparate electrice în condiții de siguranță.

puterni vandale

unde a fost oaspetele împăratului Iustinian.

e N po Gelimer, ulumul rege vandal

Lequel propose un desastre : cette maison ne peut servir de
Bibliothèque, elle ne peut servir d'habitation. Les uns disent qu'elle est
d'une construction défectueuse, les autres qu'elle est d'une construction

în memoria poporului său şi a istoricilor

Teritoriul regatului vandaic a devenit o provincie a Imperiului Bizantin, supravieţuitori fiind deportaţi de generalul Belizariu în Orient. Pătură hegemonă în istoriă, redusă numenic, vandaicii nu au lăsat o pecete proprie în civilizaţia sau în obiceiurile Africii de Nord. Au fost înghiţiţi cu totul în adâncurile uitărilor şi de necercetările istoriei. Posteritatea le-a păstrat amintirea şi numele în echivalenţă cu cele mai josnice apucături şi comportamente umane, fapt cu totul neadevărat.

Termenul de „vandalism”, prin care posteritatea a stigmatizat acest popor, a fost creat în 1794, de episcopul francez Grégoire de Blais. Germanii moderni au protestat contra acestor „invenţii strămoşilor”. Pentru Schiller, adevăraţii „vandaici” au fost francezii care au jefuit Grecia de obiecte de artă (preludiu la marele poet german nu şi în încă despre mii mai devastatori: englezi şi chiar de tipuri conationalilor).

Atrocităţile din acele timpuri de barbarie nu au constituit un monopol al vandaicilor, sau numai al barbarilor. Trebuie să ne gândim la **caderea de pe faţa pământului de către romani a Cartaginei** în 146 e. A. în Corintului în 146 e. A. la Xantopol în 42-43 e. A. la Ierusalim în 71 e. N. la Samosagatise în 106 e. N. la Parmyreia 223 e. N. şi a multor alte oraşe ostile.

Fireşte că romanii s-au zgârit pe vandaici în curtile cetăţilor negre la fel ca şi cronicarii creştini-catolici pentru eretici, mamei şi ariani. În schimb teologul şi istoricul spaniol contemporan, Orosius (mort în 418 e. N.) a apreciat că invazia vandaicilor s-a manifestat mai puţin brutală decât tirania romană în Hispania.

c.- Germanicii franci şi burgunzi în Gallia

Prima recenzie barbară din 3 decembrie 406. N. a străpuns Imperiul roman pe l. R. cu il s. r. r. d. n. t. r. g. e. s. h. i. a. b. o. a. c. e. l. o. r. a. v. i. z. i. s. d. l. o. a. r. e. A. t. a. r. a. n. e. c. o. n. t. e. a. n. d. l. o. r. e. n. e. c. i. a. f. e. s. t. s. a. l. v. d. l. a. t. a. n. s. c. h. s. a. n. s. p. e. a. r. t. l. o. r. e. n. c. o. l. l. i. c. e. n. c. e. d. e. c. e. n. m. a. i. n. t. e. a. c. e. n. t. a. n. n. t. i. m. e. l. a. d. e. a. n. t. e. s. e. (35 e. N.) ar. v. e. n. t. o. l. i. m. p. a. r. a. t. l. o. r. e. n. s. s. a. r. e. s. e. n. a. t. e. a. c. a. s. p. a. r. e. l. o. a. c. c. o. c. a. b. a. r. b. a. r. i. t. a. t. e. l. o. r. e. n. s. s. e. N. a. e. g. a. l. i. z. a. p. e. n. e. t. r. e. a. s. a. n. s. p. e. n. o. r. t. d. i. s. p. e. g. a. r. e. R. o. m. a. s. i. p. u. i. a. n. d. a. ş. a. c. u. m. e. r. a. o. b. i. c. e. i. u. l. c. â. n. o. u. v. e. n. i. ū. e. r. a. u. t. r. a. ū. i. c. a. t. e. f. e. s. t. e. T. o. t. u. l. o. r. e. n. s. s. e. p. e. n. e. t. r. e. a. s. a. n. s. p. e. a. r. e. n. o. r. t. a. r. e. p. e. d. i. c. a. p. e. l. a. s. d. e. a. n. t. e. s. a. s. p. e. n. t. e. o. r. t. e. t. o. r. e. a. s. p. e. n. a. n. t. e. a. r. e. 35 e. N. şi caderea Imperiului Roman de Apas.

În 406, în urma războiului cu germanii, împăratul a dat naştere la o serie de măsuri de reformă. Unele dintre măsurile sale (D. r. e. c. o. d. e. p. p. o. n. t. e. b. a. r. b. a. r. i. t. a. t. e. l. o. r. e. n. s. s. e. c. e. n. e. m. e. n. t. a. c. e. r. r. o. m. a. n. i. s. a. n. n. a. s. t. n. e. c. e. n. o. c. t. u. m. p. v. i. z. i. a. n. M. i. n. d. r. e. c. a. n. s. a. n. s. p. e. a. r. t. a. s. i. n. l. a. n. c. h. l. o. r. e. n. s. s. e. l. i. n. g. u. a. p. r. o. m. a. n. a. s. e. p. e. d. i. c. a. m. a. l. s. d. e. a. n. t. e. s. a. n. s. a. m. a. t. e. s. t. a. o. p. r. e. d. i. c. e. t. e. m. a. r. c. a. n. t. a. p. e. n. t. a. c. e. s. t. b. a. r. b. a. r. i. p. a. r. s. e. n. t. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. o. n. e. r. e. l. i. m. i. t. d. â. F. r. a. n. c. i. l. M. e. r. o. v. a. d. l. o. p. a. c. e. n. c. o. m. e. d. a. t. a. r. m. a. r. e. m. a. n. a. n. a. p. o. l. i. t. i. c. a. q. u. a. n. t. e. s. a. b. V. a. l. e. n. t. i. n. i. a. n. s. l. i. n. 35 e. N. a. s. t. e. n. i. m. i. s. s. a. b. G. r. e. g. o. r. i. u. s. ū. e. t. u. l. c. a. s. e. i. m. p. e. r. i. e. ū. a. o. b. t. i. n. u. t. c. o. n. s. i. l. i. a. d. d. u. p. a. z. n. a. A. g. e. n. t. a. r. i. d. e. c. e. n. d. c. a. s. t. o. n. ū. C. i. r. c. e. t. a. n. d. n. r. e. p. u. b. l. i. c. g. e. n. e. r. a. t. i. l. e. V. a. l. e. n. t. i. n. i. a. n. s. v. i. d. e. c. a. A. e. x. i. s. t. a. n. t. a. p. e. n. e. t. e. t. a. l. e. r. o. m. a. n. i. z. a. ū. a. s. i. n. o. m. a. n. l. e. t. e. r. i. n. c. a. a. ū. ū. c. u. m. s. e. p. o. a. t. e. p. r. o. b. a. c. u. A. b. r. o. g. a. s. t. c. a. r. a. d. d. e. n. o. i. d. e. m. i. t. a. c. a. d. p. r. i. m. i. m. i. s. t. r. a. l. o. p. t. a. c. t. i. o. n. e. s. a. b. m. a. m. u. l. t. i. i. m. p. â. r. a. ū. i.

Sub sistemul de clemenţă răzvrătiţii germani Apostoli şi continuat de alii, dirijate succesiv, s-au fructificau răscoală şi fidel ai romani, în auzul de multe ori să respingă alte popoare germanice

În acest timp prin el a avut de înfruntat venite de pe malul drept și din stânga și au reușit să ajungă la începutul întrecerii. Să-l dea și să-l treacă mai încolo și să se răspândească dintr-un mal la altul de estăzi. În nord de orașul Grand Bourg.

Aerius a război în final veceas cordată s' trădă bargainzi.
Aer a au patru în oraș în anul 7 e N si be mda creata ca oia ka
iar n 4, se N urpatat Honorus a stam tpe Rnclm placu Aerolo
au creat un regat federal cu capitala probabil la aerand d Wernis. In
440 e N Aerus amina si cel regal devenit stanc or de sind a patoru

Nibelungilor

Pe burgazii săpău ei dori. A ei s-a stat în 1443 e.N. în regiunea Săpudria. Săpudria na ipreape de putere recentă. pe v. de ce urse Italia de Germania. A ei se spara ca vor fi în. us. t. a. de. n. s. asini. at. No. d. regit burgina a ca. carit. d. la. g. n. s. c. e. n. s. a. at. s. a. pe. g. al. pu. er. s. t. b. e. vid. a. c. e. n. a. re. g. e. m. t. o. d. b. a. t. s. s. e. n. s. a.

[illegible]

La c. 5 la categorizat fiindcă, în timpul de către persoana sa
având un înțeles de a se afla în starea de libertate și de a se afla
la era pe-geam în celălalt. Căci, în starea de libertate și de a se afla
de la burzuiș, sau a se afla în starea de libertate. Căci, în starea de libertate și de a se afla
roșă și în starea de libertate și de a se afla în starea de libertate și de a se afla

Pentru a uşura sarcina legătorilor care erau nevoiţi să se orienteze între două modele de drept public, recurgând la un principiu de sec al 6-lea c) Se condamnă cele două concepţii ca reguli esenţiale din ambele concepte legislative.

Alături de francezii în bătălia de la Vionville (1870) e N. Leclerc, so datel izvoare vizuitorilor care alina bucuria. Este surprins în 1834 e N. singlondui în cea, l franc, în corpul său, ca o dată, l spart e cunoscutu ca etnie.

Revenind la interpretările secolului al IV-lea, N. Iordăneanu pleacă de la Clodion (425-455) e N. la reprezentarea epistolară a lui Merovaeus pe lângă pe marea bisnie francă. În marea bisnie se de pe lângă pe Clodion (425-455) e N., franci salienți condus de Merovaeus și o parte dintr-o francă ripuară au luat valul de răscoală. Actus. Pe de altă parte, se prezintă că francii transilvăneni lăseseră dintr-o rețetă de chemare pe huni în ajutor.

1. Creșterea anului în fruntea francilor ca în legenda lui Merowig (Merovaeus) tatăl lui (underhildu 45-48 e.N. Acea a

Existențial Reședința: Ploiești, România. Început activitatea profesională la Serviciul de Informații și Comunicare, în cadrul Ministerului Apărării, unde a putut pune în aplicare cunoștințele dobândite în timpul studiilor de la Școala de Ofițeri de Informații și Comunicare, în cadrul Armatei Române. A putut pune în aplicare cunoștințele dobândite în timpul studiilor de la Școala de Ofițeri de Informații și Comunicare, în cadrul Armatei Române.

[illegible]

În aceste petrișuri 481 g N (la xerover) și 400 g N (la xerogabarba) în 1 ha, este vorba de 121 și 140 m² de creșe suprapunute de nevăzută, alături de 111 g N (la creșe) și 140 g N (la xerogabarba) în 1 ha.

Clădirea nu a nimerit pe calea de circulație, fiind în conflict cu
 Nr. 248 bis. Suma reprezintă totalul spațiului ocupat. După intrarea în
 posesia nr. 486 și Nr. 248 bis, în posesia nr. 486 și Apoi nr. 486
 și Nr. 248 bis, adevăratul proprietar al terenului este Peștigiu, a
 timpului de la Pătrăuș după uita de la Voinești de azi nr. 486
 și Nr. 248 bis al bătrânelilor sale

Clavis s-a cucerit la catedrală în 496 e.N. Alinația francilor cu populația din Galiia creștină a pregătit, în timp, nașterea francilor care a francilor au avut onorarea să-și dea un rege. Francii pot fi considerați părinți acestei națiuni ei nașterea Bazilei care a rămas cel mai mare spiritul a romană. Gallo-romanii au absorbit pe nea timpuriu numărul francilor dar nu le-a putut rapa pozitarea de pată condica care. Sprijin de biserică Clavis a obligat toate triburile france să recunoască autoritatea. După moarte Arnasii au desăvârșit opera și au făcut din *Regnum Francorum* cel mai puternic stat al epocii și totodată cea mai de seamă creație statală a evului mediu timpuriu.

Randurile acestei lucrări nu pot cuprinde trăsături brutale și sângeroase, criminale, lipsite de cea din urmă elementară a societății.

terre romaine lor pe teritoriul roman, era arid de mare pentru a zbănu de imposibilitatea de a se descurca singuri pentru a înfrunta o nouă frontieră. De aceea se obişnuia ca după un timp, după acceptarea barbarilor să profite de minele barbarilor să se oblige să se deplaseze departe de frontieră. De vine de nevoie trebuiau acceptaţi şi gazonii. S-au elaborat chiar legi specifice care precizau regulile ce trebuiau urmate pentru ca o naţiune să poată trece în trecut. Pentru un simplu vâlet de găzduire, fiecare locuitor trebuia să le cedeze barbarilor o parte din gospodăria sa. Următorul din 308 e.N. e. nu se putea împăca de a răsarit şi apus. Arcadius şi Himerius a fixat acciiza pe care locuitorii de la total şi indicăm în mod procedural de a plăti în momentul participării.

Cilatiere imense s-au înălţat pe la care au arătat şi în viaţă nu aveau se opri şi direct în viaţă. În ceea ce se ştia de la început că trebuiau găzduite, iar locuitorii romani nu se puteau opune chiar dacă ar fi avut curajul să se măsore cu barbarii.

Cruzdenian era o cetate. Barbarii trebuiau să se retragă cu mijloace de transport asemănătoare cu a celor romani. Mai trebuia să se asigură terenurile şi de o hrană adecvată pe care se schimtau cu disperare toate populaţiile barbare în momente în care se aflau la frontieră romană.

S-a decis deci ca populaţia găzduită care era o adevărată recuzită ce se oprea nu numai pentru a se odihni ci pentru că populaţiile întregii locaţiuni romane să cedeze nemurşit în aceeaşi condiţie o parte din grădini, din câmpuri, din păşuni şi din păduri. Toate acestea erau însoţite şi de hrană de lucru ca o dată de oarece sabbatic. Nu aveau nici aplicaţie şi nici cheltuieli de muncă sedentară. Efectiv din domeniile pe care trebuiau să se cedeze proprietarilor beneficiarilor oaspeţilor pe toată durata şederii, nu au fost peste tot aceleaşi. În Italia, ostrogoţii care au venit mai târziu s-au mulţumit cu o treime din terenurile şi din spaţiile de găzduire. Vizigoţii mai exigenţi au reuşit să răstoarne în beneficiul lor proporţia fixată în legea romană pentru partajare. Ei au luat două treimi din domeniile unde s-au stabilit. Burgundii care au început să se mulţumească cu jumătate din loturile au imitat ulterior pe vizigoţi.

Cu toate acestea peste tot sau aproape peste tot barbarii s-au aşezat sub acoperirea unor forme legale. Dar cum în principiu atribuiri de terenuri erau aproape în totalitate provizorii datorită instabilităţii de viaţă a necivilizaţilor, populaţia romană suporta rău cu răbdare. Ace-

nele opăd constituiau o grupă uşor trecătoare de brutalitate şi de al. De obicei plecau mai departe în căutare de noi atractiv pentru atrocităţi. Mai ales a începutul migrărilor şi al pătrunderii pe paranteza imperiului. Nu ratam încă decât se află timp în aceeaşi zonă. După trecerea uraganelor în viaţa romană, omul de pe lângă şi relua cursul.

Abia după multe decenii, când au văzut că nu mai există puteri libere şi necesitatea de a reduce lor murdărie şi lăţoase unele populaţii s-au aşezat şi au sădit în esat naţiunilor aşa zise state fără administraţie, fără organizare, fără infrastructură, fără creşterea muncii, fără mizaşi de cultură şi fără un fel precis spre viitor. O masă enormă şi rămasă anonimă de naţiuni civilizate s-au pus în slujba uneltor conducătoare şi le-au înlocuit în cele din urmă sau ambipolare care s-au transformat ulterior în trasee evoluţiei sociale, morale, decoraive, juridice sau culturale.

insoţitori lui, aceştia au avut surpriza de a vedea acolo ceva din aspectul general al banchetelor romane: paţuri acoperite cu stofe de calitate, veselă de aur şi de argint, vinuri savuroase care se degustau din cupe bogate, feluri de mâncare variate şi felicitare şi chiar poezi cantăreţi şi bufoni pentru distrarea convivilor.

Atîta prezenţă a simplităţii extreme în ţinută şi în maniere. Nu se servea decât din plăoani şi din cupe de lemn şi nu mânca decât carne. Fizicul său era cu foarte puţin mai elegant decât al sîrmosilor din timpul lui Ammianus Marcellinus. Priscus a observat că ceilalţi notabili erau înveşmîntaţi cu îngrijire: ei purtau spade şi scuturi înfrumuseţate cu aur şi pietre. Bizarul lui în care nu cred că trebuie avută prea mare încredere s-a extaziat în faţa harnăşamenilor care erau notabiliilor.

Sigur că din afiş şi prin înţelesul unor prizonieri civilizaţi, unii au putut obţine anumite obiecte sau alinente ce se deosebeau de cele ale învingătorilor, dar poziţia lor era tot aceea a unor animaie malate în coteţe. Falsitatea unor culorile ale lui Priscus apare de multe ori evidentă, deşi unele informaţii pot fi luate în seamă. Un om învăţat venit din lumea mistică a Bizanţului, opulent nu putea să aibă sentimente de admiraţie sincere faţă de bîrlogul hunilor.

În scrierile lui a încercat să strecoare destul de mult senzational pentru a-şi epata contemporanii ce nu aveau posibilitatea să verifice sinceritatea.

Deşi războiul şi jaful au reprezentat marea industrie a hemicizator hui, cu timpul au început să se arate atraşi de comerţ. În largă măsură s-a înfiripat pe malurile Dunării, în care se făceau schimburi între jefuitori şi supuşii bizantini. Hunii jefuitori ofereau tot mai multe obiecte sau produse însuşite prin vărsare de sange, lucruri care lor nu le puteau fi de folos, cu care nu şiau ce să facă şi pe care nici nu erau capabili să le aplice. Comerţul frontierelor nu a avut nici un rol în promovarea unor relaţii politice între sîlbaticii asiatici şi cele două imperii civilizate cu capitalele la Constantinopol şi Ravenna.

Prima etapă de contacte dintre cele două lumi s-a conturat în prima treime a secolului V, în timpul vîrfului regelui hun Rua (Rag'ia), care a reuşit să şi impună autoritatea asupra aproape tuturor făcîndu-şi or de popoare şi hui. Pînă atunc huii nu cunoscuseră şi nu respectaseră o autoritate centrală, legătura diverse or hoarde sau triburi

între ele, slaba Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic.

În vremea lui Rua, huiii au început să se organizeze în jurul lui Rua, care a devenit un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic.

În vremea lui Rua, huiii au început să se organizeze în jurul lui Rua, care a devenit un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic.

În vremea lui Rua, huiii au început să se organizeze în jurul lui Rua, care a devenit un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic.

În vremea lui Rua, huiii au început să se organizeze în jurul lui Rua, care a devenit un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic.

În vremea lui Rua, huiii au început să se organizeze în jurul lui Rua, care a devenit un mare războinic. Rua a avut ca exemplu organizarea huiilor germanice. Cîştigîndu-şi teritoriul din nord, Rua a devenit de fapt un mare războinic.

b.- Ultimele operațiuni hune și anihilarea puterii lor

În anul 451 și 452 e.N s-a produs un război sângeros între hunii și armata romană asupra restului orașelor invadate. Atila a invadat Germania în 451 e.N după care a traversat Rinul și a trecut în Italia. A purtat o lungă campanie pe gepizi, pe ostrogoti și pe heruli ca pe popoare supuse. În anul 452 e.N a invadat Italia până aproape de Roma.

Acea dubă invazie a constituit pentru lumea apăsătoare a imperiului o repetare a ceea ce din 447 e.N în provinciile orientale. S-a manifestat ca un urș înfrământat, în care și carnea hoardelor de oameni și sângeroasele așteptări ale conducătorilor barbari s-au bucurat de o altă carnalitate a pomilor animalece.

În primăvara anului 451 e.N (7 aprilie), Atila a înalt cu asalt Moguntacum. Marz și a lăsat focul orașului. Apoi totodată și ca și cum nordul este să aflat la dispoziția războinicilor săi. Devastările s-au extins până în Loara.

În final, marele general roman Aetius a reușit să oprească pe Câmpurile Catalaunice sau *Campis Mauriacus* între Mainz și Treves. Acolo, la 20 iunie 451 e.N s-a dat una dintre cele mai mari bătălii ale antichității. Armata romană, ajutată de contingente vizigote, franc burgunde și altele s-a împus lui Atila retragerea spre Rin și nu înduș coroana invincibilă. În luptă a murit regele Theodorich al vizigoților și, mult apropiat al lui Atila, Bătășia de pe Câmpurile Catalaunice a constatat *ultima mare victorie romană în apărarea romană* și diplomatică. Acolo în provincia Champagne de azi lângă Chalons pe Câmpurile Catalaunice de azi umărul barbarilor s-a repezit asupra celorlalte. Se zice că sângele varsat de luptători a format un răscol la poalele delușorului pe care s-au dus cele mai acerbe lupte.

Ca toate ca avusese o experiență dură pe câmpurile de luptă, Atila s-a încumetat să atace Italia în anul următor (452 e.N) așa cum s-a

amintit anterior în calitate de invățător. După ce a devastat nordul peninsulei, Atila a renunțat să se aventureze peste Apenin. Din punctul de vedere și a dictat condițiile de pace către episcopul Romei, papa Leon și către imperpotentarii guvernului imperial de la Ravenna.

Renunțul de a ataca Roma s-a datorat pe de o parte succeselor parțiale ale lui Aetius împotriva unor hoarde hune ce acționau independent iar pe de altă parte frică de a nu merita și Alaric datorită îndrăzneții de a ataca orașul etern.

Clauzele tratatului de pace au adus hărdul o nouă extindere teritorială în cantate de federați dar nu au putut beneficia de ele. Cursul succesiunii a fost întrerupt de moartea neașteptată a regelui aet (453 e.N). Moartea lui Aetius a lăsat în urmă o *flacă a lui Decebal* și a lăsat după cum era numit într-o epopee germanică a survenit totemul în momentul când voia să se lanseze în noua atacă asupra Thraciei și Macedoniei deoarece constantinopolul întârzie să plătească tributul promis în 448 e.N.

Sybatul rege hun a murit misterios chiar în noaptea nunții cu o prințesă germanică pe nume Ildico. Se bănuiește că moartea ar fi fost chiar un asasinat.

Imensele zgudiri produse de cele câteva ani teribili de la un loc în secolul 5-lea e.N de către huni nu au lăsat arme dămbile în geografia lumii barbare a Europei. Numai maghiarii au păstrat, „bucătăria” lui Damnezeu o amintire particulară ascunzând la înmădria lor patriotică moștenirea din sângele hun. Ungarii au ocupat locurile pe care staționase Atila după patru secole și pământe. În a dat numele lui Atila portului popular și multor indivizi din rândul lor. Totodată îl privesc, din punct de vedere poetic, nu știu dacă drept primul, or eroic, fondator. Personajul teribil și grosier este coș derat de origine finică, comană cu a maghiarilor. De altfel ungarii, popor ce a păstrat mai mult ca atele instinctele primare barbare și un fond de reacții psihice nelămurite și surprinzătoare reprezintă singura excrescență străină genetic de pe trupul indoeuropean al Europei, trup cu trunchi și cap latin cu mâini acționate germanice și capetele slave sprijinite spre Asia garbenă.

Generalul roman Aetius s-a născut la Durostorum (Silistra) în Moesia Inferior și a învățat arta armelor în anturajul vizigot al lui Alaric. O perioadă a avut statutul ostatic la bun. Tânăr fiind a condus

Cartea a II-a

**Lumea barbară europeană
între Attila și Carol cel Mare
- secolele 5-8 e.N. -**

Odoacru a devenit căpetenia unei hoarde formate din sciri, rugi, rugieni, heruli şi tursilingi. Cum că nu armată a intrat în slujba imperiului apusean devenind şeful găzii imperiale. După 30 de ani (pornind de la bătălia din 463) soarta a decis ca scirul Odoacru să fie asasinat de un armaş al ostrogoţilor învinşi în tinereţea sa pe când era anatal hantor. Căci se va răzbuna pe ostrogoţii lui şi în nordul Marii Negre a fost Theodoric, regele ostrogoţilor.

O curiozitate de amănunt a istoriei se prezintă într-un document ce vizează tinereţea lui Odoacru. Născut în anul 423 în tabăra lui (neamul scirilor era supus şi aliat al hunilor în acei timpuri) el a fost trimis într-o soare la Constantinopol înainte de moartea lui Attila (453). Acolo l-a ademenit eunucul Chrysophilus în vederea asasinării regelui bizantin. Curtea bizantină miza pe ura popoarelor germanice sujugate de sabaţii asiatiche. Nu se ştie dacă propunerea a avut vreun ecou în mintea viitorului rege al Italiei, dar este cert că el nu a avut nici un amestec în vreun atentat.

Destinul l-a desemnat pe Odoacru să dea lovitura de graţie de la sfârşitul definitiv al Imperiului Roman de Apus şi să devină primul barbar ce a purtat titlu de rege în Italia. Componenta etnică a barbarilor peste care a domnit a fost foarte diversă, fapt ce l-a deosebit de ceilalţi regi barbari ce au întemeiat state barbare pe trupul imperiului. După cum amrelatut în faţa curţii imperiale de la Constantinopol Odoacru a rămas numai un conducător al Italiei supus Coroanei bizantine. El şi a ales reşedinţa la Ravenna unde dănuise în ultimile şapte decenii şi tronul imperial roman de apus.

Reşedinţa de la Ravenna nu s-a dovedit de bun augur pentru ultimul împărat roman, pe care, viaţa, calităţile şi conştiinţa istorică nu l-a avantajat. Împăraţi slabi, mutilaţi sufleteşte au trait soarta de a fi desconsideraţi atât de către supuşi, cât şi de curenţi, transformându-se în marionete jalnice.

Ravenna, după cum se va vedea, a adus ghinion şi în viaţa celui ce a luat de pe cap coroana împăraţilor romani. Odoacru şi-a stabilit capitala la Ravenna, dar tot acolo şi-a găsit şi sfârşitul, ca prizonier desconsiderat, în mâinile unui ostrogot din neamul celor ce îi erau duşmani de 30 de ani. O dată cu el a luat sfârşit primul regat barbar al Italiei de componentă multietnică.

a.-Regatul ostrogoţilor din Italia sub Theodoric I-ul cel Mare

În anul 489 Theodoric, regele ostrogoţilor feodali în imperiul Roman de Răsărit, a pătruns în nordul Italiei pentru a şi crea un regat soare şi în istorie. Theodoric a invadat Italia urmând stăruirea de război împotriva lui Zenon. Pe această cale Zenon a plănuit să scurteze puterea sa de imperiu şi mai ales provincia de bălăcat ce se afla pe ostrogoţi ar deveni prea instabilă.

În luptele ce s-au dat între Odoacru şi Theodoric, cucerirea militară germanică din Italia s-a alăturat invadării lui Theodoric şi astfel că nu primiseră sub Odoacru lăţirea de conducere datorită felului de continuare a funcţionarilor romani experimentaţi. Lipsa lor de loialitate şi antipatia a izbucnit imediat confirmând încă o dată instabilitatea comportamentului barbarilor.

Odoacru a fost înfrânt de Theodoric în trei bătălii succesive şi cu caracter decisiv pe Isonza, aproape de Aquileia şi la Verona în 488, apoi pe Adda, în 490.

După bătălia de la Verona Odoacru a avut intenţia de a se retrage la Roma, oraş mare şi greu de cucerit, dar partizanii lui s-au retras spre Ravenna, a avut o contraofensivă victorioasă cu un corp de ostrogoţi şi a forţat pe Theodoric să se adpostască în spatele zidurilor de la Pavia.

Vizigotul însă şi-a regrupat forţele şi a obţinut victoria de pe Adda. Odoacru s-a lăsat împresurat în Ravenna, unde a rezistat la asediu lung timp de trei ani. Oraşul era înconjurat de trăsături care făceau greu accesibil pentru un asediu.

A capturat la 22 februarie 493, după ce a reuşit să învingă cu învingătorul înţelegere care prevedea ca vor conduce Italia împreună. Şapte zile mai târziu, în timpul unui festin, Odoacru a fost ucis, moartea împreună cu fiii, soţia, fratele şi credincioşii săi. Prin moartea lui Theodoric, ostrogoţii şi plăteau astfel datoria de sange ce aveau

împotriva lui Teodoric și a altor germani. Așadar, s-a produs în Palatul Laureti din Ravenna.

Theodoric a trăit între anii 453-526 și a domnit asupra ostrogotilor din 474 până în 526. Când a devenit conducătorul acestor descendenți ai stăruenței germanice a Arianilor, ostrogotii, federat al imperiului erau stabiliți în Macedonia. Theodoric a inițiat mișcările în grădina poporului său spre nord spre Danubiu. Deși exista un tratat anterior cu Imperiul Bizantin, țărâra conducător barbar a născut un nou tratat de alianță cu imperiul prin care punând în regiunea și în viața germană din Peninsula Balcanică. Cu această ocazie Theodoric a primit și titlul de *magister militum praesentis praetorio* și pe cel de *paterfamilias*.

Ulterior unele conflicte care nu erau imperiale l-au determinat să întreprindă războaie împotriva în Thracia, Macedonia și Dacia. Cuceririle care erau de război s-au sfârșit printr-un nou tratat care acorda ostrogotilor zone teritoriale mari din Dacia răsărită și Mesia. Diplomazia imperială a acționat cu înțelegere și cu precauție față de barbari, acordându-le în 484 denotația de *consul designatus*.

În acești ani Theodoric s-a implicat în viața internă a imperiului spre a apăra împăratul Zenon în fața împotriva uzurpatorului Ilie.

Nămăd după au născut barbari războaie în Thracia împotriva Zenon a scăpat însă de pericolul ostrogot prin alimentarea din mizeria de maritimă la Theodoric. La numărul *magister militum praesentis* și a determinat ca împreună cu cei 150.000 de războinici să se întindă în Italia nordică. După intrarea în Odoacer, vizigotii a preluat stăpânirea în regiunile Italia și în Peninsula Iberică și a Răsărit pe parcursul a trei ani ce au urmat.

După numai patru ani de la cucerirea Ravenei, Theodoric a primit recunoașterea imperială, ca *rege al gotilor* și *regent imperial al statelor* dreptul de a purta purpură și de a numi pe unul din cei doi consuli de la Roma.

Theodoric luând titlul de *Dominus* și apoi de *Rex* precum și acesta Procopius, s-a dovedit un suveran înțelept și înțelegător. A dat mare importanță construcțiilor a desecat mlaștile din jurul Ravenei și a reparat apeductul lui Traianus. Prin el a apărut în Italia un adevărat stat germanic.

Pe Theodoric l-a urmărit ideea să întemeieze în Italia un stat

peste cu străduție romană. Mai exact ostrogotii și romanii urmau să aibă două administrații paralele și separate dar să fie conduse de un singur rege.

Când se afla la Roma rezoluția de pe Partiu din regestate era prea este a romanilor Verona și Ravenna. A fost să fie înmormântat la Ravenna. Acolo a construit din nou islele cercuri împotriva inegalității pentru a avea barbari și chiar pentru cei care s-au zădărniciat împotriva. Mai apoi l-a sădit în el un element contractiv de a se respecta și călăuză în direcția îngrădită de Mădătone. Construcțiile și de tehnicile proprii numai unor ingineri romani.

Într-unul consideră pe Theodoric o persoană care s-a perindat între regilor barbari o prefecție în Italia. Ca odată Marele a domnit peste lumea germanică după secesse. La Ravenna unde și a cucerit puterea și a cucerit. Acolo a dat și adăpost pentru veci.

Theodoric a fost o mare putere de semnificație în Italia care poporul germanic și așezat în Italia și așezat în Italia și așezat în Italia. Acolo a stabilit o lege în Italia care era reglementată germanică vecine. Pe Aodulf l-a făcut să a căsătorit cu regele francilor Clovis. Ate l-a cucerit cu Sigeismul l-a bătut în Italia și a bătut în Italia. Acolo a vădit că și a cucerit în Italia și a cucerit în Italia mare putere în Italia. Sora lui Theodoric s-a căsătorit cu Theodoric l-a cucerit vandaliilor.

Într-unul care rege l-a cucerit în Italia și a cucerit în Italia și a cucerit în Italia. Theodoric l-a apărut postulat ca el l-a cucerit în Italia și a cucerit în Italia pentru care valentia era cu înfrângere înfrângere și nici de disprețuit.

Theodoric era conștient că realizase cel mai presigat rege germanic dar a considerat necesar să întreprindă reabilitare și călăuză. Se considera și era conștient că el nu putea reprezenta în Imperiul Roman de Răsărit în Occident. Deși a avut titlul de *Rex* nu s-a căsătorit cu o împărăteasă română ci s-a căsătorit cu o germanică. A emis ordonanțe dar nu legea germanică nu a putut împărați romani de Constantinopol. Când a bătut în Italia a apărut pe ele efecții împăraților de la Constantinopol la care a adăugat din moștenirea sa.

S-a dovedit un devotat și a avut elevi ai mlaștilor romane neschimbându-le nimic în sistemul administrativ roman atât și în ce

[illegible]

Într-un cucerit scurte (534) de către invadatul, a n 546 și a cucerit la saton 547. A rezistat și a surprins într-o asediu la 15000 de ostrogoți conținu de Vînges, prin lor reze armatului. Theodoric în final a Vînges a trăsă și așezat în sus a retrăși spre nord daton, epizoda în care a sîmțuza sîbîrzi rezistența mare a lupătorilor sîrbarbari.

Dupa ce au sosit in fata lui imperator, ostarostul R. I. I. a scutit intr-o alta c. intrand in R. aveau printre altele la s. as. m. m. \$39 si luand prizonier de regele ostrogot.

[illegible]

Reacția burocrată s-a arătat promptă. Generalul Narsese, un
infirm cocosat, ciudat de onț, le ardează vișii pe foie în bătaia
din 552 de la Busta Galloran în Umbria (azi: Contile Tadino) la nord-
est de Perugia. În bătaie Toulia a fost rănit mortal. Sub comanda unui
nou rege Tias fratele celălalt disparut, astrologul autosez în praf defunct.

între Munții Latian și Vezuviu, în 553.

Italia a devenit prefectură (14 august 554) și apoi exarhat bizantin ce a durat 200 de ani. Exarhatul care deținea toate puterile militare și civile au creat la Ravenna o adevărată curte imperială. Condițiile istorice de atunci s. în spațiul acestor exarhatul condus de o școală importantă și puternică a acestor posesuni bizantine din Italia nordică (1751). Ravenna a căzut în mâinile arabilor în 751 și a fost abolită. Exarhatul, va trece din istorie așa cum se va consecința în conștientizarea acestor

Neputând să reziste mai mult la această situație dezastruoasă care a oferit la sfârșitul secolului al IV-lea și începutul secolului V-lea un spectacol cu adevărat sângeros și paradoxal al eforturilor disperate făcute de un căpetitor barbar pentru salvarea celui mai important patrimoniu al Romei, anticele împărați au început să se retragă în Spania sau în Africa, nu stăpânind nici măcar țările tradiționale etnice barbare, ci întru să găsească un loc care să liasă cu o oarecare încredere nesecata pentru a menține sau a reface vechile construcții imperiale sau construcții pe cale de dezvoltare în toate părțile.

Au existat păreri că de la un capăt la celălalt Occidentul
rege barbari get marci nu ar fi fost deosebit de executiv, ex-amplu
în împărăția romană. Dar, în subiectul acesta, ar fi fost oarecui pe care
fusese angajat în eron și ca tragea în urmă după năvală nu a reușit
să gâvezeze mai puțin lumina. A existat o apropiere dintr-o vreme
dintre cele mai bune care da și nu este rădăcină de prin copila ese
S-a încercat să se așeze a reole pe capul regei și fruct de că se arde
francezi dar stricta realitate nu a corespuns și celor a celor patriști
subiectivi. Teza continuă ori or testamentari se poate aplica numai
astrogotilor condusi de Theodorice de Mare. Guvernarea, legată a
civilizația totală a fost sau s-a vrut să fie roman sub acei rege barbar.
Totuși executant și și concepția sa e executant testat după marea
sa, a probat și mai mult că încercarea avea să se sânghească, pentru
fostul Imperiu Roman printr-un izmuit și a germanii.

Organizarea pe care s-a administrat va de rețut că în Theodoric a fost aceea care s-a apropiat cel mai mult de regimul roman cefinel. Ca și în ultima perioadă de vală a Imperiului de Apus, capitala s-a păstrat la Ravenna. S-ar fi putut crede că nașul, soveranul s-a schimbat în jurul său s-a menținut aceeași ierarhie de nați asemnitate: prefect al pretorului, maestru, birourilor administrative, questorul, comite c

darurilor, comitete afaceri ori private etc. S-a recăzută deasemenea în Italia la Theodorice, un vicar al Romei, un prefect al Romei (*praefectus Urbis*), un prefect al aprovizionării (*tannona*), un prefect al farurilor, un comite al apeductelor (*comes fonnarum*), un maestru al censului, respectiv al recensământului (*magister census*) etc. Senatul a supravieţuit regilor obișnuiți și s-a adresat diverse mesaje în stil pompeș, impregnat de tradiția romană.

S-au păstrat aceleași regimuri administrative ca și pe timpul împăraților aproape aceleași procedee de guvernare și aceleași persoane de funcții mari civile. Provinciile au continuat să se confere unor guvernatori repartizați ca și pe timpul imperiului în trei clase: *consulares*, *rectores* sau *correctores* și *praesides*. Noul regim militar palatinal s-a schimbat puțin în esență, dar apărarea, pe de o parte și curtorii, pe de altă parte, au continuat să joace în orașe aceleași roluri ca și în trecut. Cu același sistem financiar și același sistem monetar, Theodorice a încercat să aranjeze totul pentru a respecta sau pentru a reînvia vechiul stare de lucruri. *Regatul nostru* va scrie el împăratului Anastasius *este o imitatie după al vostru* și a mai scris că poporul ostrogot *acționează alte peopole în măsura în care urmează* exemplul dat de guvernământul imperial.

Pentru că mitiga să fie cel mai complet, regele ostrogot nu a ezitat să recunoască personalul administrativ național dintre romani. Brateșu dă drept la întruclupat romanul Cassiodorus. Acesta era fost un prefect al pretorului și a devenit questor, conținator, birou mare și prefect al pretorului după moartea regelui. Cariera funcționarilor o urma pe cea tradițională a funcționarilor romani, cu succes unele regimuri de sarcini de demnități onorifice cuprinzând consiliul patrician și frumoasele titluri etajate, titluri care formau o ierarhie sacrosanctă, cu *clarissimi*, cu *spectabiles* și cu *illustres*.

Separat a funcțiilor civile de cele militare a rămas aceeași din timpul Imperiului Roman. Je pe timpul împăratului Diocetianus, cu deosebirea că barbarii care compuneau armata erau singuri care dețineau și comenziile. *Romani* erau destinate ocupării de pace iar goșilor le revenea sarcina de a se proteja cu armata. Aceasta era ideea pe care regele a dezvoltat-o în mai multe rânduri prin edictele promulgate. Era vorba de două lumi ale aceluiași regat, roma-

care se completau și care nu s-au confundat niciodată. Ele nu se întâlneau decât în persoana regelui, conducătorul lor comun.

Alta trăsătură avea vârsta corespunzătoare purtării armelor. Mult era solicitat la scuturi barbarii imperiale în campaniile împotriva familiei imperiale romane și bătăliile din câmpul propriu. Rolul principal revenea comitelor care comandau leagășă nemice și din toată circumscripția și care în mod normal adăugau puteri militare și pe cele judecătorești asupra oamenilor din subordine. Acest proces militar își exercita atribuțiile de urid alaverie militare erau împărțite, soldații goți și latini erau pentru procesele dintr-o instanță și deplătați să se implice numai judecători civili, adică de romani. Pentru afacerile mixte competența tribunalelor militare nu era admisă decât cu prezența unui esesor roman, care se alătura comitelui got.

Se poate alina în regatul lui Theodorice să remarcăm gura de apă a afacerilor apăsătoare pentru guvernarea imperiului apuse și gura de apă a afacerilor de actualitate rezertate în poporul got încă nepregătit pentru a conduce sau a se dedica unor activități ce presupuneau instruire și bună tradiție.

Cum aceasta s-a remarcat de altfel și dintr-o surprinzătoare îndemnată legislație. Ca altele regale, ostrogote s-a recunoscut drept singuralitate și cele ce priveau în care legislația barbară a fost sistematic submisă de însoțitorii regale barbari în viziunea legislației romane. Din această cauză, ei nu se cunosc prea mult despre „legislația” primitivă a ostrogotilor.

Aparvenit însă până la un cod promulgat care a fost tot de către Theodorice și va fi folosit pentru goți și pentru romani. De un capăt al titlului Theodorice drept de național și este deosebită de regimurile a dispozițiilor inserate în el. Theodorice anșat în fața marelui rețemat al *romani* vor arăta. Prilus și gura necunoscută de zece și patru de articole ale *Enchiridion* regale și nu au putut fi prevăzute toate cazurile și de aceea de aceea spațiul și timpul nu au permis. Pentru cauzele suplimentare romane și barbari erau îndreptățite să se execute încă în viață. Anume preveșionul dreptului primitiv ostrogot au păstrat vanitatea valoare provizorie până la apariția unei legislații romane civilizată.

Dreptul privat, dreptul penal și procedurile s-au modificat în sensul dreptului roman. Actele practice legislației care s-au păstrat în

rezumatul *variază* al lui Cassiodorus, probența ca de fapt creștia romani înainte de sfârșitul domniei lui Theodoric era aproape cumpănat și stăpân pe situație.

Ideea personalitatii regilor tami-larilor altor ſet. de stat germanici repugna ſpiritului regilor oſtrogoti. *Vou nu ne punem permite ſer-a e. comiteruſi goſi Sanhivad, către anu ſ. . .* ca gniſi roſnari, ca trairuſca ſub donu leg. dilende (liverele juſe) anuſi. . . and nu a trairuſca cu aceeaſi aleſpion. Aceaſtă idee ſ-a toſt alai de draga . . . Theodorici incat a repetat-o in diſerſe ſcriſori ſi ſi meſaſi, către poporul roman cănuu n anuſia oricare pe tiſon a ſuccesoriu ſu. . . Althauſi in 526 . . . La n. . . reguile de leſpt ſunt a eiaſi penru t. . . goſi ſau romani. Singura tolerenſa care exiſta între tami-lari ſi aſi eſte aſi ca cu goſi ſi aſi oia ſarcaruſe mulare n intereſu comun penru ca va romani ſa puter ſa va bucurati de h. . . ne a crile ca . . . h. . . romani”.

Savarea de la ruină a civilizației romane a fost gândul că mare
arhaic lăsa de la Dej. Mai mult de o jumătate de secol după ce
pe timp de tinerețe el a păstrat până la moarte admirația pentru
contactul primitiv cu arta și cultura artă, ca toate că a rămas neapărat
să corectăm singur o ser-soare sau să se servească de ea. Totul
deasupra de acest barbar pentru a menține intact sau eventual de a
patrimoniul artistic al Italiei romane. S-a dovedit prădător și face de
rășine lumea creștină și clerul creștin care a trait după el numai cu
gândul distrugerii vechilor amintiri.

La Roma, unde a venit să locuiască caiva timp, în anul 500 a elaborat un program de repunere în funcțiune a termelor, a apeductelor, a canalizărilor, a palate, or și stațiilor. Atunci a creat funcția *magister architecti*, a monumente or publice (*architectus publicorum*), persoana ce avea misiunea de a supraveghea lucrările de reparație și de întreținere. Teatru lui Pompeius Colosseu și zidurile de apărare ale orașului s-au bucurat de atenția regelui înalt. Pentru aceste lucrări cărașii din oraș de pe Tiberul și-au reluat activitatea de altă dată.

Theodoric nu s-a limitat numai la restaurări ci a trecut și la construcții noi. Palate, terme, amfiteatre au răsit din pământ la Pavia, Verona, Tarracino și Spoleto. Ravenna s-a acoperit de biserici și edificații destinate a o face rivala Bizanțului. Basilica cu Herculeș, palatul regal ce imită în parte pe cel ridicat de Constantin pe malul Bostornului.

biserici de sticlă din Apărut: Sânta Theodor (cazaz: Spirito Sânto + Sânta Maria) în osînea mîzîi rîritat B. p. s. e. m. A. n. e. r. c. o. n. S. i. n. t. a. M. a. r. t. i. n. u. C. e. n. t. a. d. e. A. n. a. n. S. i. A. p. e. n. d. i. n. e. N. a. o. v. e. , t. a. i. s. o. r. e. u. l. r. e. g. a. t. e. C. o. p. a. r. t. e. d. i. n. a. c. e. r. e. t. e. c. e. m. e. n. t. e. c. o. n. s. t. r. u. c. t. i. e. a. u. d. o. p. o. r. i. t. a. s. a. a. u. s. a. t. e. n. t. r. a. n. s. f. o. r. m. a. r. i. p. r. o. f. u. n. d. e. , d. a. r. c. e. a. c. e. a. s. u. b. z. i. s. t. a. t. e. s. t. e. r. e. m. a. r. c. a. b. i. l. A. c. e. a. s. t. a. i. n. c. u. d. a. a. r. g. u. s. t. a. t. a. s. a. n. t. i. c. e. s. a. t. a. r. i. n. e. g. r. e. s. c. u. c. o. n. s. i. d. e. r. e. d. e. a. r. t. e. c. i. n. r. e. g. e. l. a. g. e. n. e. i. m. p. r. e. s. i. a. p. e. c. a. r. e. a. p. r. o. d. u. c. a. c. e. r. e. t. e. m. o. n. u. m. e. n. t. e. e. s. t. e. c. u. a. d. e. v. e. r. a. t. g. r. a. f. i. c. a. s. i. d. e. n. t. a. S. e. p. a. r. e. c. u. m. a. e. s. t. r. u. b. i. z. a. n. t. i. n. i. c. u. c. a. t. a. c. e. l. a. b. o. r. a. t. T. h. e. o. d. o. r. i. c. a. u. s. i. m. i. t. n. e. v. o. i. a. s. ă. s. e. i. a. l. a. i. n. t. r. e. c. e. r. e.

S-a căsătorit cu o indiană de origine nobilă, dar fără
 rezonanță socială. Cunoșterea capitalei și plăcerile de mare a
 rămas în seaportare totuși de o nație bizantină și mai ales produs
 până la urmă unele exemple dintr-o viață la Ravenna precum
 călugăria este trădată pe timp stăruie Placidia sora împăraților
 Honorius și Valentinian. A căsătorit cu Regia gotă și încă ne spui
 la un moment dat călătoria sa la căsătorie, a tradit-o române.

În domeniul artei și spiritualității se prena ambiguitatea lui Theodoros de Madaia și a lui de casă a căminului spiritualității creștine, manifestate în moduri subiective de înțelegere a sa și care a avut delocărități de a căminului în sensul veritabil legat. Când, în final, Cassiodorus s-a dus la căminul său, el a fost găsit în fața lui, alături de el a redactat textele episcopice și sau din edicțiile lui a căminului să aparțină și în moduri de gândire de viața sa. Rezultatul s-a dovedit mai mult sau mai puțin că el a căminului s-a aflat de pe de o simpatie clasică dintr-o simpatie, peze printr-o crasă, te care s-a fost totdeauna de cea mai bună calitate. Totuși, a devenit pretext pentru digresii, sau pentru conștientizarea, fiindcă în aceste istorice minuscule, în care înțea să îl meșterea să se despre antichitate.

E a-ia aceea de ştiinţă putea provoca satiasul, dar a avut totuşi meritele de a redescoperi, în Italia, gustul literaturii bune şi a culturii clasice. Aici a căutat din Ravenna, cât şi la Roma, sau Milano, în toate oraşele nobile ale Italiei, retori şi poeţi şi savanţi şi disputau favoarea publicului sau a sferelor de putere. Desigur Theodoric le acorda distincţii sau îi acoperea cu onoruri. Dintre toţi trebuie remarcat episcopul de Pavia Ennodius, purtător al suveranului, cărui i-a dedicat florile elegante, dar banale, sale retorice, autor de discursuri, de piese în versuri sau de literatură în care practicile lui Vergilius şi ale altor poeţi din

[illegible]

În același timp, în 2013, a fost decis să se organizeze un festival al creației artistice, care să promoveze o mișcare de renaștere în cultura noastră, care să aibă la bază o creație artistică de calitate, fără nici o îndoială în privința autenticității și originalității. Pentru a putea realiza acest lucru, este necesar să se facă un efort de a găsi soluții care să permită artistilor să-și exprime creativitatea și să-și promoveze operele de artă. Este important să se realizeze un cadru legal care să permită artistilor să-și protejeze drepturile și să-și promoveze operele de artă. Este important să se realizeze un cadru legal care să permită artistilor să-și protejeze drepturile și să-și promoveze operele de artă.

Juvenale de curând născut, arăta că vechiul și tendințele trece de la satul la oraș. Înăuntrul de peșteră, lăsat în urmă de la Roma. Cu toate acestea multe din edificiile sale și în strălucirea ce trebuia rezervată marilor sărbători consacrate de tradiția romană. Ca și așă, data nouă consiliu național fiecare an ar avea să dăruie prin petreceri publice și prin distribuția de bani. Toată vechiul Roma a rămas așa cum a fost barbarul Theodoric cel Mare.

Din păcate opera sa a avut un caracter artificial – iar poporul
 got dezgustat de simplul său rol de apărător al civilizației romane – s-a
 simțit tentat să scuture povara grea a măștii romane – sub apăsarea
 căreia se simțea înăbușit. Poporul got dorea să revină la tradițiile sale
 primordiale și a acceptat docil sfatul necinstitului și dreptvizionariu rege
 Chlar dacă i arăta născutului artificial că se cade ca opera lui Theodoric
 nu să aibă deosebită importanță. Măntuind Italia pe care ea pe care
 fusese angajată de împăratul Imperiului de Apus, regele barbar a evitat
 rupțura totală cu obiceiurile romane și a făcut posibilă vastă tentativă
 de reconstruire a vechiului Imperiu tentativă întreprinsă de Iustinian
 după numai cative ani.

b.- Britannia romană invadată de anglo-saxoni

Într-o seară, după ce s-au dus la culcare, au auzit un zgomot în camera în care se afla. Au ieșit din cameră și au văzut un bărbat înalt, cu păr negru, care se afla în camera în care se afla. Au ieșit din cameră și au văzut un bărbat înalt, cu păr negru, care se afla în camera în care se afla.

În timp ce născuse mormânturi și burluri imed și, la rândul său, de vânturile oceanului. Căci, din vânt, adesea se porneau de coastă din Irlanda și din țările vecine, unde călătoreau elemente ale populației britanice moderne și așchii care se așchiază, unele care au fost cășugate pentru unirea Anglia și, în cele din urmă, victorie ale englezilor în epoca medievală.

Acei barbari celti ce ar fi putat crede, Marea Britanie după retragerea romană, nu şi-a scut-o. Între pe care ar fi putut-o împinge şi să pînă la urmă să se împie, înaintea ei, o dată a stuperilor a fost readată mediat de invaziile glorioase, de pe contineat.

In vazia sa savanor n Angia sa a condral in taria miscare de
m gatie germanica d r se ca 5 lea pe satara de apus a contine aluati

Dupa retragerea romană, Britannia a rămas pradă în burile războinice venite din Germania, în secolul 5-le e.N. Într-o vreme, asema, tot cu cel prădător, Germania dispunea și Italia. Ane migrații anterioare, de mai mică importanță, auseseră și ele elemente germanice de pe continent lui, din Sleswig și din landa ocupaseră insula Wight, storiul actua Hampshire și Kent ca iar saxonii și trizonii de pe storiul ba-be au ocupat mai ar-le Tamisei. Litara al caprins între Portsmouth și, vârsarea mială Wash, paria riu-e de *Camus saxonicum* nea înainte de secolul 5-lea e.N.

Nu exista asemănare decât aparentă și superficială între
migranți e barbare din Grecia, Hispania, sau Italia și cea îndreptată, peștr

mare spre Britania. Spre deosebire de francii burgunzi, vizigotii, suebi sau vandali, care s-au așezat pe solurile provincilor romane ca niște cucurtoni și sașii, anglii, venind din Anglia, s-au mulțumit numai cu supunerea britanilor către ei, ei nu au extins, nici (Prezbiterii) această structură genetică și ei nu de asemenea, ceea ce a făcut din ei, o populație totuși, deosebit de diferită, amestecul germanic și occidental mai puțin recunoscut și nu a dispus unor caracteristici interstatale. În Britania, lipsa dintr-o invadare și invadare, a avut un caracter de război de rasă și a avut războiul regelor, cu elvețicele care s-au propagat până în timpurile moderne).

Într-o altă epocă, pe care o ținem în vedere. În anul 447, doi regi au marșat asupra Angliei saxonice. Horsa, regele și Hengist, care li s-a călăuzit triburile, au debarcat dintr-o întâmplare pe coastele din Kent, cucerind și servind regele britanic Vortimer, care poate înseamnă și rege. Au ocupat și regele, peștera Thanet. Nu veniți au bătut pe pieți în câmpia de la Stamford.

Nu după mult timp, în 455, a izbucnit un război între britanici și saxonici. În bătălia de la Aylesford, Horsa a fost ucis, iar Hengist a rămas în viață. Hengist a rămas în Anglia, ca comandant al saxonilor, ca o specie de traditie și el a rămas în viață sau care a pierit în luptă.

Un comandant german, Ambrosius, venind din Galia (în octombrie 471), a rămas pept și a rămas în viață în Hengist, dar în final saxonul a rămas și a rămas regele de Kent, regele care cuprindea comitatele de Kent, Medessex și o parte din Surrey.

Victoria a atras și alți saxonici de pe continent. Același, între 477-491, a fondat regele saxonilor, regele Sussex. În 495, regele Kentric a debarcat marșul și după un an de luptă, au creat regatul de Wessex, regat care le va absorbi cu încetul pe celelalte.

În timp ce aceste bande invadatoare luptau contra regelui național și regele Artur, altele, urcând Tamisa sub comanda lui Erkenwin, au fondat regatul Essex, care a avut Londra drept capitală.

Încurajați de exemplul saxonilor, anglii au pornit la malul sud-est al Britaniei, sec al 6-lea e. N. din peninsula daneză. Au emigrat în masă împreună cu fetele și copiii, stabilindu-se pe coasta nord-estică a Britaniei. Uffa a creat regatul Anglia de Est, Coeda a creat Mercia (575) și în sfârșit, cel mai vestit dintre ultimii sosii, Ida, a fondat

regatul de Northumbria, sau Bernicia. În același timp, un rege al mării, noțiunea, s-a stabilit marșul apus, în Lancashire și a organizat regatul Deira.

Caracterul esențial al cuceririi saxonice a fost spontanitatea și incoerența expedițiilor. Dacă apărarea insulei britanice s-a mai festat ca dezamă și prost organizată, nici aceasta nu a avut vreodată o conducere unitară. Celui care a dat dovadă de un grad mai mare de încredere pe scară de valori umane, o război în armata celor alte etni, barbare de pe continent și, de asemenea, de mai puțină vigoare individuală decât anglo-saxonii.

Cele venite la prima oră a colonizării saxonice s-au dovedit împiedicate în raport cu invadarea. Au procedat la o exterminare sistematică a foștii rivali de pe câmpul de luptă. Ceea ce au urmărit ei, ca tenacitate originală, nu a fost doar o cucerire militară, ci a fost o luare în posesie completă. Odată drumul deschis, anglii nu veni cu tot, lăsând un deșert uman în urma lor în ținuturile de origine. Au adus în acel exod total până și animalele domestice ce le dețineau.

Obiceiurile, instituțiile și legile anglo-saxone s-au impus pe sol britanic ca o imagine fidelă a ceea ce existase înainte de cucerire pe solul germanic de sas. Neavând de suferit decât într-o proporție minimă efectul civilizației romane, acele popoare germanice invadatoare au rămas fidele tradițiilor proprii.

În timp ce toate popoarele germanice, transplantate în alte provincii ale bătrânului imperiu s-au lăsat mai mult sau mai puțin, împregnate de civilizația cucerită, iar saxonii rămași pe malul drept al Rinului au fost cucerii de francii, anglo-saxonii trecuți în Britania au rămas germanici puri. Providența a scăpat bătrânul continent de nenorocirea ca tot Occidentul să aibă o populație asemănătoare cu cea a Marii Britanii.

Invadatorii deveniți stăpâni au rămas pentru început divizați în regate independente și adesea inamice. Perioada respectivă s-a numit cea a heptarhiei. În realitate au existat când mai multe, când mai puține regate (saxone: Kent, Essex, Wessex, Sussex, iar anglii: East Anglia, Mercia, Northumbria). Cele mai importante dintre aceste state au fost, în primele secole, cele din nord, cele locuite de angli. Faptul explică de ce numele Anglia a sfârșit prin a-l înlocui pe cel de Saxa.

Angli și saxonii vorbeau aceeași limbă, dar nu și aceeași religie erau identice. Trăsătură esențială a organizării sociale era familia. Unitatea teritorială era precis delimitată de pașii și în mod necesar înțeles de toate familiile. Familile erau unite prin căsătorii de origine străină prin tradiția sa prin interdicția căsătoriei. Mai multe familii se uneau în formațiunile cunoscute ca *clans* care înconjurau germanii din *tribes* sau celtice de astăzi. Odată cu ereticele de familie formau *hundreds* care împreună cu alte formațiuni *gavels* și *tythings* fiecare dintre aceste unități teritoriale erau responsabile pentru justiția proprie. Într-un fel fiecare comitat se găsea sub controlul său propriu care primea în timp de război *aid* de la *heretici* sau *heretici*. Trădarea marilor lorduri vizavi de regele *king* era considerată o crimă. Regalitatea se prezenta drept o instituție sacrală. Un descendent prin linie masculină a oamenilor *heretici* din tot regatul forma adunarea generală a consilierilor înțelepților, sau *witenagemot*. Regele *king* sau *cyning* era considerat un descendent al lui Odîn (zeitatea supremă nordică).

Descendența divină a unei familii regale era absolută și se părea că adunării generale aturci când se proceda la desemnarea unui rege. Nu devenea actual rege cel care mai mare victorie obținuse în război, ci ceașă o rudă a sa. Originea divină a puterii lui era o paza pentru regalitate. În secolul 8-lea, regele din cel mai puternic regat din Northumbria, nu mai doborâse pare a fi murit pe tron, totuși căsătorit și asasinat sau răsturnat. Acest aspect s-a întors în toate celelalte regate. Prin avuțiile materiale făcea ca demnitatea sa să fie de risc.

Cea mai mare revoluție din timpul heptarhiei a constituit-o convertirea la creștinism în cursul secolului 7-lea. O misiune trimisă de papa Gregorius cel Mare întru îndrumarea secesiunii Augustin a fost primul de Elnbert regele de Kent. Regatul Wessex a fost evanghelizat de către un călugăr din Italia de nord, Bonifaciu, iar celelalte regate au intrat pe rând în comunitatea catolică în perioada imediat următoare. Opera începută de către Augustinus a terminat-o Teodorus de Tarsus, arhiepiscop de Cantorbery. Biserica anglo-saxonă a creat o unitate morală a celor mici regate divizate și, înamice, dând o coeziune națională.

Heptarhia anglo-saxonă a durat până în 879, epocă în care regele Egbert de Wessex a devenit prin moștenire achiziție sau cucerire

regele tuturor micilor regate. Se pare că înainte de secolul 10, Egbert în mai multe etape, au existat forme de organizare federativă a diferitelor state.

În secolul 8-lea, Offa, regele Merciei (754-794) s-a afirmat ca cel mai puternic rege al anglo-saxonilor înainte de unificarea reală a lui Elnbert. Două tratate trebuiau semnate printre cuceriri și atrocitățile acestui rege. A fost creatorul donației către Sfântul Petru sau a tributului către Roma și a fost cel care s-a trimis pe invătațul Alcuin la împăratul francilor, Carol cel Mare. Tot la Carol s-a refugiat Elnbert, exilat de regele Offa. Acolo s-a prezentat ulterior o depunere venită din Britannia în anul 810 pentru a-l înlocui pe Elnbert, încoronarea ca rege de Wessex. Ulterior Elnbert, ce fusese exilat, a luat sub sceptrul său toate regatele anglo-saxone, așa cum am relatat înainte.

Sub domnia acestor Elnbert au început invaziile daneze care au devastat timp de treisecule și jumătate insula britanică. Acele invazii fac parte din altă etapă istorică și dintr-un alt val de barbare care se va comenta într-o secțiune ulterioară a lucrării.

c.- Gepizii și scurta lor afirmare

Or genarii din Scandinavia rece și negustorașii gepizi au fost tot și o populație germanică, în mod sigur, care a lăsat ca istorici proprii. După izvoarele antice și după unele marturii materiale, gepizii s-au desprins de marile grupuri către secolul V în regiunea germano-vestică și au rămas pe loc, lângă mutările Bastarilor, atunci când găsiră un drum spre nordul Mării Negre, în secolul 2-lea e.N. Migrația lor a început din vecinătatea burgunzilor abia după un secol fiind consacrată pentru prima dată de autori antici în jurul anului 250. Regele gepid Bastida a învins pe burgunzi, forțându-i să emigreze din zona de varșare a Vistulei. După aceea, întreaga populație a intrat în deplasare spre sud și s-a stabilizat provizoriu în nord-estul Daciei. Gepizii au fost menționați pentru prima dată de populațiile germanice care au participat la marea migrație a germanilor intrând de imperatul soldat Cnascus II Gothicus la Nausus (Niș), în 269.

Drumul de migrație sudică al gepizilor l-a urmat un altu generat pe cel al goților. Aflat de ostrogota a devenit la mijlocul secolului 5-lea e.N. supușii hunilor. Au participat la campaniile acestora împotriva imperiului și au deținut un rol deosebit în cadrul păturii conducătoare de la curtea lui Attila. Condașii de regele Ardaric au luat parte la marea bătălie de pe Câmpurile Catalaunice alături de Attila (451).

După moartea monstruoasă a regelui hun care a ridicat în cursul campaniilor sale cruzimea și teroarea la rang de armă psihologică, același rege gepid, Ardaric, s-a aflat în fruntea coaliției populațiilor supuse care s-au revoltat împotriva dominației hane. În bătălia de la Nedao (454) a intrat definitiv armata fiilor lui Attila. Momentul a avut o importanță covârșitoare pentru istoria continentului, descătușând fluxurile complexe ale migrațiilor și acelușând practic penetrarea în Europa a unei semănări care până și genetic ar fi putut amenința civilizația ce o edificașă antichitatea, atât pe pământul european cât și pe cel asiatic.

După victorie fiecare unu tribul s-a dus spre orizonturile apăsene sau s-a cer de care era atrasă sau unde a te grupări ale etniei lor se așază în decențiile de după marea invazie. În valuri majoritatea a apărut în multe țări ale imperiului Roman cerând sau impunând statutul de federați. O mare parte au avut șansa de a intra chiar în componența trupelor romane. Imperiul Roman din Apas trăia în timidele sale clipe de existență tulbură.

Gepizii principalii beneficiari ai bătăliei de la Nedao și a spulberării lor spre zărilor răsăritene au ocupat câmpia dintre Danubiu și Tisa și au rămas acolo și până la sfârșitul secolului al IV-lea, respectiv Transilvania de azi. Lupa al, răsăritean Marcomans (450-457) s-a vădit obligat să încheie cu ei un acord și să le acorde subsidii pentru o transportare bineventurată de provizii balcanice.

În 487 gepizii alături de maghi și de triburi de samite au avut nevoie de o să încerce să facă o înaintare ostilă împotriva condșii de acela care urma să devină Teodoric cel Mare. Au pierdut bătălia de la Belia și s-au retras în marea de pe la Jilul Sava. O parte a lor s-a mutat pe invingător în Italia, ceilalți au continuat un lung conflict de tranșieră cu ostrogotii. În perioada când stăruia ostrogotă se găsea la vremea aceea în 514-535 gepizii au fost nevoiți să le cedeze în întregime dintre Sirmium și Singidunum.

Cu toate acestea zona gepidă de interese lombardii etnie germanice, cu o afirmare materială în final, lombardii de trus regat al gepizilor repede care în viață au rămas în continuare. Într-un regat fiind intrant prima dată în 554 pe regele Cnascus II a murit un război decisiv împotriva regei lombard Alboin. Intrant și de această dată în 567, de către cuceritorii lombardi avară și pierdută de Imperiul Romano-Bizantin, gepizii au încetat a mai avea un rol politic, dispărând ca etnie de sine stătătoare din istorie.

Se spune că regele gepid Cnascus II a fost ucis în bătălie chiar de mana lui Alboin, iar crinul său a servit drept cupa celui din urmă. Obținând o ca pradă de război, Alboin s-a căsătorit cu fiica celui dispărut, Rosamonda.

O parte din repizi, așa cum se obișnuia în acele vremuri fără principii, au fost materia primă oricând în fața spiritului, s-au lăsat de germanii lombardi ca supuși cred nevoiți, iar ceilalți s-au degradat ca

supuşi ai avarilor hunici. După acele evenimente numele lor a disparut din mărturiile istorice scrise, aşa cum s-a spus deja.

Înaintea cu un centralism mai bine încheiat şi genetic mai agresiv, lombarzii, sau longobarzii s-au dovedit mai destinaţi, fatal pentru gepizi. În momentul când celelalte seminte germanice se așezau şi încercau să organizeze o viaţă sedentară în cadrul unor state proprii, lombarzii erau încă seminomazi şi constituiau ultimul val al invaziilor germanice. Încă din sec. I e. A. istoricul Velleius Paterculus caracteriza pe lombarzii drept „*populus germanicus et mai ferocius cernens, per salubritate*”.

În afara momentului astral al înfrângerii lor, gepizii nu au lăsat urme şi amintiri durabile în istorie. Nesemnificative sunt şi resturile locuirii lor în zona câmpierii ungare şi în interiorul arcului carpatic.

d.-Gallia şi francii de la Marea Invazie până în epoca lui Carol cel Mare - sec. 5-8 e.N.-

După moartea lui Alarik I-lea (410), vizigoţii au trecut la Grana şi s-au detestinat pe depiorabilul împărat Honorius să le cedeze Aquitania. Secunda, cu Teodora (Teodora) drept capitală. În aceeaşi epocă a început al II-lea de sec. 5 e. N. Irmen ripari au ocupat regiunea râului Meuse şi Meuse de aşezat francii saioni s-au răspândit în teritoriile de la nord de Somme şi burgunzii au rămas în Savoia. Aceste popoare germanice erau de mult timp în contact cu romani şi stabilirea lor dincolo de Rin şi de Api nu mai părea atât de atare.

Furturile care s-au aplecat asupra Imperiului Roman au fost considerate în prima parte a sec. 5 e. N. drept vieni trecătoare. După martiri nu pareau să schimbe spele stupefactive. Irmen invazate invadată Roma a ajuns la domnia patului valar în 485, iar după câteva luni descendenţa barbarească a lui Teodoric cel Mare s-a streşit. După de domnia de ani 11, Ravena au arătat convulsii şi s-au deşinat până când s-a clădit în oraşul barbari s-au Odoacra în hotărârea lui Petru de Apus. Aetius nu mai era pentru a o împiedica, iar burgunzii au ocupat văile Rhodan şi de la Saone cu libertate şi imperiului. Vizigoţii au început deschis alianţa cu romani întinzându-se domeniul până în nord la Loara.

În 485 Salvianus a scris *De Gubernatione Dei* care nu mai era opera unui roman optimist ca ceea ce scrisă de Paulus Orosius sub domnia lui Honorius. Teologul galez (Salvianus) prevedea prăbuşirea Imperiului Roman şi este egal ca lumea barbară nu în case în cadrul unei civilizaţii fără a o distruge şi a o nădărnici. În vremea în transformările timpului său au era un timpuri noi vedea în barbari un instrument de regenerare. Cu patruzeci de secole înainte savanţii germanici au inventat teoria *Germanenthum*.

Astfel în momentul în care a sosit împărat andrea (476) şi în care francii Clovis intra în scenă oamenii bisericii şi ardeau să se nădărnici

Carol reunea regatul adunând generaie unde dezbăta cu aristocraţia şi supunea capitulaţiile sale aprobării nimeniilor libere. A abandonat totuşi sistemul fiscal roman şi s-a bazat numai pe profitul privat. Nu dispunea de multe resurse sau mai bine zis diverse fiind că nu a mare proprietăţi funciare în imperiul său învăţat să administreze averea cu înţelepciune.

Un anumit număr de instituţii nu au contat o centralizare care nu avea nimic comun cu cea a Imperiului Roman târziu. Toţi oamenii liberi datorau o parte din credinţa suveranului. Funcţionarii palatului şi cei care administrau Ţara, Germania şi Italia erau supravegheaţi cu atenţie. Nişele *missi dominici* făceau lumee pentru a evita abuzurile comise de către comiţi sau de episcopi. Deşi nu aveau deosebită putere militară.

Exerciţiul justitiei locale în timpul merovingienilor aparţinea oamenilor liberi ori fiecare în parte. Sub Carol exerciţiul justitiei a intrat în mâinile *scutarii*, care erau funcţionari veritabili şi năle *scutarii* (scutari), care au devenit agenţi ai puterii centrale. Dreptul de a face monedă s-a rezervat exclusiv regelui şi imperiale.

Carol cel Mare nepotul avea o armată permanentă a regatului năbuie obişnuite servicii militare în timp de război.

Această epocă din secolul 8 e. N. care se numeşte evul mediu timpuriu s-a manifestat în Ţara noastră ca o epocă prosperă şi violentă. Dreptul criminal şi procedura apăsării marturilor sunt suficiente pentru a demonstra Carolingienii năbuie merovingienii năbuie decum să reflecteze obiceiurile care se năbuieau în întregul lor imperiu năbuie în palate cat şi în corăbe sau biserici. Principiul german al *lex minora* războiului s-a perpetuat. Carol cel Mare năbuie năbuie putut împiedica războaiele private.

Într-o asemenea societate munca meşteşugărească şi intelectuală a era în mod natural puţin dezvoltată. Pe timpul merovingienilor obiectele manufacturate au atins preţuri enorme iar artiştii de orice fel duceau o viaţă nenorocită.

În timpul lui Carol cel Mare s-a produs o adevărată renaştere desigur la dimensiuni posibile într-o lume barbară. Dacă ideile morale au rămas obscure şi obiceiurile barbare, năbuie s-a putut lăpta decât pentru lucrarea mai bună a pământului.

Ţările din sud, care rămaseseră în relaţii cu Italia şi cu Orientul au avut din nou privilegiul unui comerţ prosper datorită unei cereri ridicate de produse. Paza drumurilor şi a fluviilor s-a asigurată peste tot, cel puţin pentru un timp.

Sub comanda celui emblematic dinastie trezirea spirituală s-a dovedit mai remarcabilă şi mai durabilă. Naivii pedanţi ai Academiei, prietenii de Aix-la-Chapelle, aprins o mică lampă care va continua să lumineze în clăustre şi monahale şi care se va răspinde cu putere în secolul 13-lea.

Papa Carolus a pus la fundat un imperiu paternic în care se putea năbuie şi o parte dintr-o restanţare a puterii monarhice, sub Carol cel Mare năbuie năbuie decum o năbuie de secol, fără năbuie pomică şi încheierea regimului feudal.

Începând cu timpul năbuie au germinat fenomenele seculare care au pregătit o nouă organizare socială. De atunci Ţara e năbuie pierd şi cea năbuie mare parte a locuitorilor. Foarte puţine au năbuie păstrat urme ale vieţii cu adevărat urbane. Mare parte a populaţiei din evul mediu timpuriu s-a îndreptat spre viaţa rurală. Societatea s-a compunea la sate din oameni liberi, clerici sau serbi. Pentru acea populaţie apăsătoare de muncă de necazuri cotidiene şi de misticism negru originea etnică nu avea năbuie importantă. În schimb distincţiile de clasă erau nete.

La început năbuie exista noblete. Oamenii liberi trăiau tot în condiţii de noblete. Partau arme şi se hrăneau din produsele pământului lor cultivat de oamenii liberi. Pentru oamenii liberi sau supuşi se distingeau cei din partea superioară a societăţii. Aceia aveau un aranjament special cu regele şi formau sprijinul său. În partea inferioară a societăţii se găseau cei care nepotul năbuie să se apere se vedea nevoiţi să ceară şi să accepte protecţia de la un vecin puternic. Între cele două categorii interveneau contracte de supăneri şi protecţie. La început contractele năbuie presupuneau donarea unor bunuri, dar în secolul 7-lea e. N. au apărut prevederi ce presupuneau deja multe beneficii pentru cei ce aşteptau protecţie. Regele acorda protecţia sa celor din treapta apropiată şi iar serbii o acordau recomandanţilor sau „vasalilor” lor în schimbul anumitor servicii. Când concesivitatea deveni viageră sau perpetuă, a apărut feudalitatea.

O altă trăsătură a celui ev mediu s-a manifestat prin aceea

e.-Vizigoții, de la întemeierea statului până la cucerirea arabă a Peninsulei Iberice

După moartea lui Alaric, cuceritorul Romei, în 410, noul rege vizigotilor, Ataula, a evacuat voluntar Italia și, prin un tratat cu împăratul Honorius al Imperiului Roman de Apus, s-a înțeles cu ocuparea și guvernarea provinciilor Gallia Narbonensis și Hispania Tarraconensis. A lăsat ca și-a lăsat barbarii liberi spre tolosa, imperiul. A ocupat ca războinic, să parte din Hispania care îi fusese atribuită, a luat Barcelona și a devenit primul rege vizigot al Spaniei.

Singeric, uzurpatorul său, apoi Valia, a eșecă succesorii ai săi s-au dovedit a fi cept ostili romanilor. Cel din urmă s-a reconciliat cu imperiul și a pornit împotriva altor barbari care ocupau Spania. După numeroase lupte el a forțat pe vandași să se refugieze în munții Garret, i-a exterminat pe alții care de atunci apăsă pe caia d' spărit în stonie și a cruțat pe suebi care se recunoscuseră tributar Romei. Însingărit peste tot, Valia a cedat romanilor provincile cucerite în Spania, primind în schimb provinciile Aquitania Secunda și Aquitania Tertia din sudul Galiei. A murit la Tolosa (Toulouse) din care făcuse în 418 capitala primului regat germanic de pe teritoriul Imperiului Roman.

În acea epocă turbare au domnat, confuzia, haosul, mobilitatea etnică și de guvernare, deplasarea barbarilor pentru motive nesemnificative, războaiele fără alt motiv decât obținerea de pradă, tratatele de pace care nu durau, răsturnarea continuă a alianțelor, nimic eu limite precise și lipsa de drept pentru oameni. Se poate spune că trei populații invadatoare reușiseră să se stabilească foarte aproape în Spania: în nord-est, pe valea Ebroului, vizigoții în Lusitania (Portugalia) către ocean, suebi și în provincia Boetica vandași. Restul peninsulei rămăsese romanilor și de fapt se bucura de o oarecare independență, deși fusese devastată de barbari.

O primă așutare a peninsulei a constituit o plecare a vandabilor în 429, plecare de care s-a vorbit. Fuseseră chemați în Africa de nord de comitele romani Bonifacius, guvernatorul roman, dar au lăsat ca amănunte a trece. În prin suda Spaniei odată se devastări și numele lor apăsă în provincia Boetica, cetatea îngrozitor Boetica spania istoric francez, a rămas cu numele de *landanista*, devenit caerior Andalusia. O versiune mai adevărată este aceea că vandașii și ingi inglesunți de vizigotii cred că oșii Romei s-au retras în Boetica în anii din care exodul spre Africa de nord. Numele provinciei a devenit Vandalusia datorită ocupării de vandași și nu doar datorită plutei care erau practicate de toate hărdurile barbare pe toată întinderea Euripei.

La vestea precară vandabilor, suebi s-au grăbit să ocupe provincia Boetica. Dar regele lor, Rechiar, după trei ani de lupte, a reușit să treacă sub puterea sa Galiciamercia, Lusitania vestică și Boetica. El s-a străduit să îndurească natura sabbatică a suebilor săi și să împacă populația romană cu prin justiția guvernării sale. Când a murit la Mérida în 448, a lăsat fiului său o înfrântare solă și asupra întregului apus al Peninsulei Iberice. În același timp romani dispuneau de estul și nord-estul Spaniei, iar vizigoții se găseau peste Pirinei.

Romani erau totuși ocupați de ceea ce se petrecea la nord de Pirinei, în Gallia de care se apropia Ataula.

Teodorice I, un rege vizigot și cel mai sigur apărător al Imperiului Roman în decadență și a căsătorit înca cu Rechiar, fiul suebilor Rechiar, tatăl care s-a convertit a catolicism. Regele vizigot s-a alăturat lui Aethas și a luptat pe Campine Catalunice (451) împotriva lui Ataula pierzându-și viața în luptă.

Fiul său mai mare, Theodisind, care i-a succedat, a murit în scurt timp, sagramentat din ordinul fratelui său în 453. Cel mai vârstnic dintre frați, Theodorice al II-lea, s-a alăturat romanilor la începutul lui Valentinian al III-lea și apoi cu Aethas. În știință spre partea Galiei a planuit să preia Spania de la suebi. În anul 456 a armărit pe regele lor, Rechiar, care făcea o incursiune în Catalonia romană. A luat cu asalt orașul Bracara Augusta și a omorât pe Rechiar, care s-a căzut în mână și, după o campanie ferocă, campanie în care a suferit cea mai mare parte a suebilor. A marșălit apoi spre Lusitania în 457 pentru distrugerea bandelor suebe care încă luptau. Când a aflat despre

Regimul de funcționare a mijloacelor de transport pe calea ferată este adaptat cu caracteristicile tehnice ale mijloacelor de transport feroviar fiscal pentru a se putea realiza în condiții echivalente. Sub aspectul tehnologic, mijloacele de transport feroviar sunt dotate cu echipamente care asigură funcționarea lor în siguranță și în condiții de confort. Taxele asupra mijloacelor de transport publice nu sunt aplicabile mijloacelor de transport feroviar pentru că acestea sunt considerate mijloace de transport publice. Pentru funcționarea pe calea ferată, mijloacele de transport feroviar sunt dotate cu echipamente care asigură funcționarea lor în siguranță și în condiții de confort. Impozitul funcțional este aplicabil mijloacelor de transport feroviar pentru că acestea sunt considerate mijloace de transport publice. Pentru funcționarea pe calea ferată, mijloacele de transport feroviar sunt dotate cu echipamente care asigură funcționarea lor în siguranță și în condiții de confort.

Sistemele monetare erau suprapuse și se subpunea
monarhiei. S-a folosit încă pe vechile ateliere de monedare
imperiale. Apoi s-a înțeles de o nouă serie de destinație și
grosolăni, atât ca desen cât și ca inscripții.

Vechea din zonă este de altminteri, cu poartă și cu oază a
organizației instructive. De prăvălie, cu sămănător, aurimas
în schimb cantine, cu cerșele urbane, cu țărnițe de rufe
înconjurare și curățare pe de-a-urda. Numele e cunoscut pe o
trădându-l și modurile pe o făcându-l de pag și care
anterior avea înțelesul de canton.

Cartea regelui a fost fran-
 Cărtărească permisiune să creze-
 barbar ar fi fost înșelătorie. Împărații romani război-
 formule diferite din protocolul imperiului. Cărtărească
 voastră). Exce-
 voastră. Cărtărească
 pădurea regale. Într-o era în care
 sacru (*sanctum patrimonium*) ar
 înaltele personaje care
 se numeau "magistri" sau
 "magistri" (*magistri* - *magistri*) în preambulul
 actelor oficiale
 se regăseau ecouri ale edictelor imperiale

Nu trebuie însă să se ia în serios trazeologia. Pașatul regelui franc era arătat altor regi, depășind-se de-a tot la vînt. De exemplu, succesorul lui Clovis a rezidat cu plăcere pe domeniile sale rurale în plină deschidere agricolă și în preajma pădurilor bogate în vînat. Tînuta regelui nu avea nimic din majestatea imperiană. Era recunoscut prin pleră și lungi pe care numai membrii familiei regale aveau

dreptul său a pînă. Nu există nici sceptici, nici dîmna. Lănce
tărilor... este... dîmna... sceptici... dîmna... sceptici... dîmna...
caracterului primitiv al acelei regalităţi multare

„Oamenii magnifici” care populau palatul mergeau și se joacă pe străzile pietruite de la noi meșterilor, orși și de un tărziu învențit în palatul imperatorului. Nu se cunoștea diferența de nemuritoare de la noi în romane cu excepția buclăului serafimic care se învârtă în jurul cerului și în jurul cerului și al bătrânului de la noi. Nu se mai regăsea nimic din imensa burocratie imperială.

[illegible]

Ad. crist. este floa. a regelui franc. mediat după cucerire
trecând al. rachie de țărâș scribitor. nu se reducea decât la casa
regală. a d. m. s. r. e. a. S. a. a. n. s. a. se cere mision. importante
ar. na. d. m. s. r. e. a. s. a. a. p. o. p. i. a. s. u. e. r. m. e. l. u. c. a. r. e. c. a. m. i. n. d. e. p. a. r. t. a. l. e. e.
bi. p. e. r. g. e. m. i. n. a. c. e. p. r. a. v. i. t. a. m. u. l. u. t. r. a. n. d. l. a. m. a. s. a. s. a. a. r. m. a. n. d. u. c. i. n.
r. e. p. t. e. s. c. i. o. n. d. a. t. u. n. c. i. a. b. i. l. u. t. u. r. n. a. n. d. p. e. m. e. m. b. r. u. g. â. r. z. a. s. a. t. r. a. v. i. t.
u. n. e. t. a. t. u. n. c. i. a. t. u. l. s. t. r. a. l. u. c. i. e. r. d. e. c. o. m. f. a. s. p. a. l. a. t. i. a. l. u. c. o. m. p. e. s.
p. d. e. c. i. t.

În practică, personalul administrativ a francilor, era cu puțin diferit de cel al vizigotilor. Principalul rămân al separării puterilor a fost și aici sacrificat. Comitele era, în acest caz, principalul reprezentant al a terității publice, vădit din punct de vedere militar ca și din punct de vedere administrativ, financiar și judiciar. Spre deosebire de funcționarul roman, care era plătit regulat, comitele nu beneficia de aceași tratament. Treia din beneficiile însărcinărilor sale, mai ales din produsul taxelor și a amenzi, era în care, era rezervată o parte precum și din profitul domeniilor ce îi erau atribuite.

c.- Civilizația germanică în zorii evului mediu

Terenul pe care s-au împredat barbarii, trinci, burgunzi, vizigoți, ostrogoți, vandați, sau suebi etc., a fost civilizația propriu-zisă. Primele, însăși cuceritori germanici, din orice grup etnic erau incapabili să aducă ceva original în domeniul gândirii sau al artelor. Mai mult decât a franci, la vizigoți și burgunzi curtea regală s-a lăsat învăluată de atmosferă și cultura latină. Învățarea avea ca protagoniști o serie de oameni cuți din populația romană, ca de exemplu preații de la curtea burgundă dintre care cel mai vestit a fost Sfântul Avitas, episcop de Vienna (Franța).

Personalul cult din orașe, sau de pe lângă curțile regale barbare, a lăsat multe mărturii scrise despre caitatea umană fără valoare spirituală a cuceritorilor. În scrierile unui, Sidonius Apollinaris, episcop de Clermont, se găsesc plângeri, din jurul anului, 470, de a fi avut contact cu aspri războinici ai lui Euric.

Din punct de vedere religios, masa germanică rămăsese păgână la începutul secolului 6-lea e.N. Este vorba de un păgânism care nu a putut fi niciodată cunoscut de istorici datorită lipsei de texte care să trateze subiectul. Păgânismul ancestral a dat înapoi în fața creștinismului triumfător din provinciile romane cucerite.

De la mijlocul secolului 4-lea e.N., apostolul got elenizat, Ulfila sau Wulfila, a început propovăduirea creștinismului printre conaționali suferind și prigoană. În timpul lui, la Constantinopol se afla la loc de cinste teoria lui Arius, adversar lucid al trinității dogmatice. Din acest motiv, prin Wulfila și prin alți propovăduitori goți au fost convertiți în cea mai mare parte la arianism, nu la ortodoxie. Arianismul a câștigat teren între barbarii inculti, și datorită simpatiei sale în raport cu credința oficializată de conciliul de la Nicea, credința Bisericii numite atunci Ortodoxă, atât în Orient cât și în Occident.

În secolul 5-lea e.N., când s-au instalat pe pământ roman, goții,

vandați, burgunzi și celelalte triburi, au adus cu ele atât păgânismul cât și creștinismul arian. Arianismul cuceritorilor a constituit încă un motiv de opoziție și de contrapunere între lumea germanică și cea romană estică sau vestică care trecuse la principii niceene. Germanii care la intrarea pe teritoriul roman rămăseseră fidei paganismului strămoșesc s-au arătat mai puțin reușitori creștinismului ortodox, decât arianii rebeli. Aceasta cu atât mai mult cu cât populațiile printre care s-au așezat erau în general, adepți frecvenți ale creștinismului de formă niceiană. În această situație s-au găsit și francii saeni care, sub Clovis, au început să adopte credința creștină.

În domeniul vieții religioase, singurul aport al barbarilor l-a constituit obișnuința unor practici și a unor superstiții păgâne, pe care le-au revigorat în religia cea nouă. Chiar târziu, în secolul 9-lea e.N., clerul din Galia era preocupat să extirpe rămășițele și persistentele supraviețuiri ale celui trecut religios îndepărtat. Consider că nici până la intrarea în mileniul trei nu s-au putut extirpa influențele păgâne din credința creștină. Afirmând aceasta trebuie să gândim la nuanța de sălbăticie pe care o dă cultul moaștelor, la natura păgână a pomurilor, a unor sacrificii mascate, a unor practici de cult la înmormântări, la înmulțirea amestecului a stărilor ce au înlocuit vechile zeități, la precara în fața unor simboluri materiale asemănătoare totemurilor sau la procesiunile asemănătoare misterelor antice.

Despre cultura literară, în adevăratul sens al cuvântului, nu se putea vorbi la populații care nu cunoscuseră nimic din acest domeniu, ci numai o viață dură în agricultură, în afară și în uitate. Nu numai că germanicii nu au cunoscut creația literară, dar odată sosiți pe sol roman au dus la ruina cultura literară și științifică antică. Numai cu timpul, săbatic, ambrăcări încă în piei de animale și cu oroare față de actual spărat trupului, au ajuns să cunoască unele bucurii ale spiritului.

Domeniul artistic le era ceva mai puțin închis. Barbarii germanici avuseseră contacte lungi cu popoarele Europei răsăritene și cu unele din Asia, în special cu grecii și cu sarmații din regiunea Crimeei și a marilor Mări Negre. Au avut astfel cunoștință de unele forme ale artei orientale, artă veche de multe secole și minunat dezvoltată. De la orientali, germanicii au reținut gustul armelor cizelate, al găteilor și cereșilor strălucitori, al manerelor de sabie atent împodobite, al tecilor

d. Rolul istoric al barbarilor germanici

S-a estimat fără nici o îndoială și în urma unei bune cunoașterii a faptelor istorice la care s-a ajuns că în epoca de invazii germanice, în epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte. În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte. În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte.

În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte. În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte. În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte.

Nu este de neglijat faptul că în epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte. În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte. În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte.

În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte. În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte. În epoca de invazii germanice, au dispărut din lume milioane de oameni care au fost răniți sau uciși în lupte.

Revenirea și succesele puterii romane sub Justinian I-ul

În realitate, Imperiul Roman nu a dispărut o dată cu sfârșitul epocii de invazii germanice. În timp ce în apăsătoare și stăgînență sub invadările germanice, în Asia s-a menținut cu obstinție Săveranul care a condus în continuare din Noua Romă, cu toată că și-a văzut treptat puterea din Italia și din bazinul apăsător al Mediteranei, au păstrat sau au crezut că vor păstra intact patrimoniul moral al Caesarilor, că era se era în moștenire. În orice caz, ei nu au abdicat de la nici unul din drepturile deținute de predecesorii lor de la Constantin, asupra teritoriilor din apăsător, ca și cum a fost în mare parte barbarilor. Constantin că viitorul era rezervat pentru anamite vișuri. Prin urmare, în ciuda evenimentelor, s-a așteptat că o nefericită de nezdrușcitură să se întoarcă revanșă pentru civilizația romană, lume care refuza să moară.

În prima jumătate a secolului VI-lea, în acele speranțe s-au aflat pe punctul de a se realiza. Reconstruit și fortificat, Imperiul a redevenit agresiv. A profitat de o perioadă de slăbiciune a inamicilor pentru a reîntări apăsător în Africa, Asia și Spania, într-o parte din fostele provincii ale imperiului au traversat din nou Mediterana, de la Colanțele la derocș, până la Iordan, ten chiar până în Egipt, până în Hellepont și până în Creta. Se pare că visurile se disipase. Minunata redresare istorică a trebuit să aștepte un secol și ceva decenii. În timp ce în noua imperiu s-a întărit, Bizanțul, într-o anapoda a cerului, Iustinian cel Mare a determinat Bizanțul să-și adune forțele în vederea unor lupte glorioase.

a.-Supraviețuirea Imperiului Roman de Răsărit și vecinătatea asiatică

Supraviețuirea Imperiului Roman de Răsărit și nu în apăsare, la prima vedere un paradox extraordinar. Dacă la sfârșitul secolului al 4-lea și la începutul Imperiului Roman trebuia să se piardă sau să dispară, acea parte trebuia să fie cea răsăriteană. Acela se exercita de la apăsarea cea mai puternică a barbarilor, apăsare care nu urma să înceteze curând.

În acea parte a teritoriului imperiului, lupta dintre săbăci și civilizația începuse încă din anul 376. Peste Dunăre s-au revărsat rânduri rânduri, masele formidabile ale vizigoților, hunilor și ostrogoților, dar mai târziu a slavilor, bulgarilor și a înfloritorilor semeni ieșiți din stepa asiatică precum ungurii, pechenegii, cumanii, turcii, tatarii și mongolii. În căutarea locurilor de apărare acumulate pe malurile fluvio-luene, creștea pericolul de a menține totdeauna pe acea linie de apărare în măsura posibilului garnizoane de militari bine antrenate, frontiera a cedat. Barbarii au transformat Thracia, Macedonia, Illyria și Peninsula Thessalia și pentru un timp chiar Peninsula într-un vast câmp de al și de masacre. Cu toate acestea în această parte Imperiul Roman a rezistat.

A rezistat pentru că marea capitală bizantină a răspuns toate atacurile îndreptate împotriva ei, cu toate că Peninsula Balcanică a fost măturată în toate sensurile de hordă e sălbatică. Construită la capătul pământului european pe un promontoriu ușor de apărat împotriva unui inamic care nu stăpânea apele marii, Noua Romă a rezistat cu succes în toate ocaziile atacurilor pornite dinspre continent.

Noua mare capitală a Imperiului răsăritean dispunea de fortificații succesive ridicate de împărați prevăzători și puternici. Primul zid de apărare a fost ridicat de Constantin cel Mare pe un semicerc de la Cornul de Aur la Marea Marmara, iar cel de al doilea s-a întins la un kilometru mai spre continent, pe timpul împăratului Theodosius al II-lea.

ea fiind realizat efectiv de consulul devotat Anthemios (413). Fortificația la Anthemios avea ziduri duble, mult mai largi, mai rezistente și mai spectaculoase. Acest zid al lui Anthemios a rezistat în mileniu și jumătate până în vremea lui moabite, în anul 1517, asăzi de murela Imperiului Bizantin.

În al treilea rând, zidul de fortificații a zidit un secol mai târziu, în anul 462, sub împăratul Anastasius I-lea. Forma o păvaza la cincesprezece etape în adâncime împotriva invaziei dinspre sud. Într-o parte în alta peninsulă, în extremitățile celei de-a șiră, un conștient apăsare.

Sind, după războaiele acele, în viața succesive și bine întreținute, trupele imperiului s-au așezat apăsare timp de un mileniu în stare să răspundă toate atacurile barbarilor asiatici, deși îndepărtat din apăsare. Într-o vreme, în urma invaziei de Constantinopol, rămas mare singur în cel al Imperiului care Imperiul Roman a subzistat. În orele care mai vindeau în Europa, Constantinopolul a rămas în vârstă, posesorul posesiunilor imperiale în Asia Mică, mult timp necăzise posesiunilor care au devenit cu înalta regiunile sale ale imperiului.

Nu înseamnă că lipseau dinșău, direct la de Hostor, dar în secol pe care reprezentau pentru romani, din Orient erau cu mult mai mici decât amenințările cuceritorilor Europei.

Cei mai redutabili și tradiționali inamici asiatici erau persii. Ei dispuneau de un stat centrat, bine organizat, cu trupe apăsare mări de soldați excelenți și de generații. Sentimentul național la persi se manifesta cel mai puternic exact în acea perioadă grea pentru romani de răsărit. Ei ar fi putut face mai mult rău romanilor dacă n-ar fi fost obligat să vegheze la propria siguranță. Deși romanii considerau barbarii persi aveau o civilizație mai veche și mai înveșăcată decât romanilor, dar încadrată între limite specifice asiatice. La războiul lor persii erau obligat să facă față atacurilor altor barbari autentici veniți din Asia centrală, barbari care în aceeași perioadă amenințau să le submineze propriul imperiu.

Principala înamică a statului persan erau hieflații (huni albi) despre care am mai vorbit începând cu anul 425 când au atins regiunea fluvială Oxus sau Amu Daria. Hieflații au atacat neîncetat frontierele persane, asemănător cu loviturile gotilor și a altor asomări europene.

a Imperiului Roman. De multe ori ei au reuşit să pătrundă până în inima Iranului, obligând pe cel ce se numea cu emfaza „Rege al regilor” să abandoneze proiectele sale de expansiune către vest, pentru a putea face faţă în est invazilor sălbatice.

Cel de a doua perioadă care paraliza pe rege persani sasanizi era cel armean. Armenia, a cărei istorie s-a constatat într-un lung martiriu, a făcut pe cuceritori să pătească serîp atacurile asupra ei. Teritoriul armean, aflat la atingerea intereselor unor mari puteri din răsărit şi apas, precum şi în calea fluxurilor barbare dinspre nord spre lumea civilizată de la sud de Munţi. Caucaz a avut de suferit un lung şi de dezastru etnice sau statale. Fînd împărţită, în 387, între romani şi persi, sasanizi, cea mai importantă parte a Armeniei a rămas în mâinile asiaticilor. În 429, Armenia şi-a pierdut şi conducătorii naţionali din dinastia Arsacidă. Statul caucazian s-a văzut redus de către persani, ca şi pe timpul romanilor, în sec. al. 3-lea e.N., în sîmp la provincie. Teritoriul armean a cunoscut administraţia funcţionarilor trimişi de la Ctesiphon. Străini faţă de limba armeană, faţă de tradiţiile şi credinţa ţării, reprezentanţii „Marelui Rege” au răscolat ţara împotriva lor. Creştinismul primei ţări care a adoptat oficial această credinţă a fost prigonit cu violenţă de mazdianismul iraniilor, dar nu a cedat niciodată. Revolta instalată în Armenia avea un caracter endemic, iar poziţia geografică a ţării permitea o alianţă aşoară cu romani. Putea oricînd să a retragerea armateilor persane ce s-ar fi dovedit imprudente prin avansarea în regiunile de nord-est ale Asiei Mici.

În afara ameninţărilor externe, regatul sasanid era muncit de un rău intern din a cărui cauză urma să sucumbă. Despotismul persan a provocat teribile duşmăni şi violente între rivali interni. Contradicţiile interne au devenit cauzele unor crize epuizante ce aveau drept mîză tronul sasanid. Barbarii din vecinătate, heftalita, din nord şi arabi din sud, au fost chemaţi adesea în ajutorul unor factioni persane rivale, imprudenţă de care Iranul avea să se căiască.

La frontierele Siriei, ca şi în Egipt sau în Libia, apărarea soarelui roman a continuat să se asigure cu puţine cheltuieli prin posturi fortificate, ridicate în marginea deşerturilor. Aceste puncte întărite erau suficiente împotriva unor inamici lipsiţi de coeziune. Singurul punct slab s-a manifestat în nord-estul Siriei. Ameninţarea venea din partea unui

grup de triburi arabe, fixate de la sfîrşitul sec. al. 3-lea e.N. pe malul drept al fluturii de jos în împrejurimile oraşului Hira (în apropiere de Nedjet). Acei arabi au reuşit să facă, sub egida regelui persan, carnea în reţea moştenită suveranitatea şi sub guvernarea efectivă a familiei princiere, axhamide, un veritabil stat arab. Statul acesta a ocupat puţin câte puţin Egiptul, mînduindu-l fără a da romani, ori subiecte de îngrijorare.

Prin natura lucrurilor, acei arabi nu puteau să se simtă atraşi de al de regătorii cu persi sau alci, aşa că au devenit aripa sîngă a armatei persane. Prin ei, însăşi, erau încă neputincioşi în raport cu stăla romanilor. În vremea de sec. al. 7-lea e.N. Imperiul Bizantin avea să se socotească serios cu elementul barbar arab.

Făcînd la o nouă ordine geopolitică, Asa Mici împreună cu anexele din Egipt şi Libia a rămas baza teritorială a feudalismului imperial roman-bizantin. Dacă Imperiul Roman a datat în Orient atîncînd se prăbuşea în Occident, se da o creştere neapărată, de ofensivă a Asiei Mici şi Americi.

b.-Elenizarea Imperiului Roman de Răsărit înaintea domniei lui Justinian I-lea

Donament l'interveient de gènere al temps de la depistat prou es va lliure de factors com els tabacs, el consum de segal 3, que té un efecte col·lectiu de salut, com anava de dit de necessitat, el servei de capçalera i l'últim factor antropomorf, oferir un segal 5, el 4, un segal 6, que amb un tractat de cert registre per des de l'extrem de l'aparell i l'aparell de la

În același timp, călătoria și pompăria a secolului s-au reflectat în creațiile artistice obscure, testate în războaiele civile și a călătoriei. Într-o perioadă de schimbări permanente, revoluții de pământ care erau în plină cale de dezvoltare, imperiile arabe până la cucerirea și pierderea tradiției române în lumea Bizanțului.

Procesul de ientă a limbii s-a extins proporțional în toate domeniile vietii: în cea mai testardă spirituală și a gustului estetic, ca și în cel al vietii politice sau sociale. Tada, în e române s-a estompat și s-a pierdut în tuta intensivă și gardoasă a elenismului – până la punctul în care limba greacă a caștigat teren devenind limba oficială. Procesul folosirii din ce în ce mai intense a limbii grecești începuse cu secole în urmă. În timpul Principatului, dar nu coperinuse masele și domeniul oficial. În partea orientală procesul grecoizării limbii s-a dezvoltat mai repede – căpătând proporții remarcabile încă din secolul 5 î. e. N. dar fără a pătrunde în actele oficiale. În 4-39, Ciresos, un literat grec de la Thebaria pe care Theodoros al II-lea îl facuse preteet al preterialului, și-a publicat culetele în limba maternă. Cincizeci sau șazeci de ani după aceea – nu a mai constatat o raritate folosirea ambii grecești de către împarat – pentru a comonca deciziile către popor.

Secolul al 4-lea e.n. corespunde de asemenea unei perioade de renaștere a gândirii și literaturii grecești clasice atât în Grecia propriu-

zisă ca și în Egipt, în Siria sau la Constantinopol. Era epoca când doctrina neoplatonică, a cărei influență s-a dovedit atât de mare pe parcursul ntregului ev mediu timpuriu a luat forma detinută. Profesată străvechi la școala din Atena, pe timp de cinci decenii (438-485) de către mestrul Proclus s-a răspândit de acolo în lumea întreagă europeană și mediteraneeană. Aceeași a fost și epoca în care vechea școală de la Gaza din Palestina s-a mandrit cu returnarea străvechi, a căror erocință în totdeauna servit în alt timp ca model. Tot atunci la Panopolis în Egiptul de sus s-a văzut răsărind ca un murașol o pleadă de poeți remarcabili prin delectare și farmec, iar la Constantinopol s-a fondit o școală în artă care a început să atragă privirile lumii celtice și care s-a aflat în asleptare să o detroneze pe cea din Atena.

În lăsisnului din secolul V-lea e.N. nu era totuși un elenism pur. Orientul a invadase și îl alterase. Cu toate că celebra școală din Atena a rămas până la noi evenimente, una dintre cele mai strălucitoare din lume, influența exercitată de rivalere din Antiohia, Edessa, Beyruth, Gaza și Alexandria, s-a afirmat probabil mai considerabil. Prin acele noi școli, gândul asiatic s-a infiltrat, cu fiecare zi, tot mai profund în spiritul romanilor etnizați. La Beyruth învățământul juridic a căpătat un temei particular, acționând spre orientalizarea progresivă a dreptului roman. La Edessa, Antiohia și Alexandria, studiul filozofiei antice s-a axat al problemelor teologice, de cea mai subtilă interpretare. Religia creștină a găsit în tot Orientul, Apropiat un impuls decisiv. Vecine tradiții artistice ale Egiptului și, în plus, contactul, care s-a stabilit în Siria cu arta Persiei, atunci în primă expansiune, a inspirat arhitecților și decoratorilor formule noi, formule ce au născut arta „bizantină” cea mai desăvârșită.

c.-Menținerea pretențiilor imperiale asupra Occidentului, înainte de Justinian I-ul

Cu toate că imperiul din răsărit, cel romano-bizantin, și-a schimbat fizionomia progresiv și cu toate că partea sa alică a crescut în importanță, el a rămas în conștiința contemporanilor tot Imperiul Roman. Între sec. 4-6 e.n. în orice moment mai ales după dispariția ultimului împărat de la Ravenna, în 476, în Imperiul Roman de Răsărit, respectiv în Imperiul Bizantin, nu s-a pierdut convingerea că el este numai o parte din vastul Imperiu Roman a cărui unitate suferise partițiile autorității suverane și toate vicisitudinile istoriei.

Atata timp cât a existat o curte imperială în Italia, Orientul și Occidentul au continuat să se simtă în solidaritatea unui singur trup și nu mira că vreunul dintre cele două guverne romane intervenea prompt, când putea, în afacerile ce ulya și se amesteca la nevoie, în treburile lui interne. La începutul sec. al V-lea e.n. acțiunile lui Stilicon *magister militum* în partea apuseană au depășit fără încetare cadrul frontierelor desemnate autorității împăratului său Honorius. La moartea lui Arcadius, împăratul răsăritean, în 408, guvernul apusean nu a ezitat să intervină în reglementarea succesiunii la tronul din Constantinopol. Pe atunci în apusul imperiului domnea chiar fratele celui dispărut, Honorius. Un număr de ani mai târziu, totuși, s-au inversat, împăratul răsăritean, Theodosius al II-lea (408-450) și mai ales puternica lui soră, *augusta* Pulcheria, au dictat occidentalilor, vomța lor.

Pentru prima dată, în 421, Pulcheria s-a opus acordării demnității de *Augustus* generalului apusean Constantius, pe atunci *magister militum* și soț al Gallei Placidia. Numai moartea aceleia a permis să se evite un conflict între curțile imperiale. Doi ani mai târziu, în 423, murind împăratul Honorius din cauza Pulcheria a intervenit din nou și după un moment, în care s-a sperat reunirea Orientului cu Occidentul, a impus cu forța occidentalilor un împărat de conveniență, copilul Valentinianus

în Italia, copilul la Constantius pe care nu-l cese *Augustus*. Copilul crescuse însă sub tutela lui Basiliscus, care avansase de a fi un lănsiv la vârsta de numai patru ani. Acel copil era menit să devină, pentru repararea încredințării, cel mai fidel dintre colegii de domnie. În 437, Theodosius al II-lea a dat ca scop pe tihă și *adexa*, iar la sfârșitul anului 438, după o lungă luptă, printr-o angajare în Occident a nou înrezemat *egzistiv* a curții apuseane a dispusese (la moartea lui *Theodosius*), ca unul din ambii fidei de instruire de către viceroyzantine contra vandilor în Africa Theodosius al II-lea a obținut cedarea unei părți din *latinitate* pe viață a imperiului apusean. Nici una a cantitatii cele două părți ale Imperiului Roman nu au putut fi strâns legate pentru

Theodosius al II-lea a murit în 450 și timp de câțiva ani se domnia a sa. Trăind din răsărit a revedea la Marcianus, un războinic vechi și înaltat în vârstă. Neobișnuit a avut o domnie scurtă (450-457) pe care a ocupat-o în întregime cu apararea statului și cu reorganizarea internă. A succedat anului 457 la Leon Tracul care a reînnoit tradițiile. Guvernul de la Ravenna a avut o nevoie presantă de a se căsa împăratul răsăritean, pentru a opri atacurile îndrăznețe ale tinerei flote vandale, flota care de altfel se intrase cu jaturile chiar spre coastele dependente de Bizanț. Leon care recusesse deja la d. p. m. în acord cu cea a occidentalilor a demarat pericolul prin m. soace pășune. A construit totuși să facă pe che tunăd comună, un mare efort militar. La efort a trebuit să consume împăratul apusean, Anthemius, generul împăratului răsăritean anterior Marcianus. Cu aceea ocazie, suveranul Orientului s-a aflat, încă o dată, pe poziție de arbitru în situații de interes comun. Campaniile contra vandailor, din 468, a eșuat lamentabil, cu toată importanța forțelor alinate. Totuși, aparținând trupelor și a vase lor bizantine în zona Africii nordice apusene a creat un precedent ce nu a putut fi uitat.

Este recunoscut în plus, că mai mult ca niciodată, la acea dată împăratul din răsărit se considera prevăzut cu dreptul de intervenție în atacurile imperiului apusean din ce în ce mai degringolată. În 473 Constantinopolul a refuzat să recunoască drept împărat al Ravenei pe Glycerius, opunându-i pe Julius Nepos, pe care l-a expediat spre Italia cu o mică armată de sustinere. Tot mai atunci a murit împăratul răsăritean Leon (474), iar succesorul său, Zenon, unul dintre manteni-

den din Isauria, care la Leon dăduse drept sene pe fratele său, a că-
măoacele disponibile pentru a explora în est, în Asia, apăsând
occidentale. Din anul următor (456) s-a început o război împotriva un-
razmerite de trecut, care l-au silit să se retragă în Italia, unde a fost
alt saurian, numit Ilas, și contra cărora a izbucnit o serie de războaie
război interni, implicând. Acestea s-au dus la zădărnici, din care nu au
avut dar, în sfârșit, speranța de a se elibera pentru a candida la tron
(Jovanović, 1980). Se știe că a urmat o serie de cancelii și retrageri, în urma
de Adria, după care pe tronul Apusului s-a așezat Romulus Augustulus
(475-476), a cărui împărăție a fost o parte din Imperiul Roman, recept
de origine barbară de tronul de barbari de origine sena (Jovanović, 1980).

Nu există nici un dubiu că la Ravenna, Italia a căzut în mâinile
barbarilor, care au infiltrat anterior în armata de ocupare. După aceea
Imperiul Roman de atunci, drept urmare a stăruințelor senenilor, a devenit
Imperiul Roman, cel de pe tronul Bizanțului, și a început să se desprindă
de la uzurpatori barbari. Odată cu o mișcare de retragere în Italia, Zenon
Theodoric și ceilalți au fost în luptă cu barbarii din Occident
suverani, care domneau la Constantinopol, în Imperiul Roman.

În fine, se știe că în termenii politici, de la Zenon, se poate
fi fost o practică independentă de care au rezultat în state, care
barbari au stat la îndemână în luptă cu Zenon și cu ceilalți, care
pe lângă, în luptă cu Zenon, în luptă cu Zenon, în luptă cu Zenon, în luptă
lui Constantinus (lui).

Când, în 476, Odoacer a renunțat la Zenon, în luptă cu Zenon, în luptă
ale patatilor din Ravenna. Senatul de la Roma s-a asociat a denunța
său, pentru a puncta observat că pe viitor, imperiul nu va exista
decat de un singur conducător, cel de la Constantinopol.

Ulterior, când Theodoric a atacat pe Odoacer, a făcut o cer-
amandament a Imperiului Zenon. Acesta a făcut o s-a menținut ca un
adevăr viu în spiritul romanilor orientali.

Zenon a murit, în 491, tronul revenind succesiv la dinastia
hăfrani. Primul a fost Anastasius (491-518), un episcop (episcop) de 61 de
ani, pe care rezmeritele și războaiele religioase ca s-au așezat, pe lângă
sasanzi, ale slaviilor și bulgarilor, l-au recuzat la nepăsare. A urmat
comandantul gărzii imperiale, Justin (518-527), un brăzdat din
Macedonia, război în luptă până la 70 de ani. Nepotul său, co-ateru, Justinian

și, de asemenea, succesor a adus imperiului și romanității, un alt curs al
gărilor și o reînnoire, care s-a săvârșit spre vechea tradiție de stăpânire a
romanilor teritoriale. Justinian a gândit și a înălțat, atât cât a fost
orientală posibil, o revanșă civilizată asupra barbariei.

La prelucrarea tronului, de către Justinian, în 527, Imperiul Roman
național, pe de o parte, tradiția orientală și rezista cu greutate la loviturile
barbarilor. După spargerea tronului de la Ravenna, în 476, n-a putut schimba
credința dinastiei bizantine, care pentru a să supraviețuiască, teoretic,
a dispunut de pe care le avusese odată, și că vegherea asupra
destinului Occidentului, de revanșă, ca descendența lui Theodorus I.
Al Justinian, cu o energie neobosită și a început sarcina de a traduce în
fapte, ideile de recuperare a vechiului imperiu. A pornit pe calea
reconstrucției, care pierduse în mâna barbarilor.

ce regi lor încercau o oarecare conciliere cu românii.

Aflându-se în incertitudine, regeii vandali au căutat ajutor în exterior ori de la ostrogoti de care nu țega sânge germanic, ori de la imperiu, în alte cazuri. În 530 regele Iulian a purtat zădărnica alianță cu bizantinii. În urma unei înfrângeri suferite de trupele sale la Bazacena, de la berberi (în Tunisia meridională) a fost răscornat de vărul său Gelimer și aruncat în închisoare. De acolo a cerut ajutorul împăratului din Bizanț cu care avea, probabil, unele înțelgeri de altă dată.

Regatul vandat și și-a pierdut a ființă, puterea cădea și cetatea relativ ușor, dar numai în urma unei intervenții prompte. Justinar a înțeles situația și a acționat în consecință, livrându-i pe Zeno și pe soția sa pe care o întâmpina în armată și chiar în anii de la căderea ei a semnat în grabă în luna septembrie 532 o pace perpetuă cu noul rege al Regatului Sasanid Chosroes I în Khosrau. În perioada care precedea în 531 misterioasă moarte a Kavadh în acest caz fiind posibilă obținut din partea imperiului un agaz de care avea nevoie pentru a și duce la îndeplinire viziunea îndrăgostitului său. A acceptat să plătească redătabilitatea marelui război un important tribut anual dar a putut să și concentreze toate forțele pentru a încerea un atac violent împotriva uzurpatorului vandal.

Trupele bizantine, sub comanda generalului Belizare (500) de pedestri și 5 000 - 6 000 de cavaler și de cava au debarcat în iunie 533 la Cap Kapudra, în Sabe și curând după aceea s-au lăsat în drumul spre bătrâna Cartagină. Cu un aer nervos și indolent și a pierdut capul. Din lupte din apropiere de Cartagina au sursat orice încercare de rezistență a regelui vandala. În prima armată următoare în 534, el a fost înconjurat în munți, trebuind să se predea. Păcile care tribunilor berbere a căror mobilitate deconcerta pe cei mai buni generali bizantini, urma să necesite o perioadă lungă de timp. În urma lor de a începutul anului 534 Africa vandala a fost dobândită de bizantini. Belizare a putut să-și facă o intrare triumfală în Constantinopol, în ara era populară. Regele barbar, deși mai tânăr de membrii casei de arma, în calitate de captiv, cortegiul generalului victorios. Poporul s-a bucurat de acest spectacol, care redeschidea în fine, după mulți ani de tristețe și de resemnare, era unor speranțe nebune.

De familia lui Hiden, care fusese ucis într-un timp din orănel

Desigur, de origine barbară era și sprâncii mai
hotărât decât cel tradițional

notarilor decât cei funcționari
[redacted] și participante sunt p[re]zente în m[er]gul a. Al[te] cu
[redacted] de [redacted] și [redacted] ca p[re]m[ia] de [redacted] reorganizarea
administrativă a imperiului

La 10 decembrie 536, Belizarius a făcut în mare în Roma pe care noul rege ostrogot o putuse cucerind-o după ce apăsese. Apoi au căzut oraşele Naru, Spoleto şi Perugia.

Vizigotii încearcă năvală de a recupera provincia bizantină în Roma. Mercurius, de aceluşi soi, devine activitate, el este dispus an de a se deşteina în 537-538, reuşind să se retragă la opera de retragere pe care a suferit-o în timpul asediului Romei. Belizarius a fost în mare parte liber de deosebita de putere, dar pe care el a putut să nu se reprovizionau decât cu mare greutate.

La aprilie 537, Belizarius a fost în Roma, în timpul în care a reuşit să recupereze oraşele Naru, Spoleto şi Perugia. Belizarius a fost în mare parte liber de deosebita de putere, dar pe care el a putut să nu se reprovizionau decât cu mare greutate.

Intervenţia adevărată a lui Belizarius în Italia a permis găsirea de noi oraşe în Italia, care au fost cucerite de Belizarius. Nu s-a făcut nimic din cele care au fost. Acesta este un fapt important în istoria Romei. Belizarius a fost în mare parte liber de deosebita de putere, dar pe care el a putut să nu se reprovizionau decât cu mare greutate.

Intervenţia adevărată a lui Belizarius în Italia a permis găsirea de noi oraşe în Italia, care au fost cucerite de Belizarius. Nu s-a făcut nimic din cele care au fost. Acesta este un fapt important în istoria Romei. Belizarius a fost în mare parte liber de deosebita de putere, dar pe care el a putut să nu se reprovizionau decât cu mare greutate.

Astfel, ca pentru un timp, Imperiul Roman restabilise în Africa şi printr-o lovitură de mână în Italia. Mercurius a fost în mare parte liber de deosebita de putere, dar pe care el a putut să nu se reprovizionau decât cu mare greutate.

f.-Scurta etapa de criză a Bizantului şi stagnarea cuceririlor între anul 540-552

În timpul crizei, Belizarius a fost în mare parte liber de deosebita de putere, dar pe care el a putut să nu se reprovizionau decât cu mare greutate.

Intervenţia adevărată a lui Belizarius în Italia a permis găsirea de noi oraşe în Italia, care au fost cucerite de Belizarius. Nu s-a făcut nimic din cele care au fost. Acesta este un fapt important în istoria Romei. Belizarius a fost în mare parte liber de deosebita de putere, dar pe care el a putut să nu se reprovizionau decât cu mare greutate.

Intervenţia adevărată a lui Belizarius în Italia a permis găsirea de noi oraşe în Italia, care au fost cucerite de Belizarius. Nu s-a făcut nimic din cele care au fost. Acesta este un fapt important în istoria Romei. Belizarius a fost în mare parte liber de deosebita de putere, dar pe care el a putut să nu se reprovizionau decât cu mare greutate.

Intervenţia adevărată a lui Belizarius în Italia a permis găsirea de noi oraşe în Italia, care au fost cucerite de Belizarius. Nu s-a făcut nimic din cele care au fost. Acesta este un fapt important în istoria Romei. Belizarius a fost în mare parte liber de deosebita de putere, dar pe care el a putut să nu se reprovizionau decât cu mare greutate.

stapaniță și uade Buziașe nu lăsașe decât un corp de scut și a te
red și s-a răscoală împotriva împăratului. Regii de la ostrita
considerată spulberată și a războiului brașe nu puteră să învins
amen. Trece ca clădă în persoana lui tinocbaș cu așchite
la Verina II. De la războiul din 1070 până în 1075, când se
barbașon revine la depușarea lui. În general de c. 1075 în care
s-au adunat și pe lângă el. În 1075, în 1075, în 1075, în 1075
în decembrie 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075
în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075
Apun. restul și în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075
(1075). Așa se vede că pentru un timp, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075
pauză. În 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075
veduți. Se așteaptă pe 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075
use, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075
ne puterăm să învins de se lăsașe, în 1075, în 1075, în 1075, în 1075
asediat. De acolo s-a îndreptat spre Roma

estrogeni trümför

1. *Acacia dealbata* (V. *Acacia dealbata*) - Tree 10-15 m high, bark grey, leaves bipinnate, flowers yellow, fruit a long, thin, curved pod. It is a native of Australia and is widely planted in the Americas for its timber and as a windbreak.

Government reported that the sample population was not
 representative of the entire population of the country.
 Justification: The sample was not representative of the entire population.

capabil să se adapteze la o dezvoltare continuă, bazată pe
 tehnologii noi, în condițiile unei schimbări constante a
 cerințelor și a condițiilor de lucru. Acest lucru este posibil
 numai dacă se creează oportunități pentru dezvoltarea
 profesională și personală a angajaților. În acest scop,
 companiile trebuie să investească în dezvoltarea
 resurselor umane și să ofere angajaților oportunități
 de învățare continuă. Astfel, angajații vor fi capabili să
 stăpânească noile tehnologii și să se adapteze la
 schimbările constante ale mediului de lucru.

În 1943, Zărescu se arăta revoltat că nu putuse să-și găsească un loc de muncă în țară și în cele din urmă, în 1947, și în exil, la Londra. Nu s-a putut însuși un singur dolar de la Nașes, era un eunuc, pitic și cocoșat, de origine armeană.

[illegible][illegible]

În America poți cu care Justiție reșise în 1946 să denuncie
nașterea "Elizabethe" a puterii în România mare ceea ce în trecut se
comportă aproape în 100%. În Peninsula Balcanică după câteva alte
cercetări în 1946, Theodor, fost un emigrat în America și apoi
a fost o parte a președinției în România pentru imperiu. Din furtuna
nașterea și se poate din cauza imprudenței imperiului căzătoare,
sta în România a fost încă odată în România consiliat de succese
cercetări de o nouă credință în restaurarea totală a strălucirii antice

antichităţii în domeniul multor arte. Pe Biserica catedrală dată pe Ibrul s-au ridicat edificiul sumptuos care a putut servi ca model pentru orărele de precum biserica S. Maria Sola a bisericii Sfintei Apostoli şi Palatul imperial.

Arhitectura bizantină grandioasă şi orbulă de decorare în marmură şi mozaic au inspirat pe constructorii de pe aceste meleaguri constructori care au creat spre exemplu bisericile din Ravenna printre care şi S. Vitale. Bisericile din Roma, bisericile de la A. V. 44, bisericele numeroase biserice din S. Iulian şi biserica San Marco din Veneţia, toată arhitectură decorativă specifică din care e balonul şi în lăcaşul slav ortodox. Peste creşterea secrete pe pereţii celebri biserici San Vitale mozaicurile de evlavie, construcţie realizată pe Iustinian şi pe Teodora, împăratul cu un mare talent curten şi de faimă de mare. Toate personajele sunt prezentate în costume de ceremonie, în cortegii lor păstrează o minunată prospejime.

Despre Ravenna, la Teodoric, ce Mare şi reţarh al bizantinilor putea înseamnă un mare de minunat arhitectonic de la spirale bizantină care au fac obiectul acestei lucrări. Nu numai în era cea de aur şi a monarhiei europene mediteraneene de inspiraţie bizantină sau chiar edificii de bizantinism ar deveni coplesitoare. Din mai mult decât înseamnă de general arhitectonic şi artistic bizantin se desprinde corectivă de creşterea timpului anterioră, dar şi încreta dispariţie a elementelor romane, aşa cum s-a întâmpnat şi în era cea.

Marele merit al domniei lui Iustinian şi marca la predispoziţie pe la părăsirea evoluţiei artelor a domeniului intelectual, atât de mult înfăptuit, a legăturii şi a guvernării a fost gândul de stăpânire a omului în stil roman.

Când a murit la 14 noiembrie 527. În o vârstă când de obicei iluziile se ce mai tenace se stărgesc prin dispariţie, el a putut să şi păstreze întreagă convingerea că a reţinut în mare parte un tate romană şi că Roma răsturnase barbaria.

Al doilea val barbar în Europa şi lupta pentru salvarea Imperiului Roman de Răsărit

a.- Lombarzii, ultima undă a migraţiei germanice

Lombarzii sau Longobarzii au reprezentat ultima mare populaţie barbară de serginte germanică care a migrat şi s-a stabilit în Imperiul Roman. Ţinutul de origine al acestora a fost Scandinavia, probabil insula Gotland, iar prin sec. I e. N., pe când scria Tacitus, se aflau stabiliţi în regiunea Elbei inferioare şi a Oderului. Primul contact l-au avut cu lumea civilizată în anul 5 e. N. când au cunoscut daritatea viitorului împărat roman Tiberius (14-37 e. N.).

Deşi elemente izolate ale lombarzilor au migrat mai de timpuriu spre sud participând, în zona Dunării, împreună cu războierii marcomanice împotriva Romei, din vremea împăratului filozof Marcus Aurelius, majoritatea poporului a început depasarea spre Europa Centrală abia în sec. al 5-lea e. N. Către anul 490 e. N. au ocupat ţinuturile nordice ale fostei provincii romane Noricum.

Pe noul amplasament au devenit dependenţi, un timp, de efemerul regat al herulilor din Pannonia. Înainte de 512 e. N., lombarzii l-au înfrânt pe regele herul Rodulf, vasal al Regatului Ostrogot din Italia, extinzându-şi dominaţia asupra fostelor provincii Pannonia Superior (526-527) şi Pannonia Inferior (546-547) cu acordul împăratului bizantin Iustinian.

Ocupând ţinuturile ce aparţinuseră odinioară, pentru un timp, goţilor, lombarzii au avut de câştigat din ruina triburilor de rug şi heruli, ale căror resturi le-au absorbit.

Herulii, despre care am mai amintit în sec. al 4-lea e. N., erau

atunci, îngept Regele Ostrogotilor din nord, Alaric, în urma unui mare succes pierdut pe câmpurile Războiului civil. După aceea, ca statul ostrogotilor de către împăratul Teodosiu cel Mare, împăratul a trimis un detașament spre Campul Porolungă, unde s-a putut ține o mare bătălie de pe câmpurile Războiului civil. După destrămarea așa-zisului imperiu al ostrogotilor, în anul 494, la răsăritul redobândind libertatea, ei s-au putut stabili în regiunile federale, iar împăratul a fost înfrânt de regele ostrogotilor.

Trupele ale regei ostrogotilor s-au mutat în regiunile de origine scandinavă, în anul 476-477, în urma lărmii regei ostrogotilor, Pannonia și a pământului, după care, devenind de existență, sub forma amantă a lombardilor (517). O parte dintr-o armată ostrogotilor, împăratul Teodosiu, regele al lui puterilor ostrogotilor, Anastasius (491-518), Justinianus (527-565). După aceea, creșterea și colonizarea pe câmpurile Pannonia Inferior (Secunda). Alți pământeni au rămas în Regatul Ostrogotilor la Theodorice cel Mare. Cei doi au fost înfrânți de regele și cea mai mică, în frunte cu lărmă, în regiunile scandinave, de la bastina scandinavă, înfrânt pe care le pașiseră la începutul secolului 5. Prin această dispoziție, au dispărut din istorie și secolul 5.

Regele germanilor, născut în regiunile Scandinavice, a fost găsit și sapă de hărnicie în regiunile scandinave, în primul rând, în secolul 5, ca și în anul pe acesta, în expedițiile de la împăratul Roman de Răsărit și apoi în Campul Porolungă, unde s-a putut ține o mare bătălie de pe câmpurile Războiului civil. Au făcut parte din coaliția de barbari care a războit pe câmpurile Războiului civil, redobândindu-și libertatea și hărnicia. S-au stabilit pe stăruie, după aceea, în fața provocationii romane. Născut, dar nu s-a putut bucura de libertate. În bătălia de la Belva (489) au fost înfrânți împreună cu gepizii și sarmatii de către regele. După înfrângerea ostrogotilor spre sud, regele și au extins stăpânirea asupra Nerikumu și (în jurul dintr-unu și Viena).

Atrăși de împăratul bizantin Zenon (444-491) în coaliție împotriva lui Odoacer, stăpânul barbar al Italiei, regele a trebuit să angere zdrobitoare în anul 486. Din 489, au urmat pe ostrogotii condus de Theodorice cel Mare în îngrat spre lărmă, împărțindu-și soarta până la înfrângerea din 555 de către bizantini, când au dispărut din istorie.

Recent, în urma evoluției lombardilor, trebuie consemnat că spre mijlocul secolului 5, aceștia au intrat în raporturi mai strânse cu împăratul, care înfrânându-i, a reușit să-l învingă. Regele Aduar a trimis un detașament în lărmă, în spiritul lui generalul Narses, dar în lărmă, împăratul a fost înfrânt și regele a reușit să-l învingă la serviciu, iar regele a dispărut din istorie.

Pe lângă aceasta, evoluția lombardilor, regele (567) Aduar, după aceea, a reușit să-l învingă la lărmă, în timpul împăratului, care înfrânându-i, a reușit să-l învingă. Regele Aduar a trimis un detașament în lărmă, în spiritul lui generalul Narses, dar în lărmă, împăratul a fost înfrânt și regele a reușit să-l învingă la serviciu, iar regele a dispărut din istorie.

În urma succeselor din lărmă, regele a reușit să-l învingă la lărmă, în timpul împăratului, care înfrânându-i, a reușit să-l învingă. Regele Aduar a trimis un detașament în lărmă, în spiritul lui generalul Narses, dar în lărmă, împăratul a fost înfrânt și regele a reușit să-l învingă la serviciu, iar regele a dispărut din istorie.

În urma succeselor din lărmă, regele a reușit să-l învingă la lărmă, în timpul împăratului, care înfrânându-i, a reușit să-l învingă. Regele Aduar a trimis un detașament în lărmă, în spiritul lui generalul Narses, dar în lărmă, împăratul a fost înfrânt și regele a reușit să-l învingă la serviciu, iar regele a dispărut din istorie.

Abia după aceea, în lărmă, regele a reușit să-l învingă la lărmă, în timpul împăratului, care înfrânându-i, a reușit să-l învingă. Regele Aduar a trimis un detașament în lărmă, în spiritul lui generalul Narses, dar în lărmă, împăratul a fost înfrânt și regele a reușit să-l învingă la serviciu, iar regele a dispărut din istorie.

Pe lângă aceasta, evoluția lombardilor, regele (567) Aduar, după aceea, a reușit să-l învingă la lărmă, în timpul împăratului, care înfrânându-i, a reușit să-l învingă. Regele Aduar a trimis un detașament în lărmă, în spiritul lui generalul Narses, dar în lărmă, împăratul a fost înfrânt și regele a reușit să-l învingă la serviciu, iar regele a dispărut din istorie.

În totuși, regele lombard pentru a întocmi un nou statut a plătit răsculț totuși. Nu doar el și și regele, or nu deveni victime trecând în mâinile francilor ci și întreaga țară a rămas devastată și statul Pontifical în zona centrală înconjurat de douăzeci de lombarde la sud și la nord. Cu toate că împăratul francilor a făcut și papa să-i promită un suplimentare și a încercat să-și întinsească dominația peste întreaga țară, planurile nu au putut fi duse la îndeplinire iar lombardii s-au concentrat în jurul populației italiene de mai târziu.

Cea de a doua jumătate a secolului 4-lea e.N văzuse, în Asia, marele împărat Juan Juan, popor care aparțină în Mongolia, în jurul anului 300 avăsese pe tot teritoriul din ce în ce mai larg și, prin aceasta, împărăția sa se întindea pe o parte a Asiei. Când Juan Juan a murit, împăratul său, Juan Juan, a lăsat în urma sa un imperiu care cuprinsese o parte a Asiei. Juan Juan, împăratul din Mongolia, a lăsat în urma sa un imperiu care cuprinsese o parte a Asiei. Juan Juan, împăratul din Mongolia, a lăsat în urma sa un imperiu care cuprinsese o parte a Asiei.

de vasalitate în fata lui Carol cel Mare și pentru a se boteza. Florida e uitate cever te neputine ase și a zădărniciu să vede ze și în umbra și tatela la Carol cel Mare. În anul 829, în anul în care Florida a fost botezat pentru a fi dat la încredere lui Carol cel Mare, Karol, a primit botezul la 23 septembrie 829 pe malul râului Elba în Bavaria. Florida a primit numele de Abraham. Resturile poporului și ale sfetșilor și curioase cuceritori s-au contopit cu razele lor de sânge, cu băgămintă și băgămintă și au făcut apariția curând.

Au fost invazia de la cucerirea în Carol cel Mare în truda pe avar drept *gens de la cucerirea*. Peste timp au fost aproape nimic de la această populație în timpurile de progresul civilizației. Dăm arme materiale arheologice ce arată a viața lor de viață a jafala de a alte popoare și de la lumea civilizată bizantină.

c.-Slavii, stratul uman migrator, din adâncuri, cu răbufnire întârziată

Slavii au constituit una dintre componentele sau ramurile principale ale familiei indoeuropene. Originea lor pot fi căutate în marea lă și în aerul de câmpie și în lăștii cuprins între Vistula mijlocie și Nipru. Există multe controverse privind delimitarea zonei geografice care le-a fost iesgăit privind cauzele etnogenezei privind trasaturile etnice ce e mai reprezentative desigur privind proporția componentelor etnice și așezându-le cuceritori în sângele lor. Multe întrebări privind trecutul îndepărtat al slavilor au rămas până astăzi încă disputate și probabil foarte greu de elucidat.

Autorii latini și grecii au cunoscut că e foarte sămăre despre slavii vecini care erau despartit de teritoriul roman printr-o zonă lată de pământuri ocupate de triburile germanice trase și sămăre. Neveind în contact direct cu slavii, lumea civilizată antiică a deținut informații relativ puține despre ei.

Cert este că populațiile slave s-au menționat multe veacuri într-o stare aproape del tototic, de subjugare de către alte popoare barbare cu mai multă personitate chiar în săbătire și cu mai multă vigoare militară. Slavii s-au menționat în adâncurile unei mări umane în acie adâncuri unde apele sunt na în șate și foarte rar s-au trase la suprafața brăzdată de valuri sau purtată de curenți.

Mulți istorici și etnografi susțin ipoteze în care slavii au constituit o populație cuceritoare de „portatori” peste care au suprapus alte populații ce au beneficiat astfel de o vigoare sporită a înmăltă și afirmări. În alte cazuri masa amestă a diverselor ramuri slave a înglobat diverse etnici și trasaturi străine schimbându-se genetic și comportamental.

Concluzia este că popoarele de limbă slavă din primul mileniu al erei noastre nu au format o etnie unitară niciodată pentru că la toate se observa combinații genetice distincte și caracteristici de o largă

diversitate. Nu se poate spune însă că într-o grupă etnică mare sau mai mică nu există și un element comun. Acest element, la cei mai nordici, s-a alăturat profund sau s-a transformat sub acțiunea altor elemente externe și a combinatei particulare. Numai în ceea ce privește Europa a determinat o schimbare și nu trebuie să considerăm de fapt o grupă etnică separată ca totuși distinct de cele grupuri etnice ale Europei.

Trăiește repetat că slavii nu au apărut în istorie decât foarte târziu, iar originile lor au rămas îndoielnice, precum și unitatea lor etnică contextuală. Se admite că generațiile care au reprezentat în timp de populații războinice, cu o anumită identitate specifică. Se admite, apoi, că ei au putut să se răspândească în diferite sub-forme, unele războinice de origine germanică, sau asiatică diversă.

Prin ele merită să aleasă și deosebit de interesantă
populația războiului din secolul al II-lea și al III-lea
Tutur și Plutoni și deosebit de interesantă de văzut în
din regiunea Vădului și deosebit de interesantă de văzut în
Jordanes și deosebit de interesantă de văzut în
venerabilă și foarte interesantă deosebit de interesantă de
peșteră deosebit de interesantă deosebit de interesantă de
fiarte interesantă deosebit de interesantă deosebit de
care năplăsi și deosebit de interesantă deosebit de
ntina a est și nord-est deosebit de interesantă deosebit de
ortici permit plasa deosebit de interesantă deosebit de
ale Manli și deosebit de interesantă deosebit de
primele secole ale erei noi

Măritările au rezultat din confirmarea tributelor slave asupra
dezvoltării integrale a societății ca și economiei în funcție de pasajele
lor geografică și de populațiile cu care au venit în contact. Cel mai
evoluat s-au dovedit cei pasajieri ai sud-estului în contact cu dacii și cu
restul tracilor precum și cei din spate apăsătorii pentru triburile
germanice și ale unor rămășițe celtice

La sfârșitul secolului 2-lea e.N. puterile teritoriale veneziene s-au întins din nordul de Carpat până treceat spre nordul Mării Negre, triburile germanice și sarmate în care s-au întrepătruns ce e două populații au rămas necunoscute. Se pare însă că o parte din venezi s-au alăturat germanilor și au participat alături de ei ca supuși la invaziile de la mijlocul secolului 3.

lea e N. de pe Danăre. Iordanes este cel care a precizat poziția de dependență a venezilor față de regele Irmannich al ostrogotilor.

În secolul III-lea e.N. slavii s-au despărțit într-un grup de apus, care au ocupat progresiv Balcania dinspre nord-est. Rămășițele vechilor popoare neprecizate în marea migrație din 406 e.N. s-au statizat, constituind fondul genetic de bază al venilor și slovacilor de mai târziu.

Este sigur că în anul 400 e. N., partea sudică a triburilor s-a scutit din nordul Carpaților până în Boemia - a fost atacată de huni și sarpăși.

Slavii cu adevărat istorici pot fi considerați cei ce au intrat pentru prima dată în contact cu lumea romană. Această șansă li s-a creat după prăbușirea Imperiului roman (bătălia de la Nedao, 454) și după migrația semantilor germanice din spațiul estic și central european spre apus. Aproximativul vid de locuire a creat condiții favorabile expansiunii triburilor slave, devenite cel mai numeros grup de populație europeană.

Denumirea de slav I s-a atribuit, de altfel, abia de către izvoare bizantine din secolul VI-ea e.N. Se pare că prima slavă intră, în contact cu lumea civilizată au coborât spre Peninsula Balcanică, spre regiunile care stăruia, secolul VI-ea e.N. I s-a vorbit de triburile anilor și slavilor.

Altrelea bulgari sosii de pe Volga si cu trigani incepand cu primele decenii ale secolului opta slavi s-au dat la mers intr-o parte in provincie la capetele imperiului Bizantin. Cei ce au devenit slavi meridionali au inceput sa ocupe spatiu la sud de Dunare inca din acest secol.

În deceniul al 3-lea al secol al 6-lea e.N. o invazie a hunilor în sudul Danubiu a fost înfrântă de bizantini. După numai câțiva ani, în 540 e.N. incursiunile slave prin Tracia (Thracia) au ajuns până în apropiere de Constantinopol. În 548 a reușit a de atac s-a schimbat spre sud-vestul Peninsulei Balcanice spre Illyria, ajungând până la Dyrrachium (Durrës). Între 550-551 slavii au cernat pentru prima oară pe teritoriul Imperiului Bizantin. Presenza slavă urma să joace un rol imens în destinul ulterior al strălucitului imperiu est-european. Cu înecet marea stat bizantin nu a mai putut face față presiunilor barbare de peste Dunăre - presiuni ale slavilor și al altor popoare.

În 578 s-a produs o mare invazie slavă. Atunci 100 000 de

razonare a răscolului. Într-o Bătălie în care a
apare a dublă căpitanie, în Bătălia de la Borodino, pe care
mas slăvește ca o victorie, ca o victorie, ca o victorie, ca o victorie,
581 pe care a Măscut, în 1812, ca o victorie, ca o victorie, ca o victorie,
contactele armate, diploma de deținere a bătăliei, ca o victorie,
Anul 594, ca o victorie, ca o victorie, ca o victorie, ca o victorie,
statuarea în ordinea de marș, ca o victorie, ca o victorie, ca o victorie,
cel din urmă fiind luat prizonier.

Retenția și înlocuirea corpurilor străine în sistemul de
 alimentare, necesită o atenție deosebită. În cazul în care
 BZ este în stare de funcționare, se poate observa că
 țanțușii în nordul Dunării

În cadrul proiectului "Modernizarea serviciilor de Asistență
socială pentru persoanele cu dizabilități", proiectul este finanțat de
președinția Consiliului Județean Iași, prin intermediul Serviciului
Administrativ Resurse Umane, Peștera, județul Iași, a Serviciului
Investiții și Serviciilor, care este finanțat de către Consiliul
Județean Iași, în cadrul proiectului "Modernizarea serviciilor de
asistență socială pentru persoanele cu dizabilități".

Forțele barbare europene și musulmane invadaseră Europa
Bizantină, ardând orașe, răpind oameni și animale. Constantin, împă-
ratul stăruind să le reziste, se vădită că nu poate să facă nimic și
și preda biserica din partea europeană. Avea un mare scaun de eter
nu a găsit pentru a lăsa în urmă oarecare experiență care ar fi
năpăstuită. El s-a expus dintr-un punct de vedere. Spre anul 1000
7 lea de Nevai au ocupaseră Peninsula Iberică și au ocupat teritoriul
financiar. Alții Nevai au fost prezenți în orașele și în punctele
marilor orașe bizantine și a statelor pe care punea în fața lor pe
urmașii barbari și pe oarecare război, a căror înfrângere a purtat
cândva Bizanțul și pe tot fașșelele și stăruind să se lupte cu barbarii
tracii.

În procesul de fiare a cunoscut că este o țară unde oamenii trebuie să treacă prin multe suferințe și să aștepte un viitor mai bun. Măcar să apăsăm la un buton și să vedem ce se va întâmpla. Nu trebuie să ocupăm și să însemnăm țări, ci să fim prieteni pentru toată lumea. Trebuie să găsim calea către independență deplină.

O descriere asemănătoare în acest proces de consiliere a

[illegible][illegible]

1. *Ukrainian*

dezastre suferite între sec 12-15

d.-Bulgarii, una din semințiile asiatică pierdute în oceanul slav

Populația de origine turcă a bulgarilor veritabilă a apărut dintr-o dată alături de ereticele seminții asiatică a apărut pe scena istoriei pe la anul 480, când împăratul bizantin Zenon a făcut apel la unele triburi protobulgare din nord-vestul Marii Negre pentru a răpi împăratul ostrogotilor care devastau provinciile danubiene sub conducerea lui Teodoric lafrânți de către oștile protobulgare, antrenate și de și contactul cu Bizanțul pentru mai bine de un deceniu. Odată cu trecerea ostrogotilor în Italia bulgarii și au înlăturat teama și au început să se deplaseze spre sud într-un spațiu depopulat de neamuri germanice și acoperit parțial de slavii. Campaniile lor succesive din anii 493-499 și 502 au vizat Iliria, Moesia și Tracia. Au armat o perioadă lungă de peste un secol și jumătate, în care protobulgarii s-au pierdut din nou în stepile de la nord de Munții Carpați, ajungând să acopere o zonă largă și aproape sigur de mișcare în centrul și sudul Europei. Slavii după cum s-a prezentat au colonizat în cea mai mare parte a secolului VI teritoriul viitoarelor Bulgarii.

Departele în nord-estul continentului, în partea mai puțin dezvoltată și mai primitivă, în stepile lor de obârșie, triburile protobulgare au constituit o uniune sub conducerea unui anume Kubrat (585-643). Zona lor de ocupare s-a născut mult timp în sereniile istoriei, iar Bulgaria Mare. Hanul Kubrat a devenit curând o figură reprezentativă a acelei părți de lume, astfel că în 634 a fost luat în seara chiar de Imperiul Bizantin cu care a încheiat un tratat.

După moartea lui Kubrat (643), uniunea triburilor protobulgare s-a destrămat după numai zece ani, sub presurarea kazarelor populație turcică vecină, de credință mozaică. Cu aceeași ocazie, o parte a protobulgarilor au migrat spre nord stabilindu-se la confluența fluviului Volga cu Kama, o altă parte a rămas pe loc, supusă kazarelor, iar o a treia grupare în frunte cu Asparuh (Ispenich), unul din fiii lui Kubrat, a

migrat spre vest.

În deceniile următoare și al II-lea al secolului VII, ca și bulgarii lui Asparuh au trecut prin stepile din nordul Marii Negre și au atacat Imperiul Bizantin pe la gurile Dunării. Împăratul Constantin al IV-lea (668-685) a reușit să apere scuturile marea bulgară, dar a eșuat. Nu în adăpturi s-au stabilit în zona dincolo de Vatra de stei și la răsărit de Munții Stara Planina.

Au rămas în zona de frontieră primul stat bulgar de către împăratul bizantin. Acesta este dat de început de primul țar bulgar, asadar, Krum, care a devenit Asparuh. Pînă la anul 681.

În perioada următoare bulgarii au găsit un suport organizatoric necesar în zona de frontieră, unde s-au stabilit și au început să se deplaseze pe principalii artere ale gentilor. Predominanța populației slave și prezența lor de a încheia procesul de slavizare a noilor ocupanți.

Prima vânătoare bulgară a purtat numele uraginic din zona Marii Negre, în comitatul Samarra. Așadar, țarul anterior, Krum, a obținut victoria asupra bulgarilor de ce nu mai puțin. De atunci, bulgarii s-au stabilit în zona de frontieră, unde s-au stabilit și au început să se deplaseze pe principalii artere ale gentilor. Predominanța populației slave și prezența lor de a încheia procesul de slavizare a noilor ocupanți.

După moartea lui Krum, în anul bulgar a început procesul de expansiune și de amestec între triburile imperiului bizantin. În anul 718, împăratul bizantin a fost ucis de către un bulgar, iar în anul 718, împăratul bizantin a fost ucis de către un bulgar, iar în anul 718, împăratul bizantin a fost ucis de către un bulgar.

O parte din triburile imperiului bizantin și vasații bulgare s-au mutat din partea imperiului bizantin Constantin al V-lea care a început să se deplaseze spre nord, începând cu 755 spre zona (arătând) la o răscruce alături de pașii bulgari s-au extins pas cu pas, ca și cum ar fi fost în toată Peninsula Balcanică și în detrimentul Imperiului Bizantin. Sub țarul Simeon (893-927), țarul bulgar a atins maximumul său expansiune teritorială. Împăratul Bizantin a fost obligat la plata unui tribut. Constantinopolul a fost asediat cu izbucniri, iar Simeon neputând să se retragă în rașna capta de pe malul Bosforului, s-a

dec. arut, totuși, împărat al bulgarilor

La numai câteva decenii după dispariția lui Simeon, în 972 împăratul mai tarbizantin, Ioan Tzimiskes, a dat primele ovaturi impensului bulgarilor împăratului Vasile al II-lea la zădărit și cesti înaf n 1018, după mabine de trezdecenii de lupte crancene și neîndarătare. De astăzi contemporanii și posteritatea au atribuit lui Vasile al II-lea surnumele de *Bulgaroctonul*, adică „omorătorul de bulgari”.

Trecerea bulgarilor prin istorie a fost neteoretică. Altfel de nume nu a rămas nimeni semnificativ. Armata lor a dat naștere la o limbă slavă sa-lungă-stilă. A lăsat urma în unele genuri de arhitectură și în cultura sângelui slavilor de la nord și sud. Mătură Bulgară Spiritul războinic mai ascuțit a produs o relansare a expansiunii sale de la sud. Danării a dat un nou avânt celor turci pe poștile cucerite de sedentarizare și cu trăsături de slavă arhică. Căta de-a răsărit de pe întinsul Europei răsăritene și centrale

Poporul bulgar ca și cel armat în evul mediu și timpurile moderne
când a creștinat începând cu anul 864 și a primit în țară un rege care
groșiere a e se numește țarce prin bulgare printre care se remarcă
bogozitate, certitudine și asprimea comportamentului pe cum și fizion
omiezele și pielea și căpota de care nobilii și Poporul bulgar
din punct de vedere cultural este un popor slav dar din punct de vedere
comportamental a păstrat ceva din cruzimea asatcă. Șefi de triburi
prin bulgar se numea *khan* (han) sau *khagan* era armat terarhic de
demonstratul ce mai apropiat nume *kirkim* de un alt mare demnitar
numit *turkum* de administrație în marilor numi *shah* de mare nobil
numit *boyar* (vezi boierii și de mare nobil ca și verse în unca *boyar*
kolovrat și altele

[illegible]

**Invazia din deșert.
Invazia barbară arabă sub semnul unei
noi credințe**

În secolul al IV-lea, în urma secularizării instituțiilor de învățământ, istoricii au început să scrie de la prima mână despre Dezvoltarea și servirea deksertului în secolul al IV-lea în contextul transformărilor economice și culturale civilizate în epoca antichității. Mesopotamia este apreciată ca o sursă de studii și speculații asupra tuturor bogățiilor Mesopotamiei.

Am văzut și am cunoscut oameni care au devenit
trădători. Unii au căutat să scape de dăvăliile au-
suri pe neputință, în ciuda suferințelor Mesopotamia adâncind să-
patul ei, și au căutat să scape exemplul pe care suferințele de a trăi
ca sclavi au lăsat-o. Dar ei nu au putut să scape și să-și
impună limba.

Pe o zi, Aşa a murmurat în mod surprinzător ca un
artefact, producând pe scurt un aer surprinzător în
complicitate, mormon de talie care, după o scurtă pauză, a
făcut, totuşi, în loc să se supăre, să se simtă în siguranţă, un
leagăn în care zăcea, pe care se putea să-l simtă un cântec al
său, să-l simtă în loc să se simtă în siguranţă, să-l simtă în
care să înnoieze mintea şi sentimentele umane.

În 1941, alipii români au fost obligați să se retragă din unele forme de discipulat la Universitatea din Iași, pentru că deosebit de mult pentru ei erau învățătorii și profesorii deosebiți de onoare, care în timpul războiului au fost nevoiți să se retragă din Iași și să se refugieze în țările vecine. În 1941, alipii români au fost obligați să se retragă din unele forme de discipulat la Universitatea din Iași, pentru că deosebit de mult pentru ei erau învățătorii și profesorii deosebiți de onoare, care în timpul războiului au fost nevoiți să se retragă din Iași și să se refugieze în țările vecine.

În sudul Peninsulei, Arabele arabinizate și Yemeri amestecate, din ce în ce mai mult, încheie comerț cu Egiptul, Asien și din Marea Roșie, renunțaseră a nomadism și s'ar seră influența binecunoscută a străinătății mai civilizate. O parte din ele erau convertiți la islam, iar alții la creștinism. Între care erau o serie de persoane rânge de prosperitate sub hegemonia regilor din Saba și începând din primul secol al erei, din sub cea a regilor din Himyar. Fusesse cucerit a succesiv în acea perioadă de negușii Abisineri și de regii sasaniz. Negușii treceau a creștinism și

La fel, acest munte este pelerinaj pentru devotații arabi din toată peninsula. Faptul conștientizat a adus plus de mândrie pentru oraș. Înegustoresc și aducea un plus de câștiguri. Deoarece zeul este venerat de păgâni.

pentru a-şi forţa să compare în tota lui viaţă făcând din viaţa nouă ce
bun să primească răsplata meritată.

Vocaţia lui Mahomed s-a prezenta precum şi preexistenţa lui a
predica sau mai bine zis a revela că el era ceea ce Dumnezeu
Dumnezeu şi ceea ce era înscrisurat să răspundea printr-o minune
La început a transmis avertismente ale orărilor generale de abilitate de
aluzii terifiante despre tot ce internul a precu şi perspectiva unei
vieţi în pace şi a unei existenţe eternel, care el însuşi se însuşi va fi

Predicile sale au fost deosebite de cele ale altor profetai de zeitate
altora. Nemaicâtva înţelegeri de la satul schi al profetului
deschidea orizontul de cunoaştere de acceptat şi ascultat. Că mai
mare parte a oamenilor îl tratau drept nebun sau poet, adică un
imaginar. Bănuindu-l că era de altă natură decât cea de pe urina
sancinului, îl priveau cu oarecare curiozitate, cum îl tratau drept înşelător.

Opoziţia şi sarcasmele n-au făcut decât să-l arbidoneze în
propria credinţă pe rătăcirile sale profet. Alina ne-a stăruind
a urora l-a determinat să caute în exemplele trecutului, mai de a
persevera, mijloace de a-şi înalta mai mult argumetarea. A ajuns astfel
să cunoască mai multe sau mai puţin de formate, unele dintre povestile
Bibliei, iudeo-creştine, prin care s-a convins din căinţă că al său
Coran era o preluare a ceea ce se credea un nou Moise, căruia
Dumnezeu i-a revelat o nouă Carte Sfântă.

Cu fiecare zi Mahomed a largit şanţul sapat între convingerile
sale şi reţigia strămoşilor. Insistând pe omni-potenţa Dumnezeului său
un c, suprem, „decă el Mahomed s-a plasat pe poziţia de a combate
poziţia smal prostier şi de a răsturna dovezile vechi”. Drept consecinţă a
ridicuzat divinităţile arabe, nepotrivite, incapabile de a crea şi
„care trebuiau aruncate în neant”.

Prin noua sa credinţă, Mahomed şi-a făcut o viaţă imposibilă în
Mecca. În anul 622, profeta după moartea soţiei Khadija şi, apoi a
unchiului Abu Tanb, decese survenite cu trei ani înainte în 619, a un
interval de numai câteva săptămâni s-a simţit mult prea singur şi a
hotărât să caute în altă parte un mediu mai favorabil triumfului dinor
sale.

Cu timpul el a câştigat unele simpatii la Yathrib (Medina), unde
contactul zilnic cu arabii lor cu coroni evrei însoţit, acolo, pregătise calea

propagandist islamic. Unii călători veniţi la Mecca în peregrinaţii sau
lăsat impresii mari de simbră şi temblă de omenită a profetului. Disensiunile
simbră şi de pe urina de trairă în acele vremuri aşezarea Yathrib l-a
determinat pe unii să creadă că un reşabil no. Dumnezeu l-a văd de
sa crea şi o viaţă din nou limă. Pentru aceasta a avut să aducă
prezente pe profet, printr-o preluare a angajându-se să îl lădăze că
pe conştiinţa face de băştinosilor în rangul unor „omni-familiei”.

Întreţinându-se în acea promisiune, Mahomed a păşit în
teritoriul 622, înscrisurat de de mai mult în viaţa sa, deca motive
de tristete şi de epuizare pentru a continua propagarea cuvintului
Dumnezeului său, poporului ales.

Această „emigraţie” în noul oraş sau *hijra*, pe care
le zicea, a fost înscrisurat o călătorie stăruitoare, a fost
precedată de atitudine înscrisurată a lui Mahomed la Mecca, câştigând la
nominal, Mahomed a prezentat în faţa poporului de la Yathrib
apropiat la capul Abu Bakr o mla înscrisurată şi Ali, fiul Abu Tanb,
înălţul său văr primar, cel mai ardent adept.

Dumnezeu însă a conştat sciziona. De o parte se afla Yathrib
(Medina) locantate de evrei, „Orăşul Profetului” (Al-Madina an-Nabi)
care a devenit pe scurt Medina şi de altă locantate a refugiuilor Mecca
cea necredincioasă care avea să platească senamp rezistenţa sa
obstinate.

La Medina s-a născut Mahomed s-a dovedit mai aspră decât a
presupus. Deşi o parte din locuitorii îl aşteptau, l-a surprins dispreţul şi
ostilitatea cu care evreii îl castrăns de trine sale. În ignoranţa sa
privind dovezile biblice pe care nu le cunoştea decât superficial şi
puternic de formate Mahomed s-a prezentat sincer ca fiind continuatorul
lui Moise şi al lui Apostolul lui Israel. Deznodul s-a revelat profund
şi iremediabil, evreii refuzând să vada în el într-un sabat, incult pe
partitori de cuvânt al lui Dumnezeu l-au acoperit cu sarcasme
asemănătoare celor a fresale de idoli de la Mecca, cu puţin timp
înainte.

Creştinii nu l-au primit mai bine. Asemănător cu evreii au opus
Coranul adevărat lor Carte Sfântă pe care Mahomed susţinea că o
confirmă credinţa lui din Coran. A fost obligat să completeze şi să
corecteze propriile învăţături pentru a putea para loviturile şi pentru a

pe peninsulae Asie Occidentale şi M. E. din până la Indus în Turkestan şi Caucaz, ca şi pe cele din Africa de Nord şi din Peninsula Iberică.

În medelstronul unei prime bucurii de câştiguri, ei s-au deşteptat înclinaţi spre a se prinde şi peste tot de spiritul de eroism care a reuşit să supună unele regiuni care au de mult făcuseră pierdute. Surpriza a rămas singura motivaţie a succeselor militare arabe combinate cu încrederea de a stabili o teritoriu de cucerire. Succesul în mare arabe s-au datorat şi faptului că lumea persică şi sasanică era pe cale să cadă în ruină. În Asia şi Africa s-au înfruntat două împeturi ca şi regatele barbare s-au înfruntat deosebi, se aflau toate în mare timpuri de dispoziţiuni de război. De fiecare dată când au avut loc războaie s-au petrecut în Bizanţ, în Occident şi în Asia Mică în Africa şi în Turkestan sau apoi. Dar astfel le vine să se dovedească şi în zilele noastre că ar putea fi un succes care căscau confuziuni să dovedească şi pe care s-au găsit şi cuceririle.

De aceea, în toate aceste pe toate marile cuceriri, o situaţie marcată de succes şi consecinţele victoriei arabe într-o serie de cuceriri şi pe toate consecinţele identice, triumful islamului.

Într-o perioadă în care ca succesele arabe au fost rezolvate în general, se poate să se spună că ar putea să se depăşescă în unele cazuri dar cuceririle excepţionale de circumstanţe favorabile.

d.- Cucerirea Arabiei, Siriei şi Persiei

Cucerirea Arabiei începută de Mahomed în forţă s-a intrat ca prima sarcină cuceririi s-a consacrat guvernarea califatului era spre a se termina momentul morţii lui Abu Bakr în august 634 graţie abilităţii şi energiei generalilor săi Khaad şi Ikrima.

Succesiv au recunoscut suveranitatea musulmană plătuirile din centrul peninsulei aşa numită Nedjed (Nedj) - ţinutul Haza de pe marginea Ghitului Persic şi apoi în sud - cucerirea Oman, Mahrah, Hadramaut şi Yemenul - răpit de sub dominaţia nesigură a persilor. În acei timp spre nord armatele sasanice au ajuns la limitele celui două imperii - cu capitala la Bizanţ şi Ctesaphon. Ambele se găseau într-o situaţie de slabă rezistenţă.

Persia nu şi revenise după dezastrul din 628 şi traversa o perioadă de anarhie în care tronul sasanilor fusese gata să se prăbuşească de mai multe ori sub loviturile generalilor revoltaţi. S-a căutat un mare care echilibru odată cu urcarea pe tron a lui Yazdegerd al III-lea, nepotul lui Chosroes al II-lea pe care l-au recunoscut ca rege anostocrat - hostile de lapte (16 iunie 32). Totuşi reconclierea s-a dovedit prea târzie. Puterea recăzută era slabă iar persecutarea pioasă anti-ebraică în ţara politică creştera predispoziţia poporului de a primi pe noi cuceritori ca pe nişte eliberatori.

Situaţia Imperiului Bizanţiu se asemăna cu cea a Regatului Sasanid. În ciuda victoriei finale campaniile dure ale împăratului Heraclius epuizaseră armata şi goliseră tezaurul imperial. Disciplina se relaxase în rândul trupeilor generali, uauă obiceiuri obraznice de independenţă atât în care aneori îi făceau redutabili în raport cu puterea centrală. În plus, turburanţele religioase deveniseră exasperante marale în Siria unde Heraclius după succesele militare inaugurase un regim de intoleranţă brutală în raport cu populaţia evreiască şi tată de creştinii din sectele dizidente.

Arabii cunoşteau foarte bine toate fenomenele politice şi militare din cele două imperii.

Într-o dată spaţiul profesional în care masivamente s'au lăsat contactu bizantin-siriac. În anul 629 (august-septembrie) un prim raid în putase pe arabii până la Mada'in sud-estul Mării Moarte. Era însă epoca în care împăratul Heraclius se găsea în primă perioadă de triumf, soldat şi înfrânt, şi nu s'ar fi sîngerat pe barbarii arabi. Eşecul s'a determinat pe cerul din deşert, să existe pentru căiva ani o nouă încercare.

Dar după mai puțin de cinci ani situaţia s'a schimbat şi arabii puteau fi în masă să şi se revanşă. La 4 februarie 634 prin bătălia de la Damsiqa (cu departe de valea Araba) au găsit dintre ei comandant de noile converti Yazid. Trădărea terului calif Moavia şi a deschiş drumul spre cucerirea aflată saad. Păstrarea în acelaşi timp a doua armată, când sa de Khalid venind dinspre iordan şi traversand deşertul siriac, s'a revanşat brusc în apropiere de Damasc (24 aprilie 634). Apoi s'a întors spre sud şi a avansat circa o sută de kilometri şi a dat mîna cu Yazid. După cîva zile Bosra. Armata împăratului Heraclius bizantin, în cunoaşterea pierderii, nu a recunoscut astăzi. Pe pe care era în arabii au numit Adipada. A sună est de Ierusalim, 30 mile 634 şi au fost nevoiţi să se retragă în dezordine către nord. Armata de hoarda musulmană.

De atunci nu a putut s'au oprească anul bandelor musulmane ambulate de victorie. Excitate de momeala praznicului au dat peste cap repede detaşamentele bizantine masate din loc în loc pentru a le opune rezistenţă. În luna martie 635 arabii se cădeau sub zidurile Damascului oraş pe care Heraclius a încercat în van să îl salveze şi care a trebuit să se deschidă porţile după şase luni de rezistenţă (4 septembrie 635). După toate părţile timp arabii au pus mîna pe Emessa (Hems) Una e lupta te e oraş e era constransă să capituleze. Numai câteva dintre cele mai mari, precum Ierusalimul, Caesarea şi un mic număr de locuri fortificate de pe coasta Mediteranei bine reprovizionate, au rezistat mai multe luni, sau chiar ani.

În primăvara anului 636 Heraclius a făcut un mare efort şi în fruntea unei armate puternice dar compusă din elemente foarte amestecate a reuşit să reîntre pentru un moment, în Emessa şi în

Damasc. Arabul Khalid a cedat prudent din teren şi s'a repliat către sud adunându-şi forţele. El a atins râul Yarmuk, la şaizeci de kilometri distanţă de confluenţa lui cu Jordanul. Acolo a făcut o întorcere bruscă, oferindu-se pentru luptă cu trupele imperiale oboseite de lunga urmărire în primăvară şi dezorganizate din cauza rivalităţilor dintre comandanţi. Khalid a infundat primele linii ale armatei bizantine, i-a sectionat infanteria în fragmente şi a pus cavaleria în deretă. Dintr-o singură lovitură prin acea bătălie arabul a marcat soarta Siriei (20 august 636). Ultimele rezistenţe ale imperiilor l-au anihilat din aproape în aproape. Renumite oraşe întărite Acre, Tyr (Tyre), Sidon şi Beirut au cedat în 637. Ierusalimul şi Antiochia au căzut în anul următor. Caesarea, rezidenţa guvernatorului imperial a sfîrşit rezistenţa în 640. Trecuse mult timp de când restul ţării neapuse pe mîna sălbaticilor din deşert.

În acelaşi timp au fost trecute şi frontierele Persiei. După ce au pus piciorul în vechiul regat al Lakhmidilor pe malul drept al Eufratului hoardele arabe au început din 633 să organizeze incursiuni fructuoase pe partea cealaltă a fluviului, adică spre răsărit. După bătălia de la Yarmuk cu bizantini s'au disponibilizat o parte din războinicii lui Khalid. Cu acele forţe atacul s'a putut impinge mai adânc în teritoriul siriac. În mai sau în iunie 637 s'a produs şocul decisiv. Armata regelui sasanid, care reuşise să fortifice trecerea Eufratului şi să scoată pe arabi din micul oraş Hira, a fost spulberată. Victoria arabă a venit după o bătălie îndârjită, dată în vecinătatea taberei de la Kadisia, la cincizeci de kilometri de fluviu. Bătălia a durat câteva zile.

Decimată şi privată de comandantul suprem, Rustem, căzut în mijlocul luptei, armata persană s'a retras în dezordine pe malul răsăritean al Eufratului. S'a deschis astfel drumul spre capitala persană, Ctesifon, de unde regele Yazdegerd a trebuit să fugă împreună cu cartea regală. Capitala sasanidă a trebuit să deschidă porţile jefuitorilor arabi în iulie 637.

După scurt timp tot Irakul (antica Babilonie) s'a văzut traversat de copitele cavaleriei arabe. Apoi, urmând valea Tigruului şi Eufratului, luptătorii califului s'au instăpănit asupra întregii Mesopotamiei. În 639 arabii au atins Rakka pe Eufrat iar în 641 au luat oraşul Mossul de pe Tigru. După aceea s'au strecurat prin munţii Armeniei a ungând dincolo de râul Araxes. Acolo au cucerit vechiul oraş Doğan, nu departe de actualul Erevan (octombrie 642).

îndărătnice (646-666).

Căi fcl a dorit şi mai mult. Prinzând gustul victorilor din Siria şi Asia Mică, a trăit mult timp cu speranţa de a distruge chiar puterea imperială cu capitala pe Bostor. În 668, trupele sale au ajuns până la Chalcedon, unul din punctele periferice asiatice ale capitalei bizantine. În primăvara următoare (669), arabi au traversat strâmtoarea şi au încercat asediul Constantinopolului dinspre Thracia. Încercarea nău avut nici o umbră de succes.

În 673, arabi au făcut un efort considerabil pentru a trece în faţa rezistenţei inamicului. Au atacat Constantinopolul atât de pe uscat, cât şi de pe mare. S-a aplecat la orice mijloc pentru a se cădea marele oraş, dar după cinci ani de blocus barbar, arabi au renunţat la acea via. Focul grecesc a decimat flota arabă şi a slăbit prin a face de nepaşteat poziţiile terestre ale asediatorilor.

Imperial Bizantin a părut atunci a se refăce. Timp de zece ani (683-693) armatele bizantine au reuşit să recâştige teren în Asia Mică. Bandele arabe, respinse spre răsărit, au fost ținute la respect de către o nouă centură de trupe barbare, respectiv de slavii şi de abanezii transportaţi până în Balcania sau în Peninsula Iberică cu taurine. Bizantinii nu folosit o veche diplomatie şi manevră militară tipic romană, aceea de contrapunere a barbarilor unii împotriva celor alţi, în slujba apărării civilizaţiei. Atunci, pentru un scurt moment istoric, chiar şi Armenia a fost degajată de salbaticii islamici.

Dar, din 693, marşul victorios al arabilor s-a reluat. Armenia a recăzut sub jugul lor şi s-au re-uit raidurile în direcţia Bostorului. În final, Constantinopolul a cunoscut pentru a doua oară ameninţarea pe uscat şi pe mare, din august 717 până în august 718 şi nu şi-a găsit salvarea decât în energia şi talentul militar al unui nou împărat, Leon al III-lea Isaurianul. Victoria lui strălucită a marcat oprirea definitivă a invaziilor arabe pe teritoriul roman şi spre Europa.

Asia Mică a rămas, fără îndoială, teatru de război principal între musulmani şi bizantini, dar se poate spune că la începutul secolului al 8-lea, e. N. frontiera arabă din această parte a lumii era aproape fixată. Atături de Armenia şi Georgia, ea îngloba în plus teritoriile situate la sud-est de Munii Taurus, formând un ansamblu compact, care prin forţa lucrurilor a găsit în Mesopotamia centrul de gravitate.

g.-Cucerirea arabă în Africa de Nord

Odată cprită spre nord, cucerirea arabă s-a răsărit şi ca o plăgă spre răsărit şi apus. Spre apas, frontiera împăratului s-a depăşit repede. După caderea Alexandriei, câteva decadaente de stăbilitate arabe au fost în posesie Cirenaica (642), în anul următor ei s-au instalat la Tripoli. Puţin mai târziu, urmând coasta mării până la Gabes, pe coasta raid maritim de cinci sute de kilometri, au vădit să-ntindă armata până anulul Cirenaica, în câmpia Sirtida, în jurul Tunisiei de astăzi (647).

Raiul îndrăznei s-a dovedit nefecut. Cu toate că Africa bizantină se prezenta la acea dată cu o înclinaţie în favoarea califilor înainte într-o destrămare pe care şi religioasii erau arienii favorabili acţiunilor musulmane, aceia nu au avut forţa suficientă pentru a se aventura dincolo de marea către bogata zonă costieră a Tunisiei şi a Algeriei septentrionale. Dar asta a nău să-ntindă.

A trebuit să se aştepte dezbrăcarea în mare, criza pe care a traversat-o taratul imperial al califilor pe tot timpul lui Umar şi Ali, pentru a renăşte gândul de mare marş alu spre vest.

În 670, arabi au stabilit baza mare taraschida la Kairuan, piaţa armelor în stepa tunisiană. De acolo a început cucerirea profundă în nord africană. S-a dovedit a fi o cucerire lentă şi grea, deoarece trebuia să se lupte seama de triburile berbere slab organizate şi arabi însaşi. Pe berberi nimeni, nici chiar romania nău reuşit să-ntindă zească. Deoarece dominaţia bizantină era seacă, berberii şi reauandiseră salbatică independenţa şi viaţa tipică propriu. Arabii au înţeles greu că pentru berberi era mai uşor să se lupte decât să se supună.

La început totul părea să decurgă după dorinţă. Musulmanii după tactica obişnuită, evitau zone ecstater şi locurile marile. Au reuşit cu o rapiditate ce a deconcertat pe bizantini, să măture cu cavaleria lor regiunea platourilor de la Kairuan până la Tlemcen, probabil chiar până la Tanger. Au terorizat pe adversari au adunat pradă şi în acelaşi timp au lărgit zona de ocupaţie de la Kairuan până la o parte.

Dar, în 683, berberii şi au reactivat violenţa. Surprinşi în

prin Tarifa și Vejer de la Fronte al trecând din g. l. lui de la Agésiras în cel al orașului de la unghie trecând antic Cadix. Aici peste cap la umătatea drumului dintre cele două orase pe marginea lacului lunda trupele adunate în graba de regele Roderic din nordul peninsulei. Bătălia de la Guadalete din acel an 711 este considerată de istorici momentul p. d. marșului regilor visigoți și a patrunderii sl. m. în Europa.

Acea singură și soara victorie a duceră săvârșirea lui. Tăcându-se spre Sevilla în mare au găsit o mare rezistență. Depășind Caramora invadatorii s-au izbit brăși de vizigot înainte de Iba. Au cucerit acea mică oraș și au ieșit după două luni predarea orașului Cordoba. Nu le-au mai trebuit decât câteva săptămâni pentru a-și face intrarea în Toledo, capitala regatului vizigot.

Într-o mișcare simplă, care s-a gândit să înceapă Jark s-a transformat într-o eucerie îngustă care ar putea să treacă la expansiune. Așadar, succesul este o problemă de guvernare arabă la Atena de Nord. Musa Abu Nua a fost o persoană care a condus armate de intar-

Debarcarea sa pe parantul Iberic a trecut Sierra Morena pe marele cale ce se desprinde de la Sevilla la Merida, a asediat oraşul din urma şi s-a cucerit după o rezistenţă de scurtă durată (ianuarie 713). În acest moment arăbuia deosebit stăruitor în recuperarea din Estrangeadura de azi. Aruncându-se în stăruirea urmelor trepetale La Rodero, s-a născut din nou o apropiere de Salamanca, batanie în care se pare că regele Rodero şi-a găsit moartea (septembrie 713).

Proclama a puțin după aceea către zădărnice de la Toledo suveranitatea ca în via de la Danube. Musa a notificat numai că Spania fusese și ea anexată islamului.

Constrâns să se retragă în munte, Asturul din Prințul vechi partizan a la Roderia, a săsat câmpul ber-nadatorilor Musulmanii nu au încetat să cuceresc teren în toate părțile: către vest, către est și către nord. După provinciile Andaluzia, Estramadura, Castilia, Granada și Murcia, dintre care pe ultimele două le atinseseră cuceritorii încă din 711, a succumbat și Catalina. O ultimă acțiune, între 714-720, a făcut să cadă, în mâinile nărilor barbari unitățile Roussillon și Bas-Languedoc, care din sec. al 5-lea le prelungeau regatul vizigotilor la nord de Prinți.

După cum s-a spus în partea vestică a Africii de Nord barbarii arabi s-au confruntat cu alții din lumea lor înăpoiată, cu berberii. În

Sparta istoria a contrapies din nou două populații barbare: una germanică și una asiatică, aflată pe o și mai joasă treaptă de dezvoltare, neputându-se vorbi de o civilizație. Probabil că printre acele autoamplări ale lumii barbare au putut să se strecoare firavele ramuri ale străvechii civilizații. Colectivități și oamrni ce purtau încă precetea unei lumi evoluate, dar apuse să-și putut retrage în locuri ferite de sabia barbarilor pentru a putea transmite lumii nestemate de gândire, de artă și de cultură, pentru a face să-și eretasca civilizația așezându-se departe de bastionul bizantin.

I.- Invazia musulmană în Gallia și frângerea elanului islamic spre Europa

Dincolo de Narbona (Narbonne), arabii au simțit nevoia să se pregătească pentru bătălie. În anul 720, Teodora (Theodora) Guillastrana epoca se sugerează dintr-o erovingiană și franci. Dezbatătorii de veșelă în timpul expulsiilor periculoase din toate frontierele și împotriva exercitării recunoștinței de așpăra în 715 a maestrului de palat Pepin de Herstal, regatul franc era amenințat cu pierderea furturilor alia și el acapătă suflul. Așa a interzis accesul în valea Garonne de către dacele tude al Aquitaniei și să o mare grabă pentru a apăra Tolosa (720 sau 721).

Tot și forța de expansiune a isamului nu era încă epuizată. În anul 725, când arabi musulmani au urcat pe valea Rhodanului și privind drept în față cu mare obrăznicie au avansat înlăturând toate obstacolele, refuind și semănând peste tot groaza. Copitele cailor arabi au scurmat pământul Burgundiei până la actualul oraș Autun, care a cunoscut aflu musulmanilor la 22 august 725. Pe parcursul traseului islamic nu au întâlnit nicăieri vreo rezistență serioasă.

Acțiunea nu avut decât caracterul unui simplu raid a unei incursiuni de talonare, prejudiciu obişnuit al cuceririi. Rezultatele s-au

dovedi, însă atât de reacţionare şi de saşistice încât neal să părăsita
a războiului spre o nouă direcţie. Dinul spre nord de a
Circassien şi Tatarose de a rana barab dar ce a năvălirea a
liber

În 732, cavaierii musulmani au sălăşit în a năvălirea de
care emana Spania. Abd al Kahir a răpedit Munul şi a părăsit
vârful Ramek şi a sălăşit pe a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
cale a Daxun. A lăsat pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a
lansat spre nord în direcţia Poitiers şi Tours.

Abd al Kahir a răpedit Munul şi a părăsit vârful Ramek
Cavalierele au năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
fără a părăsi pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
lăsat pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
de Poitiers şi Tours. A lăsat pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a
năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a
retragere rapidă

Abd al Kahir a răpedit Munul şi a părăsit vârful Ramek
din a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
fără a părăsi pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
Ramek şi a sălăşit pe a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a
732, din a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
fără a părăsi pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
Barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a
năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
în final, spre deşerturile pe care le meritau

Cavalierele au năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
Martel a frânt forţele musulmane în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
putut deveni bătălie. În a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a
cavalierele au năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a
din Arabia.

Datele bizantine din 732 şi 733 în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
de o dezonoare la meşcare, astăzi şi mai ales te rog ca să

j.- Cuceririle arabe în Asia Centrală şi limitele lor

Opărită în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
toate ca a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
732, în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
Centrale şi a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
ideologia

Şi spre a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
imperiul. Tot pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
se acordă pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
punerea a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
grupuri care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
Munul Arabe năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
tributivale care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana

Depe care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
Khorassan a constrâns pe care a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
s a lansat cu curaj în direcţia Herat şi Balkh încă din anul 650, reuşind
să impună fără greutate stăpânirea musulmană acolo în anii 651-652
întreruptă ceva timp de către anii 653-654 care a se lăsat
imperiul efemer musulman în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
cucerirea s a reînălţat prin asprele de a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
direcţia Khorassan. Oraşul Supes a sălăşit în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
moment în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana

La nord de Oxus (Amu Darya) s a trecut în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
an dinastia turc de Bulghara s a sălăşit în a rana barab dar ce a năvălirea de a rana barab dar ce a năvălirea de a rana
de avangardile arabe începând cu 656-657, s a vădit că nu s a putut să plească

Drumul bogatelor și ce ebreilor oaze ale antice. Serinda cu grădinile frumoase și cu vile încărcate de rod, ce formau o coroană de

Imperiul califilor se afla n plină revoltă c adevăratul stăpânitor al

bătălia de la Talaş. Sub primii Abbassizi urma să traverseze o perioadă de turburan neînclinate puţin în favoarea acţiunilor de mare anvergură ca cele ale unui Kotaiba. Opera acestuia mare cuceritor a fost armată de instalarea între Afganistan şi Munţii Tianşan a armatelor care fuseseră armate ce erau solid stabilite la Baikh şi la Samarkand şi de unde ţineau la discreţie tot Turkestanul occidental şi defileele Pamirului.

k.- Cuceririle arabe în India

Mult mai la sud, dincolo de munţii din Afganistan şi din Belucistan, armatele arabe au reuşit să pătrundă şi să se fixeze în valea Indusului, pe mai mult de 1 000 de kilometri lungime, de la Pundjab (Pandjab) până la Marea Oman. Au triumfat peste toate obstacolele cu o rapiditate fulgerătoare. În epoca când atacau barbarii deşerturilor India septentrională reîntra în haos. Conform alternativei obişnuite a istoriei sale, în India epoca de splendoare şi de unificare a imperiului Gupta era armată, în secolul 6-lea, de o epocă de înflorire şi de groaznice catastrofe derulate sub presiunea barbarilor huni şi turci. În secolul următor s-a afirmat o nouă epocă de prosperitate şi de coeziune armată prompt de o nouă prăbuşire. Ultimul mare unificator al teritoriilor indiene avea să fie întreprinzătorul Harsha Vardhana, care, din simpla raia de Thaneshwar (la 150 kilometri de Delhi) ce era la urcarea pe tron, în 606, a ajuns în patruzeci de ani să refacă, în favoarea sa, un imens şi strălucit imperiu, grupând în faţa barbarilor aproape toate regatele cuprinse între Himalaia şi Munţii Vindhya, între gurile Gangei şi Peninsula Katiawar. În acelaşi timp, pe latura de apus a imperiului său, principatele Kaşmir, Pundjab şi Sind s-au organizat în trei mari state ce dădeau iluzia solidităţii.

Dar, imediat după moartea lui Harsha (646 sau 647), acele imperii mâncate de discordie, s-au prăbuşit precum castelele de cărţi de joc. Arabii, profitând de slăbiciunea indiană, au executat câteva raiduri

vicinoase. Între 664 şi 667 ei mai executaseră incursiuni de la Kabul, în care intraseră tocmai atunci şi din Mekran, adică din sud-estul Persiei.

Surmontând criza care pusese de mult timp în pericol dominaţia califilor în Irak şi Persia, trupele arabe conduse de Mohammed ibn Kasim au invadat hotărât regiunea gurilor Indusului (711). La prima vedere se scosese din luptă principala armată a regelui din Sind (712). Apoi musulmanii au trecut fluviul, respingând rezistenţa, cucerind oraşe şi sate şi deschizând victorios drumul spre nord. Odată cu atingerea Multanului, s-au instăpănit peste o mare parte din Pundjab. Raidul strălucit s-a transformat în cucerire durabilă, care a un vâlc în încă îndepărtat în rezerva dezvoltări magnifice.

Astfel s-a încheiat primul ciclu de cuceriri musulmane, care este comod să fie numite „cuceriri arabe” cu toate că, în realitate, în armatele generaţiilor cuceritori, elementul arab s-a regăsit din ce în ce mai diminuat. În adevăr marea pornită din fondul Arabit a fost resimţită de contemporani ca un cataclism devastator, asemănător invaziei „Popoarelor mări” din secolul 12-lea e.A.

Din studierea organizării imperiului califilor, rezultă că majoritatea cuceririlor au avut un caracter superficial. Singurul lor rezultat de necontestat s-a dovedit impunerea, pe toate traseele victoriei, a religiei islamice şi inspirarea terorii legate de numele de arab, sau de „sarazin”, după numele dat de apuseni.

na încreoși prolești dar nu o rezistăm mult timp re-aflăm unor falcerătoare
cucer și amor de zece, ore între che-țel și venitar. A stărsit și e, asasinat
de miste camp și ce al-șu, asasinatul tată de cauza religioasă dar
reprezentau o luptă nuda pentru putere și avere.

Demnitatea de călău preluată de Ali (1656-1661) cinerile lui Mihomed ca simbol ne face a afla a Fauna Fra ar om gras și inofensiv corp zăos. S-a împiedicat masurarea unui omian și a remarcat că elementul său nu. Scrita u trecere prin fruntea sa a arătat ad s grave c s a s a c e t e n e și v t e n e de la el se revendică secta sau factiunea mită, din lumea musulmanilor)

Considera-nele, compun pentru neamul ce s-a vădit curind izolat și în confruntare cu o parte a temerilor lui arabice extase. După înfruntarea oficială de către pen-potențiar, arabia-buclă la Atrahim departe de mine. Petra a-măd proclamarea dreptății la Moavia, guvernatorul Siriei și vărul călătorii masasat Othman. A-ultimul descendent direct al re-Mahomed a conducerea araba a sfârșit și el tot așa, sunt de arătate pe crădresc din mase, cea de a Keth șase suru mai târziu.

Adaptat la Marea Sahară (1900) ap. I. Perre, in: de expert Membri
al vecin (unde în Marea Sahară (1900) ap. I. Perre, in: de expert Membri
Marea Sahară (1900) ap. I. Perre, in: de expert Membri
Timp de decizii de ar se familiarizase cu metodele administrative ale
Bizanțului care în Siria Experimentația (1900) ap. I. Perre, in: de expert Membri
interesele arabe și să se debaraseze de un mare număr de predecesi
sau de obiceiurile dăunătoare

Drăgășani (măgăzar) a rezistat între 661 și 750 perioadă de mari
cuceriri și de mari transformări ale lumii în sulmane precum și de
demonstrații importante etnice a arabilor în marele stat califal

Dinastia Omeiuzilor a fost înlocuită de cea a Abbasizilor, întemeiată de Abu-al-Abbas dinastie ce a durat între 750 și 1258. Abbasizii au ieșit din istorie odată cu ocuparea Bagdadului de către mongolul Hulagu (1258-1291) reprezentantul altui popor barbar. Mongolii sunt considerați drept ultimul popor barbar semnificativ care a asaltat lumea civilizată din Asia occidentală și din Europa fără a pune în discuție efectele și mai dezastruoase asupra Asiei meridionale și asupra Extremului Orient.

Confruntarea dintre calitat și mingo i reprezintă în exemplu marcant al destrămării unei puteri barbare de către o altă și mai barbară sau mai tânără și barbară. Așa că unor astfel de exemple s-ar opri mult mai bine considerate neant decât exemplul care s-ar putea opri

Revenind la evoluțiile lumii arabe, trebuie precizat că epoca califatului Abbas ziens a dovedit epoca în care civilizația musulmană atinsese maxima strălucire. Sunt considerate remarcabile, atât sec. 8, c. 9, și al 9-lea c.N., cât și sec al 11-lea și al 12-lea c.N.

Între sec. 8-9 e. N. s-a născut o civilizație așezată în jurul râului Indus, cu toate că există dovezi care provoacă încă discuții în ceea ce privește rețelele economice. Această civilizație a avut un caracter atât de complex încât nu s-a asemănat cu nici o altă cultură până să se cuprindă partea

Cu o zi înainte să scriu această istorie, eu călătoream în Europa nu a ains deplina dezvoltare în acest sens. Într-o primă Spania, încă după o epocă în care imperiul nostru se căsese, de a înfrun. Se poate afirma că primii scriitori nu zece de ani, ca la Italia, au început să scrie, dar au dat naștere sau au dat formă și un caracter nou. Aceasta poate fi considerată pe baza de atenție de la civilizație, în înfrun.

Până la domnia a Abbas 7, se poate vorbi că nu a existat o civilizație a slămului. În virtutea mândriei lor de popor, au dat arhitecților a căror artă de arhitectură de la naștere învase numai rețetele practice care le puteau servi în asigurarea vieții statului. Nu au reprezentat nicăieri știința nici în scrierile necăute. Singure plăceri le apar în poezie, au gustat să se rezumat a o poezie amănunțită și potestă de a scrie în idei și cuprinsă în clișee strâmte.

Primele cercetare erau încă impregnate de vecerea civilizatiei etenistice a civilizatiei care pare a avea o perioada tancez re unde ungata in Si. a. in Egipt si chiar in Persia — a inceput arabizati sau folosit de savanti sau de gand. un rmasun ace e tam. la — asat in li mea propri. lor medati — or le a. cerit concursu in gestionarea finantelor sau la punerea in valoare a domeniilor statului

Este adevărat că au dat atenție produselor de a tăia, ca
produsul care s-au dezvoltat sub. Dar s-a părut suficient, tot în
inceputuri să se facă schimb de accesorii, de a se adapta nevoilor
proprii transformând, de exemplu, bisericile în moschei sau de a prelua
de la ele, fără rușine, marmură, coloane sau capiteluri. Nu s-a știut să

de ideile mai puțin cunoscute ale Indiei budiste. Siamul ortodox a traversat, în secolul 9-lea e.N., o criză gravă, treburându-muș un an, pentru a ieși victorios.

Contactul cu gânditori greci antici, pe perioada domniei abbasizilor, nu a antrenat numai o revizuire a adevăratelor credințe. Adevăratele din operele cu care au intrat în contact, s-au lăsat pe musulmani discipoli ai savanților antichității, învățați sub influența acestora, spre științe pure. La intrare, anii musulmani au devenit astronomi, fizicieni, matematicieni, medici sau chimici. Elementele lui Euclid, tratate lui Galenus, Hippocrates, cele ale lui Arhimedes și ale lui Heron, Hipparch și Diophantes, cele ale lui Theon din Alexandria, Aristarh, Armonios și Ptolemeu, au fost citite cu același entuziasm ca și cărțile lui Platon, Peripatetici sau Aristotelul. Din acești studenți a ieșit însă mai o lucrare cu adevărat originală și nouă, dar s-a format un gust pronunțat pentru un ansamblu de discipline în care s-au format alternat maestrii arab.

India, cea mai îndepărtată stat asiatic civilizată în care au pus piciorul arabi, subcontinent cu care s-au menținut diferite relații comerciale, interesante atât și ea, slama, în o parte din tezaurul științific din domeniul astronomiei și matematicii. India s-a datorat în cunoașterea la Baghdad, înainte de sfârșitul secolului 8-lea e.N., a principului capital al numerotării de poziție, cu folosirea numărului zero, care în Europa s-a numit mai târziu numerotația „arabă”.

Persia, la rândul ei, a contribuit în mare măsură la formarea gândirii musulmane. Contagionul ideilor religioase a fost greu de evitat într-o țară în mare măsură dominată de doctrina lui Zoroastru. În Persia, islamul a descoperit și o știință a medicinei, introdusă mai întâi cu știința greacă și indiană, dar care i-a furnizat elemente speciale.

Literatură arabă a descoperit în Persia forme literare bine conturate și seducătoare: o poezie liberă, uneori voioasă scabroasă și o umitoare înflorire de povestiri adesea mai mult ierentioase decât delicate, din care a ieșit faimoasa *O mie și una de nopți*.

Musulmani care au încoronat cultura evului mediu, depășind limitele stramte religioase, nu au reprezentat sturpea arabă. Au avut origini din cele mai diverse: greco-bizantine, persane, egiptene, armene, evreiești, greco-africane, ibere etc. Imperiul califilor sub abbasizi a

castigat în universalitate. A încetat de a fi imperiu, unei minorități de invingători barbari, sălbatici, inculti și fără chemare spre civilizație. Beduinii, au fost în stare să și depășească condiția de etnie napostită, sortită stagnării pe scara evoluției.

Prezenta ca, în albu, de către abbasizi, a marcat, în mod normal, sfârșitul hegemoniei arabe. Califul a încetat de a fi șeful tuturor, or pentru a deveni, în teorie cel puțin, conducătorul tuturor musulmanilor, fără excepție. Beduinii nemulțumiți au fost nevoiți să se retrăiească în deșert, ca animalele într-o rezervă.

Amestecul de etnie a e Orient, din Apropiat și Mijlociu, prevău și ceea ce din noroul Africii și din Spania, care au format prima lume musulmană, cea mai elevată, atunci când nu se ocupa de distrugerea fructificat meritoria moștenirea Greciei antice. Acela era epoca când Italia și în regatul franc se trăia pentru fructificarea moștenirii Romei antice.

Contemporani, primii abbasizi, supuși masivitari de orice etnie și au castigat dreptul unei considerabile recunoașterii din partea posterității. Se poate spune că lumea musulmană a trecut mai repede decât era de așteptat pragul dintre barbarie și civilizație. Această datorită faptului că ea a reținut elementele cele mai puțin pregătite pentru evoluție, chiar pe arabii care învățaseră noua religie și care o purtaseră spre toate zările în vârful sabiei.

În secolul 11-lea e.N. beduinii erau reșezați în deșerturile lor, de unde nu reșeau decât ca bandele jefuitoare dușmane ale civilizației. În acești secol imperiul islamic andal devenise varminte, fiind dezintegrat progresiv de revade provinciale provocate de guvernatori orgelioși. În secolul 11-lea e.N. țările islamice deveniseră țări extraordinar de cosmopolite, din care elementul arab fusese eliminat sau în care acțunea lui era de cele mai multe ori nula. În tot Orientul musulman, sclavi, libertini sau mercenari tureci, s-au ridicat treaptă cu treaptă, până la cele mai înalte demnități, guvernatori de mari orașe, de provincii sau prim-ministri (viziri). Astfel, înainte ca și ele să fie atacate de noi horduri barbare, țările musulmane erau de-a pline de barbari, ca odinioara Imperiul roman în secolul decadenței sale. Lumea musulmană decăzută, din secolul 11-lea e.N. era din nou deschisă invaziilor care se pregăteau în centrul Asiei.

şi Werra, apoi au pătruns în Thuringia, unde o mare victorie reputeată pe mările râului Unstrut, în 531, i-a făcut stăpâni peste ţinut. Incorporată în regatul merovingian, privată de conducătorul naţional, Thuringia a încercat în zadar să scuture jugul, după douăzeci şi cinci de ani, cu ajutorul saxonilor. Gregorius din Tours, a povestit evenimentele prin reproducerea unei legende legată de asasinarea lui Thiern, fiul din fiu al Clovis.

Domnia francă s-a apărut energic împotriva tuturor asalturilor. Chiar regele Clovis (Clotaire), un alt fiu al lui Clovis, care a primit moştenirea fratelui Thiern, a încercat, cu un oarecare succes, să lupte împotriva saxonilor. A reuşit mai mult sau mai puţin să oprească progresul saxonilor în sud de Harz.

Fără îndoială, francii au jucat un rol decisiv în Europa apuseană atunci când, după moartea lui Justinian, împăratul de la Constantinopol au fost obligaţi să înceteze cuceririle din părţile apusene. Regatul franc, deşi fragmentat între moştenitori, părea foarte bine organizat în interior şi puternic în acţiunile externe.

Dar Măritrea lui, foarte rapidă, fără un plan de ansamblu, fără un veritabil spirit politic, l-a împiedicat de a se putea prezenta, aşa cum am spus, drept un stat adevărat. Suveranii săi, pătrunşi încă de mentalitatea comandantilor militari germanici, îşi împărteau pradă şi practeau parta al provinciilor şi al puterii regale în loturile pe care le moşteneau. Obiceiul, antrenat perpetuu şi, în cele confliete între prinţi, cu obligaţia de a rămâne fără încetare drepturile de a diviza şi de a subdiviza părţile rămase după fiecare deces. Acea extraordinară instabilitate nu însufla supuşilor noţiunea unei fidei-tăţi stricte.

Istoria ce ei de a doua jumătăţii a secolului 6-lea e.N. a constituit pentru franci o su-tă plictisitoare de tulburări meschine, ce au degenerat în lupte sângeroase, lupte în care s-au amestecat numele faimoase ale fiicei regelui vizigot Athanagild, Brunehaut, devenită soţia lui Sigebert regele francilor de est şi al implacabilei sale duşmane, sclava Fredegonda, pe care regele francilor de nord, ambiţiosul şi crudul, Chluperic a luat-o de soţie. În acele lupte, sub un nemernic austru de civilizaţie prea repede însuşi-tă, brutalitatea barbară răzbatea în orice moment. Supuşii regilor rivali au fost, în mod natural, antrenati şi ei în lupte. Clan contra clan, facţiune contra facţiune, regatul merovingian s-a destrămat într-o jumătate de secol de război civil. Ambiţiile mărunte ale celor ce guvernau

au limitat pe franci numai la apărarea pozi-ţiilor cucerite. În Provanca francii au aprins contra lombardilor între 571-572, iar în Thuringia contra avarilor, pe care au reuşit să î-l gonească de tronuri în 567-568-596, nu fără pierderi. Limitele regnului Austrugic, ce s-au apărut împotriva bretonilor care în 578 şi 579, împinseseră în mare până la Retine şi până la Nantes. Să de estu Aquitani ei a trebuit apărut împotriva bascelor, să gase-vilor, popa şi de dară de mărteni, rămasă a unor vechi-seuitori berici ce erigine necunoscută care în cea re-stenget armate france, au reuşit să ocupe în stăruitul secol 6-lea e.N. întreaga câmpie de la Pirinei la râul Garonne.

Făcând abstracţie de Criscon, regele Franc a traversat fără pierderi teritoriale acea perioadă sumbră de războaie, pătrund să re-a-pătrund până la dezvoltarea Hazardului, a permis ca în lipsa concepţi-ii pozitive să apară secolul 7-lea e.N. să se corecteze în mod fen-it greşelile acumulate în cerimonie de an anterior a terminarea luptelor care opuseseră un împotrivă a totu pe descendenţi ai Clovis, născut dintr-o fost chemat în 603, sau din ne pe celelalte moştenitori. Acea unitate re-zată prin joco succesive de sa-ment nat un stert de secol sub domnia lui Clovis al II-lea (613-679) fiul lui Chluperic, apoi sub propriu saul, Dagobert. Acea tot ca ajutorul hazardului, a reuşit să exor-tă de la tron pe fratele său Caribert şi să domnească singur până la stăruit (679-687). Pe de altă parte, încă din via-tă a instatut pe fratele lui Dagobert şi Chluperic al II-lea regele mui în interiorul statului său şi în subordinea lui.

Pe timpul acestor noi perioade de la alim-nenore re-sta-nen-ares sub Dagobert, prestigiu regatului franc a crescut sensibil. Ameninţate brusc pe întreaga lungime a f-ber de către slavii occidentali, care sub conducerea unui îndrăzneţ aventurier Simeon originar în Gali-ta, că-tau să scape spre vest de la avarii, popula-ţiile germanice constente de necesitatea unei uni-uni în faţa pericolului comun, s-au grupat în jurul regelui franc pentru a putea face faţă. Tripele lombarde au venit şi ele pentru a i da concursul. Saxonii s-au unit al-a rândul, lor sub flamura e-lui. După trei an de lupte crancene în Thuringia învada-ă de slavi victoria a încoronat eforturile rege u merovingian, ridicându-l la rangul de veritabil arbitru al Europei apusene. Popula-ţiile germanice au acceptat toate, mai mult sau mai puţin, ascendenţa sa. Frizonii au primit vizita misionarilor

creștin trimis de episcopii regelui franc ar saxonii au intrat în alianță. Poporul bavarez până atunci independent și meșterilor ai vechilor marcomani a avansat în câmpia căreia s-a dat numele și a stat și de asemenea, prin a recunoaște suzeranitatea francă.

La schimb încercarea franca de a cuceri statul slav al lui Sarmat s-a încheiat cu intrarea de la Wogastiburg în 631. Mai târziu Pepin cel Bătrân reprezintă ar stocarea de Austrasia a exercitării, în fapt, autoritatea în acea parte a sarmatului a regatului. Faptul a reprezentat un prelucru al unei etape as orice importanță a născut a regalității franceze.

Regele Dagobert a intervenit până în Spania vizigotă unde nu a ezuit să trimita trupe pentru a sprijini pe pretendenții la tron dar și în Italia unde s-a implicat diplomatic în alianțele curt-ombard.

Dar după moartea lui Dagobert a survenit a doua perioadă lungă de prăbușire internă a regatului franc, apoi cu cea survenită la moartea lui Clovis. Luptele interne și tărănușurile s-au intensificat agravate fiind de tendințele separatiste ale fiecăreia dintre cele trei mari sectoare ale regatului franc, unele care suprasaturate începuseră să se divizeze cu încheierea Austrasia, sau provinciei de est, Burgundia, sau vechiul regat burgund și Neustrasia, sau provincie de nord și nord-vest. Fără lui în seama Aquitania care mai puțin germanizată decât altele nu făcea parte din nici una din celelalte facțiuni.

Pe timpul lui Clovis al II-lea și al lui Dagobert, tendințele separatiste se manifestase a că o căreie cărmăci și cu o oarecare violență ceea ce a făcut ca un singur rege să prezideze destinele ansamblului menținând distanța a trei regate franceze cu trei administrații separate având fiecare în frunte un ministru responsabil, maistrul al paatului și de asemenea, un prinț merovingian. Dagobert s-a vădit obligat în ultimul timp al domniei să confere sub influența sa condacere, celor doi fii, Sigebert și Clovis, guvernarea celor două regate, a Austrasiei și Burgundiei, în care el nu rezida.

Căderea a trei persoane regale pentru ocuparea celor trei teritorii a devenit rezultatul unui concurs de circumstanțe în amputare care nu a supraviețuit lui Dagobert. Locuitorii celor trei regate, a căror îndrăgănită pășea pe calea afirmării s-au tot lăsat cu ceea ce fracționarii care în spatele fațadei schimbătoare a succesiunilor re-

gale nu conținea decât o realitate stabilă, guvernarea maistrilor de paat devenită din simpli maistr de ceremonii, sau de *ma jor* (*ma jores domus*), șefi absoluți ai administrației.

Slăbiciunea descendenților lui Dagobert în majoritate copii începând cu cei doi fii ai lui Dagobert care aveau cinc și nouă ani la moartea tatălui, sau farte tineri, uzati prin destrăbănări precocce, a stat și prin a trece în mâna maistrilor puterea regală. Faptul ar fi putut contribui la introducerea în stat a unui principiu de ordine relativă și de stabilitate dacă tendințele absolute ale acestor maistr și conpetele lor meșterie nu ar fi dat frau liber a tot aupte maistr-ele decât cele de pe timpul lui Clovis și dacă fiecare n-ar fi cuplat pentru a reface regatul în propriul profit.

Numele lui Ebroin, maistr de Neustrasia (657) și de Burgundia și a altor doi al episcopului de Autun, Eger și al la moșu lui Pepin de Herstal în care era încarnat spiritul de rezistență a Burgundiei și al Austrasiei, evocă istoria acelei perioade turbulente. Epoca s-a încheiat cu asasinarea lui Ebroin în 680 și cu înălțarea lui Pepin, devenit sub un rege unic dar fără putere, stăpan atotputernic al celor trei regate după victoria raportată la Tertry aproape de Peronne asupra maistrului de Neustrasia și Burgundia, Berthar (Berthaire) în 687.

Au fost necesari aproape încă treizeci de ani pentru terminarea epetelor începute la Tertry, căci Pepin nu a lăsat în urma un fiu de vârstă corespunzătoare pentru a-l înlocui. El al său, Dragon, a murit în anul 708. Ce de al doilea fiu, Grimoald, însărcinat ca sub control al tatălui să administreze Neustrasia de pe poziția de maistr de a murit asasinat în 714. Nepotul lui Pepin, Thendald, Arnulf și Hugue nu erau decât niște copii la dispanza buucului.

Plenetruda văduva lui Grimoald a simțit tentativă, a doua zi după moartea soțului (6 decembrie 714) să împiedice o nouă seziune a Neustrasiei și a Burgundiei, dar Ragenfred, cel ce primise titlul de maistr de a neustrasiei a reșit învingător în 715 într-o luptă dată în apropiere de Compiègne. Revolta s-a generalizat. Thuringeni și aamari pe care Pepin de Herstal trebuia să-i reducă la tăcere cu arma în mână n-au putut fi reținuți decât cu mare greutate în sanctuarele franceze. Frizoni care se arătasera cooperanți și deschiși față de franci o perioadă de timp au arcat Rima în anul 715 până la Köln și au devastat nord-

es al egalului. Saxoni, au trecut frontierele Avariei, iar în sud arii din, s-au declarat independenți sub conducerea unui ducă al es de ei. Din Spania, hordele arabe și berbere au reluat marșurile terifiante spre Langwedec. Nicotări monarhia francă nu s-a aflat într-o asemenea pericol.

În moartea un a apărut o timp an salvator în persoana fiului bastard al lui Pepin de Herstal, tatăl lui Carol, care a fost supranumit Martel. Acesta s-a arătat brusc în mijlocul anostecului de la Clugny, cu scopul de a recăștiga pentru el toată puterea politică a tatălui său. A reușit un tur de forță prin care a zdrobit succesiv pe toți inamicii: pe neaștrășii la Ambryve (aproape de Liege) în 716, la Vinay, aproape de Cambrai în 717, la Soissons în 719, pe saxoni și frizoni, în 716 și 738, pe arabi la Poitiers în 732, apoi pe rău, Berre, în apropiere de Narbonne în 735, în Provence doi mai târziu. Bavaria a primit vizita armatelor sale în anii 725 și în 728. La moartea sa în 741, nu numai că fusese reconstituită unitatea franceză, dar crescuse mult și strălucirea puterii ei.

Fantoma regalității de care Carol Martel nu îndrăzise să se debaraseze a avut totuși succes, făcând loc unei case noi de monarhi, guvernați, care s-au numit Carolingieni. A adunat un număr de la Poitiers. Respectiv schimbare revel, monarhia nu s-a realizat fără carecari meritați. La moartea regelui, Thierri al IV-lea, în 737, maior domnia, Carol Martel nu a desemnat un succesor pentru tronul vacant. Înainte de moartea sa, survenită în 741, a transmis fără opoziție puterea celor trei neaștrăși: Pepin și Carloman. Acesta au considerat că este bine ca după moartea în 743, să așeze pe tronul vacant pe un copil numit Childeric.

După abdicarea fratelui său, în 747, Pepin a rămas singurul maior domnia. El a făcut pașii necesari. Expulzând o mănăstire pe muntele merovingian, a reușit în sfârșit să obțină titlul regal pentru sine. S-a bazat puternic pe aprobarea papală. Papa fiind convins că nu este bine să o rețină. La cererea lui, Pepin, Stăruind în fața lui, a atins fruntea cu mâna sfântă care s-a transformat după exemplul suverinilor vizigoți și anglo-saxonii, să așeze regilor din antichitatea europeană, mai ales în Occident. Prin această ceremonie a impus respect popoarelor din tot Occidentul european.

c.- Occidentul barbar, papalitatea și răspândirea creștinismului în sec. 5-8 e.N.

Papalitatea și regalitatea francă s-au afirmat ca cele două mari puteri occidentale, a căror uniune urma să permită recăștigarea, după țipare noi, a edificiului civilizației dislocate de invaziile barbare. În aceeași timp, în Orientul continentului, dinastia bizantină se străduia, cu energie și disperare, să-și reorganizeze imperiul între vechile contururi, ridicându-l prin ei însuși și ambiționându-se să-și reface, după propriile lor idei, unitatea morală și religioasă, nu numai pe cea politică.

Ca toate că a prima vedere, Occidentul prezenta o decădere profundă, în raport cu Orientul bizantin, viitorul urma să dea șanse și unor state barbare. Pământul ocupat de barbari rămase presărat cu ruinele civilizației dominat de anarhia și violența care se substitu seră ordinii și păcii romane. Dar nimic nu este în istorie iremediabil. Pe Bostor mai rămasesse un exemplu de stat civilizată, iar țerțele tinere care doreau să se afirme într-un mod tumultuos, nu aveau decât nevoia de a fi orientate și disciplinate.

Marea menire a papalității era aceea de a se înțelege cu barbarii, și de a i ajuta cu putere să recâștige opera ce le era sortită pe scara evoluției umane.

Înlăturat progresiv din Orient și obligat de mult timp de a renunța, în fapt, dacă nu de drept, la visele de hegemonie asupra tuturor Bisericilor creștine, episcopul de Roma (papa) a căutat compensații în Occident. Leon I-lea, cel Mare (440-461), cel care a afirmat cu tărie supremația romană la conciliul de la Chalcedon în 451, a încercat să pună mâna pe conducerea afacerilor eclesiastice nu numai în Italia, dar și în Africa, în Gallia și în Spania, dar invaziile barbare au amânat pentru un timp planurile sale.

Ideea unei Biserici, unice și centralizate, grupate în ciuda

[illegible]

Ma în aceeași secol între secol 5 și 6 în Roma papalitate s-a manifestat extrem de modest. Fără a abandona în ciuda vreuna din evenimente papalitatea trebuia să se reserve aceeași mare parte a timpului să trăiască obscur și să se țină din partea împăratului teribile minciuni. Papa Sixestus (530-532) refuzând să recunoască pe un tron sfânt de papalitate Constantinopolului și a vădit deportat în Pont. Vigilius (537-555) acces la sân a fost arestat, condus sub escortă în Italia în lăstărie și omorât ca un simplu cetățean să accepte doctrina oficială sub amenințarea de a fi demis.

[illegible]

La prima vedere, pentru o populație se afla în situația de a nu-și îndeplini misiunea și ca să-și altera sarcina de propagare a creștinismului, e ca să se dea lui trimiziune de apăsare. În epoca medievală să se părea că erau grav compromise pentru că se percolau în orice moment în viața Eternă să cadă în puterea barbarilor și că în mare măsură să se dădea Roma să devină, să fie episcopul, să fie de barbar pe cale de întărire.

Toamna, atunci când omul energic popăieşte pe la Marea (540-600), a găsit forţa să opereze o reabilitare bruscă şi să revină la scutina. În
un loc născut de a face auzul şi respectă vocea pentru a nu fi răsunat.

În speranța în care apăsese erasul, că va cîmîșea lîmbardă și nepuțin împăratul bizantin de a-las-gar-profectia-jescă-s-imp-
leer-nu-duce-und-ca-omulare-gos-tahan-Greco-scel-Mare-ag-ut
să-pru-te-l-s-a-d-ve-l-lar-lit-perico-di-om-potru-ut-A-m-a-zei
apararea-cap-tik-sa-e-pe-care-ombarz-at-a-ed-iz-o-le-de-a-or-on
Sa-si-n-Să-Per-pateme-ai-person-itate-s-imp-us-cap-di-lit-lit-for
episcopilor-lit-pr-vire-ia-sa-ec-ez-as-le-ai-din-care-nu-a-s-apat-ne-o
d-oce-za-din-Italia-ent-ă-s-mer-dier-lă-S-a-p-usat-in-pozi-a-de-sel
capabil-ata-sa-lit-a-grept-barbar-ur-cat-si-s-y-ube-ase-ă-le-s-s-e-or-pe
care-i-dre-ia-ca-suveran-„pontif”

La 1.1 de poză a căștigat Grecia, ruseșii fiind în sace și pentru papărit de dreptul de a-și spune cuvântul și în treburile ecleziaști ce din a se țară decât la a. A parit corespondența cu episcopii din Gallia și din Spania. A schimbat secol de la Aries fiind netraducător pontifical în regim. Unes a conținut ca un de Cartagina și a na de a reprezenta în Africa. Pe de altă parte a delegat pe un simplu cleric din arta și s-a cu rusă ar. în cea mai mare parte a proximității. Cu excepția

Pentru ceputul lucrării sale normal rezultate pozitive, pe
pauzele sale nu au depășit nivelurile medii. Prin urmare, trebuie să
închidă ochii și să prăvălzească într-o direcție sau în alta, pentru a se
responsabiliza regimul de lucru și să se ascundă de o altă asupritură
câtă nu a existat prestanța personală și a cărei asupritură de ordin ex-
ternă. Așadar, reprezentanții de Nord, necerute de ambiguități
și a prelăcușă crede că vocea a fost ascultată în direcția
aceste neamuri, rezultate muncii sale poate fi apăsător și drept
considerat, deoarece a reușit până la un anumit punct, lucru
occidental să nu-lă vocea ierarhică a Romei, obșnuința care fusese
întreruptă de o perioadă lungă.

Gregor is cel Mare a făcut șina m-ri. A vrut să așut să abată în prosta Bisericii române opera de predicare și de convertire opera pe care în sinarii românești și o stroa cu ințelepciunea pe r monopol.

Irlanda se va activa pentru o treisuta partiuara a organ zăru

eclez astice. Aco o călugări și manăstirile constituau osatura vieții religioase, înlocuind puterea episcopilor și a clerului diocezelor. Faptul acorda origina, tate uzanțe ori ritualuri pe care îl propaga irlandezii împreună cu credința lor. Această apostolat al lor alături de al creștinismului, nu se realiza fără a provoca riscuri redutabile către reștinismul tradițional al cărui apărător era papa.

De-a aceste diferențe a pornit dorința lui Gregorius de a readuce sub puterea sa sarcăna propovăduiri începute în insula britanică. Ca urmare a trimis acolo, în 596, în regatul Kent, un mic număr de călugari romani însărcinați sub conducerea unuia dintre ei, a înai mareșalului Augustin, să predice creștinismul după doctrina pură și să creeze acolo o Biserică atașată direct de Biserica ponticală.

Opera urma să fie de mare valoare, dar lui Gregorius nu i-a fost dat să o vadă terminată. El a avut numai bucuria de a putea să-l salute pe Augustin, în 601, cu titlul de primat al Angliei și, de a-i da sarcina să creze noi episcopi, să extindă progresiv creștinismul în regiunile neatinse de propaganda irlandeză.

Înfortunat, însă, Augustin de a atrage pe adepții Bisericii răsăriteze la Biserica romană și de a-i determina să recunoască, primatul său nu au dat rezultatele așteptate. În același timp s-au dovedit redutabile frecvențele și braștele de reînnoțire la vechiul paganism saxon. S-a ajuns totuși un rezultat de fațadă. Papa a putut revendica pentru sine și în parte a putut să și asume cu succes misiunea evanghelizatoare în țările barbare. Respectată sau comentată, puterea pontificală a redevenit o realitate până pe malurile Tămisei.

Succesorii lui Gregoras I-lea nu au fost în stare să urmăzeze cu vigoare politica inaugurată de marele papă, a cărui gen politic a egalat maltele sale virtuți religioase și morale. Dar sămânța pusă la încercare de către el s-a dovedit fecundă. Pe parcursul întregului secol al 7-lea e.N. lent și obscur, Biserica română nu a încetat să progreseze și să își dezvolte influența.

În insula britanică, progresele Bisericii romane au dat rezultate mai slabe și mai lente ca în alte părți, dar Biserica anglo-saxonă, modelată de ea, a dat papabilități în secolul următor, secolul 8-lea e.N., dăruindu-le mai buni și mai activi.

Progresele britanice ale Bisericii catolice au suferit o fluctuație

grație înseamnă că te-ai înălțat. În primele patru decenii catolicismul a progresat în înalta societate și în case e regale foarte frământate. Apoi a urmat o altă perioadă de pace și treizeci de ani când a revenit la modă. Biserica răsăritească susținea mai ales la poplădă din parțile joase popoarele cărora regalitățile i-au dat satisfacție.

Cu ocazia asta, rețeaua pare a fi pe cale de dispariție în lumea anglosaxonă, când în 1066 s-a produs un nou reviriment. Atunci, după moartea regelui din Northumbria, care a acceptat vassalitatea față de regele din Wessex, a sosit un nativ francez, să se retragă și să părăsească țara. Imitând exemplul regelui din Northumbria, regatele de Mercia, Essex și Sussex au trecut dintr-o lovitură de partea catolică. Într-o papa Vitalianus a putut trimite un nepotul său în Anglia. Personajul era un demnitar executant al de către papa, călugărul grec Teodoros. Prin urmare, bine primite de către regele insular a reorganizat total biserica engleză după formula romană.

Succesul papalilor în misiunea britanică a dovedit atât de mare încât, în 1797, Londra a sfârșit prin se înclina și în fața autorității Romei acceptând să se răzileze la datarea Paștelui adoptată de curtea pontificală.

Inainte de sfarsitul secolului al XVIII-lea, toate Bisericele rusele erau
brutale, fara exceptie. Cu toate acestea, au pastrat oaretrăsură ale
frumusetii ei. Nu vezi tu o catedrală, o sinagagă română?

Accas marte și datina, predicarea de la început în Biserica românească au determinat progresul creștinismului și nu îl e pînă barbata din Occident. În Italia, au mizat pe începutul anilor, s-a arătat căși gași, treptat de credința eclică a lui Gregorius ce Mare, marales în anul ce au urmat morții aceluia înainte de sfîrșitul secolului 7-lea e. M. armanismul dispare de din lătră în secolul 13 serc. Lombarda, docia aia de voința regilor proprii a amas din considerente politice ostid încaror ingerințe pontificale. Accas a aia m pinală destrămarea pueni, romoarde, ca d'Italia septentrională și centrală s-a grupat în juru papei.

Parintele germanic a adus intr-o progresie de slăbire, ca ea creștinismul din națiunile germanice zebră catolică din agerul anglo-saxon, care, în sfârșitul secolului al III-lea, începuse să reexporte din zona noastră, întrucât, din nou, se poate spune așa, creștinismul roman adoptat în țara lor.

În 6ta W. North de York a pornit la evanghelizarea în zona or.

Ravenna, de unde exarhul bizantin a început abandonul Italiei proprii, iar ei începuseră de reacție. Lombardii au terminat rapid cucerirea provinciei Lombardei și Pentapolis, iar Roma s-a vădit arăsată, amenințată.

Papa Ștefan al II-lea a încercat în zadar să negocieze. Astfel a cerut supunerea pur și simplu fiind sigur că la el papă nu s-ar fi opus. În mod vizibil se dădea părerea finală a cer înfruntarea între puterile italiene, dintre papalitate și lombardii.

Pepin cel Scurt nu îndrăgea apelul la speranțele ale papă, căci nu cădea să se laseze în avânt naționalismul și se debarasa de ultimul rege merovingian și nu care prelua coroana. Papa Ștefan al II-lea traversând lăcele lombardii a ajuns la Ponthion în Germania, nu departe de Vryse-Francois, implorându-i dintre 753-754 pentru a-l convinge pe monarhul franc.

De această dată, dorința dintre francii a papalitate s-a încheiat, unindu-le felurile împotriva lombardilor.

Acceptarea să se anunțase cu mare pompă în favoarea lui Pepin a soției și a copilului ei, ceremonie de încredințare a puterii înainte de apostolul Bonifaciu, papa a conferit la el, recitată coroană care un oarecare prestigiu și a obținut dasămintă de deținătoare, poartă la ceremonie a legii soarelui papă, tată de descendență. Pepin de Herstal și de alții, Carol Martel. Anxietate se creștea din cauza că împăratul bizantin părea a nu se mai interesa reușele francii, urma să identifice cauza francă cu cea a creștinismului catolic roman.

Cartea a III-a

Nașterea imperiilor barbare

sfinţite, doctrine care a devenit credinţa de stat. Heterodocşii au fost urmăriţi şi persecutaţi în timp ce propaganda internă şi externă era tratată metodic. Spre deosebire de omii din abbasizi au învăţat pe creştin şi pe radei din orice funcţie de înaltă calificare şi s-au sprijinit numai pe elementul iranian. Beduinii care fuseseră sufletul eucerinilor şi pe frunte a ei începuturilor patau să se retragă în deşerturile lor.

După ce fusese mutat de la Medina la Damasc odată cu omeiazii, califatul s-a îndepărtat de ţara care văzuse născându-se regea profetaului, pentru a se fixa la Kufa, în valea Furatului şi apoi în 762 într-o capitală construită special pentru el, la Bagdad, pe Tigris. Aici suveranul putea trăi departe de elementul arab testatonic, înconjurat de o gardă de soldaţi din Khorasan.

De acolo, cu excepţia unei perioade de o jumătate de secol (836-892), când capitala s-a retras la Samarra, puțin mai la nord de Tigris, în aceeaşi regiune se transmiteau dispoziţii menite să facă să doinăască ordinea de la rangul imensului teritoriu al imperiului. Documentele care s-au păstrat atestă progresele realizate timp de un secol în guvernarea provinciilor şi în organizarea serviciilor generale. Pe timpul acestei jumătăţi de mileniu califatul s-a alăturat marelui abbasizi ori Persia a furnizat aproape toate cadrele de conducere, cât şi o parte din personalul administrativ mai mărunţ.

Este manifest că paşarea capitalei în prin Orient Muloia, pe malurile Tigrului a inoculat tânărului imperiu musulman tradiţiile vechilor monarhi orientali. Amprenta a rămas până la suveranul calif Fatihi, departe timpuri de sărăcie bandăscă ale lui Mahomed. Califul rezida acum într-un palat somptuos, Palatul „Portii de Aur” care uimea prin dimensiunile sale prin înălţimea amănitoare a fi moscheii „dom verde” ce domina întreaga câmpie din jurul Bagdadului de la o sută cincizeci de picioare înălţime prin splendora tapiseriilor, prin mărimea excesivă a masaşorilor demnitari, a servitorilor în veşminte colorate şi a familierilor care umpleau marile săli.

Atunci când Bagdadul a rămas gol de marea curte califa ă, pentru cei cincizeci şi şase de ani (836-892), schimbarea a avut ca ţintă un palat magnific construit la Samarra. La Bagdad, sau la Samarra vizitatorul nevizitat s-ar fi considerat la curtea dinastiei aice persano-sasanide. Se întâlnea aceeaşi pompă şi aproape aceeaşi etichetă şi acelaşi

ceremonial ceremonial de deosebitele într-un asemenea cadru califi se prezentau ca nişte potentat creştini. Ei se înălţau puţin pe oscar. Despre marea dintr-ei se poate spune că aveau pacea cea mai timpurie, cerându-le să se poartăze mascat de tapiserii care s-au străduieau să fie mozaic pe faţa lor a persanilor, or o deza mare de mster. Au fost descrişi ca ascuţit şi curte de spatele faţetelor de tapiserii şi chiar vorbind în timpul audienţelor în aceleaşi condiţii.

Sunt cunoscuturi care s-au păstrat dintr-un amestec de terochit de funcţionari de curte şi coranari de astrologi, de biblioteci de diverşi paraziţi de avarmenurări murari de ver parafisimpe, de vici. Se adăuga o ventabă de emulaţi de eunuci. Multitudinea eunucilor nu putea fi realizată de un accept al Coranului, dar un bun musulman putea ruga pe parafisimpe sau pe creştini să se ocupe de procurarea lor.

Un păcat de moarte ca cel al or a devenit când a rămas ale terochit de terochit de avarmenurări murari de ver parafisimpe, de vici. Se adăuga o ventabă de emulaţi de eunuci. Multitudinea eunucilor nu putea fi realizată de un accept al Coranului, dar un bun musulman putea ruga pe parafisimpe sau pe creştini să se ocupe de procurarea lor.

Nu era la abbasizi dar a sursit prin a se identifica cu o moarte de omeiazii a de elementele de islam a avut în realitate de curte, loc restrâns. Imperiul islamic s-a spus că a fost o mare avarmenurări murari de ver parafisimpe, de vici. Se adăuga o ventabă de emulaţi de eunuci. Multitudinea eunucilor nu putea fi realizată de un accept al Coranului, dar un bun musulman putea ruga pe parafisimpe sau pe creştini să se ocupe de procurarea lor.

De vici de terochit de avarmenurări murari de ver parafisimpe, de vici. Se adăuga o ventabă de emulaţi de eunuci. Multitudinea eunucilor nu putea fi realizată de un accept al Coranului, dar un bun musulman putea ruga pe parafisimpe sau pe creştini să se ocupe de procurarea lor.

fără născut pe cal în de la Bagdad. E e izbucnea la Kufa a Basra la Moss il, sau aurea și au impus pe abbasizi spre scarta omeiazilor. Nu mai puțin a dat de firea kharidjii din Irak, Persia, Kharasan, Mesopotamia și Armenia.

Fundamentându și puterea unei legi unită, nesiguranțe abbasizi a a usificat imp et, pretentive tuturor strănepoșilor de verii, po teta a care se considera la fel de îndrituiți pentru a revendica demnitatea de Imam.

Ment ținerea intactă a unității provinciilor cucerite cu un secol în urmă a devenit cu timpul imposibilă. Califi de Bagdad și au imitat cu ușurință arhibile, ramărând fără prea multă precizare, șefi teoretici din punct de vedere politic și religios, ai unui imperiu vast, a e carui provincii și au regăsit, una câte una, independența și autonomia. Existau diverse trepte de autonomie.

Unele provincii au continuat să trimite la Bagdad, pe xioane anuale și să salute a name e ca li au la începutul rugăci unior publice. Altele se abțineau. Dar nici una, în secol al 8-lea e N, ca și în precedentul, nu gândea să rupă oficial relațiile cu centrul califal. De aceea f ctuinea unui imperiu musulman a mai subzistat. Imperiul era imaginat ca formând un tot, în pofida din năruu continue a teritoriilor care se supuneau în mod real autorității califului.

Marile țări sau marile provincii s-au desprins de autoritatea centrală pe parcursul a o sută de ani, adică aproximativ într-o perioadă de timp egala cu cea a metropoliului musulman. Spania s-a desprins prima de Bagdad, devenind fictiv, un Abd al Rahman, un tânăr din dinastia omeiazilor scăpat cu prin minune de massacrele abbaside din Siria și Mesopotamia. Prin bătălia din fața orașului Cordoba din 756 el a înăutrat conducerea emiratului Yusuf, obedient Bagdadului. Deși s-a purtat ca un monarh independent, Abd al Rahman a înălăturat numai după un timp numele califului din rugăciunea publică, înlocuindu-l cu al său. Deși condusa cu totul independent, Spania a rămas teoretic o parte integrantă a imperiului musulman. Transmițând puterea prin moștenire fiului său Hicham și titlu de emir, Abd al Rahman a schimbat soarta țării ei omeiazilor, care exclusiv din Orient s-a re-născut pe malurile occidentale ale Mediteranei. A trebuit să se aștepte secol al 10-lea e N, respectiv data de 16 ianuarie 929, ca omeiazii să revină titlu de calif, de „prinț a,

credincioșilor și să dea naștere Califatului de Cordoba.

Africa musulmană, adică ansamblul de provincii situate în re Golf al Snta Mare și Atlantic, nu a întârziat să armeze exemplul Spaniei. La mijlocul secol al 8-lea e N, zona era în fermentație iar califi, făceau etorturi disperate pentru a menține a supunere triburile berbere din Rif și din Atlas. Succesorul lui Abu al Abbas, califul Abu Djarfar, supranumit *Al Mansur* („Victoriosul”), a tolosit aproape toată lrgia sa domnie de douăzeci de ani (764-775) pentru a veride hac tendințelor separatiste. Căzuta a fost pierdută. Succesele raportate de generații sale nu au împiedicat provinciile din extremități vestice să se desprindă la stăruitul secol al 8-lea e N.

În anul 788, un descendent al lui Al-Idris ben Abdallah, strănepot al a Hassan, cel mai mare fiu al La Ali și al Fatime, fiica profetului, s-a aclamat ca suveran al anticalului oraș Volabja, la nord de Meknes. El și-a luat, din actuale Maroc și din regiunea Hemeien, un stat cărnia succesorul său, Idris al II-lea, i-a dat o capitală, în 808, destinată unui viitor străduț. Este vorba de orașul Fez unde acela și-a stabilit sediul administrației.

Descendenții lui Idris, „idrisiții”, s-au perpetuat pe tronul de a Fez până în secol al 11-lea e N, fără a lăsa decal titlu de emir și fără a repudia niciodată oficial supunerea față de Bagdad.

La începutul secol al 9-lea e N, teritoriile africane ce corespundeau Algeriei și Tunisiei de azi s-au încetat și ele să se supună Bagdadului. Fiul unui general care contribuise mult la restabilirea situației în aceste ținuturi, în 765, atunci când berberii se ăturaseră jugul arab, un anume Ibrahim ibn Aglab, a profitat, în anul 800, de încurcăturile califului Harun al Rashid, pentru a cere emiratul de Kairuan cu titlu ereditar. În schimb a oferit un tribut anual. Califul a acceptat, bucuros de a salva aparențele și a nu se produce o detașare asemănătoare cu a Spaniei și a Marocului.

În realitate, diferențele dintre emiratul dinastiei „agolabiți”, descendenți ai a Ibrahim ibn Aglab și cel al idrisiților din Fez, sau cel al omeiazilor de la Cordoba, nu s-au dovedit mari. Politica lor independentă nu a concordat de cere mai mult ori cu cea a califilor de a Bagdad.

Politica aghalabiților s-a remarcat ca foarte activă și

s-a născut. De la Kaïruan sau de la Cartagina, el au arănat în puțin timp să născăb controcampa mare parte a insulelor și a coastei Mediterane centrale. Din prima mare expediție a 9. erei Noii au început cuceririle metodice a Siciliei. Au continuat fără grabă, dar și fără a se abate vreodată presiunea creșterii. În anul 832, prin portul în Mazzara și-au atacat portul spus-ana a insulei. În septembrie 831 au putut înăsa de trei ani să câștige în mare și Palermo. Trupele musulmane au progresat lent în direcția coastelor septentrionale a Siciliei, astfel încât în 843 au ajuns până pe Messina. După aceea au trecut în cucerirea teritoriului interior a insulei. În 859 trupele bizantine au fost înănte din urmă de victorie de la Cassaravon, dar în 878 au părăsit Siracusa. Cu o mare pierdere bizantină mică, forțele cuceritoare nu au putut fi scutite de sarazini decât în 902.

Între timp, Palermo, Lona și era vizată de aproape. În anul 840, crășele Brindisi și Tarent au fost vizitate de la cele două cetăți care între 845 s-au aruncat într-un atac general asupra provinciilor Puglia, Calabria și Campania. Musulmanii au năvălit în Peninsula Popului, în Calabria, Gaeta și în Sicilia. În 846, au intrat în Palermo. Marea primărie a găsit Neapolea în luna aprilie 846 și s-a aruncat în revărsare (vezi). De atunci, de la Porto și de la Ostia, au început să se întoarcă Starul Petru din Roma. Au reînălțat la mare, reînălțarea creșterea a apăsene pentru a se îndrepta spre sud și a devasta Campania.

În acea și perioada aghab, sau răspândi de toate părțile Beneventului și au instalat la Bari, de unde împăratul carolingian Ludovic I. H-lea nu a putut să o cucerască decât în 871 și a Tarent de unde a fost expulzat, abia în 880 de împăratul bizantin Vasile I. În ambele cazuri după aproape trei, patru decenii.

Puterea regională lătară rămăsă adăpost. După ce a refăcut în 872 portul Salerno, flota emiratului a început să fie înăscută în 876 portul Cumae și de la nord LA. În anul 876 de Pavena.

În timpul secolului 10. mele crize secrete, unde după altele emirul în Kaïruan s-a răspândit asupra insulei Malta în 870 făcând din ea poarta Mediteranei Occidentale.

Fapt cunoscut că deși încet-încet s-a retras de la Bagdad programul de cucerire emiratului a rămas un servitor excelent al caizeri musulmani și că datorită lui imperiul a avut naționalismul și înva retrădat

în zona conferință, dar a deschis un nou secol de progrese considerabile.

Musulmanii au fost izgoniți din cetățile siciliene și italiene de către bizantini, de către germani, imperiul întemeiat de Carol cel Mare și mai ales de către normanzi, lupători barbari scandinavi, de origine germanică, civilizați parțial pe coastele france și permiți apoi spre țările ca de ale Mediteranei, ca mercenari, ca aventurieri, cu trăsături medievale.

Ez pînă a rămas în mare timp în dependență față de guvernul central a califilor. Timp de un secol, în perioada revoltelor, autoritatea abbasizilor a reușit să se mențină. Dar în 868 s-a produs o schimbare decisivă. Atunci a sosit la Fostat (vechiul Cairo) un aventurier turc, numit Ahmed, fiul unui oarecare T. Un, un obscur prizonier de război pe care guvernatorul Transoxiane îl trimisese în cucerirea de ani în urmă califului Mamun.

Inteligent și ambițios, Ahmed și-a deschis calea spre curtea de la Bagdad, ajungând într-un Egipt zbărnăit de facțiuni și corupt și dezorganizat. A restabilit ordinea în calitate de înlocuitor al noului guvernator tot un turc, generalul Bark Beg, devenit puțin după aceea soțul mamei sale. În patru ani Ahmed a devenit stăpan la Fostat. A reorganizat administrația, a preluat regulat impozitele și a ținut bine în mână armata. Toate le-a reușit numai ca înăscător al emiratului și în contra Bagdadului. Fără a renega vreodată formal, puterea suverană în calitate de înlocuitor al califului ca și alții ca un dăst independent.

Egiptul nu a suferit cînd împotriva a traversat, sub emiratul lui Ahmed, o perioadă de prosperitate cam nu mai cunoscută de foarte mulți ani. În loc să ajungă să ampe tezaurul de la Bagdad, sumele adunate din impozite și taxe au rămas pe loc să alimenteze un important buget pentru activități de interes public și au permis lui Ahmed să reia unele lucrări care în toate timpurile au creat bogăție în valea Nilului.

Ca și la Cordoba la Fez sau la Kaïruan, s-a e aborat o manieră de guvernare cu trăsături naționale, cu toate că suveranul era străin de țară, ca și în celelalte cazuri. Guvernarea de la Fostat se plasa totuși sub acoperământul is amarat, dar curtea străinilor care-l înconjură pe emir se sprijinea pe o armată puternică, bine încadrată.

Cuând Ahmed a arănat pe poziția de arbitru al marilor politici din țările vecine Egiptului, atât către vest pînă la limitele emiratului de

s-au considerat capabile să se producă. S-au civilizat asemănător popoare or barbare de origine germanică sau slavă, bulgară din Europa.

Imperiul islamic dintre secolul IX și XI poate fi asemănat cu o fantomă cu veșminte îngroașate ale țerțelor musulmane. Fantoma s-a contopit cu regimul istoric și veșmântul exanvic să cadă peste o parte a lumii. Tesătura lăptosă nu a adus nici o bunăstare și libertate de creștere la pasă și în mileniul al treilea a fost condamnată la războaie, la saracie, la lăcomie, la viață în război și război, la revolte perpetue și la terorism irațional.

Veșmântul islamic se apasă o parte a lumii poartă trăsăturile urite a acelor săbii din deșert arabic care copund preceptele religioase ale lui Mohamed și a crezut profet al unui Dumnezeu tunc. Veșmântul are impregnate trăsăturile urite al celui barbar sarac cu dăbul și fără educație religioasă, pânditor, avid de sânge, opozantilor și război de pradă, baed și or din deșerturi. Învațătura (cultura greacă) a fost stigmatizată ca soarta unei fragmentări slabe, asemănătoare vieții și caracterul arab. Dintre cele trei monoteisme ale lumii cea islamică este singura care se poate rușina cu începuturile sale și cu calitatea imitatorului.

b.- Imperiul franco-germanic condus de Carol cel Mare

În același timp în care abbasizii se străduiau să se asigure coeziunea imperiilor teritoriale cucerite de hoardele barbare arabe, regii din dinastia omayyad dintr-o răsturnare dinastică aproape contemporană cu cea care a scurtat viața dinastiei omayyad, a ajuns prin etape specifice la putere în Europa apăsătoare și centrală.

Ascensiunea ei metodică și prudentă a contrastat cu bruscă lovitură de forță a lui Abu al Abbas. Nu au așteptat timp îndelungat numărul monarhilor merovingieni. I-au lăsat efraim să ajungă la marea mare în mod bușt. După care s-a hotărât să-l copleșă. În ziua când s-a hotărât să-l facă ocazie au avut în spate marșul de la marea mare sau aproape a mării în Europa. Astfel au putut să se arde în mare și să se desăvârșască opera cuceririi de foarte mult timp în desfășurare și care a slăbit prin a deveni opera lor exclusivă. Carol cel Mare nu aparține nici atunci când imperiul ce l-a purtat numele era virtual înepit.

Carol cel Mare nu a avut nici o vârstă plasată, așa cum s-a arătat în fața problemelor care pe care a știut să o rezolve cu abilitate. Nu a arătat nici o urmă de grabă, deși interesele regatului franc erau marcate în raport de Roma și de papalitate.

Împ de de la care imperiul s-a lăsat să se asigure cu minimum de etichetă, reverența la *sanctus quoque* teritoriul din Italia, întreg deschiderii istoriei de care regele Lombard Astolf. În 754 apoi în 756 o simplă demonstrație militară până sub zidurile Paviei, capitala lombardă s-a dovedit suficientă ca să l facă să se retraga pe regele lombard și să se simtă angajat, ceea ce evăcua tot ceea ce cucerise. Dar cam angajamentul din 754 nu a fost respectat iar lombardul a trecut la o altă asediu al Romei în anii 756. Pepin a avut grija ca a doua oară să iasă pe teren un reprezentant abate de Saint Denis, Fulard, cu

miş — nea să prindă imediat oraşele şi teritoriile care trebuiau părăsite de trupele lui Astolf şi să ia peste tot ostaiul.

Cum de la plecarea exorţilor nu mai exista nici un loc de Nord şi nici un vecin al datatilor Romani — în reprezentarea teocratică al autorităţii publice în afara papei — s-a stabilit înţelegerea că ceea ce se restituia de către Lombardzi în zonele Pentapoli şi cetera — în afară de excepţia Ravennă — să fie considerate papale sau după terminologia vremii — să fie „donate Sfântului Petru”.

Pe trusă ne Pepin nu a cerut nimic. Scopul său era altul: din moment ce în care papa — teia se afla — a adaptat la orice pericol — pericol călău — rege al Italia care l'ugiana putea să — aplice — controlul — viitor — imediat. Nu a refuzat totuşi — în — p — de a — dare practica — dar — fi — want — de — papă — un — a — r — omilor — pe care — l — a — decernat papa drept recompensă pentru campania din 754. Aceleaşi titluri le-au primit şi în rege — în — franc — Carol şi Carloman. Acordarea titlurilor constituia o dovadă publică a pactului strâns încheiat între familia carolingiană şi suveranul pontif.

Politica carolingiană s-a prezisat de-a lungul mai multor — Lepin — căuta vizibil — să — asigure pe — ca — e — indirectă o influenţă — din — ce — nece — mare — în — per — nsu — a — talică — sub — acoperirea aliatului său, căruia se — st — aduna — fără — rugăz — să — crească — puterea — maternă. Un eveniment neprevăzut — moartea — sabită — a — vânat — are — a — regem — Astolf — în — decembrie 756 — a — oferit — lui Pepin — o — az — a — de — a — interveni — în — maj — ocu — lombardilor — şi — de — a — dec — de — printr-o — ab — a — diploma — te — a — egera — unui — nou — rege — în — persoana — ducelui — Didier, care — se — păru — se — un — om — maleabil.

El a extorsat pe lombard — în — schimb — ajutorul — de — angajament — il — de — a — evacua — nu — numai — ce — rămăsese — în — m — ai — le — lombardilor — din — c — aceririle — lui — Astolf — şi — ceea — ce — ocupaseră — ei — co — tre — zec — de — an — în — urmă — pe — timpul — regelui — Liutprand — Bologna — Ferrara — Imo — a — Faenza — Ancona — şi — reg — unea — costieră — de — la — sud — al — acestui — oraş — trebuiau — să — fie — returnate — papei — care — urma — să — domnească — în — viitor — de — la — vărsarea — Padului — la — cea — a — Tibriului — pe — o — bandă — lungă — de — teritoriu — Acele — teritorii — până — la — începutul — secolului — al — III — lea — e — N — constitu — seră — a — t — ima — fortăreaţă — a — p — steni — bizantine — în — Italia — centrală.

Carolingienii au parcurs o expectativă de cinci spre zece ani — în — raport — cu — ev — a — t — e — de — la — sud — de — A — p — O — motiv — ate — a — oferit — o — rege — e — Didier — care — a — răspuns — comp — et — la — speranţele — puse — în — el — de — protectorii — franci — ţinându-şi — toate — promisiunile — din — momentu — e — ect — r — anu — sale. În — alt — motiv — a

fost — acela — că — Pepin — a — din — t — să — existe — suzeranitate — papale — care — visa — să — a — încetare — la — noi — dez — v — t — a — ri — şi — creşterea — teritorială. Pretera — să — nu — se — depărteze — de — politica — prudentă — cu — care — se — putea — lăuda — până — atunci. Făcând — eforturi — să — i — lin — stească — pe — lombardzi — a — crezut — că — este — mai — abil — de — a — câştiga — ca — a — alii. Faptul — se — explică — prin — aceea — că — mediu — după — moartea — lui — 24 — septembrie — 68) — atunci — când — puterea — a — revenit — celor — doi — fi — Carl — vinturii — Carol — cel — Mare — Carloman — la — carea — francă — s — a — pus — problema — re — în — o — r — le — război — or — între — cele — două — case — regale. Că — cea — cea — mai — lesnicioasă — era — casa — or — a — între — mo — ten — t — o — r — i — ce — ei — doi — regi — Carl — s — a — căsătorit — în — 770, — cu — Des — derata — una — din — fiicele — lui — Didier — iar — Carloman — cu — o — altă — nă — n — t — a — Gerberga. În — acelaşi — timp — s — a — proiectat — unirea — surorilor — regilor — franci — Gisela — cu — unul — din — fiii — lui — Didier. Regatul — franc — s — a — împărţit — între — cei — doi — moştenitori — după — voinţa — lui — Pepin — cel — Scurt. Carl — fi — cel — mare — a — primit — A — strasia — Neustrasi — şi — Aquitania — de — Nord. Lui — Carloman — i — au — revenit — părţile — central — sudice — B — r — xund — a — Pre — vance — Septimania — şi — Aquitania — de — Sud.

Didier — s — a — dovedit — imediat — după — moartea — lui — Pepin — cel — Scurt — un — a — al — ma — patri — docil — transformându-se — într — un — aliat — întreprinzător — în — sensu — contrar — angajamentelor — mai — vechi. În — 771 — a — reuşit — să — suscite — în — Roma — o — puternică — revoltă — care — trebuia — să — i — deschidă — porţile — oraşului — şi — să — îl — pună — pe — papă — la — dispoziţia — sa. Pe — alt — plan — fiica — sa — Gerberga — a — influenţat — pe — Carloman — să — intre — într — o — ne — nte — egere — cu — fratele — sa — Carl — în — urmă — unei — expedi — t — a — ce — ar — du — la — cucerirea — Aquitania. Carloman — a — m — rit — însă — aproape — în — ace — a — ş — timp (4 decembrie 771). A — funera — re — generală — a — propozi — a — franc — l — a — recunoscut — pe — Carol — drept — unic — rege — ceea — ce — a — constituit — o — lov — tură — pentru — Didier. Viduva — lui — Carloman — şi — copiii — s — au — refugiat — în — Bavaria — şi — apoi — alături — de — Didier.

Ca — răspuns — la — acţiunile — lui — Didier — în — Italia — Carol — a — trimis — urgent — o — anchetă — cerând — explicaţii — de — la — partea — lombardă. Dar — Didier — aruncase — de — a — masca — şi — iniţiasc — o — ofensivă — bruscă — pentru — anul — 772. Se — priza — acţiunilor — să — readucă — Ferrara — Faenza — Comacino — şi — asediul — prin — blocas — al — Ravennă. Generalii — săi — s — au — aruncat — sum — tan — asupra — provinciei — Pentapoli — şi — asupra — ducatului — Romei.

De — partea — francă — trebuia — să — se — treacă — la — o — acţiune — rapidă. După — o — ultimă — somaţie — rămasă — fără — răspuns — Carol — a — rupt — legăturile — de — rudenie — cu — Didier — repudiind — pe — tânăra — so — ne — lombardă — şi — a — atacat — fără — alte — tratative — statul — lombard.

Dimănee războiul e cert, zicea el, sau pe cel puțin Franța au arătat
bravura lombardă cu tot degețu-i în piept. Trebuie să se de-
atace energia în 10 zile, care e conștient de pericol. Lombarda a
tăcut totuși, mai că grăsea și de a se năsa, și și prececesori săi, închin
capitula sa. Părea că se lăsa să se înțeleagă și în timp ce
armata e săvârșind unele de paritate rezultate de apă arăta hard
fina a excepția. Veștile sunt că e de război, și după aceea
capturată și prizonierii. Că e mai bine decât războiul cu de război
într-o mânăstire.

Toată Lombardia a stată în putere numai o dată după mai mult de o sută de rezistență. Dacă era să se dizolvase în preceab. Succesul său era înalt alături de complicitatea Carol și a lui Cavour și al exploatării până la sfârșit până la peritruel. În schimb, la 5 iunie 1848, timp ce năvălirea pe câmpul de război, ei au neor — alți, așa a spus primum juramentum — fac o serie de lucruri și apoi în cele din urmă caracter capital, transformarea mare parte din Italia într-un teritoriu independent de regat, fiind înțeles că în Roma. Războiul este vechi și teritoriul lor se înțepuse în acele zile când se învârtă în jurul lor. În schimb, în 1848, an Carol — de a vădărușul de conștientizare — pașii posesiei teritoriilor cedate de episcop — în condițiile în care se vede că a regat Lombard. În neputință de recunoașterea complicității și a teritoriilor și a interstata

De acel moment exista posibilitatea ca papa care pusa sa
tasa din rezerva papele care a atase toate titlurile de papa. De
asemenea titlul de papa care a atase pe care l prinde a atase de
la tatăl sau titlu pe care l folosea pe care a atase de la capata pe
neasteptate a fost neprevazut de moment care dinasul frate
avea Roma la bunăvoința sa.

Zona de expansiune a menaierilor rance nu s-a oprit la Germania, Franța, germanii de origine vana la mod natural să-și asgare negreori asupra tuturor corăbii marine care fuseseră în porturile de origine. Speranța sa că sa asgare secolul de la frontiere și sa atraga spre ei zădărie pe care ei gasiseră în multitudinea de triburi care se păreau și ei săbăde. Deși traci avansaseră bine până la momentul secolului 8 î. H. această opera era departe de a fi terminată. Rămăseseră de supas că ei mai săbăde și mai insubie populații germanice. Pe saxon, rude apropiate ale trizon, or reușiseră să-i subiege

in primul an al demiterii în Pop o că prețuri a mult sange

În rândul se acestor cupluri și în cea a tinerilor de fată se remarcă cum după marea invazie barbară, strap pe ambele țări, țări de civilizație erau nevoi să cuprindă și alte populații de barbari, în așadar, pe în a și apărarea regule și tineri sau pentru a pune în fața un nou fel de civilizație.

Cucerirea Saxe a călăuzit la mare realizare militară a lui Carol cel Mare. Saxonii captivau pe alii de teritoriile din Marea Nordului și Hessa pe de o parte și dintre rauri Elba și Elbe pe de alta, cu o importanță enormă pe malul drept al fluvului. În sud, Danemarca. Luptele au durat mai mult de treizeci de ani, trebuind să se dea cel puțin de cinci ori pentru a se atinge scopul. Primul campanie este drept nu au avut decât unele obiective limitate, respectiv restabilirea calmului la frontiere, împănarea numărului de tineri și pregătirea lor de pînă la pasnică prin activitate militară. Însoțind toate acestea, s-a înțeles că acel program, de altfel excelent etanșat, că nu este precizat. Nu convertiți se războiului repede, jefuau bisericile și săsău preot. Angajamentele cele mai semnificative erau create la pînă la înălțime în teritoriul transilvănean, asfel că trupurile carolingiene se găsesc mereu în a arde. S-a impus o cucerire metodică a saxonilor și saxonii

Aceasta nu s-a realizat fără confruntări crâncene, plănuindu-se succesul luptei ca mai multe surprize dorite. În 775, de exemplu, maine, cu ocazia năvălirii asupra de lașă ne de or, insate date să apere trecerea peste Wesser și le a ucis mai cu intenția de a ține retrageret grosul armatei france care avansaseră spre est. De asemenea, în 782, trei generații de vânători atacând în prudență lupte și saxonii masate la poartele de la Sintegebirge, au suferit una dintre cele mai sangeroase înfrângeri pe care a înregistrat-o istoria acestor timpuri. Fanatizată de oamenii ca Widukind, saxonii și au vandut se împ. beatătea. A trebuit să se recurga la teroare. În 782, pentru a răzbuna înfrângerea de la Sintegebirge, Carol cel Mare a ordonat, cu sânge rece, uciderea a 4.500 de rebeli în apropiere de Verden, pe A. În trei ani după aceea, într-un moment când se considera că țara era și pasă, s-a emis un edict contra oricărui invans care nu ar fi acceptat dominația franceză și religia creștină. Un capăt ar terore nu le lăsa locuitorii or decât a egerea între vasul de botez și sabia călăului. În 799, pentru a se sfârși, ca rezistența saxonilor din punctul Wihmode (între Wesser și de jos și lăba interioară).

eforturile în activitatea sa, lucrurile pe care le-a făcut, vizând naționalitatea și etnia, a cănă apropierea între ei de pe versantul nemăritat al Prutului. În plus, a gândirea sa a spărit poartă în mare de a scrie în teritoriu, a dăinui teritoriul ei, regimul mândru care să poată amenința cu arestul baze de așteptare pentru alții.

La 785, armatele franceze au intrat la sud de Pirina. În creșterea
La 795, numele suazim s-a reformat atacând prin săpăturile și
trădându-l pe teritoriul (Narbona, Narbonne) dar a fost deșeluat și
apropiere pe mlaștinile râului Garona. După doi ani francezii au format
unirea avansată din nordul Peninsulei Iberice, operându-se și în 797
ocupația Huesca și Alcañiz să se instaleze în 802 în Barcelona și
la capătul râului, nu război de zecă ani au preluat Tortosa

Deși, întotdeauna speranțe ori de la începutul domniei, având ca de teritoriu c obținute de Carol cel Mare în Spania erau totuși subacente la stăruința sa al 8 lea c 4 pentru a face din el o pașă în Spania și pentru a răscumpăra un anumit ro-mânăcerie de peninsulă (când n-va Abdulrahman în lăcch-în emir Abu al Rafman) al plin în secrete ane de pe tronul de a Carol cel Mare pe nepotul său, cunoscând A. în a început prima trece pe la A. la C. a apăsă sa soț de a c. l. r. c. egelă în a. Rege c creștin al c. a. l. e. și Astarie care n. a. n. u. m. a. t. o. r. i. a. c. e. s. i. t. s. a. s. i. m. a. d. a. s. a. s. o. n. a. d. i. n. m. a. n. d. e. m. a. s. u. m. a. n. e. n. a. a. c. t. i. o. n. a. l. m. e. c. i. c. e. s. a. d. i. p. a. c. e. s. a. a. s. i. g. n. a. t. d. e. s. p. r. i. n. u. n. d. i. p. l. o. m. a. t. c. a. d. e. C. a. r. o. l. C. a. o. d. e. s. a. a. n. t. e. s. t. m. o. d. e. s. c. și p. e. n. t. r. e. c. u. u. n. c. e. e. s. e. c. u. r. p. r. o. g. r. e. s. e. c. i. a. n. a. s. i. g. n. a. t. t. o. t. u. s. d. e. C. a. r. o. l. cel Mare. M. a. c. i. p. e. t. a. t. i. e. n. z. m. a. h. i. s. p. a. n. i. c. a. și o. s. i. t. u. a. t. i. e. p. e. c. a. c. p. a. t. c. a. c. o. n. t. a.

La sfârșitul secolului 8-lea, în timpul lui Charlemagne, sub un brau
un arbore gigantice întreaga Europă Occidentală. Puterea lui Carol cel
Mare strălucea de la bătălie la bătălie, de la frontiere la frontiere, de la
victorii la victorii. Popoarele slave de pe malul drept al Rhenului deveneau
după a doua înfrângere, iar altele și-au supus ca auxiliare de război
atodornici din nord-estul Saxoniei.

Deși puterea spirituală a papei a beneficiat de extinderea
minimă a regatului carolingian asociat, influența sa pe planul libertății
sa de actiune pierdea constant din teren. Deveni prin viața a papin
cel scurt suveran al unui stat important în Italia, papa dispunea totuși de
o autoritate foarte discutabilă, lovindu-se aproape peste tot de opoziții
irreductibile.

pe care nu le detinea regele franc în provincia sa ecclziastică

pe care nu le acoperă legea franceză în provinciile suzerane ale
 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836.

viselor lui Carol la urechea pe tron

a inteles foarte bine de la inceput

Petru și baniera (drapel medieval) Orașului Etern

guvernul cu plătire Bisericii lui Dumnezeu".

În plus, papa era invitat să combată erezia, comunicându-și intențiile regelui franc în legătură cu acest subiect. De egalul și mai, reșea papei și o scrisoare personală a sa către anii din care odată cu fechtările de rigoare dădea și unele sfaturi practice ce stabileau poziciile celor personalități în raport cu lumea. *Sarcina Voastră este de a apăra în afară, cu armele. Stăruia Biserica a lui Christos împotriva atacurilor păgânilor sau a devasării necredincioșilor și de a o întări în interior propagând credința creștină. Sarcina Voastră, prea Sfinte Părinte, constă în a secunda succesul armatelor noastre, rugând ca Moise mână spre Dumnezeu și de a mălura pentru ca el prin bunăvoința sa dea poporului creștin victoria asupra inamicilor stăruind sau năme și de a întinde isipra lumii întregi numele Domnului Nostriu Iisus Christos.*

Domeniile erau astfel de aritate cu grădă papei revenindu-i rugămintea iar regelui acționa. În domeniul actualului Carol avea mare liberă și fermă peste tot. La fel, pentru Roma a impus una dintre obligațiile pontifului roman. Regele a precizat în corespondență că sarcina papei era să acționeze pentru consolidarea patriarhatului acordat cu patruzeci de ani înainte, carolingienilor.

Pe parcurs nu s-a mai pus problema întăriri patriarhatului datorită transformării produse în demnitatea și titulatura regelui franc. Leon al III-lea nu implicase patruzeci de putere pontificală când a căzut victimă unui complot pus la cale de doi dintre principalii funcționari ai palatului său de conveniență cu reprezentanții aristocrației romane, funcționari îndepărtați din curte după înscăunarea lui. La 25 aprilie 799, în timp ce papa se găsea în mijlocul unei procesiuni la biserica Sfântul Laurențiu în *Lucina* a fost atacat de conjurați aruncat la pământ și statuit în bătaie. A existat tentația de a i se tăia limba sau de a i se scoate ochii dar în final aproape mort, îmbătat în propriul sange și abia respirând a fost aruncat în fundul unei cetăți a mănăstirii Sfântul Erasmus. Pana la urmă a fost salvat de intervenția a doi misionari franci. Datorită acelor a putut să fugă și să se îngrijească la Spoleto. După sumară vindecare a mers în Saxonia la Paderborn să ceară ajutor lui Carol cel Mare.

Scena ce s-a desfășurat la curtea regelui a produs o profundă impresie. De o parte s-a aflat papa cu rănilor vizibile, care cerea salvarea de la suveranul victorios. De cealaltă parte se aflau acuzatorii

sai care insistau de adușer și de sperjur. Carol era invitat de ambele părți să facă lumină în atacere. Transformat în arbitru al creștinătății în anul următor (anul 800) el a întreprins cea de a cincia călătorie în Italia. Cu o escortă puternică a armat și papa Leon, reținut pentru a-și relua scaunul pontifical.

La acea dată nici un suveran european nu se putea pretinde egalul lui Carol nici măcar împăratul de la Constantinopol. Pe marea Biserică totul era cîntec și rîvășit. Tânărul împărat Constantin al VI-lea, copil de vîrstă mică al lui Constantin al V-lea, a căruia potestăți religiioasă a adus numai nenorociri Imperiului Bizantin, fusese înălțat de pe tron în 797 de propria mamă, împărăteasa Irina. Aceasta s-a debarasat de copilul împărat orbându-l și încarcerându-l. Contra acestei femei care fipt nemulțumit căuzase să păstreze numai pentru ea curtea imperiului competitori care niciodată nu lipseau în Bizanț și au amplificat activitatea. Nici unul însă nu avea de etalat un titlu serios și nici unul nu se impunea prin forță sau îndrăzneală.

Situația bizantină era cunoscută în Occident, dar era de multe ori exagerată așa că nu se putea cântări în mod real. Într-o scrisoare faimoasă datată în luna iunie 799 și adresată lui Carol cel Mare, Alcuin a insistat asupra faptului că cele două „demnități supreme”, papalitatea și imperialul traversau o criză redutabilă. Papa-tatea era zguduată prin persoana papei Leon al III-lea iar demnitatea imperială (bizantină) era scutită de evenimente nedemne. Statutul lui apăsător că numai demnitatea regală a suveranului franc mai era capabilă a menține și salva Biserica lui Christos. În concluzie și pentru a vorbi clar tronul imperial fiind vacant Carol cel Mare era invitat fără să se ia în seamă vechin împărat să se preocupe singur de apărarea papalității și a creștinătății întregi. Tu ești, îi spunea Alcuin regelui Carol, în loc de concluzie, tu ești acum războiătorul crimelor greșite și război, concluziile celor îndreptate, tu ești cel îndatorat cu sarcina de a exalta pe cei buni.

Carol cel Mare nu s-a sustras apelaui ce venea de la un curtean al său, curtean ce a jucat rolul capitolului renășterea carolingiană. Alcuin în anul 800 Alcuin Flaccus a fost un savant anglo-saxon, York (c. 735 - Tours 804) care a devenit unul dintre maștrii școli palatine fondate de către Carol cel Mare la Aix-la-Chapelle (azi Aachen).

Cu toate acestea a putut să se apropie de performanțele imperiului antic de forma în care egalează de înălțimea la imperiul din lungina totuși există o diferență care este că în perioada de timp de care se poate face o idee este deosebită de organizare și de civilizație ale lui Theodoric cel Mare.

[illegible][illegible]

Critica bizantină nu putea fi ignorată în Occident. Nici cea fa-
voroasă, nici cea ostilă de căsătorie nu era vădită ca fiind rădăcină a
neapăsării sexuale. Nu se neapăsă nici siment nastrans pe soaarta mu-
ierii, pe soarta bărbatului, pe viața lor, pe viața și semnalele și verse-
cile din ale pe un mare. Resursele de pe viața bizantine făcuseră parte
dintr-o prezentare a teritoriului, timpului și reprezentau măriri și un
prezentare a teritoriului și timpului și reprezentau măriri și un
creadă, sau să se numească, stăpâni ai lumii.

Exercițiul 10: scrieți desprese de la Ravenna a papilor con venită
să nu așeze un frate în scaunul papal decât după ce au fost unanșii
toți bisericii. În secolul al X-lea, în Roma, a avut loc o revoltă
hărtoare a clerului împotriva papei și alături de el s-au așezat
papii așezându-se în scaunul papal și împunându-le să se așeze

acel titlu ar vorbim despre a supraviețui în viața de drepturile

Se pare că a ceta de la Carei el Mare nu se va misca în
avans și pe rețea posibilă e consecința e aceluiași rezultat. Să
zicem că o națiune pretepede că își simțim împărțirea sexului. La
Bizanț ar fi echivalentul e cu o națiune care împărțirea sexului
satisfacă mai să se respecte în mod e pentru a națiune în legalitate.
Căci, 2. nu se mai atenta să ar fi putut face în 1. Căci împărțirea
regula.

După pararea lui, comunistii vor fi în stare să realizeze o suverană decizie în virtutea puterii care le va da de-a mâna în orice moment a zilei. Voința poporului va fi exprimată prin voce. Se va putea înfrânge la libertatea teoretică a poporului român. Se va putea să procedeze la o altă etapă a unității și pacei sovietice, dar fără de care de drept nu se poate realiza nici o schimbare în fondul ei.

Nu mai exista senat si Roma nu s-a putut scuti de la aceasta schimbare, prin care se putea scuti de la aceasta schimbare prin care se putea scuti de la aceasta schimbare pe care chiar te stie e poezie la marea senat. Acea persoana e pusa in fata de sa de aine pe care si s-a putut scuti de la aceasta schimbare si de „augustus”

Pe de altă parte — (Constantinopol) — N. R. — se stipulase
obținerea împăratului coronat de pașă de crama vâscă
la Sfânta Sofia, iar în momentul în care patriarhul îl va încorona pe
capul suveranului poporul de amândoi va striga: *«Măreț este puterea
Augustus, împărat al romanilor, mulți ani!»*

Acești rituali se îndepărtau și în cazul în care Carol al II-lea și Ștefan al II-lea a rămas în viață de Crăciun. În anul 800 de naștere aproape identice după calendarul regal francez, care purta ghilimele asupra episcopului vechi Rome. Formal ritual se petrecuse între 1770 și 1771 după însă ceremoniile de la S. Petru a fost cunoscută și a primit o coroană nedemna și regele francez a fost în dreptul un zăpăcit.

Astăzi de merit de se că petrec seră vânt în fața vântului
 uzapator pe care singur în băntu a timpului aspect unap marea
 Irma, Irma sa lăsa să se dădă Numai că de acea dată ziua
 nu era un adversar negab. Într-o bună zi, în fața
 Căro ar fi așezat să cuprindă și pe cel de pe care
 căreia la căzuse pe acasă și pe care de pe care
 căreia la căzuse pe acasă și pe care de pe care

ecruia este a tuturor posesiilor ori caror regine după moda francea primitivă. Nu s-a presupus suprascrierea de demnitate imperiale + nu se afla departe notimea abstractă a unui imperiu romanic (superiorul nou era doar pentru constituat asupra tradițiilor care amănățau al vechiului regal merovingian. Acesta a crescut puțin câte puțin prin cuceriri până a înglobat teritoriile menșure care elementul germanic lipsea cu totul).

Unele din acele teritorii sîc desigur chiar ce e popolate cu germanici și au putut fi fizionomia propriu respectiva parte în mare sau mai mică, din autoritatea lor primitivă. Din această categorie se pot menționa Lombardia și Aquitania pe care Carolul Mare le a pus să fie guvernate sub miltă și supraveghere cu rang de regale prin de către fiul Pepin apoi de nepot Bernard de al doilea de către fiul îndoyat. În Bavaria puterea supremă a fost de ceată a unil să se ocupăm de metecere care a răstolat în calitate de lăsaș prefect. Crascor a și principatele Lombarde din Italia de Sud și au pstrat din naționalitate. Sîc în Franța Petru era guvernat de papa și nu se prea stie pînă la ce punct exista subordonare față de el parat. Existau teritorii care de neam propriu a fost instruit și propria diplomatie iar pe tot în Lombardia, împăntul a întocmit capitulare speciale

Diverse e compoziția teritorială a Imperiului. Trănește și strânge în prind diferite protende. Pentru a le spune veniți persoanele și amintiri de obiecte. Căci a călăsat plăcerea noastră și particulare și tradiționale. Fiecare popor din Imperiu. Trănește a. m. eren. A parte din eg. e specifice precum egea sa că e. ea rep. a. cea burgună. Ieșile traze. cele romane. cele bavareze. cele embare etc. Multe dintre acele eg. specifice cutin. are s. m. consențit. în ser. s. și s. m. rev. z. Căci ord. al lui Carol. Tot e. a. m. or. lat. ten. te și. a. disp. s. să fie c. ex. e. și transcrise c. tume. e. n. a. n. e. s. r. i. s. e. a. c. t. u. r. u. r. p. o. p. o. l. u. r. d. o. m. i. n. a. t. e.

A mers până acolo încât a recomandat tinerilor săi, feci, subordonati, lui, să poarte la ăstia festive costume e specifice supasilor. Procedeau cu aplauze pentru a-i împinge mozaic de papada și săpase să revălte sau dușmânii moozite.

Unitatea reală a ansamblului de teritorii era realizată parțial de relații comune coexistente care nu era suficientă ca și în cazul imperiului masagan. Ușor-apăsarea mai era menținută și prin scindarea castrului

adresa scrisorilor, denotă sărăcie și în orice provincie și mai ales cunoașterea
poziției te nașturate de impară și toate celelalte imperiale.

Lașul de o parte crăstona și Lombardia de alta, unde se perpetua tradițiile de rezistență și eforturile depuse pentru o altă viață pașnică și lașul degențiența de o parte statul, pentru că unde dispărea imperiul și se înalță se enai să patru da și să crește înze țării aced, în restu imperiului funcționa tranziția în fier

În teritoriul pe care îl principală reverență, de la nașterea sa, ca și pe toată viața sa, el a fost instruit și format de către regala, ca care lui cerea să fie o dată pe an în mod normal adunare generală, purtând corespondență cu un paratol, care putea să se deplaseze sau să-l evocare după voie și dorință, numai după metoda înăucă, totuși adunările a de resort care, fusese a deveni. Nu erau exceptate nici ustia și nici armata, care se putea păsa. În timpurile primitive, totul de comandant, rânar

De la început a avut alături un mare număr de comitari s-au substituit, o bună parte din funcționarii din teritoriile cucerite. Unele triburi germanice, ardide, precum și lombardii, călășteau deja un sistem administrativ analog.

Astăzi de comite și de adunări sau ușa țării, ar important al
poziția franceză episcop, l'ecclésiologie de popor și creștin, din propria
d-zeu, dar practica de suveran. Suveran, l'ecclésiologie de episcopii au
verbal, a apărut autorități publice, cărora le conferă misiune etică
convoca la curte sau la adunările generale, se adresa înstructurii în
insare na ca și pe comite (cont) sa promulge ordonanțele sau
„capitularele” și să supravegheze aplicarea lor.

Principalul adăncă în comitate erau vicecomitii sau vicontii, pe care i propunea ca să se alegeră suveranul și, vicarii — care administrau sub ordinele sale subdiviziunile comitatului. Pentru franc era tot așa și ca inspector i apărând cu comitatul și adesea cu abal i mar or năpăstiri

Pentru a asigura o mai strânsă coeziune a diversiilor părți ale imperiului, mai ales către stărușul domniei, Carol a organizat cu regnar tate în fiecare an, inspectarea provinciilor de către funcționari de înaltă delegați cu titlu de trimiși și a savetanei (*missi dominici*). Aceștia executau controlul administrației locale. Fiecare grup de *missi* se compunea mai todeauna dintr-un comite și un ecclerziast care își împărțeau sarcinile după competențe. Grupul de *missi* avea ca sarcină să parcurgă cât mai mult din comitat pentru a se asigura de buna

antică spre populațiile pe care le-a condus efemer

Conglomeratul de populații și teritorii care s-a numit Imperiu după anul 800 a reprezentat mai mult o dorință, un început decât o realitate solidă, de durată. Faptul în sine nu diminuează cantabile și romanticele Caroli în lumea lor, o lume brută, fără prea multe reguli sociale, politice etice, militare, cu artă și justiție primitive și o cultură care se apropia de Imperiul Roman, dar pe care îl astvârsa din prea multă dragoste barbară.

Caroli s-a ridicat cu ceva deasupra predecesorilor și a contemporanilor prin înțelegerea că nu ar fi putut construi nimic temeinic bazându-se pe călăriile săpuiilor barbari și fără a lua exemplul de la „Marele Cazat”, de la civilizația romană. Sensibiliitatea sa pentru cultura satului antic, a condamnat popoarele barbare de dincolo de Alpi la dezvoltare spirituală și materială.

Caroli cel Mare s-a conturat ca produs al unui destin feroc. Pentru extinderea statului său efemer a beneficiat de condițiile de discordie din rândurile nămaților și de populația slabă a teritoriilor atacate. Cu toate că a avut o viață de războinic, nu a reușit victorie decisivă care să răzbată peste veacurile de istorie și nu a victorii cu caracter definitiv. Inamicii pe care i-a învins și-au păstrat, în general, puterea de reacție și de aceea a trebuit să se mulțumească cu supunerii prin jurăminte, să accepte respectarea tradițiilor și organizarea unor diverse populații.

Deși a dorit cu ardore mărirea și puterea împăraților bizantini contemporani, n-are dată nu a putut să se compare cu împăratul Romei sau cu cei de pe Bosfor. Insași resursele sale, ale visteriei sale, erau nesemnificative în raport cu cele ale bizantinilor. Cartea lui nu avea fastul, nu avea eticheta, nu avea erudiția bizantină, nu avea gustul pentru artă și lumină al Orientului european.

Privind noul împărat barbar spre lumea antică a fostului Imperiu Roman de Apus și spre realitățile din Imperiul Bizantin, i-au îndreptat să aspire spre o civilizație greu de asimilat de către popoarele supuse lui. Există un decalaj imens între dorința de cultură a lui Caroli și cea a vulgulei groșiere pe care era chemat să-i îndrume. Toate popoarele acelei evintuiecat deși nu l-au înțeles, i-au trecut amintirea în legendă, numindu-l „cel Mare” deși aproape toate îi simțiseră pumnul greu strâns pe armă.

c. Renasterea civilizației antice romane în Europa apuseană

Data imperiului proclamată la Cluj, anul 800, nu a fost așa cum a părut să reprezinte curtea catolică, o „restaurare” a Imperiului Roman (*renovatio imperii romani*) în sensul că Carol cel Mare a făcut tot ce a depins de el pentru să revină ceea ce era una dintre podurile Imperiului Roman, căutând creațiilor de spirit și arte oricâte. Este curios să se constată că atât Occidentul creștin cât și Orientul islamic s-au aplecat serios la așaplașe orășdomeniile carolice și civilizație. Nu numai că a apărut o îndrăgășie și noua împărăție islamică abbasida să reaminte strămoșii civilizație arabe, pe care popoarele lor barbare se grăbiseră să o distrugă.

Ceea ce s-a născut din această renastere carolingiană s-a dovedit mai mult decât o simplă tentativă de revivire a trecutului din trecut. Într-îndea apărut în lucrările sarlatiste și altele, a avut la reproducere cu mai mult sau mai puțin succes, cu mai mult sau mai puțin experiență, a operelor civilizate greco-romane. Dar puțin câte puțin, prăpastia a fost trecută. Succesori primari și mesieri au căutat să facă pași în plus și ca într-o epocă asemănătoare din lumea musulmană, a etapa traducătorilor și a compilațiilor a fost înlocuită de o etapă a unei științe originale și mai profunde, de o etapă a gândirii mai libere și a unei arte mai personale. Aceasta evoluție constituie de altfel o teză a tuturor „renașterilor” care pregătesc căi pentru trepte noi de civilizație.

Primi carolingieni au căsătorit într-o stare de decadentă intelectuală neînșiritoare. Școlile nașterii din epoca romană dispărute de mult timp, erau asurme școlii ecleziastice destinate formării clerului, clerului cărui dezvoltare se împiedicase de crizele politice în care se scufundase de nenumărate ori regatul franc.

Din prima jumătate a secolului IX, episcopul de Arles

Cesarus, mustră, în Provence, pe marii negustori care nu ştiau nici să citească nici să scrie. Nu era de mirare. O sută cincizeci de ani mai târziu, echivara şi scrisul treceau în Gallia drept un lux chiar pentru cei cu lux pe care nici anumiţi episcopi nu puteau să şi-l permită. Ar părea superflu să se adauge la toată grija pentru cui ara generata dispăruse că limba latină rămasă singura limba scrisă, era atinsă de o îngrozitoare stare de alterare, că o carte devenise un obiect de negaşi şi că rare erau persoane care se aplecau asupra studiilor şi din taur ambitiile în general, la citirea Bibliei, sau la redactarea, fără prea mare probitate a unui formular sau a unui act oficial. În aceste condiţii, spiritul artistic se rămânea şi el într-o stare de latenţă boimăvicioasă. În Italia, cele ce erau manuscrise moştente, din secolul 7-lea e.N. atestă întinderea răului. Stângăcia miniatuurstului nu avea egal decât în lipsa de experienţă a scribului care îi înşărcinase cu decorarea muncii sale.

Din fericire, nu toate ţările apăsente căzuseră atât de jos în acea epocă. În unele dintre ele civilizaţia antică a putut găsi un refugiu, cel puţin provizoriu, împotriva barbariei invadatoare.

Chiar în Italia antichitatea nu încetase de a fi prezentă în toate spiritele. Acolo pământul era acoperit de monumente, iar bibliotecile pline erau încă numeroase. În prima jumătate a secolului 6-lea e.N. ostrogotul Theodoric avusese grija ca tezaurul vechi, lăsat să nu cadă pradă uitării, sau acţiunilor de degradare voită. El însuşi s-a remarcat drept un mare constructor şi nu şi-a preocupat ajutorul către cei care, ca Boetius sau Cassiodorus, s-au ocupat să restitue lumii creştine o cultură, epurată fără îndoaială şi adaptată exigenţelor credinţei, cele noi, reprimând totuşi cadrele generale ale culturii antice, metodele de învăţământ şi rezultatele esenţiale. Beneficiul acelor eforturi s-ar fi dovedit superior dacă ulterior nişte spirite profund religioase, dar obtuze, precum papa Gregorius cel Mare, avertate de a vedea clerul prinzând gust pentru lectura autorilor antici, păgani, nu s-ar fi pronunţat împotriva acelor scrieri. Cu toate acestea, pământul clasic al Italiei, în ciuda opoziţiei clerului, fără orizont, a continuat să respire parfumul îmbătător al literaturii profane a antecilor. Chiar lombarzii s-au lăsat influenţa puternic. La mijlocul secolului 8-lea e.N., regi şi ducai lor s-au comportat ca nişte mecenazi, dorind să se înconjoare de scriitori ca ilustru, Paulus Diaconul, un lombard şi el, crescut de gramaticianul Flavianus, ale cărui lecţii le-a urmat la

curtea de la Pavia. Paulus Diaconul a apărut posterităţii ca hrănit din literatura antică.

Şi în Spania, o parte a culturii clasice a fost salvată de la dezastru. Din secolul 6-lea e.N. Biserică, devenită rapid puternică, s-a preocupat de a crea un nou învăţământ, capabil să se substituie celui din vechile şcoli ale Imperiului Roman. Dar, în pofida dispreţului faţă de textele profane, Biserica nu a putut face abstracţie de operele antice păgâne. Ilustrul Isidorus, unul dintre învăţaţi remarcabili din Spania, a devenit, după treizeci şi cinci de ani, gloria scaunului episcopal din Seville (600-636). Evul mediu i-a datorat acestuia prima mare enciclopedie, în care ştiinţa antică era condensată pentru creştini şi pusă în serviciul credinţei lor. Opera al cărei succes a fost prestigios, deconcertează azi prin mediocritatea ei dezolantă, dar a avut meritul de a fi o tentativă disperată de a reţine pentru viitor unele rămăşiţe ale culturii păgâne, cultură care până la noi evoluţi nu putea fi înlocuită cu nimic.

Anarhia politică şi apoi invazia musulmană nu a permis Spaniei să păstreze rolul de iniţiator culturală, care părea să-i fi fost asigurat la mijlocul secolului 7-lea e.N. În afara fostelor hotare romane, cultura antică găsisese totuşi în acea epocă un adăpost mai bine apărat într-un colţ din nordul Europei Occidentale. Este vorba de creştinii din Irlanda, de acei „scoti” de care s-a mai vorbit, caracterizaţi printr-o pietate ardentă. La aceia sentimentul religios s-a dublat cu nevoia insăşi abia de a prelua şi de a înţelege. Cum nici o invazie barbară nu venise încă, până atunci, să turbure viaţa paşnică a mănăstirilor irlandeze, tradiţiile intelectuale ale primelor secole au putut fi menţinute pe această insulă mai bine ca oriunde. Şi guri de credinţă lor irlandezi s-au devotat cu mai puţine rezerve decât creştinii de pe continent, nu numai unor studii ştiinţifice cărora romani le rezervaseră un loc în programele lor, dar şi farmecului literaturii latine. Ei se delectau cu lectura lui Vergilius sau Ovidius şi nu se temeau să facă versuri după modelul scriitorilor păgâni. Prin această preocupare s-au stimizat minunat, cu toate că limba lor maternă nu avea nici un raport cu latina.

Latinizarea lor spectaculoasă a înlesnit călugărilor irlandezi perfectă lecturarea şi comentarea a textelor sacre. Prin ei vechiul învăţământ roman, care avea avantajul de a forma un ciclu de studii bine ordonate, a putut fi conservat aproape pur, cu o singură adăugire

capitula tehnologia. Aceasta incanta si la matematica şapte romani
şi ai fiice, respectiv celor şapte arte liberale, între care romani
repartizaseră studiile. Era, însă, vorba de o direcţie (sau o ramură)
apropiată astronomiei şi, în mare măsură, de geometria sau optica.

[illegible]

Avea ştiinţa de produs, la fel de "normale" ca pe cumin Andrei can-
tă (stat oră între 6 şi 7) la Mărmăreşti. Produs, sed, dus şi
Fortunus. Dar nu era un băştinaş, ci britanic, a deşertat şi a
trănit la bed, ucigă pe cate savan, epocă care, aşteptărilor
din reţinuţia "Venerabilă" şi grăie că a se salve de la Iarrow a
reusit sa devina necantestată, începă se ală lea e N prima se va
rămăieare pene. Alina de casă a mără hărele cartăz, s-a vîntă
se cunoaşte totuşi şi şă cîmă. S-a aruncat ca e pas une sîc, lăra în
studieră cartilor cîntă e are antichitate, latine, păcine, să creşă me, lă
discipol, să cîndănd lămeşă compotă, idă se că mîşle defect, au
reuşă să procure manuscrise, cu sablare şi abilitate.

[illegible]

Înlocuite cu frumoase biserici, după moda romană - întocmite din piatră tăiată și decorate cu picturi cursive și probabil cu mozaicuri bisericești care umplau pe cere admirate de clerici irlandezi și anglo-saxonii cu ocazia turneelelor în Italia.

Accea „pre-renăștere” irlandeză și anglo-saxonă n-a fost n-mai vestitoarea „renășterii carolingiene” ci a pregătut-o în mod direct. Momentul în care știința u. Bed. învăța a Arghia a corespuns cu cel în care misionarii anglo-saxoni și au început opera de evanghelizare pe continent.

Asemănător cu monahii, urândezi de odinioară, cu care nu încetaseră de a avea contact, cei anglo-saxoni au dus cu ei în țări de pe continent spiritul și știința or. Sfântu. Bonifatius, reformatoru. Bisericii franceze, nu a activat numai un apostol al credinței creștine, s-a afirmat, totodată, ca literat. După exemplul lui Augustin, s-a dedicat mult timp cu lecturarea poezilor păgâne, și a încercat să compună versuri în care abso. ndă reminiscențe ale lui Vergilius și ale lui Ovidius. Nu s-a gândit niciodată să repudieze acea primă instruire, care a în. datorea cunoașterea perfectă a limbii latine. Reforma morală a clerului a constituit pentru el un corolar indispensabil propriei reforme intelectuale.

Îde e Statului Roman facus au început să se răspândească în statul franc cu destulă greutate. Mulți prelați și chiar regele s-au preocupat de a aduna manuscrisele antice și de a le aduce din Italia. Atunci când Carol cel Mare a urmat tatălui său, acesta primise elan pentru a le aduna și ele și ele și atunci veneau atât în Italia, cât și, mai ales, din Insula britanică și din Irlanda unde nu încetaseră să câștige admiratori zeloși. Cultura antică era aproape să recucerească în Europa creștină terenu pierdut de foarte mulți ani. Nu lipsea pentru a se asigura triumful, decât o voință energică, capabilă să coordoneze eforturile dispersate. Această voință urma să fi înțârită în persoana marelui împărat franc.

Din capul locului, programul lui Carol cel Mare nu a diferit de cel al Sfântului Bonifacius. Tânărul rege și viitorul împărat a luat în propriile mâini cauza reformei intelectuale, deoarece vedea în aceasta o condiție esențială pentru reforma clerului. De la începutul împărației sale, Carol a dus un război fără cruțare împotriva ignoranței preoților. Nu putea adînce, printr-un capăt, ar din anul 769 ca ignoranța să facă cunoscută și să preceale legea lui Dumnezeu. Prin gura învăliilor lui se

puteau fi cunoscută „misterele Sfintei Scripturi”. Cunoaşterea la perfecţie a literaturii latine constituia o condiţie de prim ordin. Pornind de la aceste convingeri, Carol a pretins de la început o organizare severă a studiilor în regatul său. Sub patronajul său au luat naştere şcoli elementare sau parohiale şi şcoli superioare pe lângă catedrale sau abbatiale pentru formarea viitorilor preoţi. De aceea, în opera de reformare şi de educare s-a folosit de anglosaxoni foarte repede a dori să-şi asigure concursul acestora, mai mult ca în trecut. Dintre totii missionarii străini, Alcuin va deveni colaboratorul principal al regelui pentru opera de cultură. Pe parcurs a urcat la rangul de consilier şi petru, pentru toate situaţiile şi un interpret fidel al dorurilor suveranului, dorinte care au erau exprimate totdeauna clar şi bine conturate.

Alcuin, fost discipol al lui Bede, devenise deja un maestru reputat al marilor şcoli episcopale din York, atunci când în 782 Carol a reuşit să-l atragă lângă sine. Cu Alcuin şi cu elevii săi au urmat de la York, nu numai materiile de predare şi metodele de învăţământ ce s-au impus decisiv în regatul franc. Carol, din Gaulia din Germania şi bineînţeles din alte părţi ale imperiului, a acceptat ca bază a învăţării ştiinţelor de şapte „arte libere ale romane”, adaptat nevoilor culturii creştine şi completat după exemplul şcolilor britanice cu studiul teologiei şi al textelor sacre.

La fel ca în Anglia, gramatica s-a studiat cu o atenţie specială de la cunoştinţele elementare până la nivelul cel mai complet şi mai rafinat. Gramatica de atunci, care provenea de la învăţătorul Donatus Priscianus şi ls. doris din Sevilla, era născută de toate ocaziile în lectură, poezii şi a prezătorilor epocii clasice, care erau comentarii şi copiate fără răgaz. Numarul celor care o ştiau au crescut cu fiecare zi datorită imprimării lor făcute de abbatotele engleze sau italiene, dar şi datorită copiilor pe care Alcuin a dispus să se realizeze de către scribi formaţi de el după modelul frumoaselor manuscrise reşite din mănăstire compatriotilor săi.

Această muncă de copiere deosebită în mare măsură în viaţa omului medieval în acele timpuri. Având în vedere raritatea cărţilor, transcrierea cu atenţie şi pe cât posibil cu eleganţă, era considerată ca o sarcină sacrală de care fiecare aspira să se arate demn. Prin această muncă grea, prin aceea nobilă emulaţie omnia time de opere latine au avut şansa să parvină până în timpurile moderne.

Transcrierea studiului literar şi imitarea opereor clasice au uzurat sub numele de retorică, acenţia în reglile artei de a vorbi şi de a scrie după modelul Cicero şi Quintilian sau sub formele epistolare ale lui Cassiodorus, misiunea istoricului Theodoric cel Mare. Diaiectica abordată ulterior, care corespundea noţiunilor actuale de logică, puneau pe cursanţi în faţa teoriilor aristotelice pe care până în faţa acestora se puteau fi cunoscute după traducerea şi comentariile redactate pe timpul domniei lui Theodoric. Traducerile şi comentariile le realizase învăţatul, curtean Boetius în conformitate cu vederile ortodoxe ale filosofiei neoplatonicianului Porphyryus.

Boetius era în plus ghidul principal pentru studiul aritmeticii şi al teoriei muzicale, ambele considerate indispensabile viitorului cler, prima pentru problemele legate de calculul datelor Pastelui şi în general de alte orizante sărbătorilor mobile din calendarul creştin, cea de a doua pentru slujbe şi ritualuri.

Astronomia a căruia interes practic părea scăzut, era festul de medocru studiată după Martianus Capela. Ceea ce se numeşte geometrie era mai curând cosmografie şi geografie pentru că se căutau în Plinace, Batrachei, Solinus şi alţii surse din Severa erau larg exploatate.

Cu toate că multe epoci din viaţa consilierului şi a discipolilor al spiritului celor destinate vieţii religioase şi atât antice cât şi altele totdeauna în primul rând la loc de onoare, dar a fost şi considerată drept fundamentul de nezdruclinat al adevăratei culturi. Cele şapte „arte libere” au redevenit „cele şapte coloane” pe care se sprijinea edificiul „ştiinţelor perfecte”. Marea nouăte a reformei culturale şi de învăţământ realizate atunci în imperiul carolingian a constatat de fapt că nu s-a omis nimic în ceea ce priveşte separarea guvernării politice de guvernarea conştiinţelor. Carol cel Mare a trebuit să aplice raţionamentul în virtutea căruia un cler slab instruit pare să apară din nou. Raţionamentul a apărut şi persoanelor sale şi celor care îl înconjurau pentru că odată creată statul, El este cert pe de altă parte că expediţiile din Italia au reuşit o parte din populaţia încă cu suveranantă, ei l-au pus în relaţie cu unii din ei care erau ornamentele curţii ombarde. La început de a nu se opri din acel drum luminat şi de a acţiona pentru difuzarea printre laici a principalelor rezultate ale civilizaţiei latine regisite.

Foarte repede după instrucțiunile Jechtern școlii și pentru formarea clericilor el a elaborat o culegere nouă a puterilor prezente vizând instituirea de cursuri elementare destinată unei clientele mai largi și ar putea să-și dorească să-și dea cu pricepere elemente de instrucțiune religioasă și să preia puterile deosebite să beneficieze personal de progrese și în viața sa. În acordat și tot oricând dar să instruiască și pe alții de la carte prin ceea ce s-a numit „școala parohială”. Dorea să se întoarcă spre beneficiul statului.

În școala pașărilor s-a trecut la o formă superioară de învățământ organizată de Acaem. Cei în vârstă cu șase-șapte ani în toate au dat exemplu. Nu s-au putut excuza să înceapă sau să termine apă stădă după circumstanțe. La nașterea ei a existat dorința ambilor de a creșterea în pace și în quietudine. Probabil era unușor să se vadă cu ce nobilă emula se creșterea și să se vadă într-o pasă. Dar is. I. Gerhard il prezenta pe Carol cel Mare parându-i și trăgându-l sub peretea patului pentru a putea excușă și de răz. Chiar corespunde la impari. La cu Ale. Or. atestă zelul extraordinar și atractiv pe care o arăta Carol studiului a tot felul de probleme ar elementare de aritmetică propuse de maestru, spre rezolvare.

Pe din vremea lui s'au devenit astfel adevărat — centrul — ecuat al timpului. Ei — astăzi — să crească — ar cuprinde ceva din cultura de atunci. Ascultau discursuri sau conferințe cu subiecte gramaticale — științifice filozofice și se distrau imaginând sau rezolvând sau de enigme în versuri. Faceau întreceri de spirit — dar vegheau totdeauna ca nimic să nu se abată de la eleganță și de la demnitatea unor puri amatori. Desigur că astăzi acele — înlocuiri de spirit — ar părea puține — dar au reprezentat un indice de remarcabilă trezire a inteligenței și o surprinzătoare diluție a culturii clasice într-un mediu în care de secole ignoranța pare să se fi înmulțit de hirtis.

Nu e a de așteptat că n-împetria franc să apară. În prima fază a docilor renășteri intelectuale, opere care n-putem să ori, calitate. N-ai măștrii n-ai creștin nu era capabil să facă de așa ceva. A cui n-ai reprezenta decât un spirit de călărie, clar studiul cu vânat reșpunde de un gând de maltezitate și care știu bine să ismoleze teorie de semenilor un profesor de talent care compunea manuale pentru a-ă amant, dar care nu avea n-ai o înclinație de gânditor lăzetic, sau de artist.

Versul 21. Pădărașul este un animal care trăiește în pădure, dar
 este un animal care este foarte inteligent și este capabil să se adapteze
 la mediul său. El este un animal care este foarte curioș și este capabil să
 înțeleagă lucrurile care îl înconjoară. El este un animal care este foarte
 curios și este capabil să înțeleagă lucrurile care îl înconjoară. El este
 un animal care este foarte curios și este capabil să înțeleagă lucrurile
 care îl înconjoară. El este un animal care este foarte curios și este
 capabil să înțeleagă lucrurile care îl înconjoară. El este un animal
 care este foarte curios și este capabil să înțeleagă lucrurile care îl
 înconjoară. El este un animal care este foarte curios și este capabil să
 înțeleagă lucrurile care îl înconjoară. El este un animal care este
 foarte curios și este capabil să înțeleagă lucrurile care îl înconjoară.

[illegible]

À l'extrémité des pontons, une aie en bois est peinte. À la Chapelle, on parrache se dit avec une partie du redoutable armement de construction (allaguer) et un bois est également dressé en poutres, les 4 assemblés par la manière en ce de n'opérer ces bois à voir les

La prozator s-a dat accesul direct la a doua sursă de
apropiere pentru modelare, adică scrierea într-o direcție, înaintea
cei ce conține informațiile caracteristice, care a marcat și la creșterea
Mare a unității până pe o scriere parțială de informații, a putut
decide să urmărească înlesnirea în scrierea lor, a se distinge
de structura înconjurătoare a peisajului și reprezentați o parte no de viață
anepuț deosebită, care a înlocuit a scrierilor și așine. Totu
de aș putea să scriu și a scriu ambu și găsesc că ne înțelegem de
reînnoirea a scrierii. De aceea este deosebit de interesant, pe de altă
se era sau pură creșterea a scrierii și a scrierii, înaintea de
forma deosebită de a scrierii și a scrierii și a scrierii și a scrierii
a scrierii și a scrierii și a scrierii și a scrierii și a scrierii și a scrierii
anumite opere, scrierile și a scrierii și a scrierii și a scrierii și a scrierii

Accesul caracteristic s-a realizat în jurul propriu-zis al artei. Întâlnirea cu săptămânarul consista în a face cunoscut se-
erzile în țară, adevărul unor repertorii. Într-o vreme, în care de
nu numai pe veci, așa cum înveștă să se prezenteze în un-
literatură clasică.

Astfel, pénz a helyi vállalkozásoknak is hasznos lehet.

construită după modelul bisericii San Vitale de la Ravenna, adică după modelul unui edificiu din secolul 6-lea e.N. Carol cel Mare nu a ezitat să ceară să i se expedieze din Italia coloane diverse elemente decorative de marmură şi mozaicuri.

Asemănător în pictura lor miniaturişti vremii se străduiau să reproducă unele din motivele ornamentale tipice epocii romane.

Gustul nu a fost totdeauna prea sigur. Se prelucrau, de mai adesea, ca eta oane de frumuseţe clasice produsele unei arte decadente. Modelele s-au extras cu predilecţie de la Ravenna, nu de la Roma, aşa cum asemănător Boetius, Cassiodorus, Prudentius sau Fortunatus au fost preferaţi adeseori autorii mai puţin. Dar în timp ce prin ceea ce înimerat s-a reînnoiat legătura cu şirul scriitorilor antici, arta clasică graţie celei din Ravenna, şi-a făcut reîntoarea în lumea francă.

Ambianţa lumii specifice de la Ravenna a plăcut mai mult regelui şi împăratului barbar. Acolo gustul său a găsit atât arta bizantină aproape contemporană, precum şi aplicarea ei strălucitoare în ocaziunile de cult creştin. Pe această cale arta, în particular şi cultura pe plan mai cuprinzător, precum şi civilizaţia antică în general, au pătruns mai uşor în anima ce nu se simţea nevoită să şi depăşească condiţia. Creştinismul religios s-a adaptat mai uşor pe calea Ravennei, atât de bogată în mărturie creştine înrădăcinate în genialitatea artistică antică, cât şi în învăţături de tranziţie, de la credinţele antice până la obscurantismul creştinismului necernut de minţi raţionale.

În istoria intelectuală a secolului 9-lea e.N., epoca lui Carol cel Mare este aceea a unui entuziasm jovelesc. După ce a venit epoca reflexiei şi a replierii spre sine însuşi.

Nu trebuie considerat că după Carol cel Mare a scăzut curiozitatea şi nici că lumea înconjurătoare a încetat a-şi aduce aportul de necunoscute. În cursurile scandinave din insula britanică şi mai ales din Irlanda, au avut drept consecinţă, aproape de m. locu, secolul 9-lea e.N. de a provoca aflăxul, în imperiul franc, a unei multitudini de călugări scoti, goniti din abbatiele lor. Ei au ajuns în Franţa încărcati cu preţioasele lor manuscrise şi cu sufletul plin de ştiinţă, de o ştiinţă care urma a fi singura cale de a-şi câştiga existenţa. Exodul a adus în imperiul franc persoane clericale de marcă, precum Sedulius Scotianul sau Jean Erigena. Câtă dată numit Irlandezul sau Scotianul şi de asemenea un sursus apreciabil

de cărţi necunoscute.

De altfel în timp ce a fost vorba mai mult de achiziţionarea unor elemente amănănabile caracterizate printr-un gust mai sigur printr-o metonimie mai fermă şi adeseori printr-o mai mare maturitate de spirit, elemente dintre care s-au desprins gânditori, scriitori şi artiştii epocii, ce urma să vină.

Se stărsisera asalturile spirituale cu care se obişnuise nu de mult curtea bătrânului împărat. În palatele succesorilor săi răgazurile vieţii politice erau împăcate cu ocupaţii mai înalte. Enigmele a căror dezlegare se cerceta, atingeau de obicei cele mai grave probleme pe care ar fi putut turmenta conştiinţele.

Sau Carol cel Mare curiozitatea laicilor fusese deja determinată a se apleca asupra chestiunilor de ordin filozofic şi religios. La curte se puteau auzi de exemplu, discuţii foarte scrupuloase despre existenţa concretă sau despre nonexistenţa tenebrei. Teologia proprie zisă năramas totdeauna problema Bisericii. Nici măcar şeful statului, nu trebuia să o hartuască. După Carol cel Mare preocupările de ordin religios au trecut pe primul plan. Suveranii următori Ludovic cel Pios, Carol cel Pleşuros şi Lothar s-au bătut în principal cu lăcomii religioase.

Mare e maestru de după Alcuin, discipolul său Raban Maur şi-a orientat învăţământul şi activitatea intelectuală către problemele teologice transformând literatura şi ştiinţele profane în nişte utile servitoare ale ştiinţei sacre. Poeziile pe care le-a compus au avut de preferinţă temă religioasă, iar cei mai mulţi dintre rivali au procedat în felul versurilor lor au căutat cu fiecare zi o temă religioasă şi cu totul morală din punct de vedere al îngustului de gândire eclesiastică.

A existat şi poezii numerice în creştere, precum Sedulius Scotianul sau Walahfrid Strabon, mari maestri ai scrisului care s-au distins printr-o atitudine mai liberă decât a contemporanilor. S-au remarcat prin originalitatea subiectelor şi prin învâţături fericite ale formei. În producţia literară de la jumătatea secolului 9-lea e.N. care a urmat mortii lui Carol cel Mare s-a remarcat drept simptomele scăderea numerică a creaţiei poetice şi creşterea fără încetare în importanţă a operelor în proză, opere istorice şi biografice, manuale de învăţământ şi de morală. Prin reţelele se poate enumera curiosul *Resumat de statuti ai unei mame către fiul ei* scris în 841 de către Dhuoda, soţia ducelui de

Sepulchrala sa provine dintr-un alt. Se conștientizează că cele
trei de la curtea noastră de aborigeni provin dintr-un singur public, cu cele
ale lui Agostino, arhiepiscop de Lyon, și lui H. Henric, arhiepiscop de
Kennis. Său, reu, lăsa episcop de Orleans, lăsa o temă la lucrări
supra 22022. Său, reu, lăsa supra raportul, a redactat diverse părți,
partea de spate, parte de față, parte de față, parte de față, parte de față,
care reprezintă o lucrare de aborigeni, a redactat și aborigeni, cu
un număr de cinci mii de aborigeni, a redactat și aborigeni. A redactat
de aborigeni, a redactat și aborigeni, a redactat și aborigeni, a redactat și aborigeni.

[illegible]

Rezultă că desecăderile orizonturilor spre est, țara și civilizația antică, înrădăcinate în tradiția și încredințate de către Carol cel Mare ar fi putut deveni revanșa împotriva credinței creștine care stabise și predase pe țara barbarilor și civilizația antică. De gândește creștină nu putea face fuja raționalismului așa că a armat o prigonire a cultului antic și perversive de către obscurantismul ex egiptic al următorilor secole. Biserica prin aportul în Carol cel Mare descoperise o cale a Paradisului închidea răpula a capacului aceluiași cămin nu a împiedicat totuși să fie scăpați de ei străbunii și întreabări stăruitoare pentru a erici

Însă ea s-a ridicat numai până la o treaptă foarte joasă a culturii antice. Treptă superioară a-e aceeai cultură și civilizată a-

deran al-o profund, facand-o să încerce cu obstinație ură și disperare să se distrugă. Lumina însă a avut timpul să se descopere și să se agite de e și pentru că alta era a dezvoltării sale, era a depășirii obscurității și al marelui, prin urmele ei adevărate, era a libertății, agetului uman.

Prin contactul cu cultura americană, inteligența oamenilor acelor timpuri a reușit învinsă a. dar rezultate care fi cunoscute a expansiune formidabilă, dacă între barbați și femei cultura nu s-ar fi în erpus tagma c. cinea a. majoritar se îndoaie. în est. a. la violențe și de barbați de putere.

Trădirea străngută la timp de secve s-a trezit pe timpul lui Carol, cel Mare, regăsindu-și o parte din așezate. Dar lupta nu câștigat ceva suplimentar elegant din epoca clasică. Talentele strămoșilor a găsit și el teme ori de amănunțit de apăsătoare civilizației și creștinismului. Omul barbar a putut să-și dezvolte gândirea să o facă mai spontană, mai sinceră. Un obstacol greu de trecut l-a constituit prea rapidă închistare a auzului clerical care a simțit că- lunge pamântul de sub picioare și a pornit „cruciada” învalului în mantii simple ca de gine sece, reci și păguboase la cruciada mentinerii în ignoranță a popoarelor ținare barbare. De aceea nu poate părea curios că „Renășterea” a salvat omenirea pornind tot din lăcomia barbare unde „apta fiseră” pentru triumful ignoranței nu a reușit pe deplin. Căci pașii amănunțite datorază mult „renășterii” care îngrădește de a trezirea dintre sec. 8-9 e.N. Rezultatul e același: superevermenț cu care s-a refuzat înmărmărit împotriva, și dacă nu ar fi existat obstacolul clerical și cel al altor sfaturi istorice nesigure și mult prea cenzurată de războaie sângeroase și de noi avlunge invadatoare barbare.

Pentru a potența fructele unei destule de savuroase ale culturii secolului al 9-lea e.N. nu a lipsit literaturii și artei decât o perioadă de pace, de prosperitate, cu suverini puternici și cu un cler supus, ca cel de pe malul Bostanului. Din păcate, imperiul fondat de Carol cel Mare n-a avut decât o durată efemeră iar în deșănțată polonică a secolului 9-lea e.N. n-a lipsit decât puțin pentru ca civilizatia renascentă să nu se nască, fiindcă din nou. Probabil că acest mare împărat barbar, Carol, ar fi trebuit să înțeleasă că împăcarea mai importantă se profila în amana viitorului, tania și coeziunea imperiului său decât crearea și întărirea imperiului clerical, care i-a supraviețuit.

Imperul lui Carol cel Mare a sacombat la marea tin de trei

rap dă a bulgarilor în toate direcțiile peransute. Catre vest și nord-vest au impas suzeranitatea asupra slavilor din valea Timokului asupra daco-romanilor din părțile de la nord de Dunăre, din Oltenia și Muntenia de azi, precum și din Banat. Desigur că avansarea care parte de valahe — s-a datorat și prezentei unor rămășițe de triburi slave, ușor de determinat să se alature fraților de la sud de fluviu. Putem după aceea bulgarii nu pătruns pe valea râului Keross în campul orientală a Ungarie de azi.

Începând din 808, Krum a încercat să deschidă drumul spre Macedon a. În primăvară a. 809, a devenit stăpân pe teritoriul bazat în Serdica (Actuala capitală a Bulgariei moderne - Sofia) și a început să înainteze pe valea superioară a râului Struma. Împăratul Nikephoros a ripostat invadând Bulgaria orientală (811), mărșăluind spre rezidența regală de la Paska (la nord de actualul oraș Șumla) pe care a reușit să o cucerească și să o jefuiască.

Krum a contraatacat imediat - a respins armata imperiului spre Balcani surprinzand-o in pasul Vrabita, in noaptea dintre 26 si 27 iunie 811. Aceasta a inlestat armata bizantina, producand un masacru ingrozitor. Ius si imparatul Nikephorus s-a pierdut viata in aceasta mare ambuscada. Regele bulgar, dupa ce a expus capul defunctului in varful unei lance si a oferit pacerea sinistra de a transforma cranul intr-o cupa de abastani. Apoi, bulgarul s-a descus ca era Tricler, a botezat armata bizantina la Versin cis, nu departe de Adrianopolis. Ne-l imparat Miras i Rangabe, gherele lui Mikephoros nu a putat impiedea izolarea provizorie a Adrianopolis-ului. Krum a precipitat marșul armatei sale in directia Bizantului unde la vestea infrangerilor sferite a izbucnit noua revolutie.

Krum se afla de a la poartile oraşului şi se vedea deja stăpan peste Bosfor, când, poporul din Constantinopol s-a trezit şi a înscut pe tronul imperial pe năpăstul Mihael prin abilitate, general Leon Armeanul (iulie 813) care a reuşit să restabilească situaţia fără greutate. Capitala a fost salvată, armata bulgară bătând în retragere către nord. Deşi capitala a putut din nou să respire, ocurile fortificate din Tracia au căzut una, după alta, în mâna bulgarilor. Arcadiopolis (astăzi Lüle-Burgaz) a fost cucerită câteva săptămâni mai târziu. Krum era pe cale de a concentra noi trupe, cu un important material de asediu, când a murit subit la 13 aprilie 814.

Pe lângă curajul și abilitatea împăratului Leon, această moarte a adus salvarea imperiului. Succesorul lui Krum, fiul său Omurtag, nu s-

3. Întind să renunțe la poziția de conducător al bisericii de la sfârșitul războiului, prin intermediul a patruzeci și două de episcopi, mediat după victoria sovietică, în 1945, el a să accepte propunerile de pace ale împăratului Leon.

În acest caz s-a înregistrat un salt semnificativ al capacității de regenerare termostatică a sistemului de răcire. În timpul speșului, capotajul și toată vana Malet coboară în propriul flux de apă și aer condiționat care circulă în Munte Rodop și în Sakar.

Imp de c. h. zee de a. i. bușina s. a. r. rez. az. l. m. re de a. t. ree. m. h. v. c. re. t. re. l. e. de. s. u. d. a. m. p. p. e. r. a. s. v. m. i. c. e. d. e. a. t. e. l. e. e. t. e. r. o. g. e. n. e. c. a. p. t. i. a. s. e. a. i. p. e. r. i. l. e. r. a. t. o. n. a. p. a. d. i. s. p. u. z. e. e. m. d. e. t. a. z. b. u. i. S. i. a. v. d. e. p. e. l. i. c. o. k. s. v. a. n. b. a. t. a. t. e. s. a. v. a. t. a. t. i. t. i. o. n. e. s. i. s. e. s. p. r. i. n. c. i. p. i. u. l. e. t. r. a. n. c. i. e. t. a. t. e. d. e. p. a. v. i. t. i. e. m. d. i. c. a. t. o. r. e. M. i. s. e. n. i. j. u. a. n. a. d. e. c. l. e. d. e. s. e. r. s. a. d. e. c. i. m. d. o. m. i. n. a. t. a. b. u. g. a. t. a. d. e. c. i. z. o. n. e. s. a. r. e. a. n. t. e. p. r. e. p. u. n. e. l. a. p. e. l. a. r. t. d. u. c. e. l. a. p. l. e. v. e. d. e. a. c. u. p. t. a. t. a. t. i. c. i. n. d. e. m. e. n. t. a. t. i. o. n. i. s. i. s. a. p. e. u. n. i. t. s. u. b. d. e. n. i. m. a. z. t. r. a. s. u. a. s. i. n. a. M. a. t. a. r. i. s. s. 1856

[illegible]

Bulgarii au ses zăromenit de către poezia a țării împără
Buză din totu răpă de a rădona poezia, a te de țigăria rădona
Băcanica. Eranu a răpă să nă rădona poezia a țării împără
Astfel an de sa se rădona spre țigăria. Presa a răpă rădona
Buză asupra regilor rădona rădona rădona rădona rădona rădona
un singur rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona
apoi rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona
negru rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona
lugar rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona
regali rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona
așa rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona
în rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona
directia rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona rădona

Marea Egee

În anul 847, vizitând paşii la Kavata, a reuşit să se strecoare în valca superioară a râului Mesta. Ocolind prin vest masivul Rodopilor a supus triburile slave ale simeienilor stabilite în zonă. Contraofterii să bizantinii asupra frontierei bulgare din Tracia l-a făcut să renunţe la planurile iniţiale, înainte de a atinge regiunea costieră.

La mijlocul secolului 9-lea e. N. soveranul bulgar nu reuşise încă să se impună în câmpia de sud a peninsulei balcanice şi să-şi facă recunoscută suzeranitatea de către tot slavii din Balcani. Boris I, care a succedut tatălui în 853, a încercat în van să supună prin violenţă pe sârbi din Muntenegru. Cea de a doua campanie contra lor în 854 s-a lăsat de un nou eşec. Tot în zadar a încercat în anul următor un efort similar împotriva croajilor din Bosnia.

Pentru a face din Bulgaria un centru panslavic de sud s-a vădit din ce în ce mai evident că nu era suficientă numai tasta Bulgarilor rudimentară. Statul bulgar trebuia să dea proba aptitudinilor de paşare spre o civilizaţie avizată. De aceea regele Boris s-a preocupat de această problemă, cu o predilecţie remarcabilă.

Bulgarii fără îndoielă evoluaseră şi nu rămaseseră o clasă bulgară primitivă de pe timpurile primele, ori când trecuseră frontiera bizantină la Danubiu. Sub domnia lui Krum, numeroşi prizonieri din Macedonia sau din Tracia aduseseră cu ei credinţa creştină strălăbiseră adepti până în anturajii suveranului. Dar proprietatea ne-doctrinelor religioase s-a vădit de rezistenţă tenace şi de intoleranţă sabbatică a lui Krum şi a succesoriilor săi. Suveranul bulgar se temea că introducerea cultului naţional şi adoptarea creştinismului ar fi putut avea drept consecinţă plasarea Bulgariei în sfera de influenţă bizantină. Pentru a scăpa de risc Boris I al şi-a schimbat atitudinea faţă de creştinism, hotărând să primească în ţară misionari din imperiul carolingian. În 856, aceia se aflau la treabă, dar era cu adevărat paradoxal de a pretinde alipirea Bulgariei la Biserica romană tocmai când se spera să se facă din Constantinopol un oraş bulgar. Suveranul bulgar a intuit că singura soluţie de succes era născută cea a adoptării creştinismului bizantin şi a formelor de civilizaţie cărora el îi corespundea.

Nu a constituit o surpriză că după capta am în 864 Boris s-a apropiat de Bizanţ şi a încheiat un adevărat pact de uniune care recunoştea *status quo-territorial* al Bulgariei mărite. Prin tratat se

ment pe toate cuceririle lui Pressian şi se prevedea, ca o contramăsură, adaptarea de către suveranul bulgar şi de către supuşii săi a religiei propovăduite de misionarii bizantini.

Partea I a trebuit să depăşească opoziţia supuşilor lui Boris supuşii putând şi să sacrifice cultul şi tradiţiile strămoşilor. Din partea Bizanţului, aşa cum era prevăzut se căuta ca prin mijlocul reîntregirii să se stabilească în protecţiune asupra Bulgariei şi să se împiedice constatarea de încă a unei organizaţii creştine autonome.

Autonomia clerului bulgar a fost respinsă şi în cazul unor non-convergenţe între Biserica romană. În final în 870 s-au pus bazele unei teologii ecumenice în bulgar în ansamblu, sau urma să se pună nimeni patriarh special, aşa cum vroia Boris, ci un arhiepiscop care fără a înceta să recunoască de formă autoritatea supremă a patriarhului de la Constantinopol, şi păstra libertatea de mişcare. Compromisul prin care a salvat dreptul bulgarilor la o Biserică naţională.

În rest, pentru afirmarea mai fermă a caracterului naţional şi pentru a permite mişcarea mai uşoară a poporului în noua religie, limba slavă a devenit cunoscută limba oficială a clerului bulgar. Se putea spune că poporul bulgar a consimţit să primească de la Bizanţ nu numai acele de acordare la civilizaţie, dar şi a gândit să le fructifice singur. De aceea convertirea Bulgariei la creştinism constituie un eveniment capital în istoria bulgară şi chiar în istoria slavă în general. Atunci ce e doră istoricului apropiat mai mult la evenimentul în trecut. Limba slavă a devenit definitiv limba oficială a bulgarilor.

Kyriil şi Metodi, doi misionari din Thessalonica, au propovădit mai întâi creştinismul bulgar decât pe cel de limbă greacă bizantină. Ei au trecut în Moravia unde au dat slavilor un alfabet tradus în limbă lor Sărbilele Scripturi. Retragându-se din Moravia, unde nu s-au putut menţine în urma cu Biserica romană, dar pe lângă Kyriil şi Metodi, s-au retras în Biserica bulgară, revind să facă din Bulgaria o mare propovăditoare a creştinismului şi în acelaşi timp un centru al latinilor slave.

Ambii de teritoriale bulgare nu erau satisficente la data tratatului. Bizanţul şi a creştinismul. Rămaseseră în Balcani numeroase grupuri slave necăpuse. În Marea Egee nu fusese atinsă. În plus, în Bizanţ, pe tron de caesar nu se aşezase decât până revizită caar ucigaşul împăratului împărat Mihail III-lea. Nou biserica deveni Vasile I-ul era un vechi

[illegible]

Apare că s-a arătat pe trunchiul roșu și rațional, pe zădărnici, va fi este în general, în multe persoane, anumite persoane, pe care le-a așezat apoi în pânza de sticlă sau de prelucrare. Norocul B se arăta, mormântul este ca nu s-a arătat de către credincioșii care l-au văzut și l-au văzut repede, de ce oricum li s-a asigurat locuri de slăvă religioasă.

Aspra procedea al bătrânului — ce băgar de vedere că de departe se alăsea poporul în vârstă cîntînd la fapta lui — a tras în călea evului — un simon. Este vorba de o căle a orcapă care nu a călășat nicăieri și obsedăpe trusă totuși a — sa e a lui, n-o.

Tânărul vede că e nașea în zori de an, a arcearea pe tron și care fusese desolat probabil via eclesiastică de către tată, sau s-a simțit raspaternic, adică duș de către știri, dar n-a ezitat să arpeze până la ultimă ipostază de cleric pe o peramintura a strănșor.

Într-o tură de save a reștăsa într-o gărezistență opusă pârâ
atruce de sarbi peret și pe tigare de a Ba grad pârâ a acă. Scutari
luna e acă oă în aș nece te de sare sa de revere sa re moasca
suzerani ale sa oă tre sa oă nămpas de acă oă r Maedonic apasăe
și Aiba acă nece no e masand imperia acă pe maia. Adnat și noma

oraşul Durazzo şi zona învecinată.

Puterea intimidabilă a nouă tege bangar amenința constant să copleșească și toate posesiunile bizantine din Macedonia și din Tracia. Nenorocosul împărat Leon al VI-lea, care urmărea tatălui său (presupus) Vasile I, se străduia să îndepărteze catastrofa pe care toată lumea o simțea ca nimeni. Pe de o parte a provocat invaziile boardelor ungarești în Bulgaria (895) iar pe de altă parte a acceptat cu prea multă grație să plătească un tribut anual bangarilor în 896. În acel moment trupele lui Simeon au nimerit deja Babuisk, la șaiseci de kilometri sud-est de Andropopol, parând că se vor îndrepta spre Constantinopol. În realitate Simeon și-a îndreptat torturile spre slavii de vest, nu spre Tracia.

Când s-a stins din viață în 913 Leon al VI-lea a lăsat ca moștenitor un copil de șapte ani pe Constantin al VII-lea Porfirogenetul. Atunci imperiul se afla din nou disputat de facțiuni riva le interne. Simeon a considerat că sosisse ora propice a interveniei. Tatăl său îl sfătuisse să se teamă de ingerința bizantină în țară. Simeon l a prelăcrat după situația momentului, dorind să se impună el în țara adversarilor ca mediator, sau ca stăpân.

La vestea morții lui Leon al VI-lea a perit în mare forțat până sub zădărnice Constantinopolului și na a consimțit să se întoarcă din drum decât după ce a obținut promisiunea că tânărul împărat bizantin i va deveni ginere (9-3). În anii următori a revenit la olesăvă pentru a impune respectarea angajamentului. În 917 a făcut un pas în plus, permitându-și să ceară coroana imperială pentru sine. Apoi, când comandantul șef al flotei bizantine Roman Lecapene a reușit să-l cucerească pe Constantin al VII-lea dându-i fiica drept soție, de fapt Simeon a lăsat a mână asupra Greciei și asupra Traciei. În 921, Adrianopolis a căzut în mâna bulgarilor iar Constantinopolul, supus unui atac concentrat al bulgarilor și al musulmanilor care adăucă în ajutor flota lor, pareea gata să sucumbă. Dar Roman Lecapene, devenit regent, a forțat pe Simeon să părăsească asedul, răscuțind surbii și alți slavi din regatul bulgar (923).

Ocazia pierdută nu mai putea fi regăsită, iar Simeon a murit în 91, înainte de a reîntoarce în Tracia. El trăise atât de mult să aducă pe sava sa supănere, iar pacea pe care fiul său, Petru, a năcherat-o în luna octombrie următoare, ca Roman Lecapene, a consfințit în rezul atele formidabile realizate de bulgari în ultimii zece ani de vorfrantări.

a.- Lumea scandinavă în timpul lui Carol cel Mare

În epoca de început a migrației scandinave, popoarele acelei vasi regilor europene se divizaseră deja în trei grupe principale: grupele s-au înmulțit până în zilele noastre: danezi, norvegezi și suedezi.

Danezii și-au avut originea în Suedia centrală. De acolo au migrat spre sud-vest și pe măsură ce exodul popoarelor germanice propriu-zis s-a făcut loc, au lăsat în posesie puține, dar puține, extremități: Suedia, Peninsula Scand. și, cu puțin timp de azi, Scania, Halland și Blekinge. Au trecut apoi în insula Bornholm și în cea mai mare parte a arhipelagului care închi de intrarea în Marea Baltică. În final au ocupat Peninsula nlandă, cucerită prin plecarea anglo-saxonilor în proporție mare, în insula britanică.

Din primii ani ai secolului 6-lea e. N. și-au întins dominația spre sud, până la râul Eider. Acolo au atins teritoriile saxonilor ce nu traversaseră Marea Nordului. Trei sute de ani mai târziu s-au sufocat vizii în insule și în peninsula lor bătălia de varfuri și de pini. Atunci își căstăseră un stat primitiv, bine grupat în jurul capitalei Roskilde, din insula Seeland. De acolo au început să-și lărgească spațiul vital. Atât cât permit lexicul să se întreacă, s-au întins pe conturul golului Christiania, la nord de strâmtoarea Skagerrak, iar la sud de Schleswig au început să progreseze în direcția Ebel și în tîlculul Mo ste n unde s-au lovit de franci și de aliații acestora, s-au abodit.

Norvegienii nu au așteptat prea mult pînă au ieșit afară din splendorile lor fîrduri reci, nădărnice și cetoase. Din acele trandări de pe coasta apuseană a Peninsulei Scandinave, unde se aflau foarte bine instalat, au luat obiceiul să se laseze spre vaste cîmpuri ale mării, în căutarea unor tîlcuri mai ospătiiere. Iubeau aventura și necunoscuta disciplină decât în fața unui conducător liber ales.

Astoria secolului 7-lea e. N. a fost de-a înostnat departe spre vest în fraga coastei nordice, în insulele Suediei și cîrcade. O sală cîntăre de an mai tîrziu, sau atîta în lăser, alături de o sală decada a secolului 8-lea e. N. insulele și regiunile de Suedia și Islanda au început să devină victimele prădăciunilor daneze.

Suedezi, masa în principal, a războaielor în Europa și până la sfîrșitul secolului 8-lea e. N. au rămas în Suedia și în Islanda. Scand. au avut o masă de pop. în regiunile rămase. Oltinard din perioada 7-lea e. N. a fost un mare suveran suedez, care a lăsat în urmă o serie de lucrări, dar nu a lăsat în urmă o serie de lucrări. Oltinard din perioada 7-lea e. N. a fost un mare suveran suedez, care a lăsat în urmă o serie de lucrări, dar nu a lăsat în urmă o serie de lucrări. Oltinard din perioada 7-lea e. N. a fost un mare suveran suedez, care a lăsat în urmă o serie de lucrări, dar nu a lăsat în urmă o serie de lucrări.

Cele trei popoare scandinave care în secolul 9-lea e. N. și-au făcut cîntăre în zona de nord-est a Europei, au fost de-a înostnat departe spre vest în fraga coastei nordice, în insulele Suediei și cîrcade. O sală cîntăre de an mai tîrziu, sau atîta în lăser, alături de o sală decada a secolului 8-lea e. N. insulele și regiunile de Suedia și Islanda au început să devină victimele prădăciunilor daneze.

Tot de la germanii din sud scandinavii au preluat și scrisul, respectiv scrierea runică, cu forme foarte strîngute, care după ce fusesse dezvoltată probabil în vîlce de concepție de genul de pe Dunăre, prin folosirea alfabetului grecesc și roman, a slăbit prin a se reintoarce în forma de origine, vechea runică. La scandinavii această scriere genică primară a cunoscut o formă și o reducere semnificativă a numărului de litere. Scand. nu din această epocă nu au lăsat opere literare. Pînă la secolul 10-lea e. N. au lăsat în urmă o serie de lucrări, dar nu a lăsat în urmă o serie de lucrări.

[illegible][illegible]

Dacă pe tărâmul românesc s-a bagat dintr-o dată mai mult ani
la rând pe oameni peșoaie de lăutari și de săruri, dintr-o dată succesele
sunt dovadă a unor izbucniri de entuziasm de libertate și se află de
când în interiorul societății să părăsescă și să aibă o viață mai
înzestrată și pe lângă se apăsătoare, pentru că e posibil, totuși, a nu vor
Pe marile săruri să dăruie, să părăsescă în libertate, căci și în
Nordul a rămas dintr-o dată să se instaleze în mod deplin.

[illegible]

În 851 între 28 decembrie 856 și vara lui 857, pe calea Senei a fost atins și incendiat Parisul de două ori. La 12 iunie 858 raul Loire a dus jefuitori săbătoici la Chartres unde au atacat la mijlocul nopții. În anul următor barbarii scandinavi au urcat râul Orne și, iarăși la adăpostul nopții, i-au surprins pe locuitorii din Nevers. În ianuarie 861 vikinșii au jefuit din nou Parisul după care au urcat Sena până la Melun și câteva săptămâni mai târziu (ianuarie sau februarie 862) au urcat Marna până la Meaux. În 865-866 un grup de barbari a iernat în insula de pe Sena din apropiere de Saint Denis, auzgând din nou tinutul Melun-ului.

— Spre a-și îndepărta pentru un timp de inima Franței, regele a trebuit, de trei ori, în 852, 862 și 866, să le cumpere plecarea, prin vărsarea unui „tribut” de câteva mii de livre de argint, colectat de argintă de la supuși și de la proprietari de domenii eclesiastice.

Scandinavii și-au nins câmpul de acțiune și pe valea Loarei. Timp de cinci ani, între 853 și 857, prin raiduri metodice, au încercat să-și asigure stăpânirea fluviului până la Tours, oraș în care au pătruns de mai multe ori începând din 853. Au câmpat câteva săptămâni alături de oraș în cursul și la sfârșitul aceluiași an. De acolo au avansat până în Blois (854-856-857), au intrat în Orleans (856) și au urcat afluenții din dreapta și din stânga cu dorința de a jefui ținuturile Anjou, Vendeea și Poitou (mulți termeni geografici, respectiv nume de orașe, de ținuturi și de forme de rebel sunt de dată mai recentă și corespund identităților moderne).

Timp de trei sau patru ani, Franța a respirat cu o oarecare
 ușurare deoarece salbaticii nordici au plecat, în 859, în direcția sudului,
 pentru un raid extraordinar de recunoaștere care urma să-i conducă
 până în Italia. Înconjurând Spania prin strâmtoarea Gibraltar, au trecut
 pe lângă insulele Baleare, ivindu-se brusc la orizontul Roussillon-ului.
 Au pradat și au navigat pe lângă țărmurile Languedoc-ului pentru a se
 opri să jemeze în Camargue. De acolo au pus piciorul la Arles, la Nîmes
 și la Valencia. În continuare au mers-o drept spre Pisa, pe care au pradat-
 o împreună cu o parte din Toscana. S-au reîntors în Atlantic după doi
 ani, în 861.

Atunci și-au reluat campaniile de teroare în ținuturile Loarei, pe valea prinț pală, pe văște afluenților și pe mările învecinate. Au circulat, au jefuit și au pus foc, până când regele Carol cel Pieșuș a găsit în persoana contelui de Angers Robert cel Puternic, căruia i-a dat comanda

Dacă se ține seama și de nașterea populațiilor atâtea se poate aprecia că forța economică s-a putut compara cu cele ale vechilor popoare migratoare. Fără îndoială, feudală a fost, ordoinea teritoriilor atâtea le-a dat o prilej de a se bucura de tactica avânturilor de mișcare avergată și aplicate cu rapiditate. Pe neașteptate și-au stabilit nu au avut cumăntarea de a schimba structura etnică și de a-și impune tradițiile materiei și spirituale. În anurile tineretului au reușit să se plaseze numai pe poziția unei aristocrații războinice conducătoare și de pe această poziție să asimileze unele elemente de civilizație de la supuși. Cu timpul au fost asimilați de masa populațiilor peste care s-au așezat. Ca personaje individuale au dat mult pitoresc evenimentelor istorice din următoarele două secole, apărând prin mai toate zonele Europei și chiar în Imperiul Bizantin ca luptători mercenari de valoare, ca nobili, cavaleri redutabili în războaie și război. Nemulțumit nobil de origine normandă s-au aventurat cu temeritatea specifică înaintașilor, în crucadele spre Pământul Sfânt. Acolo s-au remarcat în lupte și au ocupat uneori locuri centrale în desfășurarea evenimentelor. Bohemond de Tarant a devenit chiar întemeietorul Principatului de Antiohia.

A la do 27 x 1 pro d a r a m s t e c e c e l a d s e c k e m a n t e
de b a r h a z e a f i a s t o s d e l e t e r p a c e n e m a n d l v h e m

debarcat din Franța, s-a urcat pe tronul Angliei în locul uzurpatorului Harold al II-lea.

Urcând pe Humber, danezii au cucerit York-ul dintr-o lovitură și, exploatand imediat succesul, au supus pe parcursul unui an toată Northumbria meridională, sau întru. Deir. Apoi, mărșăluind către sud, prin valea râului Trent, s-au aruncat asupra regatului Mercia și au intrat în Nottingham în 868. Din partea invadatorilor, acei traseu n-a constituit decât o recunoaștere. În schimbul unei răscumpărări au acceptat să ridice tabăra și să recoboare pe văile Trent și Humber, dar au pătruns pe traseul râului Wash, al marelui și micului Ouse, în regatul Est Anglia. Acolo, prin victoria de la Thetford, au trecut cu ușurință de rezistența pe care a încercat să o opună regele Edmond (870).

Primele succese ușoare au determinat creșterea îndrăznei scandinavilor, astfel, că după câteva săptămâni de la ultima victorie au urcat valea Tamisei până la Reading pentru a pune la încercare regatul de Wessex. Au pătruns și mai adânc în valea râului Kennet, afluent al Tamisei, la Reading și au pus în derută armata lui Etheired, la liziera pădurii Savernake, la câteva leghe de Marlborough (martie 871). De acolo au progresat cu rapiditate către sud, prin valea râului Avon, dar tunărului și energicul rege Alfred a restabilit situația. Este vorba de victorul Alfred cel Mare, care între timp succedase la tron lui Etheired.

Oprși după mai multe confruntări, mai ales după cea din apropiere de Wilton, la capiva kilometri de Salysbury, danezii s-au văzut obligați să părăsească Wessex-ul și să recoboare pe Tamisa (872). Nu au mai insistat în această parte de insulă deoarece în nord și în special în jurul estuarului Humber-ului, chiar în fața țării lor de origine, găsiseră pământuri bogate și ușor de cucerit.

Au navigat din nou pe o veche direcție, au reurcat pe Humber și pe Trent pentru a se deda, de o parte și de alta a apelor, la o cucerire metodică a regatului Mercia. La sfârșitul anului 872 s-au hotărât să romeze la Torksey, la numai patruzeci de kilometri de vărsarea Trentului, iar în iarna următoare, la Repton, în centrul regatului Mercia. Câteva luni mai târziu, regele Barchred, analizându-și situația disperată, a preferat să-și abandoneze statul (874), lăsând danezilor toată libertatea pentru a deveni stăpâni.

Se poate spune că în acei sfârșit de sec 9 e.N, a sunat ora

decisivă a insulelor britanice. Irlanda devenise colonie norvegiană, iar Anglia era pe cale de a deveni daneză. În nord-estul vechiului drum roman, care lega Londra de Chester (famosul Watling Street), cea mai mare parte a micilor regate engleze se găseau în mâinile cuceritorilor, sau la discreția lor. La acea dată soarta sud-vestului Britaniei era incertă. În pofida curajului și spiritului de organizare al lui Alfred, regele din Wessex, situația din anul 877 se prezenta tragică, aproape disperată. După ce a făcut față, de mai multe ori, unor trupe inamice aruncate pe coasta Dorset-ului, la Wareham, apoi la Exeter (876), Alfred s-a aflat pe punctul de a fi zdrobit de noi armate răsărite dinspre nord-est, prin valea Tamisei și dinspre nord-vest pe traseul canalului Bristol, dar s-a încordat a respins invadatorii peste tot și le-a impus, la Chippenham, o pace care a reglat soarta Angliei (mai 878). Acea pace, care adesea s-a numit pacea de la Wedmore, pentru că a fost urmată, o lună mai târziu, de bolezarea principalului conducător danez, Guthrum, în localitatea cu acest nume, scotea definitiv din cauză regatul Wessex și jumătatea apuscană a regatului Mercia. La sud-vest de linia marcată de Watling Street (drumul roman), anglo-saxonii au rămas stăpâni. Ținuturile situate la nord-est au fost recunoscute oficial drept posesiuni daneze.

Situația de echilibru s-a menținut până în jurul anului 885 când cuceritorii s-au văzut nevoiți să-i cedeze regelui Alfred, Londra și unele regiuni vecine din nord-vestul orașului, între râurile Lea și Ouse.

lupte a reuşit să-î deturneze platind o răscumpărare şi oferindu-le Burgundia spre a o jefui. În realitate bazinele Senei, în toată întinderea sa, a căzut pradă piratilor nordici. În 886 normanzii au atins Evreux, Compiègne şi Soissons iar an an mai târziu au devastat Champagne şi au jefuit la Chessy, în apropiere de Meaux, oraş pe care l-au cucerit la 14 iunie 888. Opriti pe data de 24 a aceleiaşi luni, la Montaucon, în Argonne, de către noua regă a Franţei, Eude, s-au orientat înainte de sfârşitul anului pe râul Loing de unde s-au revărsat spre Auxerre, continuând să înnegeze cerna Parisului cu o teribilă ameninţare.

Regele Eude s-a decis să se compere plecarea în 889. Fideli angajamentelor luate, vikingii nu au mai apărut pe Sena timp de şapte ani. Cei şapte ani i-au folosit mai ales pentru a reînnoi tentativele precedente în ţinuturile raurilor Somme, Escant şi Rîn. Dar în acele locuri nu mai puteau obţine succese durabile. În Franţa, regele Eude, iar în Germania, regele Arnulf, supravegheau de aproape mişcările bandelor scandinave şi se aplicau, ocazional, lecţii severe precum la Louvain, unde în octombrie 891 Arnulf i-a intrat drastic, dar nu decisiv.

Războiul civil care a izbucnit în Franţa şi care a pus în conflict pe Carol, „cel Simplu” descendentul lui Carol cel Mare şi pe Eude, regele ales în momentul de suferinţă, a furnizat danezilor ocazia să revină la atac pe lângă Sena. Pe timpul verii din 896 s-au stabilit la revărsarea flaviului, loc de unde n-au mai putut fi expulzaţi. Au hoinărit până în valea Loarei până în Burgundia, în Champagne, în Lotrena, pe raurile Oise şi Aisne, dar nu au făcut decât să treacă pentru jaf. În acelaşi timp, în zona Senei interioare afluaul de compatrioţi scandinavi a transformat rapid ocuparea ţinutului într-o veritabilă colonizare.

Regele Franţei, Carol cel Simplu a renunţat să împiedice inevitabilul. Normandia era de aia mare parte ocupată când în 911 un tratat încheiat la Saint Clair-sur-Epte între regele carolingian şi conducătorul scandinav Rollo, a transformat într-o stare de drept o stare de fapt. Datorită circumstanţelor, coloni din nordul continentului au reuşit să creeze un ţinut care se poartă încă numele pe trupul vechii Franţe şi al străvechii provincii romane Gallia.

e.-Norvegienii de la mijlocul sec.al 9-lea e.N., până la sfârşitul sec.al 10-lea e.N.

În timp ce danezii terminau cucerirea ţinuturilor Mării Nordului şi a c. Mării Manecii norvegienii au continuat cucerirea Irlandei, unde se confruntau cu o sumedenie de mici conducători celti, într-o continuă mişcare şi schimbare. Instalaţi în număr mare în sud-estul insulei la Dublin, Westerd, Waterford, Cork şi Limerick nu le-a trebuit mult să transforme apele irlandeze într-o mare norvegiană. De la mijlocul sec.al 9-lea e.N. sau puţin mai târziu insula Man a intrat în puterea lor, moment în care au pus piciorul şi în apropiere, pe coasta engleză, respectiv în Cumberland şi în Peninsula Galloway.

Insulele Hebride, Orcade şi Shetland fuseseră la rândul lor, a ţărilor straine de metropola scandinavă, înainte de sfârşitul sec.al 9-lea e.N. Norvegia, care până către 850 se arătase drept cea mai anarhică din ţările scandinave a intrat în acest secol pe calea unificării şi a ordinii sub guvernarea energicului Harald Haarfager, numit uneori Harald „ceaptele frumoase”. El a decis să facă din puterea regală o realitate, reuşind să învingă, în 872, la Hattsfjord (în apropiere de Stavanger, în sud-vestul Norvegiei) o coaliţie de conducători locali revoltaţi. Apoi s-a imbarcat în grabă pentru a merge să impună autoritatea în insulele vecine Scoţiei, refugiu al tuturor elementelor turbulente şi punct de plecare al tuturor revolteilor.

Majoritatea navigatori norvegieni atinseseră deja în această dată, coasta de Irlanda şi începuseră instalarea în marea insulă între 860 şi 870. Către anul 875 au fondat vreo zece capitale pe insulă, Reykjavik, unde Harald Haarfager şi-a impus suveranitatea.

În sec.al 10-lea e.N. mişcarea de expansiune a continuat cu perseverenţă. Din insulele Orcade norvegienii au trecut în nordul Scoţiei, unde s-au instalat în Caithness şi în Sutherland. Din Islanda au mers

meridională. Doi ani după aceea a venit rândul Dorset-ului și Devon-ului. Prin raidurile lor scurte, invadatorii căutau, în mod vizibil, defectul cuirasei anglo-saxone.

La zece ani după aceste prime raiduri, atacurile s-au amplificat. În 991, o armată daneză a debarcat în Suffolk, a incendiat orașul Ipswich și a împrăștiat trupele engleze la Maldon în Essex. În 993 au fost devastate ambele maluri ale râului Humber. În 994 au sosit noi ajutoare din Danemarca, sub comanda regelui Svend, fiul și succesorul lui Harald Blaatand, care a încercat în zadar să cucerească Londra. S-a despăgubit prin jefuirea ținuturilor Sussex și Hampshire înainte de a se reîntoarce acasă.

Din acel moment au intrat cu predilecție în atenția danezilor provinciile din sudul insulei și cele din Est-Anglia. La intențiile agresive daneze s-a adăugat și o faptă ostentativă și sălbatică a regelui englez Ethelred. Acela, la 13 noiembrie 1002, în ziua Sfântului Briceus, a dispus masacrarea în bloc a tuturor danezilor din serviciul său, împreună cu familiile lor. Printre cei uciși s-a aflat și sora regelui Svend al Danemarcei. Ca răzbunare danezu, a venit personal în Anglia pentru a conduce operațiunile. Dacă se are în vedere că pe pământul marii insule se confruntau două semnatii barbare puțin deosebite genetic, nu apar surprinzătoare faptele bestiale de amănunt. De astfel stigmatele comportamentului și al simțirilor barbare a urmărit poporul englez de-a lungul întregii sale evoluții: atât pe parcursul evului mediu, cât și în epoca modernă a expansiunii lui coloniale. În 1013 după o absență de cinci ani, timp în care devastările daneze au continuat fără întrerupere, regele Svend a decis un atac hotărâtor. S-a prezentat brusc la gurile râului Humber și aclamat ca suveran de compatrioți din Northumberland și din Yorkshire, a urcat pe Trent, a eliberat de jugul englez pe danezii din cele „Cinci orașe”. Urmărind marșul spre sud, cu o viteză rapidă, a intrat în Oxford și în Winchester, din provincia Hampshire, a ocupat provinciile din sud-vest și apoi din sud-est. Prin acțiuni rapide și hotărâte, în câteva săptămâni a încheiat supunerea Angliei. Regele Ethelred, înnebunit, a fugit pentru a-și găsi refugiu, printr-o cruntă ironie, la curtea cumnatului său, ducele Normandiei, Richard cel Bun.

Suveranul Danemarcei nu sperase niciodată, fără îndoială, un succes atât de fulgerător. Dar surprizele istoriei nu se terminaseră totuși, căci Svend a murit subit în plin triumf la 3 februarie 1014. Fiul său mai

mic, Cnut, care-l însoțise în campanie, s-a gândit că este mai prudent să se reîntoarcă imediat în Danemarca, pentru reglarea succesiunii în raport cu fratele său Harald.

Regele de Wessex, Ethelred, împreună cu fiul și adjunctul său, Edmond, au fost rechemati din exil și au profitat de situația creată pentru a reuși o parte din teritoriile pierdute. S-a dovedit însă prea târziu pentru a se conta pe o schimbare definitivă a norocului. Cnut, reîntors în Anglia, după o absență de numai câteva luni, a recucerit, în 1015, aproape tot sud-vestul insulei iar în anul următor, Mercia, zona celor „cinci orașe” și Yorkshire. În acel an, 1016, Ethelred a murit lăsând pe Edmond singur în fața danezilor. La încheierea campaniei tânărului rege englez nu-i mai rămăsese decât zona Londrei și Est-Anglia.

Edmond a murit și el, inopinat, în 1017, așa că danezul Cnut a obținut și recunoașterea lui ca rege la Londra.

În anul următor (1018) a murit și Harald. Disparația fratelui a ușurat lui Cnut unirea durabilă a coroanei Danemarcei cu cea a Angliei. Nu îi mai rămăsese decât să pună mana și pe Norvegia pentru a-și asigura deplina stăpânire a Mării Nordului.

În 1028, regele Olaf al Norvegiei a fost învins de Cnut și obligat să-i cedeze locul. Moștenitor al tuturor drepturilor tronului Norvegiei, suveranul danez a devenit conducătorul unui imperiu imens, dar de un tip nou. Era împărțit de vaste spații maritime și avea trăsăturile unui imperiu colonial ce se întindea din Marea Baltică până pe malurile înghețate și cețoase ale Groenlandei. În 1031 a mai adăugat coroanei sale și Scoția.

Cnut cel Mare a murit în 1035, iar odată cu această marele lui stat s-a destrămat. În Anglia, Eduard Confesorul (1042-1066) a întemeiat o dinastie saxonă. La moartea sa tronul i-a preluat Harold, fiul consilierului regal Godwin, sub numele regal de Harold al II-lea. Tânărul, uzurpator a fost atacat imediat de către norvegienii conduși de Harold al III-lea Haardraade, pe care i-a învins la Stamford Brige (25 septembrie 1066). Imediat, la 27 septembrie 1066, după numai două zile Wilhelmu, ducele Normandiei, a debarcat pe insulă cu aceleași intenții ca ale norvegienilor.

În memorabila bătălie de la Hastings, de la 14 octombrie același an, saxonul Harold al II-lea a fost înfrânt și ucis de Wilhelm. Ducele normand s-a încoronat la Londra ca rege al Angliei, sub numele de Wilhelm I-al supranumit „Cuceritorul”.

Unele mărturii scrise dovedesc până la ce punct s-au schimbat obiceiurile în regiunea Țelor „cinci orașe”, după model scandinav. Nu s-au mai păstrat nici diviziunile teritoriale anterioare nici regimul de exploatare a teritoriului, nici sistemele de măsură. Se practica atât

Într-o vreme în care sportul este considerat un mod de a trăi, în România este vădit că nu este încă la fel de răspândit ca în țările dezvoltate. Într-o țară în care sportul este considerat un mod de a trăi, în România este vădit că nu este încă la fel de răspândit ca în țările dezvoltate.

afundau în oceanul de slavism incomparator. Filonul latin s-a dovedit mai trainic şi mult prea adânc înrădăcinat.

Despre „evul barbar” al Europei s-a scris abundant, dar fenomenul nu a găsit atracţia pentru un studiu aprofundat şi nici profund. Istoricii nu parcursese încă momentele sau unele fapte legate de lumea barbară ce a bântuit Europa, nămai atunci, când aveau nevoie de conexiuni între epoca antică şi evul mediu evolut, sau când erau interesaţi să parcurgă trecutul unui teritoriu, sau originile unor state sau popoare. Lumea barbară în sine nu a constituit pentru istorici un subiect interesant şi agrest, ci a reprezentat mai totdeauna o curiozitate, sau o pată cenuşie.

„Evul barbar” a găsit mai multă înţelegere numai atunci când subiectul putea să adauge încă o elemente de mândrie naţională a unuia sau mai multor popoare cu origine incontestabil barbară din apusul continentului, sau când se putea estompa câte ceva din „adevărul barbar” al aceluiaşi state. Subiectul barbar a devenit mai mult aşa cum era normal, de istorici din statele de naştere barbară din apusul Europei. El putea fi folosit în scopuri de „corectare” a unor adevăruri jenante de estompare a unor amănunte istorice degradante atât pentru popor cât şi pentru personalităţi. S-a lăsat „evoluţia barbară” pentru curăţirea forţată a petelor de pe un anumit gen de patriotism. În aceste cazuri s-au repetat denaturări ale adevărului istoric, mai bine sau mai rău ascunse.

Aproape toate sistemele continentale şi a globului şi-a găsit una şi aceeaşi cercetătoare cel mai de seamă în ţările dezvoltate ale occidentului european, stăruind de mare valoare dar indiscutabil tributari epocii naţionaliste din ultimele două secole. Naţiunile s-au ingradat adevărul istoric şi s-a adaptat la nevoile de prestigiu a unor state sau guvernanţi.

Arhanghda istoricilor s-a aflat în ultimele două secole în Europa occidentală. Din acest motiv subiectiv istoria lumii şi a continentului a fost centrată pe evoluţiile şi din perspectiva acestei părţi a lumii. Abia în secolul 19-lea şi al 20-lea s-a văzut că lumea occidentală a Europei este prea mărunta în raport cu evoluţia restului lumii, prea mărunta ca înţelegere ca durată de viaţă şi ca aport global la civilizaţie. O lungă perioadă „barbarii” moderni au căutat să estompeze chiar reţeaua Imperiului Bizantin în civilizaţia continentală şi mondială, fără a mai vorbi de ignorarea arealelor de civilizaţie din subcontinentul indian şi din lumea galbenă a

Extremului Orient

Nu este de mirare că „povestea” evului barbar şi-a cantonat preocuparea şi analizele tot asupra aceluiaşi apus european. Egoismul istoricilor apuseni s-a impus cu străşnitate adăugând grave pierderi ştiinţei şi impunerea unor doctrine viciate de lipsa de cunoaştere, sau de lipsa de interes.

Nici o lucrare istorică occidentală nu a observat că Dacia primului mileniu al erei noi a constituit o pată neagră în mărşarea amplă a populaţiilor migratoare, că a fost numai străbătută de hoadele săbâtelor, că a constituit mereu numai ca teren de câmpare provizorie şi ca bază de atac, dar şi că niciodată nu a rămas ocupată de semănările barbare. Se pot pune în discuţie unele motive geografice, dar esenţiale rămân cele de populaţie tradiţională a vechii Dacii. Cere două tipuri de motive s-au îmbinat. Se pare că Dacia era o ţară foarte împădurită din creştele Carpaţilor şi până la limitele ei naturale din sud-vest, nord şi răsărit. Barbarii răsăriteni au străbătut acest colt de lume numai pe traseele războiului, prin trecători nalte pe coamele dealurilor sau numai prin călărirea unor câmpii de pe conturul arcuilor carpaţi.

Barbarii nu au căutat păşuni îndestuate pentru herghelile de cai, de lăptănie, pentru vitele domestice sau de povară. Nu au găsit nici posibilităţi de pradă pe măsură celor visate sau existente la sud de Dunăre, deoarece daco-românii şi protoromânii fuseseră constrânşi să părăsească viaţa urbană şi să se retragă în exploatările izolate din interiorul unor păduri seculare sau pe cunune cu păşuni pentru animale. Din acele păduri puteau fi scoşi cu mare greutate, dar şi, adăugăm, pericol.

Rezistenţa şi persistenţa străbunilor protoromâni pe pământul de azi al României este dovedită nu numai de faptul că nici o semănătură barbară nu a încercat să se aşeze temeinic peste vechii locuitori, dar şi de faptul că acei protoromâni au reuşit ca în secolul 9-lea e.n. să producă o tăiere, o despărţire vastă a savanelor de sud-vest şi de nord. Protoromânii s-au menţinut ca o stancă în faţa revărsării slave şi au spart pentru totdeauna unitatea şi puterea colectivă slave.

În interiorul şi în jurul arcuilor carpaţi slavi nu s-au putut impune etnic, ei fiind cei ce au dispărut în masa populaţiei daco-române. Acest fapt constituie o strălucită dovadă a vitalităţii strămoşilor români. Nu numai că au putut să reziste sute de ani la adăpostul întinselor păduri,

dar nu este în stare să expună specificitatea sa, să aducă pe cei
mai numeroși dintre barbari.

Doctrina pașă în stadiul unei epoci moderne și a vii de ghid pe lângă națiunile care se găsesc în calea unității și progresului, încă de la începuturi.

Uma literatura que se refere ao "lorde do texto" não simplesmente se refere ao modo de ler, pois a construção de um texto não é um ato de simples recepção de dados, mas de construção de sentidos a partir de dados. Assim, a leitura não é um ato de recepção, mas de construção de sentidos a partir de dados.

[illegible][illegible]

Spre deferență de alte hoarde ale Asiei care au reușit ca și ele să se deschidă drum până în regiunile ianubiene dar care nu s-au remarcat decât prin ravagii, fără a fonda niciodată vre-o dominație stabilă, au rămas să se fixa la teren după o perioadă relativ scurtă de agresiune și de eforturi violente pentru atingerea hotărârilor din tinuturile Germaniei, Italiei și Franței. Au rămas prin surprindere elemente de barbarie ca organizarea statală din apusul Europei așa cum și acelea care liaseră pe urmașii lor romani ca revărsarea lor din primii ani ai secolului V. Ileana și Ilie au sădit așezat în Campia Tisei și a Dărnării de mijloc, o anumită dezolant de pace unde în amestec din urmașii lor mai locuiesc și astăzi între marea germană și cea slavă și lipiți de singurul popor huan al Europei Centrale, poporul român de veche tradiție antică traco-greco-română, singurul care nu și-a găsit un stat unitar datorită vicisitudinilor legate de vâlcenul asiatic ce își revărsa toxinele umane migratoare.

Debutul istoric al unguilor pe pământ e ropean, a rămas
confuză. Se pot deplasa numai câteva mii direct și corfuze a e deveni
lor. În orice caz, stana lor dinainte de a bate la porțile corectității de
popoare de origine ei ropeană, este total necunoscută, asemănător altor
popu ai, extrem primitive cu victorie ante stonică. Studiul e privad le ba
lor împotrivă, comportamentul social și organizarea. Identifică într-o
amestec de populații din sud. I Rusiei de azi, dar persoane afirmă a că au
avut un prim habitat în Asia Centrală.

Asiute, veritabile acelor oameni scunzi cu ter pământuri cu ochi
urât de spicaci, cu capurile cu apăsături de calăreți neobosiți (despre
care se credea să s-ar fi născut chiar pe aici), jefitori și sangeroși
după cum i-au descris autori bizanți: au însângerat și au înfostat o
Europă aflată încă în stare de plămădă. De neam finic (germanic) și
sălbatic vorbeau o limbă înrădită cu aceea a finlandezilor, estonilor și
laponilor de azi.

Un neam s-a abătut asupra hărârii Europe pe aceleași cai pe care a tădă și e urmărită teribilul haiduc cu care occidentul compărau din instinct. Obșnuit cu viața nomadă a stepelor asiatică, erau organizați în șapte hoarde, a căror șefi se întâlneau în cazuri grave, dar care, în mod obișnuit, operau pe cont propriu. La resursele ce le reveneau din creșterea nomadă a animalelor și din rezultatele vânzătorilor și din pescuit, ei adăugau pe cele obținute din incursiunile de răf. Răfăurile îi purtau adesea

În cele din urmă, acţiunile de căutare şi stabilire a graniţelor s-au desfăşurat şi rapizi distanţe surprinzător de lungi.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Pentru că în luptă, respectiva armată s-a vădit obligată de a se retrage pe câmpul de luptă. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

Într-o zi, în apropierea oraşului de la graniţa cu Polonia, un grup de călăreşti a fost surprins de o armată de poloni. După o luptă scurtă, românii au fost înfrânţi şi au fost obligaţi să se retragă. În urma acestei înfrângeri, românii au fost obligaţi să se retragă în cauze comune.

preponderență pe la mijlocul sec. al 9-lea e.N. Prințul lor Ratislav (846-870), fondatorul „Moraviei Mari” care îngloba sau vrea să înglobeze toate teritoriile slave de vest, dintre munții Bhoemiei și Drava, a încercat, pentru a evita infiltrarea germană, să readucă pe misiionarii bizanțini, pentru opera de convertire la creștinism, opera începută de misiionarii din occident. El a aplicat prin această acțiune o gândire asemănătoare cu a țarului bulgar Boris I-alai Bălgariet. Ca și în cazul bulgarilor, în interes contrar, țarul chemase misiionarii apuseni, pentru a se apăra de infiltrarea bizantină.

În fațiva prințului morav a determinat, în vara din 861 sau 862, trimiterii de către împăratul bizantin Mihail al III-lea, a doi tamoși apostoli, Kyril și Metodi, despre al căror rol am vorbit anterior.

Chiar dacă au dat supușilor lui Ratislav un alfabet și primele elemente de literatură națională, cei doi apostoli nu au putut să realizeze miracolul de a însufla slavilor din Moravia spiritul de unitate și de disciplină, suficient pentru a le permite să reziste cu succes asalturilor inamice, care îi presau din toate părțile.

Divizată de facțiuni și de interese mărante de clan, Moravia Mare fusese deja asloca de către Germania vecină la începutul sec. al 10-lea, când ungarii i-au dat lovitură de grație (906). Aceasta după ce ei invadaseră valea Tisei și avansaseră până în Pannonia. Așezarea ungară în Pannonia se produsese cu câțiva ani înainte, între 896 și 906, sub conducerea sălbaticului Arpad.

După moartea, în 907, a întemeietorului de dinastie Arpad, ungurii au parcurs o perioadă lungă de agresivitate și de succese datorate surprizei produse asupra populațiilor și statelor europene înconjurătoare.

a.- Devastarea Europei apuseane de către unguri în prima jumătate a sec. al 10-lea e.N.

Pe lângă un popor barbar ar fi fost și cel de presupus că s-ar fi mândrit să scape de cumpăna morții și să se deosebească de ceilalți barbari. Cu toate acestea, în fața lui Dumnezeu, s-a aflat dispus să-și arde înșel de iarece nu aveau creștinism și știință de agricultură și etavob și să-și ardească din altă parte, în mod căruia, căzând din cer, au fost călăuzite de o putere fructuoasă de a păta teritoriile de pe continentul european, împotriva cărora dispunseseră de curând. Înainte de a se consuma înăuntrul păcii moraviei, ungurii s-au și arsat pe căile ce duceau spre Italia și Germania.

În vara din 897, au făcut un cucerit în Veneția și în valea Padana, unde au căzut peste o societate în primăvară. Depredatorimea și moartea regelui în cauză, Carol cel Gros (887-888), a se știu că va deveni regea Italiei și a devenit prima dinastie de împărat. Succesorul lui Carol cel Gros la tron germanic, regele Lothar Arnulf, a sosit la Roma pentru a-și disputa puterea de preț dintr-un tron înalt rang. Cu de Spelto și Lambert de Franța Reștăușă, regele a lăsat în 894 și apoi împărat în 896, Arnulf nu a reușit să înlăture divizarea.

După trei ani s-a arătat în Germania, boala și în incapacitate fizică pentru a mări cu toate că nu avea decât patruzeci și cinci de ani și era obișnuit să acționeze cu vigoare și decizie. În aceste condiții a fost nevoit să se îndrepte cu toate forțele spre combaterea scandinavilor.

Ieremia s-a călăuzit asfel în fața invadatorilor unguri, ușurându-le sarcina de invadarea unui spațiu de pradă, ce nu prezenta pericole militare timp de un an. S-a făcut sabbat de tală din Lombardia și până în Veneția după care, în 900, s-au retras în vizuina paunonică încărcată de praz. După ce s-au arat de grație, au reponat spre nord în luna septembrie. Aveau înaintea sa prohibe de acorda o prădă în Germania prin dispoziția împăratului Arnulf, care murise în decembrie precedent fără a lăsa nici un moștenitor decât un fiu de șase ani, micul

Ludovic „Copilul”

Elavaria a fost ombră sfârtecă de copilele ca închinător ungur (un g. 906). În 907, în contraatac german în luptările morave nu s-a stăruit decât cu o sanzerouă şi răsunătoare învingere a spăşurilor. În luptă s-a pierdut viaţa războiului de comandă al carei erede la frontiera bavareză. Partea de trei episcopi mai, cent şi a unu de o mare parte din armata germană. S-a luat măsura retragerii mult în urmă până la Linz. A trupe or însă nate cu protecţia avansă a a teritoriului germanic.

După acea victorie, incursiune ungare în Germania s-au multărit şi s-au amplificat. În 908 au avut de suferit prax. de stăruie Thuringia şi Saxa, iar în 909 a venit rândul Bavariei şi al Suabiei de a fi devastate. Erau momente de consemnare pentru ipasent şi nu s-a încercat nimic împins pentru a opri marea venit din cea mai de nord salbatică. De cum era semnalată o expediţie ungară în Franca din lătrăvadori or se transformau într-un pustiu uman. Loc de răz şi trupele locale se includeau în poziţia fortă, ate aşteptând să treacă pârâie dia.

În acea condiţie disperată, un cădezyer timbru duce de Elavaria Arnulf, hotărârea de lătrăpă cădezyer în 907, în lătrăpă de a ungarilor a încerca să ture retrageren bandelor care reveneau din Suabia încercate de pradă. Le-a dat peste cap pe malurile Elavaria în 909. S-a cecut a dat neredere. În următorul regele Ludovic ca cec începuse prin a fi cec de „Copilul” dar care timp n se şaptesprezece ani, s-a ardeca cu consilierii să de a încerca un efort decisiv.

O mare armată slabă franco-mană şi bavareză trebuia conform speranţelor să vungă să întindeze nămele. Dar ungarii nu au mai pătruns decât până în Suabia. A bălat contingentele prax. de la 12 iunie 909 ca după zece zile să deceneze restul armatei germane la timbrele Francoen şi pe Bavariei.

Ungarii au devenit stăpan pe suabie. Timp de trei ani în 911-912-913 Germania a cecut pradă de la un capăt la altul bandelor ungare devastatoare. Ungarii au apărut pe Isar în inima Bavariei în Thuringia Francoen şi în Suabia. Au amsch arpe m. unde R. n. la pe care l-au trecut tot în 913 pentru a pusti Lorrena.

De-a lungul drumurilor bandele or s-au întâlnit cu elemente noi. Cebul s-a alăturat în 915 sub conducerea ducei ugar Boeslav. Au

trecură împreună la timbrele Elavaria şi au continuat cursa de-a arde Thuringia şi Suabia şi Saxa. Peste tot ungarii au fost cec de a suporta greu invaziile nefind scutita nici regiunea Germaniei. În 917 se bătut au în suabie la oraşul Basel. De acolo s-au trecut în Alsacia şi în Lorrena. În 918 au descins în valea Weserului, începând să prădă şi emenau. Iar în 919 au traversat Westfalia pentru a se revăda a treia oară în Lorrena.

Campul lor de acţiune s-a lărgit făcând incursiuni într-un mod terifiant pentru lumea apuseană. În 921 au apărut în Breşia în februarie 922 s-a avarat până în Poenar. În 924 s-au reîntors spre nord semănând groază în Saxa. Apoi au descins iarăşi în Franca de Nord. De unde au pătruns în Burgundia şi în Languedoc ugar. Tot atunci au traversat, în tranşă, teritoriul Venetiei au pătruns în Pavania 2 martie şi au incendiat „patruzeci şi patru de biserică”. Aşa, în Piemont au trecut Alpi, au parcurs valea Iserei, au trecut Rhodan, au apărut în lătrăpă de la Nimes şi au trecut Langue doc-ul orientat prin fire şi sabie. Doar mai târziu în 926 a revenit rândul Bavariei, Suabiei Francoen, Alsaciei şi Lorreniei. Verdun-ul france a fost incendiat, regiunea Ardenilor pustiită. În timp ce în sud a te bandele s-au ardeat asupra Italiei de Nord, au trecut Apeninii, au jefuit Toscana şi au ameninţat Roma.

b.- Cea de a doua fază a invaziilor ungare până la bătălia de la Lechfeld

Nimic rupeci a de înmormântat și în secolul sa ext. pe tot a r. In Italia au continuat disputele în privința alegerei a d. r. suveran. Disputele s-au intensificat ca urmare a invaziilor ungare și de multe ori cu complicitatea acestora.

Unii protegenți s-au născut pe terenuri de terenuri au rămas aliații pe care așadar Ludovic, regele de Provença, ducii de Provença și regele de Burgund. Rudolf al II-lea a cămăru de acceptat dezordinea a atins culmea.

Nu în Italia situația nu era mai bună. Deși a cedat din drepturi la Carol cel Grozav în 887, s-a descurat în lupte cu adversarii carolingieni. Regele Carol cel Sălbătic nepotul Carol cel Pesăru era însoțit de tota de apăsătoare în lupte împotriva mentei. În lupte cu Robert cel Paternu. Robert cel Sălbătic a fost înfrânt în timpul luptei sale.

Fără îndoială, situația germană a continuat să se deterioreze considerabil în timpul primului secol al secolului. Deoarece s-a imposibilită de a găsi pentru troian urmaș legitim de origine carolingiană a rămas ca la moartea lui Ludovic (copilul 911) să se conștientizeze că regele a unui simplu duce de Franconia pe nume Conrad. Acesta n-a putut să se facă nici ascultat și nici n-a putut împiedica provencei să se înstrăineze unele de altele. Astfel în Germania regalitatea a pierdut aproape tot prestigiu. Alegând ulterior drept succesor al său pe principalul său adversar, ducii de Saxa, erecția a sa și o simplă formalitate față de care bavarezii, suabi și lotharingii s-au arătat strâmbi. În această situație regele s-a simțit izolat și fără autoritate în afara propriilor ducii și a celor care aparținuse predecesorilor.

Totuși între 926 și 933 s-a observat o relaxare premiară, chiar

o oprire totuși a neursianilor ungarești. Ducele de Bavaria, Arnulf și regele de Saxa au așteptat fiecare în parte pe carea invaziilor. S-a obținut un armisticiu de șapte ani, cu salubritate război pe baza de salubritate. Henric de Saxa a profitat de momentul de respărire pentru a organiza rezistența, vizând pregătirea unor mici armate bine antrenate și organizarea unor orașe și a unor adposturi fortificate în punctele cele mai amenințate ale teritoriului său.

Când s-au reluat brusc în 933 atacurile ungare, Saxa a rămas aproape neatinșă. În rest s-a asistat la reproducerea acelor scene de teroare ca ală data la 933. Italia de Nord și Burgundia au devenit, din nou victime ale pradacțiilor și violențelor calareților ungari. Doar în Italia, în 937, printr-un amensurabil barbaru punnoria au călcat Bavaria, Suabia, Franconia, Lotaringia, Champagne, Berry, Burgundia, regiunea Aipici, Piemontul, Lombardia apuseană, Toscana, provenența limitată Romei, Campania, Abruzzi, Pentapoli, Sicilia și Venetia. Peste tot au jefuit, au ucis, au incendiat și nu au putut fi opriți.

În final, a primit vizita lor și Saxa. Regele Henric murise cu un an înainte (12 iulie 936), fiind înlocuit prin alegere de fiul său, Otto. Noul rege, preocupat pentru consolidarea puterii în mijlocul unor revolte interne, a lăsat unghiul posibilitatea unei incursiuni până în Westfalia (august 938).

S-a constatat că raidurile din armă au cuprins cuceriri imense și ca au fost conduse cu mai puțină vigoare. Deși nu fuseseră opriți ungarii întâmpinaseră o rezistență crescândă. Din toamna anului 938 până în 942 sau 943 nu s-a mai semnalat nici o neursine. La acea dată se pare că detașamente barbare s-au arătat chiar la porțile Romei. La nord, alte hordă ungare au fost oprite ferm la Wels pe râul Traun, câteva leghe după ce trecuseră frontiera bavareză. În 947 ungarii nu putut traversa Italia de la nord la sud până la Otrante, dar în 948-949, 950 au încercat în van de trei ori să invadeze Bavaria. De trei ori au fost respinși de nou, duce Henric, fratele regei Otto, care s-a urmărit chiar prin Italia, până la Aquileia.

Furioși de a-și vedea baratu drumul spre Germania, ungarii s-au despăgubit lansându-se de-a lungul Lombardiei peste Aipici prin Burgundia, ajungând să jefuiască Aquitania. Acolo au petrecut vara anului 951 când se împlineau 500 de ani de la înfrângerea hunilor în

Cellula de bord pe Compule Căpâraș de cârce e era în 4000.
Printr-o farsă a istoricilor e rău... eparh de la 1500 e p...
din nou pe anul 1860 este prevăzută o clădire de 15000 m².

[illegible]

„Când mă aflu pe strada, văd că se expune în vitrinele vitri-
cerilor și cu propriile mâini de care stă în cap și în picioare și
gemurile asu că pot să văd în ele și în diavolul lor că se ca-
dă, unde este să se pot să se ca de cămărușă, pe care nu se
pută să văd să se ca de cămărușă și să se ca de cămărușă și să
barba care se ca de cămărușă și să se ca de cămărușă și să
spună: „Măgăria lor e ca de cămărușă și să se ca de cămărușă
nu mă pot să văd să se ca de cămărușă și să se ca de cămărușă
cerul să nu se prăbușească asupra lor”.

Nu s-a produs nici o crăciunire catolică sau ortodoxă, cu
mîndră neșă și potîmuri, nici cu un răspuns deosebit, sau cu cre-
șterea din nou a țării și a statului său, ca în trecut, cu oarecare pa-
radă, a repezării a simțului său, și a simțului său, pe lângă
crăciun. Augsburg, în loc de a fi un mic reședințat, nu se știe pe
care națiune. Acesta este un fapt, că aș putea să văd, că aș putea
după care un gură de mîndră și de mîndră, și de mîndră, și de mîndră
decat să opereze o prăpăstie și dezastru, și dezastru pe la
panonic.

Cu aripa de frunte spre zar, e apus de miazănoapte, aneuri s-au
reinfortat la fața spre răsărit, spre câmpia din țară, și arde s-au și
de statele mărunt și neunificate ale românilor, aducându-și ca romă, dar
cu agrii il arăși moșă, e scutere țara adunată, e a dote în viața romă
dar în cronică e ungureș și drep *pastor de romă* *pastor de*
romă romă și veci de cronică ungurească, scrie de la tot la rege la
Bea de la arăși țară pe arăși, una odată se arăși țară și prec zăra că o
venea ungurilor existau în stănga și se trece vorovodine și el al

[illegible]

Prima mână de sticlă din 1946 a fost pusă la stăpînire
cât timp sîm în trezirea, la porțile de fier ale țării, și sî
să învîntare și să se găsească în mînă. Într-o zi, după ce
de vor să se lăsa în mînă, există o țară în mînă și o țară
propre, deosebită de vama ungară.

1. $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{g(x)} = L$ if and only if $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x) - Lg(x)}{g(x)} = 0$.

un moment dat locomotiva a fost împinsă de vagoane. În urma ungarilor au trecut frontierele europene de pe mlaştă şi pe câmpuri. Verii pecenegi – azizi şi cumanii – trei popoare care au spulberat sub copitele călărilor şi vâlcărilor dacice sau ale Danului de Jos. Mai violente şi probabil mai puternice decât cele trei semini central-europene şi au epuizat atât forţa cât şi fiinţa etnică în confruntările balcanice ca adversari sau ca aliaţi ai bizantinilor.

Nu mai câteva precizări despre evoluţia fiecăreia dintre cele trei semine barbare – ospitoare ale ungarilor – pot da măsura reală a eforturilor depuse de armatele civilizate şi de ţinţa statului european.

Pecenegii au abandonat regiunile dintre Urali şi Volga în 889, migrând spre apăs. S-au dislocat de pe vastele câmpuri sub presiunea azizilor aliaţi cu kazarii, aşa cum şi ei s-au dislocaseră pe unguri. În prima jumătate a secolului 10-lea e.N. pecenegii au ocupat gâtul dintre Don şi Dunărea de Jos. Tot în acea perioadă, respectiv – 944 – s-au aliat cu rusul Igor în campania împotriva Bizanţului. Desigur au rămas până în Africa grecească, campania nu s-a bucurat de succes, dar au avut ocazia să dea ochii cu altă lume, cu o lume mare, plină de bogăţii şi strălucitoare. Ispita a determinat să nu piardă nici o ocazie de a încerca să se intrupte din averea lumii civilizate bizantine. În anul 1048 s-au avarat în themele (provincii bizantine) Paristrion şi Bălgaria, iar între 1090-1091 au organizat o nouă atac conştient, cu eminenţă din Siria, pe nume Ceana. Musumanni aveau să atace Bizanţul de pe mare iar pecenegii – de pe uscat. Iarna dintre aceştia a devenit critică pentru bizantini, aşa că Alexius I al Comnen a pus la bătaie diplomaţia subtilă ce a caracterizat perpetuu politica externă a imperiului. El şi-a atras de partea sa pe cumanii, popor turcic, care îşi dădea viaţa nomadă pe cursurile inferioare ale Niprului şi Donului. Cumanii, care anterior acţionau de multe ori alături de pecenegi, au atacat pe aceştia în primăvara anului 1091 şi în alinată cu armatele imperiului bizantin, le-au provocat o gravă înfrângere în bătălia de la Lebation (1091). O parte dintre învinşi au fost colonizaţi de bizantini în zona Meglena.

Emirul Ceana n-a reuşit să dea ajutor pecenegilor şi curând a căzut el însuşi victimă uneltirilor bizantine. Trimis bizantin în la Konya (Konya – fostul Iconium), l-au parat la soacra sa – suţanul Kındı Arslan I-ul (1092-1106) – învinuindu-l că intenţionează să-şi ia tremul. Dând crezare

denunţul diplomatic suţanul, a acis pe Ceana în anul 1093.

Ultima atac a pecenegilor împotriva Bizanţului a avut loc în anul 1222 dar împăratul Ioan al IV-lea Comnenul a zdrobit definitiv ei prezentându-se în masa populaţiilor balcanice medievale şi ieşind din istorie ca entitate distinctă, turcă sau mătără. Evidenţial a păstrat în cronicile bizantine, numele de „sfârşitul pecenegilor”.

Pecenegii au făcut parte din marea familie de populaţii asiatică de limbă turcă. Ei au fost aceia care i-au dislocat pe unguri din zona Bugacului, din nordul Marii Negre. Cronicarul bizantin Kedrenius descrie ca fiind numeroşi şi puternici. Un alt zvon prezenta ca având turme bogate şi multe vase de aur şi de argint, provenite probabil din jafuri sau de la vechi meşteşugari de argint şi aur din stepele pontico-caspice.

Erau împărţiţi în 3 triburi. Dintre acestea, cea a cazilor a avut o evoluţie oarecum distinctă fiind păstori şi crescători de vite, pecenegii ca şi cumani şi cumanii având şi unguri, preferau câmpurile mănăstirelor, turmele păcătoşilor hrana necesară. Au locat deci prin Bugac în Bălgaria, în Balcanii româneşti şi a sudului actual al ţinutului Teleorman. Au pătruns totuşi şi în Transilvania, în număr mare, în 1171. Faptul are consecinţe în privinţa datării lor de cota de aur în 1224. Privilegiul arătat este că în partea de miazăzi a ţării a existat *paduca romanorum şi pecenegorum* (*Silva Blacorum et Bessanorum*). Cu toate că se scursese un secol de la eliminarea lor din istorie, posteritatea păstrase amintiri minore despre trecerea lor pe pământul românesc.

În secolul 11-lea e.N. locu pecenegilor s-a mutat neamul în zona cumanilor, care vorbeau aceeaşi limbă. Anul 1062 a marcat începutul atacurilor acestora împotriva ruşilor de Kiev. Odată ce pecenegii s-au deplasat spre zonele sudice, cumani au ocupat regiunea de stepă din nordul Marii Negre, acea stepă ce a fost iramantată de copitele călărilor tuturor semeniilor asiatică timp de un mileniu sângeros.

Contactul şi vecinătatea cumaniilor cu pecenegii şi respectiv cu uzi, fiind strânsă a înlesnit şi colaborarea în cursul de război sau de cercetare a unor noi ţinuturi mai bogate. În 1064 uzi i-au atacat singur frontierele bizantine, ajungând până la Thessalonica, iar în 1078 pecenegii şi cumani i-au pradat împreună pe Adrianopolis.

Astăzi şi învierea celor două popoare antice nu a mai servit

1. A primeira coisa que se deve fazer é a
 2. a segunda coisa que se deve fazer é a
 3. a terceira coisa que se deve fazer é a
 4. a quarta coisa que se deve fazer é a
 5. a quinta coisa que se deve fazer é a
 6. a sexta coisa que se deve fazer é a
 7. a sétima coisa que se deve fazer é a
 8. a oitava coisa que se deve fazer é a
 9. a nona coisa que se deve fazer é a
 10. a décima coisa que se deve fazer é a

[illegible]

sa se gresimeze

[illegible]

1. 1990 - 1991 - 1992 - 1993 - 1994 - 1995 - 1996 - 1997 - 1998 - 1999 - 2000 - 2001 - 2002 - 2003 - 2004 - 2005 - 2006 - 2007 - 2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2012 - 2013 - 2014 - 2015 - 2016 - 2017 - 2018 - 2019 - 2020 - 2021 - 2022 - 2023 - 2024 - 2025 - 2026 - 2027 - 2028 - 2029 - 2030 - 2031 - 2032 - 2033 - 2034 - 2035 - 2036 - 2037 - 2038 - 2039 - 2040 - 2041 - 2042 - 2043 - 2044 - 2045 - 2046 - 2047 - 2048 - 2049 - 2050 - 2051 - 2052 - 2053 - 2054 - 2055 - 2056 - 2057 - 2058 - 2059 - 2060 - 2061 - 2062 - 2063 - 2064 - 2065 - 2066 - 2067 - 2068 - 2069 - 2070 - 2071 - 2072 - 2073 - 2074 - 2075 - 2076 - 2077 - 2078 - 2079 - 2080 - 2081 - 2082 - 2083 - 2084 - 2085 - 2086 - 2087 - 2088 - 2089 - 2090 - 2091 - 2092 - 2093 - 2094 - 2095 - 2096 - 2097 - 2098 - 2099 - 2100 - 2101 - 2102 - 2103 - 2104 - 2105 - 2106 - 2107 - 2108 - 2109 - 2110 - 2111 - 2112 - 2113 - 2114 - 2115 - 2116 - 2117 - 2118 - 2119 - 2120 - 2121 - 2122 - 2123 - 2124 - 2125 - 2126 - 2127 - 2128 - 2129 - 2130 - 2131 - 2132 - 2133 - 2134 - 2135 - 2136 - 2137 - 2138 - 2139 - 2140 - 2141 - 2142 - 2143 - 2144 - 2145 - 2146 - 2147 - 2148 - 2149 - 2150 - 2151 - 2152 - 2153 - 2154 - 2155 - 2156 - 2157 - 2158 - 2159 - 2160 - 2161 - 2162 - 2163 - 2164 - 2165 - 2166 - 2167 - 2168 - 2169 - 2170 - 2171 - 2172 - 2173 - 2174 - 2175 - 2176 - 2177 - 2178 - 2179 - 2180 - 2181 - 2182 - 2183 - 2184 - 2185 - 2186 - 2187 - 2188 - 2189 - 2190 - 2191 - 2192 - 2193 - 2194 - 2195 - 2196 - 2197 - 2198 - 2199 - 2200 - 2201 - 2202 - 2203 - 2204 - 2205 - 2206 - 2207 - 2208 - 2209 - 2210 - 2211 - 2212 - 2213 - 2214 - 2215 - 2216 - 2217 - 2218 - 2219 - 2220 - 2221 - 2222 - 2223 - 2224 - 2225 - 2226 - 2227 - 2228 - 2229 - 2230 - 2231 - 2232 - 2233 - 2234 - 2235 - 2236 - 2237 - 2238 - 2239 - 2240 - 2241 - 2242 - 2243 - 2244 - 2245 - 2246 - 2247 - 2248 - 2249 - 2250 - 2251 - 2252 - 2253 - 2254 - 2255 - 2256 - 2257 - 2258 - 2259 - 2260 - 2261 - 2262 - 2263 - 2264 - 2265 - 2266 - 2267 - 2268 - 2269 - 2270 - 2271 - 2272 - 2273 - 2274 - 2275 - 2276 - 2277 - 2278 - 2279 - 2280 - 2281 - 2282 - 2283 - 2284 - 2285 - 2286 - 2287 - 2288 - 2289 - 2290 - 2291 - 2292 - 2293 - 2294 - 2295 - 2296 - 2297 - 2298 - 2299 - 2300 - 2301 - 2302 - 2303 - 2304 - 2305 - 2306 - 2307 - 2308 - 2309 - 2310 - 2311 - 2312 - 2313 - 2314 - 2315 - 2316 - 2317 - 2318 - 2319 - 2320 - 2321 - 2322 - 2323 - 2324 - 2325 - 2326 - 2327 - 2328 - 2329 - 2330 - 2331 - 2332 - 2333 - 2334 - 2335 - 2336 - 2337 - 2338 - 2339 - 2340 - 2341 - 2342 - 2343 - 2344 - 2345 - 2346 - 2347 - 2348 - 2349 - 2350 - 2351 - 2352 - 2353 - 2354 - 2355 - 2356 - 2357 - 2358 - 2359 - 2360 - 2361 -

sa se... , ran eni. Este vorba de ingroparea capetenilor impreună cu ca-
și slăbitori. S-au jertit și unii anau bani pentru a li retrocedați
donatorilor cu ocazia rentei. pe a nea ce a sa sau scrisori către
naamay, de ce fa,

Peste mormânt se ridică o movilă de pământ și de piatră. Unele din movilele ce împănăsesă Câmpia Română și Dobrogea pot fi momentan funcționale ale aceluia neam cum în Mădăraș de exemplu încă necercetate se confundă cu movilele de hotar ale moșilor boierești, din evul mediu (săptămă puțin probabil în cazul Dobrogei).

Pe lângă rudele și altele cumani, s-au așezat și alți nomazi, cum ar fi: turcii, tătarii, polonii, maghiarii, bulgarii, serbii, croații, ungarii, etc. Într-o vreme, în Dobrogea, lângă rudele cumane și lângă turcii, erau așezate și triburile de nomazi, cum ar fi: turcii, tătarii, polonii, maghiarii, bulgarii, serbii, croații, ungarii, etc. Într-o vreme, în Dobrogea, lângă rudele cumane și lângă turcii, erau așezate și triburile de nomazi, cum ar fi: turcii, tătarii, polonii, maghiarii, bulgarii, serbii, croații, ungarii, etc.

Se pare că amintirile lor s-au păstrat sub numele de *gagauzi* în Dobrogea de miază. De acolo au trecut, în secolul 19-lea, în Nepeț, pe timpul administrației otomane, la nord de Delta Dunării, în sudul Basarabiei. În epoca contemporană și-au manifestat permanent ostilitatea față de statul român, proprietar de creștini și secular al teritoriului ocupat de ei în sudul Basarabiei și la nord de Delta.

Au dispărut mai repede decât celelalte două seminții invadite, de pe scena istoriei sud-est europene. Fînd victimele unei conștiințate de aceeași vajnic și perseverent imperiu Bizantin.

Consemnările succinte despre peșenegi, az și cumanii nu trebuie să facă a se uita că ace e populații au stat în zona Dunării de Jos și a Tării Românești, circa trei sute cincizeci de ani și că tot atâta timp au dat de luptă „barajului antibarbar” bizantin. Trebuie, de asemenea, unită invazia și evoluția lor generată de cea a ungurilor pentru a fi percepute ca un singur val barbar spart de „stancă” Europei civilizate în fragmente cu destine diferite.

Revanșa germană și bizantină asupra semințiilor barbare

Victoria raportată de către regele german Ottó al II-lea în 955, a avut drept consecință nu numai că lăsa ereticii lor învaziți asvătărați, dar și înțirirea de către viitorul împărat german, fiul a fostului împărat, împăratul, după această victorie primul suveran al Imperiului Carolingian, care de ceapă în urmăritare de secol prezenta un fel de altă împărat, care a fost și primul împărat al Imperiului Carolingian, de timp ce francii au călărit de la sfârșitul secolului al VIII-lea până la sfârșitul secolului al IX-lea, când este centrul vechinului Imperiu Carolingian, testat de către care, prima să supraieșea în sfârșit secole.

Imperiul Germanic, care a urmat să servească în timpuri de înflorire, a fost și cel care a urmat să servească în timpuri de înflorire, dar totuși de neputință să atace, care a fost în începuturile eretice noi.

Dacă secolul IX este Na a fost secolul în Care cel Mare, nu este exipțian, se numească secolul al X-lea, Na a fost secolul în Care cel Mare.

Restaurarea Imperiului din Occident, care a reprezentat evenimentul capitolului secolului X-lea, Na a fost precedată de o dată restaurare, care de care prima nu ar fi fost posibilă. Este vorba de restaurarea puterii monarhice germane.

Clădirea Imperiului Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție.

Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție.

Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție.

Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție.

Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție.

Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție. Imperiul Germanic, care a fost primul Imperiu Germanic, nu lăsa țara într-o stare avansată de disoluție.

Tara Sfântă cât şi pe pământul european.

Cultura şi eruditia din sud au stat la temelie a refacerii imperiului german. În creşterea prestigiuului său şi în studiul unui barbare nordice ungare şi chiar slave. Întâlnirea culturii cea bogată în valori culturale şi apropiată de tradiţia antică a dat impulsul a doua civilizaţie germane. În secolul 10-lea e.N. a putut fi apreciat drept „renaşterea ottoniană”. Cu toată apropierea ei de modelul carolingian, această „renaştere” a unei foste lumi barbare, devenită **apărătoare a civilizaţiei clasice** n-ar fi înflorit fără adăugarea de cunoştinţe căpătate prin contactul cu literatura, arta şi ştiinţele întâlnite în ţeară. Căpătând din sud Germanii cătorind în luptă fie în harnaşie pe eron, fie în armura de cavaier s-au simţit stimulaţi de frumuseţea şi de înălţimea frumuseţii în luptă. **De prin impulsul admiraţiei**

Politica lui Otto cel Mare nu a avut ca rezultat numai reanunţarea unui imperiu maritimed, ci şi o securitate renaşcută, care a permis reînflorirea civilizaţiei pasă a o aspră încercare de barbari din partea a secolul 9-lea e.N. şi din prima parte a secolul 10-lea e.N. S-a redezvoltat viaţa religioasă a reatului germanic, s-au reluat spiritul şi s-a reluat minca intelectuală în toate teritoriile în care se exercita autoritatea împăratului Saxon. S-a încheiat atunci de-astricarea paranteza de decădere a civilizaţiei europene sub roşul de secol 10-lea e.N. care s-au reînflorit frumoasele zile ale lui Carol cel Mare. Barbarii intrat pe drumul de Arminios al civilizaţiei cu şase secole în urmă au format un zid împotriva celor sosiţi mai târziu. În perioada finală a existenţei Imperiului Roman de Apus şi chiar ulterior, în Imperiul răsărit (bizantin), barbarii au fost peşi de mare ori să se bată sângeros pentru apărarea civilizaţiei din care n-au gustaseră. Diplomazia centrată şi abilitatea generală la roman i-a contrapus pe barbari determinându-i să lupte într-o împotrivă altora, pentru o cauză străină aspiraţiilor lor. În vremea lui Otto cel Mare s-a prumilor săi urmaşi. Iapta dintre cei de sange barbar pentru civilizaţie a devenit conştientă. Cei ce gustaseră din binefacerile şi din plăcerile civilizaţiei şi care apucaseră să urce o parte din treptele ei anexasă s-au contrapus cu energia lor de popoare tinere şi cu o gârlă de statală hoardelor din nou în viaţă.

În epoca lui Otto cel Mare o elită de prelati inteligenţi şi activi implicaţi adanc în viaţa secolului lor dar şi devotaţi cauzei renaşterii au

acţionat cu zece lares abilitatea ordinii în diocesele lor. S-a putut asista astfel, spre exemplu în secolul 10-lea e.N. la o renaştere generală a artei, în monahale în toate ţările europene occidentale, dar în special în regatul lui Otto. S-au ridicat numeroase mănăstiri iar cele vechi s-au repopulat reuând să dăinuiască pierdute. Cu înscăpări de înălţare şi de simţ, şi au reconstituit bibliotecile. De astfel un lombard apăsător şi atras de Otto, Guntaro de Novara a adas în Germania o bibliotecă surprizător de bogată, care găzduia Stefan şi a mutat ca edra, pentru circa două decenii, de la Pavia la Würzburg.

Ca şi pe împăratul Carol cel Mare, zeul religios şi zeul pentru activităţile spirituale s-au manifestat aproape simultan şi, amelat. Zeul religios s-a trăit prin adăugarea ascetismului în interiorul mănăstirilor şi prin o renaştere a operei de propagandă la creştin în ţările barbare care înconjurau regatul germanic. Zeul pentru exerciţiul spiritual nu s-a de vedat nicăieri mai tare. Dacă reformatorii mănăstiri din prima jumătate a secolul 10-lea e.N. nu gândeau decât la salvarea sufletelor prin practicarea virtuţilor evanghelice, ca de exemplu, dar timpul lui Otto cel Mare nu au ezitat să a adăugă la cultivarea teologiei pedantă o cultură literară şi filosofică cât mai largă posibil.

Pe de altorlat, ca de exemplu, Otto nu am înca decât de departe din punct de vedere intelectual de împăratul francez al lui Carol cel Mare. În perioada de instruire împăratul Saxon nu a ajuns nicăieri să înţeleaga cu respect ambalajul. Zele teritoriale ale palatului din Aix-la-Chapelle nu s-au mai reînflorit, ale de sculptate şi emblematice, dar s-a dat o revizuire, mică, care se urde al doilea mare val de barbarie din Europa. Scandnavii şi ungarii au putut creşterea, soţându-se în stonari germani. Au urmat integrarea într-o lume cu coordonate superioare lor prin mărirea şi apropierea de exigenţele vieţii germanice.

Departele de a se apropia de coloritul şi de violenţele unei culturi imperiale antice, cea germană a dus apăsător de mobilitate, cât şi de spiritul revigorant artistic. Insaşi trăsăturile psihice şi morale germane au ridicat o barieră în faţa unor transformări care să antrăie în atmosferă rece şi negricasă. Creaţia viciu nordice năvea scăzută de imaginaţie şi de exuberanţă, şi a apăsător amprenta asupra orizonturilor culturale, asupra reatului social şi asupra concepţiilor de viaţă. Căldura, spontaneitatea, vitalitatea, parţialul, amicalitatea era incitant, dar greu de transplanta

Constantino VI era Porfirogeneta, nato, secondo VI

Mentinute fără încetare în stare bună la frontieră e F. isratu ui și Cibiciei unde nu încetaseră niciodată luptele cu arina e e, Sarazine ', trupele Asiei Mici formau corpuri de elită ale căror lovituri în teritoriile musulmane se multiplicaseră în ultimii douăzeci de ani. Trupele Asiei Mici erau conduse de asprul și abilul Nikephoros Phokas, Eucas). F. a primit de la Joseph Bringas comanda unei prime expediții destinată să zdrobească cubul principal al piratilor sarazini care infestaseră Marea Egee și coastele Greciei. Cubul vizat se găsea în insula Creta, stăpânită

Nikephoros.

Nu a fost ca să vadă, peria terminată. La 10 ianuarie 976 a fost cuprins brusc de o boală, probabil de tîbc. Moartea lui, urmată de o perioadă netastă de dezordine și de revolte, urma să aibă drept rezultat epuizarea trupelor bizantine la Antichia iar de recucerirea Palestine nu s-a mai pus problema în viitor.

Într-o lăsa, ca și II-lea, cel mai mare dintre tîlci. Romanul II-lea, care a avut la putere un pericla, a unit vîrurile sale astăzi la cuceririle treptate în Sarmis septentrională. În 999 a progresat victorios pînă la Hems și a reușit, cu puține excepții, să reîncorporeze toată provincia Antichia la stăru, bizantină. Provincia a rămas bizantină pînă în a doua jumătate a secolului 11-lea e.N.

Rezultatele finale ale campaniilor răsăritene s-au dovedit mai tîrziu decît cele visate de Nikephoros și de Ioan Tzimiscos, dar au multiplicat într-un mod decisiv situația imperiului spre latitudinea orientală. Frontiera care, cu patru secole înainte, urma mîntul Tauris, de unde haiducii sarazini aveau toate șansele de a se răspîndi prin toată Anatolia, a fost împinsă cu trei sute de kilometri pînă la marea Mădă, ceea ce a însemnat o permanență la adresa dărilor fatimazilor din Egipt sau turcilor care și-au spus în stăpînirea principatelor din Sarmis, marea și centrală. Adăugînd la toate acestea, terestre și stăpînirea cuprind de unde bizantinii puteau controla Mediterana orientală, se poate aprecia că pe această linie Imperiul Bizantin putea răspunde mai ușor la cîștigurile operațiilor din Siria, sub Vasile al II-lea, nu s-a explicat numai prin dificultățile interne grave cu care s-a confruntat în perioada pară în anul 989. S-a redublat necesitatea de a armata cu atenție, încă de la încoronare, situația din Bulgaria.

De atunci, mîr de an, situația devenise neliniștită în Balcani. Atunci cînd țara Petru putuse să se lăse de cat, să și facă respectată autoritatea și să-și protejeze frontierele, guvernul bizantin nu și făcuse probleme deosebite. Îar Petru era protejat bizantinilor. Însă ca să se caștigă ca nepotul împăratului Roman Lecapene, iar tatăl lui Boris și Roman primiseră educația la Constantinopol. În acele condiții Bulgaria se prezenta extensivă și constituia o barieră comoda împotriva barbarilor unguri sau ruși, care roiau în jurul ei de la nord de Danubiu.

Încapacitatea țării Petru urma să conducă, pe durata lungă,

Într-o lăsa, ca și II-lea, cel mai mare dintre tîlci. Romanul II-lea, care a avut la putere un pericla, a unit vîrurile sale astăzi la cuceririle treptate în Sarmis septentrională. În 999 a progresat victorios pînă la Hems și a reușit, cu puține excepții, să reîncorporeze toată provincia Antichia la stăru, bizantină. Provincia a rămas bizantină pînă în a doua jumătate a secolului 11-lea e.N.

Rezultatele finale ale campaniilor răsăritene s-au dovedit mai tîrziu decît cele visate de Nikephoros și de Ioan Tzimiscos, dar au multiplicat într-un mod decisiv situația imperiului spre latitudinea orientală. Frontiera care, cu patru secole înainte, urma mîntul Tauris, de unde haiducii sarazini aveau toate șansele de a se răspîndi prin toată Anatolia, a fost împinsă cu trei sute de kilometri pînă la marea Mădă, ceea ce a însemnat o permanență la adresa dărilor fatimazilor din Egipt sau turcilor care și-au spus în stăpînirea principatelor din Sarmis, marea și centrală.

Adăugînd la toate acestea,

terestre și stăpînirea cuprind de unde bizantinii puteau controla Mediterana orientală, se poate aprecia că pe această linie Imperiul Bizantin putea răspunde mai ușor la cîștigurile operațiilor din Siria, sub Vasile al II-lea, nu s-a explicat numai prin dificultățile interne grave cu care s-a confruntat în perioada pară în anul 989. S-a redublat necesitatea de a armata cu atenție, încă de la încoronare, situația din Bulgaria.

De atunci, mîr de an,

situația devenise neliniștită în Balcani. Atunci cînd țara Petru putuse să se lăse de cat, să și facă respectată autoritatea și să-și protejeze frontierele, guvernul bizantin nu și făcuse probleme deosebite. Îar Petru era protejat bizantinilor. Însă ca să se caștigă ca nepotul împăratului Roman Lecapene, iar tatăl lui Boris și Roman primiseră educația la Constantinopol. În acele condiții Bulgaria se prezenta extensivă și constituia o barieră comoda împotriva barbarilor unguri sau ruși, care roiau în jurul ei de la nord de Danubiu.

a - Locuirea medievală a protoromânilor în Peninsula Balcanică

Evul mediu a evidențiat cu prisosință dănuirea populației

Un grup compact de violu a locuit în Mamai Pindului și în

[illegible]

TABLE 1

[illegible]

44. $\frac{1}{2}$ 45. $\frac{1}{2}$ 46. $\frac{1}{2}$ 47. $\frac{1}{2}$ 48. $\frac{1}{2}$ 49. $\frac{1}{2}$ 50. $\frac{1}{2}$ 51. $\frac{1}{2}$ 52. $\frac{1}{2}$ 53. $\frac{1}{2}$ 54. $\frac{1}{2}$ 55. $\frac{1}{2}$ 56. $\frac{1}{2}$ 57. $\frac{1}{2}$ 58. $\frac{1}{2}$ 59. $\frac{1}{2}$ 60. $\frac{1}{2}$ 61. $\frac{1}{2}$ 62. $\frac{1}{2}$ 63. $\frac{1}{2}$ 64. $\frac{1}{2}$ 65. $\frac{1}{2}$ 66. $\frac{1}{2}$ 67. $\frac{1}{2}$ 68. $\frac{1}{2}$ 69. $\frac{1}{2}$ 70. $\frac{1}{2}$ 71. $\frac{1}{2}$ 72. $\frac{1}{2}$ 73. $\frac{1}{2}$ 74. $\frac{1}{2}$ 75. $\frac{1}{2}$ 76. $\frac{1}{2}$ 77. $\frac{1}{2}$ 78. $\frac{1}{2}$ 79. $\frac{1}{2}$ 80. $\frac{1}{2}$ 81. $\frac{1}{2}$ 82. $\frac{1}{2}$ 83. $\frac{1}{2}$ 84. $\frac{1}{2}$ 85. $\frac{1}{2}$ 86. $\frac{1}{2}$ 87. $\frac{1}{2}$ 88. $\frac{1}{2}$ 89. $\frac{1}{2}$ 90. $\frac{1}{2}$ 91. $\frac{1}{2}$ 92. $\frac{1}{2}$ 93. $\frac{1}{2}$ 94. $\frac{1}{2}$ 95. $\frac{1}{2}$ 96. $\frac{1}{2}$ 97. $\frac{1}{2}$ 98. $\frac{1}{2}$ 99. $\frac{1}{2}$ 100. $\frac{1}{2}$

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

100

1. *Journal of Management Studies*, 1990, 27, 1, 1-14.

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103	2104	2105	2106	2107	2108	2109	2110	2111	2112	2113	2114	2115	2116	2117	2118	2119	2120	2121	2122	2123	2124	2125	2126	2127	2128	2129	2130	2131	2132	2133	2134	2135	2136	2137	2138	2139	2140	2141	2142	2143	2144	2145	2146	2147	2148	2149	2150	2151	2152	2153	2154	2155	2156	2157	2158	2159	2160	2161	2162	2163	2164	2165	2166	2167	2168	2169	2170	2171	2172	2173	2174	2175	2176	2177	2178	2179	2180	2181	2182	2183	2184	2185	2186	2187	2188	2189	2190	2191	2192	2193	2194	2195	2196	2197	2198	2199	2200	2201	2202	2203	2204	2205	2206	2207	2208	2209	2210	2211	2212	2213	2214	2215	2216	2217	2218	2219	2220	2221	2222	2223	2224	2225	2226	2227	2228	2229	2230	2231	2232	2233	2234	2235	2236	2237	2238	2239	2240	2241	2242	2243	2244	2245	2246	2247	2248	2249	2250	2251	2252	2253	2254	2255	2256	2257	2258	2259	2260	2261	2262	2263	2264	2265	2266	2267	2268	2269	2270	2271	2272	2273	2274	2275	2276	2277	2278	2279	2280	2281	2282	2283	2284	2285	2286	2287	2288	2289	2290	2291	2292	2293	2294	2295	2296	2297	2298	2299	2300	2301	2302	2303	2304	2305	2306	2307	2308	2309	2310	2311	2312	2313	2314	2315	2316	2317	2318	2319	2320	2321	2322	2323	2324	2325	2326	2327	2328	2329	2330	2331	2332	2333	2334	2335	2336	2337	2338	2339	2340	2341	2342	2343	2344	2345	2346	2347	2348	2349	2350	2351	2352	2353	2354	2355	2356	2357	2358	2359	2360	2361	2362	2363	2364	2365	2366	2367	2368	2369	2370	2371	2372	2373	2374	2375	2376	2377	2378	2379	2380	2381	2382	2383	2384	2385	2386	2387	2388	2389	2390	2391	2392	2393	2394	2395	2396	2397	2398	2399	2400	2401	2402	2403	2404	2405	2406	2407	2408	2409	2410	2411	2412	2413	2414	2415	2416	2417	2418	2419	2420	2421	2422	2423	2424	2425	2426	2427	2428	2429	2430	2431	2432	2

Tot la nord de Balcani s-au mai întârit următoarele de numiri

legătura cu cetățile Dacia

Într-o zi, în luna mai, în anul 1941, la ora 12.00, în apropierea
 satului Băneasa, în județul Iași, a avut loc o luptă între
 două grupuri de soldați. Grupul din stânga, format din
 soldați ai Armatei Române, era condus de un caporal. Grupul
 din dreapta, format din soldați ai Armatei Sovietice, era
 condus de un locotenent. Lupta a durat aproximativ o oră și
 jumătate. În urma luptei, grupul din stânga a fost învins și
 grupul din dreapta a ocupat satul Băneasa.

b.- Câteva consemnări istorice despre românii din Peninsula Balcanică

[illegible][illegible]

în gură. Faptul a produs panica și retragerea neorganizată a armatelor bizantine.

Unii istorici ostili devenirii române, șocati de veșnicia limbii și a poporului roman, au încercat să interpreteze căsătoria din cronica bizantină drept o semnificație înaltă, uitând că în acele vremuri comerțurile măști se dădeau numai în limba greacă, limba cea mai cultă și în Imperiul Bizantin, parăsind, se chiar comerțul, și în limba latină pură.

O prună amintire sigură, despre romani din Basarabia, datează din anul 976, date rădăd-se ori mearmă bizantin Keoren. Acesta consemna, că la acea dată, David, unu din frații țarului bulgar Samuil, a fost ucis, între Costonia și Prespa, a ocaz romii (Stegari, francez - de țară - *chervanagi*), adică vlahi cărăuși.

Românii sunt amintiți a doua oară în anul 980. Un cronist bizantin anonim a consemnat că împăratul Vasile II era săptamânțar în țara sa, Bulgaria, a dat unei anume *Vera* la stăpânirea peste *vehi e dei Elina*. Prin Elina se înțelegea în secolul X ca e *N. Thessalia* regiune administrată, ce cuprindea Grecia de nord. Thessalia și Eubea, dar fără Eolia și Arcanania.

După destrămarea statului bulgar împăratul Vasile a II-lea a dat un edict în 1026 prin care a reînălțat ca și în *anterior* din *interior* al *Belgari* să se afle sub ascultarea religioasă a arhiepiscopului de Ohrid. Mai târziu s-a constatat din cauza de *Curia* chiar un episcop al vlahilor.

Croniclele au mai conservat pentru anul 1906 o mișcare turbulenta a comunei care Thessa ne îndreptă împotriva unei da-pede mari. Căndevătar a mizeriei mizerabile cu succes a fost abia g. venitorul domeniului în anul 1906, urmas al celui din 1905.

c.-Imperiul româno-bulgar

Cu ocazia vizitărilor pe care am făcut-le în sud de Dunăre a
secolului trecut, în 1881, în Bulgaria, am auzit de primul
lăsat, care era un om foarte rău, care le sărea asupra mării pentru
că trebuia să-l ducă la mare, dar el nu voia să-l ducă la mare, ci să-l
ducă la mare, dar el nu voia să-l ducă la mare, ci să-l ducă la mare,
care le sărea asupra mării, dar el nu voia să-l ducă la mare, ci să-l
ducă la mare, dar el nu voia să-l ducă la mare, ci să-l ducă la mare.

1. În cazul în care se constată că un agent este în posesia unor informații care pot fi de interes pentru securitatea națională, acesta trebuie să fie protejat și să nu fie divulgat public.

[illegible]

(a) $\frac{1}{2} \pi$ (b) $\frac{1}{4} \pi$ (c) $\frac{3}{4} \pi$ (d) $\frac{5}{4} \pi$ (e) $\frac{3}{2} \pi$ (f) $\frac{7}{4} \pi$ (g) $\frac{5}{2} \pi$ (h) $\frac{9}{4} \pi$ (i) $\frac{3}{4} \pi$ (j) $\frac{5}{4} \pi$ (k) $\frac{3}{2} \pi$ (l) $\frac{7}{4} \pi$ (m) $\frac{5}{2} \pi$ (n) $\frac{9}{4} \pi$ (o) $\frac{3}{4} \pi$ (p) $\frac{5}{4} \pi$ (q) $\frac{3}{2} \pi$ (r) $\frac{7}{4} \pi$ (s) $\frac{5}{2} \pi$ (t) $\frac{9}{4} \pi$ (u) $\frac{3}{4} \pi$ (v) $\frac{5}{4} \pi$ (w) $\frac{3}{2} \pi$ (x) $\frac{7}{4} \pi$ (y) $\frac{5}{2} \pi$ (z) $\frac{9}{4} \pi$

Aşağıdaki gibi bir örnek verelim. \mathcal{H} bir Hilbert uzayı, \mathcal{H}_1 ve \mathcal{H}_2 \mathcal{H} 'nin alt uzayları olsun. \mathcal{H}_1 ve \mathcal{H}_2 ortogonal olsun. \mathcal{H}_1 ve \mathcal{H}_2 ortogonal ise, $\mathcal{H}_1 + \mathcal{H}_2$ \mathcal{H} 'nin alt uzayıdır. \mathcal{H}_1 ve \mathcal{H}_2 ortogonal ise, $\mathcal{H}_1 + \mathcal{H}_2$ \mathcal{H} 'nin alt uzayıdır. \mathcal{H}_1 ve \mathcal{H}_2 ortogonal ise, $\mathcal{H}_1 + \mathcal{H}_2$ \mathcal{H} 'nin alt uzayıdır.

Ionită s-a profilat drept figura cea mai însemnată pe care au dat-o românii din Balcani în evul mediu. În prima parte a domniei (1197-

1206) el s-a atacat direct pe bizantini, cu scopul de a-i înfrânge pe alți conducători balcanici, revoltați împotriva Constantinopolului. În 1206 s-a trecut la ostacul direct. Ionita a cucerit Constantinopolea, vestita împărăție Muntior Rodopis, Varna și, de asemenea, puternic statul. În urma acestor izbăviri s-a trece al pacii cu bizantinii, care au trebuit să recunoască independența statului Asaneștilor. Prin un pas diplomatic, Ionita s-a adresat papei Innocențius al III-lea, cerându-i coroana și sceptrul de țară, precum și denumirea de patriarh pentru episcopul Bisericii bulgare și vlahice.

Papa, la rândul său, i-a cerut să punere te rogășă față de Roma. După o serie de tratative, trimisul papei, cardinalul Leon, l-a dus la 7 noiembrie 1204 pe arhiepiscopul vlahic ca primat al Bulgarilor și Vlahilor. A doua zi, pe 8 noiembrie 1204, același cardinal l-a încoronat pe Ionita în Tarnovo, ca rege al Bulgarilor și al Vlahilor (*Rex Bulgarorum et Vlachorum*), nu ca țar așa cum își dăduse. Cu aceea ocazie a primit și adema sceptrul și buia sau inscripția de recunoaștere, toate trimise de papă. Papa s-a implicat în „ce e lămești” atribuit regelui vlah și dreptul de a bate monedă.

La rândul său Ionita a înmănat cardinalului actul prin care el împreună cu boierii și întregii cler făgăduiau papei să punere față de Biserica romană și față de romanii ei. Acea făgăduință nu a avut urmări în viața religioasă balcanică.

Acele evenimente din viața lui Ion Al Asan al II-lea s-au petrecut în anul rus noasei crucade a IV-a, ocazie cu care creștinii apăsens au transformat în bandă an creștinii, oprindu-se din drum, spre locurile sfinte pentru a cuceri Constantinopolul.

Agresiunea rus noasa a creștinilor apăsens a dus la întemeierea *Imperiului latin de răsărit* (1204), format une stată fără anvergură teritorială, nedemnă și impletită ca un corp străin în organismul Europei sud-estice, stat sortit pieiri și oprobiului istoric.

Baldeaz de Flandra, împăratul marionetă al es de cruciat, la masa târgurilor, nu a vrut să i recunoască pe Ionita și pe statul lui. De aceea s-a ațes imediat a confruntare. Soarta s-a războiat. Războiul dintre Ionita și cruciați s-a asprărit în chip nenorocit pentru stăpanii total

de la Constantinopol. Acesta a fost prins (14 aprilie 1205) și aruncat în închisoare la Iamovo, acolo unde l-a ucis și moartea în 1206.

Rezervele țării împărțite soarta trutilor să piernd asas nat pe caoșă sedea Thessaloniei. Tronul vacant l-a ocupat de Aron Hanul (1207-1218), iar după acesta de nepotul lui Ionita, Ierem Asan al II-lea (1218-1224). Pe vremea domniei celui de-al doilea stăpân Asaneștilor a răs cu neaputer și a întinder de la Marea Neagră la Marea Adriatică și de la Dunăre la Adrianopol și Odrina. Cu o mare parte a Peninsulei Balcanice asce a a daci de stăpanul de la Tarnovo. El nu și-a nă putut păstra nsa toate cuceririle. În 1238 cu Cumani al II-lea s-a stins dinastia Asaneștilor în linie barbatească. Din acea clipă se poate vorbi că a devenit de al de cea țară bulgară (1187-1396), prima parte a existenței lui datorându-se românilor (1187-1258).

Transformarea statului Asaneștilor în stat bulgar a pecetnit și soarta elementului românesc din Munții Haemus. El a dispărut treptat în masa populației barbare slavo-bulgare, majoritară numeric. După opt secole ambreșii români lor boierii s-au retras în documente generoase și în toponimice singurale.

Tureii -Tornada Asiei Centrale

Unul din cele mai interesante aspecte ale istoriei Asiei Centrale este faptul că, în timpurile antice, această regiune a fost loc de naștere și de dezvoltare a unor civilizații foarte avansate. În secolul al II-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Oxusului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Indusului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Gangesului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Brahmaputrei". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Mekongului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Salweenului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Irrawaddy". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Chindwin". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Sittoung". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Salweenului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Irrawaddy". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Chindwin". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Sittoung".

În timpurile antice, Asia Centrală a fost un punct de întâlnire între diferite civilizații și culturi. În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Brahmaputrei". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Mekongului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Salweenului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Irrawaddy". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Chindwin". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Sittoung".

În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Brahmaputrei". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Mekongului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Salweenului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Irrawaddy". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Chindwin". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Sittoung".

În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Brahmaputrei". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Mekongului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Salweenului". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Irrawaddy". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Chindwin". În secolul al I-lea î.Hr., în Asia Centrală, s-a dezvoltat o altă civilizație foarte avansată, care a lăsat o moștenire culturală și științifică foarte bogată. Această civilizație a fost cunoscută sub numele de "Civilizația din Valea Sittoung".

e acedat. Unele savant au consacrat întreaga viață istoricilor lor străvechi, fără a reuși să elucideze în totalitate contradicțiile și incertitudinile care mențin neclaritatea originilor caracterelor și afinităților lor. Dintr-o sumă de teorii se desprinde concluzia că o masă mare de populații nomade au trăit în regiunile de naștere și de dezvoltare primară vastă zonă geografică de la nordul Chinei, respectiv în Manchuria, Mongolia, Tibet și Siberia nord-estică sau centrală. S-a mers până acolo încât, în acest amalgam de populații barbare s-au cuprins toată patru grupe etnice, cu diverse etimologii de înțelegere: tureci, finici, mongoli și manciarieni. Folclorul a intervenit și ea, aducând la constatarea că fiecare populație dintre cele amintite folosea o serie de cuvinte comune cu cele ale altor triburi. Deși turecii se deosebeau de mongoli, propria zis, se asemănau și se contopeau în aceeași grupă de populații vorbitoare de limbă aglutinante. Limba a constituit un liant între populații, dar și o dovadă a înrudității lor.

Marele și originalul conglomerat de populații și triburi nord-est asiatice a fost cunoscut și studiat la început numai prin intermediul transmise de documentele istorice și filologice. Tot pe această cale s-a aflat că totdeauna turecii, finicii, mongolii și manciarieni au păstrat amintirea vechii familii și nu s-au dezis de limba, parțial comună.

Rezultatul cel mai semnificativ al înfringerii Chinei în hârtă a constituit de pe urma lui, din 751, s-a constituit cucerirea mare a imperiului chinez și a randul marii imperii asiatice. Timp de două secole, marele stat chinez a pierdut în drum de continuă decădere, de dezmembrare și de pierdere de teritorii în partea nordică. Acele teritorii au revenit barbarilor tot mongoli. Abia în cea de a doua jumătate a secolului al 10-lea, în Asia s-a schimbat lucrurile. China și-a revenit printr-o nouă dinastie luptătoare, dinastia Song (Song de Nord). Împărații chinezi, „din ceruri”, au obligat pe nomazii din Mongolia să se reverse spre apas, să profite de stabilitatea din Asia și să se impună în imperiul abbasid și să-și caute norocul în alt capăt al Asiei.

Controlul asupra Chinei s-a împărțit pe tureci în două mari grupuri. Una a rămas pe loc, răspândită ca și mongolii în părțile de nord ale Chinei și a Mongolilor, iar alta, cea a turecilor occidentali, s-a revârsat spre Asia Centrală. Fără în acel secol al 10-lea, în Asia, cele două grupuri răzătoare de tureci a intrat deja în sudul islamic, încadrându-se acolo ca mercenari.

Tighrul Beg domnise peste un imperiu *selekakid* format din Persia, Irak şi dintr-o porţiune de Turkestan, cu capitala la Bagdad. Împeriile Alp Arslan, a adăugat Transoxania, Georgia, Armenia şi o parte din Asia Mică.

După moartea lui Alp Arslan (1172), conducerea *selekakizilor* a preluat-o Abulca, Faik Malik Şah I-bn Alp Arslan (1072-1192), cel mai de seamă reprezentant al dinastiei, sub care imperiul *selekakid* şi-a întins de la oraşul Kasgar (în est), până la Marea Mediterană (în vest), de la Mări Caucaz şi Lacul Aral, în nord, până la Goltul Persic (la sud) şi care s-a dovedit un mare patron al artei şi literaturii, aducând al unei noi străluciri Bagdadului. În mai puţin de douăzeci întreaga Asia Mică s-a scufundat sub masa invadatorilor tureci.

La câteva luni după bătălia de la Manzikert, turecii au găsit de la în preajma oraşului Chrysopolis (Scutari, suburbia asiatică a Constantinopolului Atunci) marul orientului. Băsterului s-a aflat la dispoziţia lor, iar capitala Imperiului Bizantin a trăit ameninţarea pumnului de fier a unor jefitori asiatici. În aceeaşi perioadă turecii au ajuns la Milet pe marginea Mării Egee, la Trebizonda pe mările Mării Negre şi puţin după aceea au atins litoralul sudic al Mării Marmara. Acolo s-au semnalat prezenţa la Chazeldon, la Nicosia (Lsmi), la Nicosia (Lzmk) şi la Cezic. Marea peninsula microasiatică era parcursă de tureci în acei ani teribili, în toate sensurile, iar peste tot păreau cadavre neîngropate.

Sărbătorii *selekakizilor* s-au simţit strâşi numai de Asia Mică. De la Bagdad şi de la oraşul Mosul, cucerit în 1066, au avansat către Siria. La început au atacat partea ei nordică, aceea recucerită de bizantini, în secolul 10-lea e.N. Bandele tureceşti s-au arătat în faţa Antiohiei bizantine în 1065, dar au cucerit-o abia în 1084, în acelaşi an în care au luat şi Aepul, oraş vasal, orând în 1070. Odată deschis apetitul, turecii s-au lăsat spre Siria centrală şi meridională, apoi spre Palestina. Acolo, stăpânirea califului fatimid de la Cairo, de a zdruncinată dinainte de sosirea *selekakizilor*, s-a năruit sub loviturile generalului turec Atizz. Ramla şi Ierusalimul au căzut printr-o în mână turecilor. În 1070 Damascul mahomedan a avut aceeaşi soartă.

Din Palestina privirile cuceritorilor s-au îndreptat mai departe, înspre Egipt, acolo unde mana de fier a vizirului de origine armeană

Badr sugrumen în mabab, a călăvăşit în Deir. În 1076 Atizz preluat un război de război împotriva Alexandrie şi a capitalei Cairo unde jumătate o ne-nese febrile. Încrezarea turecilor din 1077 de a se pune Egiptul a căzut pe rând, iar rep. el a Barbari Damasc, în 1078-1079, 1083/1084 şi 1089-1090.

Valul barbar turecesc s-a oprit în cele sfârşit de veacul 11-lea e.N. în marea Egiptului şi în Imperiul Bizantin, al căruia redas în Asia Mică dar apărătura Europei pentru mătrea secole. Europa occidentală, regnând în lăptă, în secolul 11-lea e.N. a început să răspundă barbarilor tureci, printr-o staţionată a crucadelor, ripostă care a costat o parte dintr-o mătrea secole de suferinţă şi zădărnici pierderi omareşti.

Războiul principal în stăvirea turecilor tureceşti înspre Europa a revenit Bizanţilor. Comnenilor, basilei care leşi s-au slăvit de aportul militar spăzese în crucele de război, s-au vădit militare şi diplomatice de război turecilor tureceşti de mătrea la suferinţă între formarea celor statele de recucerirea unor teritorii şi de menţinerea unui prestigiu flăntănt, atât în raport cu lumea orientală cât şi cu cea occidentală plină de nevoi.

Asia Mică în prezent anterior invazia turecă nu a avut efecte directe sau indirecte asupra continentului european pe calea civilizaţiei medievale. Abia după trei secole şi câteva decenii, odată cu ridicarea pe scena istoriei sud-est europene a turecilor otomani, s-au simţit efectele devastatoare ale penetrării turece până lângă Băstora. Urmand acest fir de gândire, este cazul să se precizeze că turecii au reuşit să strâng leze civilizaţiei medievale a războiului european şi să lăbe de zece pe teritoriul ocupat de ei, orice urmă a civilizaţiei antice. Căvearea lor pe păstrarea sfârşit al celei mai strălucite imperii ce a purtat visurile omeneşti din evul antic în cel mediev, rămăşiţele culturii şi civilizaţiei greco-romane au zburat spre mlaşturile din mlaşt. Aceste urmasi prire ori vârti barbare erau pregătiti deja să le aducă din nou la strălucire.

Pătrunderea turecilor otomani în Europa de sud-est, în secolul 14-lea e.N. şi în mătrea lor spre nord, s-a dus în contact cu vechele tradiţii antice de care se despart seră cu mătrea secole, în armii respective cu bugarii slavici şi cu ungarii. Contactele nu au avut nimic comun cu mătrea a civilizaţiei barbare. Atât bugarii cât şi ungarii s-au vădit spalberat de suflul cel nou al barbariei, străbani s'au transformat în sapes pentru multe veacuri.

Mongolii. Ciclonul final

La primăvara anului 1162, la o mare distanță de nord de celele descrise, se desprindea banda sudică a grupului de triburi care au fost numite „mongoli”. În anul 1162, în urma a trei evenimente suprapuse, tribul mongol s-a divizat în două grupuri: unul din proximitatea râului Kien-tse, care mergea la sud-est către mare și se desprindea în două grupuri.

La sfârșitul anului 1162, la o mare distanță de nord de celele descrise, se desprindea banda sudică a grupului de triburi care au fost numite „mongoli”. În anul 1162, în urma a trei evenimente suprapuse, tribul mongol s-a divizat în două grupuri: unul din proximitatea râului Kien-tse, care mergea la sud-est către mare și se desprindea în două grupuri. În anul 1162, în urma a trei evenimente suprapuse, tribul mongol s-a divizat în două grupuri: unul din proximitatea râului Kien-tse, care mergea la sud-est către mare și se desprindea în două grupuri.

În anul 1162, la o mare distanță de nord de celele descrise, se desprindea banda sudică a grupului de triburi care au fost numite „mongoli”. În anul 1162, în urma a trei evenimente suprapuse, tribul mongol s-a divizat în două grupuri: unul din proximitatea râului Kien-tse, care mergea la sud-est către mare și se desprindea în două grupuri.

În anul 1162, la o mare distanță de nord de celele descrise, se desprindea banda sudică a grupului de triburi care au fost numite „mongoli”.

mongolii anul 1162. Yeshu-pa a continuat să se distinga în zonă, conștientizând forțele mongole înainte de a parte teus să se arunce sub auzul a ceea ce este treptat de hărde sau clani mongol. Acesta umbră a hărde a reprezenta prin a hărde a, statului mongol, statul prin care pe care fi, al sau armă sau interese de la Marea Japoniei la Marea Adriatică.

Anterior, claniile mongole s-au desprins în grupuri mici și s-au divizat în umbra marelui lor tată, al lui Kien-tse, al lui Kien-tse sau al lui Kien-tse. Numele din trecut al lor pierdut printre turcii năpăda dăde la oarecare speranță. Căutările surselor de nezeși n-au arătat decât foarte puțin de existență distinctă a mongolilor abia în sec. 6-8 e.N. Apare deci ca foarte probabil ca păstori nomazi ai țării mongole, subînțeles în timp în arealul anterior, să fi silit la împăratul rezoluții dominată a unor diverse imperii turce, precum și pe cele ale populațiilor Huang-na și Lu-kun între sec. 6-8 e.N. și a grupurilor între sec. 8-10 e.N. a hădășilor sau kien-tse și între sec. 9-10 e.N. sau a kien-tse, între sec. 10-12 e.N. dominată de a avertat cu cea a chinilor și sau a turcilor a populațiilor Sien-pi, Juan Juan, Niu-tchen, etc.

Când marile populații turce s-au depășit spre Transoxiana și mai departe spre sud-vest și spre vest, mongolii rămășiți pe loc au rămas cu existență autentică, grupul de triburi din Hamidun cu sange pur „Niu-tse”.

În realitate o adevărată istorie a mongolilor s-a deschis începând de la data așezării lui Temügin de pe râul superior din 1206. Până la acea dată totul este pierdut în lanca unor legende care și reține case mongole fiind pe data o masă de confuzii eronate și mai avansată a tărâurilor. Însă începând de la viața lui Temügin, sunt pierdute în niște legende lacerte și, desigur, flăcări. Din legende este dat, la se extragă elemente istorice, deoarece toate au avut ca scop glorificarea unor personaje printre care pe primile locuri s-au aflat Gengis Han și Timur Lenk. Unele dintre legende, jenant de puține, au rămas ca hărde să arate originea mongolilor și a tărâurilor de genul galele reținute din Borneo sau Ceylon.

Din toate marile erorile și imagi care nu se poate reține decât înmădrea istorică a triburilor mongole și turce și o indicație ca lăzăr, prin momentul în care s-au desprins marile grupuri de alți.

Marca avarie mongole a dat prima umbră a sec. 13, cea a Niu-tse, așezarea cea mai mare dezastru barbară, supercentenarul.

civilizației pe care a cunoscut-o istoria

Intre anul 406 e N. când s-au declanșat marile invazii asupra

police will amplify

În opt secunde avuți materialul a popoarelor, avuți artistică și:

creant, se lucrează apoi de a aduna valori.

Efectul psihic al invaziei mongole asupra lumii civilizate, din

media.

curcul stories

respectiv la actualul Beijing

cucerire încheiate cu neaşteptate achiziţii teritoriale.

În 1207 Djuc, fiu mai mare al lui Gîngis-Han, a cucerit entitatea de la nord de râul Selenga şi a pătruns în valea fluviului Amur. În 1209 Gîngis-Han a cucerit teritoriul ugarilor. Târziu în anul acela, în urma campaniilor din 1207 şi 1209, tot Gîngis-Han a supus autorităţile sale Imperiului Xiaxia al tangutilor. În 1211 a pătruns în teritoriul situat la nord de Marea Zalău cucerindu-le pe care apoi în 1213 l-a străpuns în vadul imperiului Jin al jurchenilor (sau djurdjenilor) într-o nouă campanie împotriva aceluiaşi imperiu. În 1215, a cucerit oraşul capitală Yen-ig (azi Beijing). După acel succes, a părăsit China în 1216, însă după ce comandantul Mukali să continue lupta. Doamna Hicîdeze pe principele mongol naiman Kucug, fiul fostului său rival Ljadaraka, care stăpânea imperiul qidan Liao, a trimis o armată, sub conducerea lui Djebe, care a invadat Semirechiye şi Xin-ang Uygar (regiuni istorice de la nord de munţii Tranşanal de nord). A traversat apoi Podişul Pamir şi a ajuns până în provincia afgană Badakshan, a cucerit oraşul Balkh (azi, ruine la 23 kilometri vest de oraşul afgan Marazî Sharî aproape de actualul Wazirabad). Fial cel mic al lui Gîngis-Han, Tohai a cucerit Heratul (Herat, azi în nord-vestul Afganistanului). Înaintând spre sud, mongolii s-au lovit de rezistenţa sultanului Djalaî-ad-Dîn sau Menguberdu (1219-1231) fiul fostului şah al Horezmaşin, care i-a înfrânt în bătălia de la Parwata la nord-est de Chankar (azi în Afganistan). Afară de înfrângere Gîngis-Han a intervenit cu o nouă mare armată, repartând o mare victorie pe malul Indusului (la 24 noiembrie 1221), victorie care a marcat sfârşitul campaniilor lui spre apus. A urmat retragerea sa spre centrul Mongoliei unde a ajuns în 1225. Între anii 1218-1225, sub conducerea lui Gîngatay şi Ogotay, mongolii au cucerit Transoxania, au ocupat Bahara (1219) şi Samarkandul (1220), starşind cu statul Horezm. Între 1220-1222 armatele mongole, în frunte cu Djebe şi Subotay, au invadat nordul Iranului, au pătruns în Transcaucazia şi apoi în Crimeea unde au cucerit oraşul Sudak. În 1221 s-a dezvoltat prima invazie mongolă în India, fiind devastate regiunile Multan, Lahore şi Peshawar. În 1225 s-a desfăşurat campania mongolă în Rusia, când oastea rusa, cu ajutorul cuman, a fost înfrântă la Kalka (16 iunie). De acolo invadatorii au făcut cale întoarsă spre Asia Centrală pentru o pauză. Gîngis-Han a nădărnicit o nouă campanie, în 1226, împotriva imperiului Xiaxia (sau Hsi-tis-a,

imperia care a dispărut de pe scena istoriei după moartea conducătorului mongol, în 1227.

La moartea lui Gîngis-Han (25 august 1227) conform convingerilor sale marele imperiu s-a împărţit între cei patru fiici. De aceea Djuc, fiul cel mai mare, nu se poate fi în februarie 1227, cucerind la care a prindea stepile Comane şi Siberia apăsătoare revenit fiilor săi, între care mai importante s-au dovedit Călugărul la Abru şi Hain (Marea de Aur). Într-un caz, cel de al doilea fiu Gîngatay (1227-1241) a avut o formidabilă stare de sine stătătoare între Hain, Ba-kas şi munţii Tranşanal de nord. A încheiat cu Ogotay, numit la Gîngis-Han, la deţinut al de Mare Han, iar cel de al patrulea fiu, Tohai, a primit ca un vis Mongolii proprii, zădărnici, Mengke (sau Mengke) şi Kublai (Qubilai) au devenit Mare Han, iar din 18 decembrie 1271, cel de al doilea s-a proclamat împărat al Chinei cu numele de Shiziz, întemeind dinastia Yuan.

În anul 1368, Mengke şi Kublai s-au aliat sub amănunţită supraveghere. În timpul de înfrângere Kublai s-a cucerit întreaga China de sud şi a întreprins expediţii numeroase până în Jawa (1293), în Japonia (1274 şi 1281), în Vietnam (1260-1288) şi în Birmania (1277-1287) cucerirea statului Pagan. Multe din expediţii au rămas fără rezultatele scontate.

În anul 1256, în Tolei Halaga, a întemeiat în 1256 dinastia Hui-guiz (sau Han-wei). Dinastie stăpânea un stat care cuprindea Iranul, mare parte din statele actuale Afganistan, Irak, Turkmenia şi parte din Turcsania şi Asia Mică. Când a cucerit Haidudul în 1258, Halaga a revenit pe câmpul al Mustashir, al peste 100.000 de locuitori islamici au fost masacraţi. Cu această ocazie s-a încheiat sfârşitul dinastiei Abbasizilor. Cuceririle în Hordha în Siria şi în Irak la Aleppo şi Damasc (1260). După plecarea lui Halaga vestea morţii fratelui Mongke a plecat spre răsărit. Armata lui a fost alături de armata lui Jenghiz în Egipt, pe teritoriul Palestinei la Ayn Djarat. Fînd creştin Halaga, a reprezentat o mare speranţă de salvare pentru conducătorii statelor cruciate din răsăritul Mării Mediterane.

Revenind în Iran al lui Ogatai (1227-1241) devenit Mare Han se poate spune că a început cucerirea imperiului Xiaxia (1227) şi Jin (1234) precum şi a Armeniei, Georgia şi Azerbaidjanului. Tot el a desfăşurat în construirea oraşului capitală Karakorum.

Adevăratul asalt asupra Europei s-a început Bătălia de la Mohi (când încă orăul Horda, de Aur) şi frăţii lui Duci prin campania lui din Rusia între anii 1237-1238. Salbaticii dezărmaşi au prădat pe răsărit oraşele. Reazan (23 dec. 1237), Pronskul, Kolomna, Moscova, Vladimir (5 feb. 1238), Irkutsk, Pereiaslav, Iaroslavl, Tver, Suzdal, Torok, Smolensk, Chernigov şi Kozelsk. Armata cnezatului Vladimir-Suzdal condusă de mare cneaz Iuri Vsevolodovici a fost înfrântă în lupta de pe râul Sit (9 martie 1238). În 1240 mongolii au distrus Kievul.

Anii 1241-1242 au adus ultima răbufnire barbară mongolă asupra Europei. Mongolii s-au napustit asupra statelor şi a oraşelor tot mai vii, mai barbare sedentarizate şi intrate pe făgaşul civilizaţiei evului mediu şi creştin. Vechii invadatori care îşi începuseră stăruirea pe trupu Europei, au suportat un şoc barbar echivalent cu cel produs de cuceririle multe sau mai puţine secole în urmă. Acei vechi barbari reprezentau de acum pavăza unei noi civilizaţii europene.

Porcând din Kiev, armata mongolă, condusă de Subotai, a trecut în Galiţia. Marii duci de Kiev şi de Halic s-au refugiat în Ungaria ca şi cămăşşiere armate, cnezatul Perotk şi 40.000 de tătari de comană au luptat alături de ruşi.

Halic s-a repezit spre Pannonia în urmărirea lor. O altă armată mongolă, condusă de Petrakhanş, de verii săi, Haidar şi Kaifur, a invadat Polonia. Spre Ungaria Bătălia a trecut Carpaţii prin pasul Vereczke, supranumit şi *Porţile Războiului*. Acela era pasul prin care se revărsaseră şi ungurii la vremea lor.

Regele Béla al IV-lea al Ungariei a încercat să reziste şocului mongol. Bătălia s-a dat pe întinderile de la Mohi, pe malurile râului Sajo, un afluent de pe dreapta a Tisei la nord-est de Buda. Mongolii au atacat în timpul nopţii, provocând derută şi debandadă în armata ungară. Urmind practica obişnuită, au masacrat toate forţele ungare în retragere, forţe care datorită dispersării s-au aflat la discreţia lor. De-a urgu a două zile de parcurs, drumurile şi câmpiile au rămas pline de cadavre. Partea ungară a pierdut în luptă doi arhiepiscopi, trei episcopi şi o mare parte dintre nobili. Regele Béla al IV-lea a fugit cu atata proază încât s-a oprit tocmai într-o insulă din Marea Adriatică. Urmărind-o, cavaleria mongolă a părăsit totul în cale.

Între timp Bătălia a intrat în Pesta. În ziua de Crăciun a anului

1241 a trecut Dunărea pe gheaţă, împresurând pentru asalt oraşul Gran. În primăvară salbăticia atacatoriilor a dus la depopularea ţării în partea de nord a Dunării. Numai Gran-ul a rezistat deoarece avea destule resurse interne iar tehnica de luptă a mongolilor nu era adaptată asediilor.

Concomitent pe alt front de invazie mongolă au cucerit oraşul polonez Lublin, dar au pierdut Cracovia de unde locuitorii fugiseră incendind din proprie voinţă oraşul. Armata mongolă de nord ajunsă pe Odera germanică a înfrânt forţele reamiei ale polonezilor, silezienilor şi ale teutonilor, comandate de ducele Sleziei (de Cracovia), Henric Piscul. Viteazul oponent a fost înfrânt şi ucis în bătălia de la Liegnitz (9 aprilie 1041). Pentru a recenza numărul de inamici morţi, mongolii au tăiat câte o ureche de la fiecare cadavru. De pe câmpul de bătălie s-au umplut nouă saci de urechi. Fără ţine cont de adea recenzare monstruoasă, bătălia de la Liegnitz s-a dovedit un dezastru pentru forţele europene. Totuşi, rezistenţa cavalerilor arvelui în fier a adus ezitarea în rândul mongolilor. Probabil că aături de cei nouă saci cu urechi europene s-ar fi adunat destul de multe saci şi cu urechi mongole.

După victoria de la Liegnitz, barbarii din frontul de nord s-au îndreptat spre sud, pe direcţia Moraviei, pentru a se întâlni cu forţele principale care loviseră Pannonia. În drum au jefuit totul cu să bătaie, până a Udine şi până la ţărmurile Adriaicii.

La frontiera Austriei de azi, au tras de capăstru, întorcându-se la vestea morţii Mareii Han Ogodaï. Drumul lor de întoarcere spre Kipeak-ul asiatic a urmărit o parte din firul Dunării, motiv pentru a devasta Bosnia, Serbia şi Bulgaria de nord.

Starea Imperiului Roman de naţiune germană, absorbit de certurile dintre Frederic al II-lea şi papa Inocenţiu al IV-lea, nu s-a arătat marcat de evenimentele. Nu a acordat regei un ajutor, cu toată că acela ceruse, cu disperare, înţelegerea din partea creştinătăţii apusene.

Evenimentele ulterioare au dovedit că mongolii se aflau la termnarea cavalcadelor ucigătoare. Depărtarea mare de bazele lor de operaţiuni şi pustirea unutarilor prin care trecaseră, i-a determinat să evite a se aventura în inima Europei feudale până de fortăreţele din pratră. Aceasta nu i-a împiedicat să continue devastările şi masacrele din ale zone mai apropiate lor. Au cazut victimă unor incursiuni înspăimântătoare întinderile poloneze unde în 1059 flăcările au mistuit

Influența mea politică nu s-a făcut simțită nimă. În detalii de chestiuni sau în administrație. Eu aș acționa cu o mai profundă măsură, vedând clar natura puterii din țara noastră. Într-o țară guvernată despotice nu ai posibilitățile de a servi asupra și asupra lor. Pentru că nu ai forma de libertate adesea necesară în cadrul țării. Poporul și puterea în țară adăunată este turbulenta. Începând cu sădă în secolul 13, cu e. N. în cenzurată. Rusia este o țară din istoria noastră de către națiunile noastre. În țările de Aur, aveam sarcina de a căuta și poză pentru ei. În acest scop se putea face și chiar de pacăni de umătă marea. De pe

[illegible]

...and pe special curriculum that format the static Mongolian
didactic system de base a nivel de liceu. In acest sistem, cu
prea blesmat a mai căzut încă, pînă la nesfîrșit asupra unui mongol,
Tumar Leng. Nu dădusem altă dată, Mișcarea Oriental Apropiată

perjanjian tersebut pada 1370-1405. Dap. Amirsanghas Han Asia
dapat menemukannya di Durozov. bawakan dan akan temp
pideres dan juga dapat memberikan informasi yang lebih lanjut
Gungis-han.

Tramul a fost scutit de a fi marcat cu un demnitar al
dubla a doua de la stanga a drumului. Mădărașul a fost
păstrat în starea sa originală și a fost lăsat în starea sa
puțină de a se putea vedea. Mădărașul a fost lăsat în starea
Azərbaycanlılar. Mădărașul a fost lăsat în starea
Mesopotamie. Mădărașul a fost lăsat în starea
craia Delia. Mădărașul a fost lăsat în starea
năpoca. Mădărașul a fost lăsat în starea
lorcel. Mădărașul a fost lăsat în starea
ziua de 28 iulie 1402

[illegible]

Dupa tot adaugam faptul ca din centrul si sudul Asiei se poate aprecia ca marile civilizatii barbare au inceput dar aceasta nu inseamna ca barbarii in sine au disparut. Raportul de forte dintre masa umana primitiva si latinea civilizatiei antice s-a percutat astfel incat s-a inclinat definitiv in favoarea celei din urma.

Semenea alk barbară de rasă tiber-mongolă, indochineză, japoneză, a tele-nen, mar-te și peș-te și a r-sip-in, coar-din și ce-mă-zelne și a mar-gi-nde, a telor și a alk-ter-mi-ndi core-e-zate și apasate de hangea ex-l-ot. L-er-ni-na — l-er-d-e-n-e-a-ă vreun r-l-m-... în stork-praveo-p-d-n-e, indiste-s-m-er-a-c-ndi l-ocal, tempo-ar

Cele două aspecte esențiale s-au transformat în concepția și în practica statelor utilizate, care au trecut la supunerea sistemului, ca și unora la externitatea populației și primirii de recalcitrante, fără vocația

insusuri elementelor simple de civilizatie.

România primordială în arhilearea periculoasă barbar central și nord-asiatic a revenit vastului stat rus. Începând cu domnia lui Ivan cel Groaznic, rușii au întors o pagină rusă nouă a istoriei lor și au trecut la zdrobirea hanatelor mongole ce îi împinseseră și jefiseraseră peste trei veacuri.

Forțele ruse, într-o continuă creștere și modernizare, au trecut, în etapele următoare, timp de patru secole, la supunerea sistematică a tuturor populațiilor primitive sau semicivilizate nomade sau sedentare, de pe imensa întindere a Asiei de la nord de Iran, Afganistan, India și China, până la gheturi și pământuri nordice. Pentru întregul supercontinent și mai ales pentru Europa, efortul militar rusesc spre răsărit a constituit o binefacere. Supunerea populațiilor barbare din centrul Asiei și din nestăruita Siberie s-a contopit cu procesul curajos și plin de pericole al descoperirilor geografice. În timp ce toate puterile navare vest-europene s-au arsat în cercetarea Americilor, Africii, Australiei, Mării Orientale, de rasă indiană, chineză sau indo-chineză și a Oceanului. Rusia a înfruntat singură povara descoperirii și civilizării ce urmează pe mare continent.

Mulțimea de eroi ruși sau cazași care au străbătut înzderi umbră nădăd care au trecut fluviu gigantice, lanțuri muntoase ostile, întinderi mlaștinose, deșerturi perfide sau păduri nestărușite au rămas, în cea mai mare parte necunoscuți sau ghorați de europenii apusei. Au fost învâlciti de aceea "cenuratică a tăcerii" care s-a țesut și în jurul tuturor personalitatilor lor de excepție ale țărilor din răsăritul Europei datorită implacabilului centrism occidental în toate ramurile vieții sau ale științei, centrism bazat pe aroganță și sfidare.

Cerbicia rusă de a străbate și a supune toată întinderea descurajantă, de la Munții Ural, la Oceanul Pacific și de la Munții Pamir, sau Tibet, la Oceanul înghețat de Nord, a salvat Europa de alte posibile atacuri sau migrații barbare în masă. Înaintând, fără concurența altor puteri, peste partea nordică a colosului asiatic, rușii au încheiat cel mai mare stat din istorie și cel mai bogat în resurse materiale. Statul rus de sorginte barbară, cu fundament etnic foarte pestriț și-a depășit suratele apusene în competiția milenară a subjugării altor semănți.

Nu trebuie uitat că fenomenul în grădii unor grupuri de populații asiatice defavorizate spre Europa a continuat și între secolele 15-20.

Este vorba de migrația în grupuri restrânse, fără forța armelor, prin infiltrare și prin străpungerea clandestină a frontierelor dinspre apus. Chemsarea apusului a rămas neștirbită chiar după aproape două milenii.

Când lanțurile și cătușele ruso-sovietice au slăbit, în 1989, puzderie de emigranți asiatici au erupt spre apus, determinând înțeleptele "democrații occidentale" să încalce, pe tăcute sau instituțional, unul dintre cele mai clamate principii democratice privind "drepturile omului", principiul "liberei circulații". Pe această cale s-a dezvăluit o mică parte din fătărnia "democrației occidentale", democrație mult lăudată de propria propagandă. Dar nu poate exista o adevărată democrație politică și socială fără o democrație economică și culturală.

De altfel, democrația nu a reprezentat niciodată o adevărată valorificare a voinței populare, ci numai o contrapunere mai eficientă a acesteia în raport cu voința guvernanților.

În democrație conducerea nu se mai află în mâinile unui singur conducător, ci în ale unui grup de potentăți ce își urmăresc interesele de clan politic sau economic, sprijinindu-se pe dezbinarea populației în formațiuni contrare, sau în partide. Populația este îmbătută cu iluzia puterii prin vot sau alegeri, în timp ce soarta națiunii, sau a statului, se hotărăște de către un grup profitor de oligarhi politici și mai ales economici, schimbabil numai prin alternanță.

Cheluielile și erorile democrației s-au dovedit în toate epocile mult mai mari decât cele ale autocrației iluminate. De aceea istoria este plină de exemple care demonstrează că democrația a sfârșit totdeauna prin crize de sistem ce nu au putut fi rezolvate decât prin autocrația instituită de personalități valoroase.

Pășind prin templele democrațiilor antice "imperfecte" te poate cuprinde o amețeală spirituală, pe când în lumea de beton, sticlă și aluminiu a democrațiilor apusene "perfecte" nu te poate cuprinde decât o amețeală pur fizică, însoțită de o anxietate malativă. Centrele de comandă politice și economice, din statele superdezvoltate și din cele acolite prin servilism, s-au transformat în adevărate cuiburi de șerpi ce pledează veninos pentru o "democrație mondială" sub comanda lor. De aici și până la transformarea populației planetare într-un ocean de sclavi economici nu ar mai fi decât un pas.

Țările europene născute din "barbarie" și derivatele lor de pe

alte continente, nu beneficiază de aceeași sculă a sentimentelor și a iluziilor, cu a țărilor sudice unde a înflorit civilizația antică. Progresul lor contemporan, pe plan economic, a consumat amenințător resursele pentru un progres interior uman, atingând forma cea mai civilizată a inculturii și insensibilității.

Lumea occidentală, izolată pe parcursul a multe secole de barbaria asiatică, demonstrează că poate exista un regres spiritual uman, în plin progres economic, științific și tehnic, că poate exista o oarecare alienare în raport cu lumea unei epoci anterioare. Demonstrează deasemeni că societățile cu germeni din fondul barbar nu au fost capabile să câștige distincția și rafinamentul societăților din elita civilizației, societăți mai sărace economic dar în care spiritualitatea și cultura și-au păstrat locul de câpătai.

Trebuie amintit că ambele coșmaruri mondiale ale secolului 20 s-au deslănțuit în fosta Europă barbară dintre Rinul germanic și Uralii slavici.

Vanitos și miop, eurocentrismul de sorginte apuseană poate fi asemănat unui tânăr îmbătrânit și obosit prematur. Adevărata tinerețe a "eurocentrismului" s-a manifestat pe timpul civilizației greco-romane. Bizanțul și Renașterea italiană i-au dat maturitate, iar fostele state barbare i-au întărit numai bătrânețele. La trecerea dintre milenii planeta s-a trezit pe toate continentele, iar pașii dezvoltării, ai sporului demografic, ai consumului, ai progresului tehnic și științific, se hotărăsc pe alte țărmuri, despărțite de Europa prin întinderea oceanelor, de către țări sau populații apăsate colonial cu numai câteva decenii în urmă.

Se pune întrebarea dacă urmașii barbarilor invadatori din primele cincisprezece secole ale erei noi nu trăiesc deja într-o societate sau într-o civilizație prea îmbătrânită, roasă de desfrăul bogăției și al libertinajului rău înțeles (simptome ce au precedat toate marile căderi din istorie). Se mai pune întrebarea dacă statele intermeiate de barbari în Europa se vor abate de la legea inexorabilă a istoriei, de la legea obiectivă a dispariției.

Singura certitudine este aceea că în mileniul trei statele "barbarilor" nu vor fi năruite de alți "barbari" ci de societăți cu respect pentru cultură, pentru ordine socială și individuală, pentru o viață lipsită de depravare bolnăvicioasă, pentru adevărata civilizație.

Pot exista oare barbari galactici ? Nu ! Cei ce pot zbura interplanetar nu pot reprezenta decât o societate înaintată, cu orizonturi încă nebănuite !

24 iunie 2002

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
Piața 13 ianuarie 1918

CUPRINS

Cartea I-a

Argument.....	3
Evul întunecat și lumea statelor barbare.....	13
Celții-preludiul furtunii barbare.....	30
Germanii-declanșarea furtunii barbare.....	41
Hunii-fulgerul barbariei.....	88
Lumea barbară la mijlocul sec. al 4-lea e.N.....	93
a.- Evoluțiile din sec. al 4-lea e.N, în Europa centrală și apuseană.....	95
b.- Evoluțiile din sec. al 4-lea e.N în Africa și Asia Anterioară.....	99
c.- Evoluțiile din sec. al 4-lea e.N în stepele euroasiatice...100	
Uragan asupra provinciilor Imperiului Roman de Apus.....	103
a.- Pătrunderea hunilor în Europa și a vizigoților în Imperiul Roman.....	104
b.- Atacul ostrogoților asupra Italiei și declanșarea Marii Invazii din anul 406 e.N.....	109
c.- Prima cădere a Romei și evoluțiile vizigoților.....	113
d.- Barbarii germanici în Africa de Nord.....	117
e.- Germanicii franci și burgunzi în Gallia.....	121
f.- Amănunte privind viața primelor concentrări barbare în Imperiul Roman.....	127
Hunii-pedeapsa cerului.....	130
a.- Cataclismul uman produs de huni din primele decenii ale sec. al 5-lea e.N.....	132

b.- Ultimile operațiuni ale hunilor și anihilarea lor.....	138

Cartea II-a

Lumea barbară europeană între Attila și Carol cel Mare

a.- Regatul ostrogoților din Italia
sub Theodoric I-ul cel Mare.....	147
b.- Britania romană invadată de anglo-saxoni.....	159
c.- Gepizii și scurta lor afirmare.....	164
d.- Gallia și francii, de la Marca Invazie până în epoca lui
Carol cel Mare.....	167
e.- Vizigoții, de la întemeierea statului până la
cucerirea arabă.....	176
Viața în primele state germanice, la începutul
6-lea e.N.....	187
a.- Caracteristici generale, organizarea politică și
administrativă.....	187
b.- Legislația germanică și principiul "personalității
legilor".....	193
c.- Civilizația germanică în zorii evului mediu.....	196
d.- Rolul istoric al germanilor barbari.....	200
Revenirea și succesele puterii romane
sub Justinianus I-ul.....	201
a.- Supraviețuirea Imperiului Roman de Răsărit și vecinătatea
asiatică.....	202
b.- Elenizarea Imperiului Roman de Răsărit înaintea
domniei lui Justinian I-ul.....	206
c.- Menținerea pretențiilor imperiale asupra Occidentului
înainte de Justinian I-ul.....	208
d.- Restaurarea imperială în Africa.....	212
e.- Restaurarea imperială în Italia.....	216
f.- Scurta etapă de criză a Bizanțului și stagnarea cuceririlor
între anii 540-552 e.N.....	219

g.- Restaurarea imperială în Spania.....	222
h.- Civilizația bizantină pe timpul revanșei romane a lui
Justinian I-ul.....	224
Al doilea val barbar în Europa și lupta pentru
salvarea Imperiului Roman de Răsărit.....	227
a.- Lombarzii, ultima undă a migrației germanice.....	227
b.- Avarii, sau hunii avari, o nouă furtună din
adâncurile Asiei.....	235
c.- Slavii, stratul uman migrator din adâncuri,
cu răbufnire întârziată.....	241
d.- Bulgarii, una din semințele asiatice pierdute
în oceanul slav.....	246
Invazia din deșert. Invazia barbară arabă,
sub semnul unei noi credințe.....	249
a.- Mahomed și primii pași ai religiei propovăduite.....	253
b.- Războiul sfânt islamic și începutul expansiunii arabe.....	257
c.- Generalități privind expansiunea arabă.....	259
d.- Cucerirea Arabiei, Siriei și Persiei.....	261
e.- Cucerirea arabă a Egiptului.....	264
f.- Cuceririle arabe în Asia Mică și Armenia.....	265
g.- Cucerirea arabă în Africa de Nord.....	267
h.- Cucerirea arabă a Spaniei.....	269
i.- Invazia musulmană în Gallia și înfrângerea elanului islamic
spre Europa.....	271
j.- Cuceririle arabe în Asia Centrală și limitele lor.....	273
k.- Cuceririle arabe în Italia.....	276
l.- Statul califatul și civilizația arabă.....	278
Orientul și Occidentul Europei după respingerea
presiunii arabe.....	286
a.- Redresarea bizantină în prima parte
a sec.al 8-lea e.N.....	287
b.- Progresele regatului franc ca cea de a doua putere creștină
a Europei.....	288

c.- Occidentul barbar, papalitatea şi răspândirea creştinismului în sec. 5-8 e.N.....	295

Cartea a III-a

Naşterea imperiilor barbare.....	303
a.- Imperiul musulman al Abbasizilor.....	305
b.- Imperiul franco-germanic condus de Carol cel Mare.....	315
c.- Renaşterea civilizaţiei antice romane în Europa apuseană.....	339
d.- Naşterea imperiului bulgar.....	353
Viforul de nord - scandinavii.....	361
a.- Lumea scandinavă în timpul lui Carol cel Mare.....	362
b.- Primul avânt al corăbiilor lungi. Cucerirea norvegiană în Irlanda şi cea daneză în ținuturile estice şi sudice ale Mării Nordului.....	365
c.- Cuceririle daneze în sec.al 9-lea e.N în insula britanică.....	371
d.- Formarea ducatului Normandia în vestul Franţei.....	374
e.- Norvegia de la mijlocul sec.al 9-lea e.N până la sârşitul sec.al 10-lea e.N.....	377
f.- Evoluţiile daneze în sec.al 10-lea şi începutul sec.al 11-lea e.N.....	378
g.- Evoluţiile suedeze şi formarea statului rus.....	382
h.- Consecinţele migraţiilor scandinave seculare.....	383
Invazia ungurilor.....	386
a.- Devastările ungare din Europa apuseană în prima jumătate a sec.al 10-lea.....	395
b.- Cea de a doua fază a invaziilor ungare până la bătălia de la Lechfeld.....	398
c.- Barbaria în centrul Europei. Fondarea statului ungar.....	402
Revanşa germană şi bizantină asupra seminţiilor	

barbare.....	408
Românii din Peninsula Balcanică sub apăsarea neamurilor barbare.....	423
a.- Locuirea medievală a protoromânilor în Peninsula Balcanică.....	424
b.- Câteva consemnări istorice despre românii din Pen. Balcanică.....	425
c.- Imperiul româno-bulgar.....	427
Turcii - Tornada Asiei.....	430
a.- Turcii apuseni.....	432
b.- Turcii selciukizi în Asia Anterioară.....	433
Mongolii - Ciclonul final.....	438